

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

25'inci Toplantı

15 Kasım 2017 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri

- İçişleri Bakanlığı
- Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı
- Emniyet Genel Müdürlüğü
- Jandarma Genel Komutanlığı
- Sahil Güvenlik Komutanlığı
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

IV.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının 2018 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiilî kadrolarının görüşülebilmesi için İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereğince kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin karar

V.- KAPALI OTURUMLAR

A)KAPALI OTURUM

1.- Dördüncü Oturum kapalı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

25'inci Toplantı

15 Kasım 2017 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.01'de açılarak dört oturum yaptı.

Birinci, İkinci ve Üçüncü Oturumlar

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında bir sunum yapıldı.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

İçişleri Bakanlığının,

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının,

Emniyet Genel Müdürlüğünün,

Jandarma Genel Komutanlığının,

Sahil Güvenlik Komutanlığının,

Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün,

2018 yılı bütçeleri ile 2016 yılı kesin hesapları kabul edildi.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının 2018 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiili kadrolarının görüşülebilmesi için İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca gereğince kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin önergesi kabul edilerek kapalı oturuma geçildi.

Oturuma saat 20.43'te son verildi.

Dördüncü Oturum

(Kapalıdır)

15 Kasım 2017 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.01

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 25’inci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde, İçişleri Bakanlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Sayın Bakanım, sunumlara başlamadan önce bürokrat arkadaşlarımızın kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica edeceğim.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Şimdi, sunumunu yapmak üzere İçişleri Bakanımıza söz veriyorum.

Sayın Soylu, buyurun lütfen.

II.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) hakkında sunumu

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekillerimiz, basınımızın çok değerli temsilcileri, burada bu bütçe münasebetiyle bulunan çok kıymetli mesai arkadaşlarım; İçişleri Bakanlığı bütçesini görüş ve değerlendirmelerinize sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, ortaya koymuş olduğunuz yoğun ve özverili mesaiden dolayı sizlere çok teşekkür ediyorum, çalışmalarınızın ülkemiz ve milletimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Konuşmama başlarken, Malazgirt'ten Çanakkale'ye, Dumlupınar'dan 15 Temmuz'da Kızılay'a, Boğaz Köprüsü'ne, Kato'dan Gabar'a, Pülümür'den Silopi'ye, Karadeniz'den Akdeniz'e, Marmara'dan Ege'ye; aziz milletimizin bekası için canını emanet bilip teslim eden bütün şehitlerimize, Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyor, gazilerimizin aziz hatırası önünde saygıyla eğiliyorum. Ve biz burada huzurla oturabilelim diye kâh sınırdaki, kâh şehirde, kâh yolda görev yapan hatta şu anda Ağrı'nın Eleşkirt'inin kırsalında teröristle mücadele eden evlatlarımıza, elleri tetikte nöbet bekleyenlerin gözlerinden öpüyor, bütün evlatlarımıza selamlarımı ve muhabbetlerimi sunuyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; güzelliklerle ve köklü medeniyet birikimleriyle dolu, ancak güvenlik dengelerinin hızlıca değiştiği bir coğrafya ve zaman dilimi içerisindeyiz. Orta Doğu kaynaklı olduğu algısı oluşturulan ama aslında dünyanın dört bir yanında kendini gösteren küresel

bir terör ve şiddet dalgasıyla karşı karşıyayız. Keza, İslam coğrafyasında yıllardır süregelen Filistin ve Afganistan meselelerinin yanı sıra bugün Irak, Suriye, Körfez ülkeleri ve Suudi Arabistan, Mısır, Katar gibi meselelerden bahsedilir olmuştur. Kendine ait ortak bir güvenlik paradigması oluşturan Avrupa'nın, DEAŞ karşısındaki çaresizliği, yetersizliği ve içine kapanması, göç sorunu karşısındaki tutarsız tavrı, kendi içindeki aşırı milliyetçi eğilimlere karşı teslimiyeti, güvenlik eksenli bir arada olma kaygısı ve kapanması, vekâlet savaşlarından medet uman küresel güçlerle ortaya koyduğu ittifak, bir umut projesi olarak başlayan Avrupa Birliği adına hayal kırıklığı yaratmıştır. Bugün DEAŞ'la mücadele aracı olarak kullanıldığı iddia edilen terör örgütleri ise yarın pekâlâ, DEAŞ'ın yerini almaya adaydır.

Kitlesel göç, insan ticareti, kaçakçılık, terör, vekâlet savaşları; Türkiye bütün bu sorun alanlarının tam da kesişme noktasındadır ve bütün bunlarla 21'inci yüzyılı karmaşıklaştırmak isteyenlere karşı bir medeniyet, istikrar ve yükseliş mücadelesi vermektedir.

Yine, bütün bunların yanı sıra, içeride 27 Nisan e-muhırasıyla başlayan, Gezi ve 6-7 Ekimde bir fitnenin kapısını aralamaya çalışan; 17-25 Aralıkla devam eden ve 15 Temmuzla da pik yapan, Türkiye'nin güvenlik kapasitesini zayıflatmayı amaçlayan; Türkiye'nin demokrasiye bağlılığını, direncini, kapasitesini test eden, kardeşliğini kırmaya çalışan bir süreçle karşı karşıyayız. Hem dışındaki fotoğrafa hem de içeride bahsettiğim bu sürece rağmen FETÖ, DEAŞ, PKK, yasa dışı sol terör örgütleriyle eş zamanlı olarak mücadele edebilen, güvenlik ve savunma teknolojisini sürekli artıran ve millileştiren bir Türkiye. Yaşadığı travmalara rağmen ikinci çeyrek büyüme rakamı yüzde 5,1 olan, birinci çeyrek büyüme rakamı yüzde 5 olan, üçüncü çeyrek büyüme rakamı için de yüzde 7 tahminleri konuşulan, son bir yıllık ihracatını 153,2 milyar dolara getiren bir Türkiye. Terör kısılcasına alınmak istenilen bölgelerimizde; örneğin, Batman'da son bir yılda toplam turist sayısı yüzde 40, Diyarbakır'da yüzde 124, Van'da 2 katın üzerinde yani geçen yıl Van'a 230 bin yabancı turist geldi, inşallah, bu yıl Van'a 550 bin yabancı turistle tamamlanacak; şu anda 460 bin, 470 bin seviyesinde. Ve özellikle medeniyetler beşiği olarak nitelendirdiğimiz Mardin'de yabancı turist sayısı tam tamına yüzde 597 artış gösteren; toplamda yılın ilk dokuz ayında 26 milyon turist, bugünkü rakamlara göre de 28-28,5 milyon turist ağırlayan bir Türkiye. Ve dikkatinizi çekmek isterim ki bu Türkiye, bütün bu başarıları, birilerinin sürekli olarak kaldırılmasını istediği OHAL içerisinde gerçekleştirmektedir. Ve yine dikkatinizi çekmek isterim ki OHAL'i, terörle mücadeleyi, kişisel hak ve özgürlüklerden taviz vermeye bahane olarak göstermeyen, hukukun üstünlüğünden sapmayan bir Türkiye. Yani, her şeye rağmen, kendi potansiyelini ortaya koyabilen, içeride ve dışarıda kendi menfaatlerini önceleyen politikaları uygulayabilme kabiliyetine sahip, hedefleri olan ve 2019'da yeni bir yolculuğa çıkacak olan bir Türkiye. Bu Türkiye, huzur, istikrar ve büyüme yolculuğuna devam ediyor ve 2019'a giderken bu üzüne her zamankinden çok daha fazla ihtiyaç duyuyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi İçişleri Bakanlığımız, oldukça eskiye dayanan bir uygulama pratiğine sahiptir. 15 Temmuzdan sonra kurumsal yapımızda Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıkları noktasında birtakım değişiklikler yaşanmasına rağmen, hem bu birimlerimiz hem de görev sahaları aslında bu Bakanlığa yabancı değildir. Bakanlığımızın bütün insan kaynağı bu özellikli dönemde kendi görev alanlarında gerçekten çok özverili bir mücadele ortaya koymaktadır. Ancak yaşanan bölgesel değişimler, teknolojik gelişmeler, suç türleri ve sayısındaki artış, buna mukabil teknolojinin suçluyu yakalamada sunduğu imkânlar, kurumsal olarak bir değerlendirme yapmayı ve bazı adımları atmaya hep birlikte gerekli kılmıştır.

Tarif etmeye çalıştığım mekânsal ve dönemsel çerçeve bizleri süreçleri tanımlamaya, tehditleri algılamaya ve buna göre hedef belirlemeye sevk etmiştir. Silahlı kolluk kuvvetleriyle beraber mülki ve genel idari hizmet birimlerini bünyesinde barındıran İçişleri Bakanlığı, bu iki farklı yapıya ait

farklı operasyonel süreçlere sahiptir. Görev alanı içerisinde terörden uyuşturucuya, trafikten göçe, sınır güvenliğinden sahillerin korunmasına kadar çok değişik tehdit türlerinin baskısına maruz kalan görev alanımız görev sahasındaki herhangi bir idari ve reaksiyonel zafiyeti en büyük tehdit olarak algılamaktadır. Süreç ve tehdit algısı doğrultusunda takip ettiğimiz yönetim hedeflerini esas itibarıyla beş başlık etrafında özetlemek mümkündür. Bu beş başlığı sunuşun içerisindeki her safhada görebileceğinizi ifade etmek isterim. Bu beş başlık özellikle faaliyet alanında ortaya koyduğumuz sistemi net şekilde ifade etmektedir.

Bir: Entegrasyonu ve koordinasyonu artırmak. Yani kurumlarımız arasındaki entegrasyonu jandarmayla polisin, Sahil Güvenliğin, göçün ve korucuların entegrasyonunu ve koordinasyonunu hatta bizim Bakanlığımız dışında iş birliği içerisinde olmak zorunda olduğumuz bütün kurumlarla koordinasyonu hiç çekinmeden, yüksünmeden, kurumsal bir taassup içerisine girmeden en yüksek noktaya getirdiğimizi ifade etmek isterim.

Hizmet kalitesini ve kamu verimliliğini arttırabilmek.

Önemli alanlarda ortak bakış için politika belgeleri oluşturabilmek. Biraz sonra bu politika belgelerini de ifade edeceğim.

Sistemi performans, ölçme ve izleme üzerine kurgulamak. Yani bizler şu anda asayıştan hırsızlığa kadar, trafikten uyuşturucuya kadar her ilde ve her ilçede tüm çalışma arkadaşlarımıza performansımızın ne olduğunu, ölçtüğümüzü, izlediğimizi, değerlendirdiğimizi ve nereye ne kadar gelmesi lazım geldiğini ifade eden bir süreci ortaya koymaya çalışıyoruz. Aynı zamanda yine bu temel beş hedeften teknolojik, özellikle beşerî ve lojistik kabiliyetleri arttırabilmek. Bu sunumda bunların tamamını sunumun içerisinde görebileceğinizi ifade etmek istiyorum.

Bu beş hedefin altında da yapacağımız işlere dair daha mikro hedef ve stratejileri tanımladık. Geçen yıl bu salonda bütçe sunuş konuşmamızı yaparken bazı hedefler ortaya koymuştuk. Konuşmamın bu bölümünde, müsaade ederseniz, bu hedef ve stratejiler kapsamında attığımız adımların detaylarından, yapılan işlerden ve teknolojik açıdan geldiğimiz seviyeden bahsetmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığı olarak geçen yıldan bugüne kadar rutin görevlerimizin yanı sıra hem mevcut başarılı projelerimizi devam ettirdik hem de Bakanlık olarak bizi geleceğe taşıyacak olan yeni projelere imza attık. Tamamen bizim tarafımızdan kodlanan yani İçişleri Bakanlığı personelimiz tarafından kodlanan –bunun altını çizmek istiyorum- 95 yerli ve millî yazılımdan Jandarma, Emniyet ve Sahil Güvenlikte kullandığımız güvenlik sistemlerimizin entegrasyonuna; modern bir acil durum koordinasyonu için kurulmuş olan GAMER merkezimizden çocuklarımızın güvenliği için bir kamera altyapısını içeren güvenli okul projesine; Okul Servis Araçları Yönetmeliği'nden Trafik Güvenliği Uygulama Politika Belgesi'ne; modern bir anlayışın ürünü olan ortalama hız koridoru uygulamasından maket trafik ekip aracı uygulamasına; terörle mücadelede kesintisiz operasyon stratejimizden sınır güvenliği sistemleri ile modüler beton duvar, sınır aydınlatma ve yüksek güvenliklı çitlere; yaş ortalaması düşürülmüş, sayıları artırılmış, özlük hakları iyileştirilmiş kahraman güvenlik korucularımızdan çarşı ve sokaklarımızın güvenliği için yeniden rehabilite edilen ve sayıları arttırılan bekçilerimize; internetin artık bir hakaret ve kişilik haklarına saldırı alanı olmasına göz yummayan siber suçlarla mücadele eden şehirlerimizin güvenliği için gerçekleştirdiğimiz huzur operasyonlarına; muhtarlarımızla iletişimimizi hızlı ve kesintisiz bir şekilde sağlayan muhtar bilgi sistemi uygulamamızdan belediyelerimizde etkinlik ve verimliliği arttırmaya yönelik Bulut Belediyecilik Projesi'ne.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok özür dilerim. Bu konuşma metninizden basılı olarak arkadaşların elinde var mı acaba?

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Vereceğiz.

BAŞKAN – Çünkü takip etmek açısından, dağıtırsak daha rahat takip edilebilir.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Biraz sonra slayta geçiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen... Arkadaşlarımız onu da bir dağıtsınlar.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Halkımıza değil teröriste hizmet eden bir yapıdan kurtarılan belediyelerden yabancı terörist savaşçılarla mücadeleyle; köylerimizin temel altyapı ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olan KÖYDES'ten büyükşehirlerin kırsal altyapısının desteklenmesi için ortaya konulan KIRDES projesine; uyuşturucu ile mücadelede çocuklarımızın bu güzel ülkeyi tanıması, kardeşliğimizi pekiştirmesi için geliştirilen Biz Anadolu'yuz Projesi'ne; kamu verimliliğini hedefleyen bakanlık işlemlerinde yalınlaştırma projemizden merkez ve taşra teşkilatımız arasındaki iletişimi güçlendirmek için ortaya koyduğumuz İZDES Projesi'ne; devletin vatandaşa dönük yüzünü temsil eden Açık Kapı Projesi'nden mobil göç danışma merkezlerine; yeni Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartlarının üretiminden arşivlerimizin modern şekilde korunmasını ve sisteme girmesini sağlayacak olan Dijital Arşiv Projesi'ne; İçişleri Bakanlığı olarak geçen buluşmamızdan bugüne kadar birçok yeniliğe ve gelişmeye imza attık.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; şimdi slayt 16'dan arkadaşlarımız slaytları başlatarak, yansılarda da göstererek devam ediyoruz.

İç güvenlikte çalışma yaptığımız alanlardan bir tanesi güvenlik personeli sayısının artırılması olmuştur. 2017 yılı ekim ayı itibarıyla 268.173 Emniyet personeli, 179.093 Jandarma, 5.453 Sahil Güvenlik ve 50.727 güvenlik korucumuz İçişleri Bakanlığı bünyesinde görev yapmaktadır.

Yine, ayrıca Jandarmada 2017'de yüzde 60 olan profesyonelleşme oranını 2018 yılı için yüzde 65'e, Sahil Güvenlik Komutanlığımızda ise 2016'da yüzde 71, hâlen de yüzde 81 olan profesyonelleşme oranını 2018 için yüzde 85'e çıkarmayı hedefliyoruz. Yani gerek Jandarmamızı gerekse de Sahil Güvenliğimizin profesyonel ağırlık oranını artırmayı hedefleyen bir politikayı sürdürüyoruz.

AK PARTİ hükümetleri döneminde Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatlarımıza toplam 62.742 zırhlı ve standart araç alımı yapılmıştır, yansıda gösteriliyor. 2017 yılı sonuna kadar alınması planlananlarla 2016 alımlarına göre yüzde 60'lık bir artış sağlanmış olacaktır. Motosiklet alımları da 2016 alımlarına göre yüzde 104 oranında artmıştır. Yaklaşık 200 motosikleti teslim ettik ki bu çok önemlidir, 200 motosikletin alımı şu anda sürmektedir, inşallah 200 motosikleti de 2018 ocak veya şubat ayının ilk dönemlerinde Polis ve Jandarma teşkilatımızla buluşturacağız. Şunu söyleyeyim: Yani alımı Polise yapmamız Jandarmaya vermediğimiz anlamına gelmiyor. Kurumlarımız arasında öyle bir iş birliği var ki kimin ne kadar ihtiyacı varsa alımı ne yaparsak yapalım -istersek insansız hava aracı alalım istersek helikopter alalım istersek zırhlı araç alalım- Polisin, Jandarmanın ve Sahil Güvenliğinin hatta birbirine olan dayanışmasını en üst seviyeye çıkartıp bu ortak dayanışmadan ciddi bir sinerji elde ettiğimizi de burada huzurunuzda ifade etmek istiyoruz.

Araç gereç noktasında bir diğer önemli başlık hava araçlarıdır. Jandarma Genel Komutanlığımız bünyesinde aralık 2016 öncesinde insansız hava aracı ve insanlı keşif uçağımız hiç yoktu. Şu anda 3 insanlı keşif uçağı -bunların her birisinin kabiliyeti farklıdır- 4 insansız hava aracı, 4 silahlı insansız hava aracı alımı yapılmış, 2 İKU ve 36 SİHA'nın da alımı planlanmıştır. Emniyet Genel Müdürlüğümüz bünyesinde de 2 insanlı keşif uçağı, 9 insansız hava aracı, 2 SİHA alımı yapılmış olup 2 insanlı keşif uçağı, 9 İHA, 3 SİHA alımı planlanmıştır. Yani hava kabiliyetimizi sürekli artıran bir taraftan terörlere mücadeleyle, bir taraftan göçle mücadeleyle ve bir taraftan da özellikle uyuşturucuyla mücadelede

hava açısından elde ettiğimiz üstünlüğü devam ettirme gayretimiz sürekli politikalarımızın ana önceliği hâline gelmiştir. Ayrıca, daha önce hiç hava aracı olmayan Sahil Güvenlik Komutanlığımıza da 2 tane insanlı keşif uçağı. Özellikle, bunun Ege, Karadeniz ve Akdeniz göçlerinde çok ihtiyacımız olduğunu ve içine konulacak yüksek teknoloji araçlarla birlikte bizim göç konusundaki üstünlüğümüze ciddi bir katkı değer sağlayacağını da ifade etmek isterim. Bunların yanı sıra, 2017 Ekim ayı itibarıyla 1.161 mini insansız hava aracı (drone) mevcuttur ve 450 adet daha alım yapılacaktır. Bunların da bize ciddi katkısı vardır, hem karakollarımızda hem kırsal operasyonlarımızda, temaslarımızda olağanüstü bir katkı sunmaktadır. Bu araçlarla, terörle mücadelede hem kayıplarımızın azaldığı hem de yakalamaların arttığı açıktır. Şunu çok net söylemek istiyorum: İnsansız hava araçlarıyla yapmış olduğumuz terör operasyonlarında şu ana kadar bir tek şehit vermedik ve dolayısıyla hava araçları noktasındaki kapasite artırma çalışmalarımız artarak devam edecektir.

Entegrasyon anlayışımızın önemli bir ayağını güvenlik sistemlerimizin hem polis ve jandarmadaki insansız hava araçlarıyla (“drone”larla) hem de kendi içindeki entegrasyonu oluşturmaktadır. Kısa adı –ki bu da önemlidir- KGYS olan sizin bir kısmını MOBESE olarak bildiğiniz Kent Güvenliği Yönetim Sistemi, Plaka Tanıma Sistemi, Elektronik Denetleme Sistemi, PolNet, akaryakıt istasyonları, okul, alışveriş merkezleri, belediye kameraları ile aynı sistem üzerinden eş güdümlü çalışmaktadır ve bir kısmı da daha fazla çalışmaya devam edecektir. Doğu ve güneydoğudaki 22 ilde geçen seneden bu seneye süratle kurulumu gerçekleştirdik ve kent güvenliği yönetim sistemi kurulumunu tamamladık, Haziran 2018 itibarıyla da tüm Türkiye’de tamamlanmış olacaktır. Kamera sayısı yüzde 20 artışla 26.469’dan 31.718’e çıkarılmıştır. Bunun içerisinde eski kurgulanmış ve bizim net görüntü alamadığımız kameralar dâhil değildir. Bunları da tamamen yeniledik ve Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı arasındaki plaka tanıma sistemi entegrasyonu sağlanmıştır. Bu, bizim açımızdan çok yüksek bir önemi haizdir. Türkiye genelinde 2016 yılında 1.441 olan PTS nokta sayısı 2017’de 1.862’ye çıkarılmıştır, şu an itibarıyla da sadece 100 tane Jandarmamızın mobil plaka tanıma sistemi mevcuttur yani istediğimiz yerde istediğimiz zaman da konuşlandırabileceğimiz. Bu da bu yıla ait bir yenilenme kavramıdır. Ayrıca gününbirlik evler de –ki bu, geçen sene yok idi- Kimlik Bildirme Kanunu kapsamına dâhil edilmiş, özellikle DEAŞ, özellikle PKK, özellikle FETÖ terör örgütü mensuplarının veya başka terör örgütü mensuplarının kendilerinin saklandığı ve devletin maalesef, hiçbir şekilde haberdar olmadığı bu gününbirlik kiralanan evlerde bugün itibarıyla aynen otellerde olduğu gibi bir anlayış söz konusudur ve şu anda Emniyet birimlerimiz bunlarda kimin kaldığını, kimin barındığını net bir şekilde takip edebilme kapasitesine sahiptir. 15.290 gününbirlik ev kayıt altına alınmıştır, alınmayanlar tespit edilmekte, gerekli adli ve idari işlem de gerçekleştirilmektedir.

İç güvenlikte millî teknolojiye ağırlık veriyoruz. Bu anlayış çerçevesinde Bakanlığımızda kullandığımız 95 yazılım kendi personelimiz tarafından, başta ifade ettiğim gibi, kodlanmıştır. Bilgi işlem dairemiz tarafından gerçekleştirilen GAMER, GAMER mobil uygulaması, e-belediye, e-otoban, e-içişleri, millî işletim sistemi PARDUS dönüşümü projeleri ile Göç İdaresi Genel Müdürlüğümüzce geliştirilen GÖÇNET yazılımları, Jandarmamızca geliştirilen ve JABS olarak bilinen Jandarma Asayiş Bilgi Sistemi ile Emniyetimiz tarafından geliştirilen PolNet mobil bunlardan sadece birkaç örnektir.

Yine önemli bir yenilik özellikle GAMER’in yazılımı, bizim arkadaşlarımızın bir harikası olarak önümüzde durmaktadır. İnşallah önümüzdeki yılın sonuna kadar yetiştireceğiz. İçişleri Bakanlığımızın otoparkı olarak bilinen bölgede otoparkı aşağıya 2 kat otopark alacağız, en altına da 1 kat -yani yerin altına da 1 kat- bütün Türkiye’deki her olayı anında izleyebileceğimiz ve Emniyetimizin, Jandarmamızın, Sahil Güvenliğimizin, trafik yoğunluğumuzun her an izlenebileceği çok olağanüstü, tam Türkiye’ye yakışır, 21’inci yüzyıl ülkesine yakışır bir kontrol merkezi oluşturuyoruz. Bunun Türkiye çok faydasını görecektir, anında, yerinde bütün olayları koordine edebilme fırsatına sahip

olabilecek. Hele oluşturduğumuz yazılımla birlikte, Allah muhafaza, ülkemizin herhangi bir yerinde olan bir olayı anında merkezlerimiz yansılar üzerinden net bir şekilde takip edebilme kabiliyetine sahip olabilecek. Gerek “drone”larla 81 ilde gerekse cep telefonlarıyla beraber yaptığımız yazılım muhteşem. Şu anda dünyada belki de eşi ve benzeri olmayan hem sesli hem birlikte koordine kurabilen hem beraber konferans yapabilen bir yazılımla birlikte inşallah önümüzdeki dönem hizmette olacaktır.

Yine bu GAMER (Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi) Bakanlık ana merkezinde bir tane, 81 il valiliklerimizde de birer tane olmak üzere yüksek teknolojiye sahip kriz yönetim birimleridir. Amacı, kamu düzeni ve güvenliğini bozucu nitelikte olayların yol açtığı... Bunun için de ayrı bir yer 81 ilde yapmıyoruz. Bunları da 112 merkezlerimizle entegre ediyoruz yani burada da ayrı bir yer açıp ayrı bir maliyet, ayrı bir unsur ortaya koymadan bunu gerçekleştirebilme fırsatına sahip olabiliyoruz. Bakanlığımız ve devletin ilgili tüm birimleriyle doğru bilgi akışını ve koordinasyonu sağlayacaktır. Bunun için Bakanlığımız bünyesinde GAMER yazılımı ve uygulaması gerçekleştirilmiştir. Yazılım, biraz önce belirttiğim gibi, tamamen yerli ve millidir. Ayrıca GAMER mobil uygulamasıyla görüntü ve ses aktarımı da yapılacaktır.

Üç ana güvenlik birimimize ait yerli yazılım muhabere bilgi sistemleri hayata geçirilmiş ve bu sistemler birbirleriyle entegre hâle getirilmiştir. Bu kapsamda Sahil Güvenlik Komutanlığımızda Sahil Güvenlik Muhabere Sistemiyle anlık gemi takip imkânı elde edilmiş, Jandarmamıza ait JEMUS ile (Entegre Muhabere ve Bilgi Sistemi) Emniyet teşkilatımıza ait muhabere sisteminin entegrasyonu çalışmaları devam etmektedir. Yani Allah nasip ederse de JEMUS sistemini -şu anda 58 vilayette- 81 vilayette tamamladığımız andan itibaren alternatif bir iletişim kaynağımız, herhangi bir afette, herhangi bir sıkıntıda net bir şekilde ortaya çıkacaktır. Bu konuda Emniyet, Jandarma birbirini bölgelerde tamamlayarak bir entegrasyon sağlamıştır.

Yine Sahil Güvenlik Komutanlığının önemli bir projesi, Sahil Gözetleme Radar Sistemi Projesi'dir. Bu Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile bütün sistem birbirini görecektir. Bu da denizlerimizin güvenliği açısından önemlidir, zannediyorum yıl başı itibarıyla da başlayacaktır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Bakanlığımızın toplumsal güvenlik projeleri de hızla devam etmektedir. Bu projelerden ilki Toplum Destekli Polislik Projesi'dir. Proje kapsamında 2017 yılı içinde gerçekleştirilen toplantılarla 521.552 kişiye ulaşılmıştır.

Yine Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı (ÇOGEP) olarak adlandırılan proje kapsamında 2017 yılında 101.958 kişiye ulaşılmıştır.

Bir diğer önemli projemiz de Güvenli Okul, Güvenli Eğitim Projesi'dir. Milli Eğitim Bakanlığımızla koordineli şekilde yürütülen bu proje kapsamında okul çevrelerindeki olayların engellenmesi amacıyla okullara ve civarına kamera konulması hedeflenmektedir. Projede ayrıca 24.068 okulda 16.754 güvenli eğitim koordinasyon görevlisi görevlendirilmiştir.

Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesinde elektronik kelepçe uygulaması 2 ilden 6 ile çıkarılmıştır. Nüfus bakımından ülkemizin yüzde 40'ını kapsamaktadır.

Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nda yapılan değişiklikle Hayata Geçirdiğimiz Hizmetin Yerinde İfası Projesi'yle, mağdur, tanık ve müşteki ifadeleri artık kişilerin iş yerlerinde ve evlerinde alınabilmektedir. 2017 yılında 90 bin vatandaşımız bu hizmetten yararlanmıştır.

Yine, Kayıp Alarmı Projesi'yle de 2017 yılında 108'i çocuk olmak üzere toplam 213 şahıs bulunabilmiştir.

Bir başka önemli projemiz de Kiralık Araç Bildirim Sistemi Projemizdir. Burada da dikkatinizi çekiyorum: 14.851 kişinin aranma kaydı sisteme düşülmüş bu projeye, bunlardan da 7.034'ü yakalanmıştır.

Hayata geçen diğer yeni projelerimiz arasında polise müracaat eden mağdurların kısa mesajla bilgilendirilmesidir yani olayların safahatı hakkında “Olay şu noktadadır.” diye polis tarafından kısa mesajla bilgilendirilmektedir. Denetimli Serbestlikle Parmak İzi Okuma Projesi de yeni bir projedir. Zenginleştirilmiş kütüphane olarak bilinen Z Kütüphane Projesi ve Mobil Park Projesi de bunların içerisinde sayılabilir. Mobil Park da parklarda mobil olarak parkların denetlenmesi, kontrol edilmesi, asayiş ve güvenliğinin temin edilmesi projesidir. Şehirlerdeki parklarda asayişi sağlamak için haziran ayında başlayan bu proje, ilk etapta 30 ilimizde faaliyete geçmiş, şu ana kadar 396 adli olaya müdahale edilmiş, 8.238 aranan şahıs, 116 ruhsatsız tabanca, 10.631 gram bonzai, 1.725 adet uyuşturucu hap bu uygulamayla ele geçirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi Bakanlığımızın en önemli görev alanlarından birisi de trafik güvenliğidir. Yapılan kapsamlı çalışmalar neticesinde 2017 yılının ilk on ayında ölümlü kaza sayısında yüzde 5,2 azalış elde edilmiştir. Bu, geçen yıllara yönelik önemli bir rakamdır. Son on yılda nüfusumuz yüzde 13,1, sürücü sayımız yüzde 53,2, araç sayımız ise yüzde 62,7 oranında artmış, buna mukabil ölümlü kaza sayımız yüzde 26,9, kazalardaki ölümler ise yüzde 30,2 oranında azalmıştır.

Bu konuda Trafik Güvenliği Uygulama Politika Belgesi oluşturulmuş ve bir plan dâhilinde uygulamaya başlanmıştır. 2011 yılına göre 2020 yılında trafik kazası sonucu ölümlerin yüzde 50 azaltılması hedefimiz vardır. Bugün itibarıyla 2011 yılına oranla ölüm sayısında yüzde 29 oranında bir azalma sağlanmıştır. Ülke genelinde 2017 yılında bayram tatilleri süresince trafik yoğunluğu yüzde 20 artmıştır. Alınan tedbirlerle, trafik kazalarında hayatını kaybedenlerin sayısında son on üç yılın ortalamasına göre Ramazan Bayramı'nda yüzde 36, Kurban Bayramı'nda ise son dokuz yılın ortalamasına göre yüzde 15 azalma kaydedilmiştir. Ayrıca, kazaların yoğun olduğu ilk 20 nokta sıkı tedbir ve kontrol altına alınmış, önceki bayramlarda ortalama 10 vatandaşımızı kaybederken alınan tedbirlerle 2017 itibarıyla 2 vatandaşımız buralarda vefat etmiştir.

Maket ekip aracı. Bu çok tartışıldı, özellikle “Acaba niye koyuyorsunuz?” diye. Biz de bunu ölçümledik. Eğer buradan doğru bir sonuç elde etmeseydik buna devam etmeyecektik. Kırk beş günlük periyotlarda yaptığımız ölçümlerlerde toplam kaza sayısında yüzde 6,3; kazaya bağlı ölümlerde ise maket araç uygulamalarında yüzde 7,3 azalma kaydedilmiştir. Yeni bir uygulama olarak kaza kara noktaları uygulamasıyla de kazaların yoğunlaştığı 1.892 noktada aldığımız ek önlemler sayesinde bu noktalardaki ölüm oranlarında yüzde 43 azalma elde edilmiştir. Yani kaza kara noktalarında biz, Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ciddi bir çalışma yaparak böyle bir sonucu elde ettik, bunu devam ettiriyoruz.

Yine, tuzak radar uygulamasından vazgeçtik. 1 Temmuz 2017 tarihinden itibaren tüm otoyollarda ortalama hız koridoru uygulaması başlatıldı. Bu da yeni bir uygulamaydı ve bu sayede ölümlü kazalarda –buna da dikkatinizi çekmek istiyorum- yüzde 9, ölüm sayısında ise yüzde 6 azalış sağlanmıştır.

2018 Nisan ayında sürücü belgesi ve pasaport, nüfus müdürlüklerince verilecektir, araç tescil işlemleri ise noterler tarafından gerçekleştirilecektir. Bu da yeni bir uygulamadır. Yani artık polisimiz araç tescil işlemlerini gerçekleştirmeyecek. Bu devirle hem pasaport hem ehliyet hem de tescil devirleriyle birlikte teşkilatımızda 5 bin personel halkımızın huzur ve güveninin temini için asli görevlerine döneceklerdir. Önemli bir yenilik olarak motorlu araç trafik belgesini 1 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırdık. Hatırlarsınız, araç aldığınızda iki belge verilirdi ve bu belgeden birisini kaldırdık. Bu, vatandaşımıza 117 lira daha az ücret ödeme imkânı sağladı. 1 Temmuzda yürürlüğe girdi

ve 1 Temmuzdan itibaren vatandaşımız 117 lira araç tescil işlemlerinde daha az ücret ödemektedir. Bu da önemli bir yenilik. Hem bir kırtasiyeyi hem bürokrasiyi hem de vatandaşımızın cebindeki yükü azaltmış ve vatandaşımız her araç tescil işleminde, araç almada, araç satmada, yeni ruhsat çıkarmada 117 lira daha az, eksik para ödemektedir. Yani yılda 1 ila 1,5 milyon araç sadece yeni alındığında, araç devirleri ortaya konulduğunda vatandaşımızın bütçesine göre önemli bir katkı olduğunu da bir şekilde ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir katkı da ben bulunayım. Süremizin yani uzatılmış süremizin yarısını geçtik. Daha 54-55’inci slayttayız.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Takdiriniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim şöyle: Normalde otuz dakika veriyoruz sunumlar için ama size altmış dakika ayırdık ama onun bile yani şeyindeyiz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Teşekkür ediyorum.

Ayrıca, çocuklarımızın yol güvenliği için 4 bakanlığın ortak çalışmasıyla Okul Servis Araçları Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. Burada da çok önemli değişikliklerin ve çok önemli kuralların altına imza attık.

Trafik birimlerimizdeki yaka kamerası sayımızı da arttırıyoruz. Hâlihazırda 8.275 yaka kamerası mevcuttur. 2018 yılı içinde hedefimiz ise 11.275’tir. Bütün trafik birimlerimizde yani her trafik ekibimizde bir yaka kamerası olmasını çok yakın bir zamanda temin edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye hâlihazırda PKK, DEAŞ, FETÖ, başta DHKP-C olmak üzere yasa dışı sol terör örgütleriyle mücadele hâlidir. Hükümet olarak, silahlı proaktif mücadele sahamızı “terörle mücadele” olarak, terörü besleyen ekonomik ve sosyal alanlardaki eksiklikleri gidermek üzere attığımız adımları da “terörizmle mücadele olarak” yani ikiye ayırdık “terörle mücadele” ve “terörizmle mücadele” olarak tanımlıyoruz. Terörle silahlı mücadelede öngörü, strateji ve tedbir olmak üzere üç temel bakışımız etrafında ördüğümüz yeni dönemin temel ilkelerini şu şekilde özetlemek mümkündür: Olay sonrası operasyon anlayışından kesintisiz operasyona geçiş, tehlikeyi kendi sahamızda değil, olduğu yerde bertaraf etmek, ekipman, araç-gereç ve personel kapasitesini arttırmak, yerli ve millî teknoloji kullanım oranını arttırmak, lojistik ve finansal kaynakların kurutulması, sınır güvenliğini arttırmak, terörizmle mücadele ve özellikle tüm güvenlik güçlerinin mücadelede birbirleriyle uyumunu ve entegrasyonunu artırarak elde eden gücü en optimum seviyede kullanmak. Terörizmle mücadelede ise istihdam ve ekonomik imkânları arttırmak, eğitim imkânlarını arttırmak, özellikle yerel yönetimlerin örgüt tarafından istismarını önlemek, vatandaşla temasımızı artırabilmek, güvenlik-özgürlük dengesinde kişisel hak kayıplarının ortaya çıkmaması için azami gayret göstermek. Bu proaktif yaklaşım neticesinde son dönemde gerçekleştirdiğimiz operasyonlarda ciddi başarılar elde edilmiş hem terör örgütünün eylem kabiliyeti daraltılmış hem de beslendikleri kaynaklar önemli ölçüde kurutulmuştur.

Şunu çok açıkça ifade etmek isterim ki Türkiye, terörle mücadelede hem sonuçlar açısından hem de beşerî açıdan hem de teknolojik açıdan son kırk yılın zirvesindedir ve mücadele kapasitesi her gün artmaktadır. Örgütün kış üslenmesini engellemek amacıyla operasyonlarımız mevsim değişimlerine bakmadan kesintisiz şekilde sürmektedir. Örgütün fiilî, psikolojik gerileme durumu artık kronik hâle gelmiş, kırsalda ve şehirdeki gerileme süreci iyice derinleşmiştir. Aralarında üst düzey teröristlerin de olduğu çok sayıda zayıt verdirilmiş, depo ve mağaralar yok edilmiş, sözde gerilla taktikleri boşa çıkarılarak alan hâkimiyetini kaybetmeleri sağlanmıştır.

Terör örgütünün 2017 yılında şehit ettiği sivil vatandaş sayımız 46'dır. Bu acıya Necmettin Öğretmenimiz, Aybüke Yalçın Öğretmenimiz, Ak Parti Lice Teşkilat Başkanımız Orhan Mercan dâhil; Hakkâri 1'inci sıra adayımız Ahmet Budak, Dicle İlçe Başkanımız Deryan Aktert tarih itibarıyla dâhil değildir ama hiçbirisinin de ifade etmek istiyorum ki kanı yerde kalmamıştır, failleri yakalanmıştır. Allah bütün şehitlerimize gani gani rahmet eylesin.

Son bir yılda kırsalda 161'i büyük ve orta olmak üzere toplam 44.681 operasyon gerçekleştirilmiştir.

Yeni bir uygulama olarak, Emniyet, Jandarma ve korucularımızdan oluşan ortak timlerle günlük ortalama 2.591 yol kontrolü yapılmaktadır. Son bir yılda 57 milyon 240 bin araç ve birbirini takip eden yenilemelerle 123 milyon şahıs kontrolü gerçekleştirilmiştir.

Sınır güvenliği noktasında 2015-2017 arasında valilikler tarafından toplam 90 kilometre modüler beton duvar, 28 kilometre yol, 44 kilometre sınır teli, Millî Savunma Bakanlığı ve TOKİ tarafından da 761 kilometre modüler beton duvar yapılmıştır. İkinci faz sınır fiziki güvenlik tedbirleri noktasında doğu sınırlarında 144 kilometre modüler beton duvar, fens teli ve devriye yolu planlanmış, 70 kilometresinin üretimi... Ki bu yıl başladığımız bir iştir bu, çok hızlı gidiyoruz, süratli gidiyoruz. Özellikle İran sınırı, Ağrı ve Iğdır hattı, buranın kesin kapanması lazım. Hem düzensiz göç buradan geliyor hem de aynı zamanda ifade etmek isterim ki terör örgütü Ağrı ve Tendürek Dağı'na buradan sızıyor. Buna ait çok ciddi ve hızlı bir çalışma yapıyoruz. Zannediyorum çalışmalarımız aralık ayı sonuna kadar, ocak ayına kadar devam edecek Ağrı'da, Iğdır'da da mevsim bize imkân verdiği sürece bunu tamamlayacağız. Suriye sınırında 38 kilometre yüksek güvenlikli çit yapımı tamamlanmıştır. Üçüncü faz sınır güvenlik tedbiri olarak da 370 kilometre sınır aydınlatması yapılmıştır. Entegre Sınır Yönetimi'yle ilgili 7 ayrı proje de devam etmektedir. Özellikle sınır aydınlatmasıyla ilgili bir ifade daha vermek isterim. Geçen gün Jandarma Genel Komutanlığımız ve Müsteşarımızla beraber gördük. Yerli ve millî bir yazılım, muhteşem bir yazılım ve bize sınırlarda o kadar büyük bir rahatlık sağlayacak ki hem aydınlatmayı sağlayacak hem direkler arasındaki geçişi anında karakollara ve ilgili devriyelere haber verecek, sinyal verecek hem de kameralarla beraber gece ve gündüz fotoğrafını çekecek. Yani sınırlarımızı emniyet altına almak zorundayız. Bu, bizim vazgeçilmezimizdir çünkü düzensiz göçün hangi seviyeye geldiğini hepimiz takip ediyoruz. Aynı zamanda, terör örgütünün düzensiz göçü de istismar ederek sınırlarımıza bir şekilde sızmasına kesinlikle müsamaha etmemeliyiz.

Terörle mücadelede elbette ki en önemli unsur personel kapasitesidir. 2017'de alımı planlananlarla birlikte 101.782 personel istihdam ediyoruz. Bunların 57.149'u hâlihazırda göreve başlamıştır, 33.677 kişinin daha alımı yapılacaktır.

Personel noktasında attığımız önemli adımlardan birisi de korucularımızla ilgilidir. Yani buraya, huzuruza tam bir yılda korucu kapasitemizi gençleştirmiş, özellikle doğu ve güneydoğuda önemli bir adımı atmış bir heyet olarak gelmiş bulunuyoruz. Korucularımızın yaş ortalaması 42'ydi. 18.482 güvenlik korucumuzu çok iyi şartlarda emekli edip 21.716 güvenlik korucusu olarak -ki ailelerinden, akrabalarından, çocuklarından alarak, kendilerine bırakarak- yaş ortalamasını 32'ye düşürdük ve bunlara muhteşem eğitim verdik. Ve yine söylemek istiyorum: Korucularımıza -Foça dâhil- şu an komando eğitimi dahi verdiriyoruz. Biraz sonra başka bir yeniliği daha huzuruna getireceğiz. Bunun yanı sıra, Bakanlığımız bünyesinde Korucular Daire Başkanlığı kurduk. Ek tazminatları arttırıldı, harcırah imkânları getirildi, bir defaya mahsus olmak üzere silah taşıma ruhsatı için harç muafiyeti sağlandı, sağlık tedavi giderleri bakımından da 4/A kapsamında sigortalı sayılmalarına imkân veren yasal düzenleme hayata geçirildi. Yani bunu korucularımızın çok uzun yıllardan beri beklediği ve kavuştuğu imkân olarak size söyleyebiliriz.

Bir şeyi daha söyleyeyim, biraz sonra gelecektim ama şimdi söyleyeyim: Korucularımıza subay olmanın yolunu açtık. Bu ne demektir? Korucularımızdan şimdi uzman çavuş alıyoruz. Özellikle eğitim yaşı tutanlar uzman çavuşluktan sonra astsubay, subay olabilecekler ve böylece subay olabilmeye kabiliyetine sahip olmanın adımını onlara sağlama şansına sahip olduk. Şu anda 226 korucumuzun uzman çavuş olma eğitimleri tamamlanmak üzeredir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir eğitim kriteri yok mu; lise, üniversite?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Her kriter var.

Çarşı ve mahalle bekçisi uygulamasına yeniden işlerlik kazandırdık. Bu doğrultuda 6 ilde 2.315 kişinin ataması yapılmış, 205 kişinin de işlemleri devam etmektedir. Hâlen mevcut bekçi sayımız 4.537'dir. 7 bin bekçi alımına başlanmıştır. Özellikle büyük illerimizde ve büyük illerimizin merkezlerinde asayiş teminini ve gece beklemelerini temin edebilmek için, huzuru temin edebilmek için 7 bin bekçi alımına başlanmıştır. Zannediyorum en geç şubat ayı ortalarında 7 bin bekçi... İstanbul'a 2 bin bekçi, Ankara'ya bin bekçi, İzmir'e 750 bekçi olmak üzere -özellikle merkezlerde- gece bekçiliği konusundaki o, eskiden bildiğimiz hâl aynı şekilde ülkemizde devam edecektir. Ayrıca 7.500 kadromuz daha var, bunu da buralarda tam anlamıyla gördükten sonra bunların alımlarını da gerçekleştireceğiz. 30 bin bekçi sayısına ulaşmayı hedefliyoruz.

Önemli bir başlık da karakol ve üs bölgeleri yapımıdır. 37 karakol açılması planlanmış, 10 tanesinin inşaatına başlanmıştır. Bunlar da stratejik karakollardır. Bunların her birisiyle ilgili teker teker çalıştığımızı ifade etmek isterim. Ayrıca 78'i Jandarma, 64'ü Kara Kuvvetlerine ait olmak üzere 142 üs bölgesini tutmaktayız. Yani biraz önce söyledim, Kara Kuvvetleriyle, Türk Silahlı Kuvvetleriyle entegrasyonu en üst seviyede devam ettiriyoruz. İlâveten 86 geçici, 176 da kalıcı olmak üzere polis güvenlik noktaları oluşturulmuştur.

Uyuşturucu ve kaçakçılık operasyonlarıyla terörün finans kaynağına darbe vurulmuş, özellikle Lice, Kulp, Silvan ve Genç kırsalında yapılan alan temizleme operasyonları sonucu geçen yıl uyuşturucu ekilen tarlalara bu yıl –altını çizerek ifade ediyorum- buğday ekildiği tespit edilmiştir.

Mevzuat noktasında yapılan düzenlemelerle emanete alınan silah ve malzemenin güvenlik güçleri tarafından kullanılmasına imkân sağlanmıştır. Bu da yeniliktir. Eskiden, terörizmden veya kaçakçılıktan elde ettiğimiz silahlar depolarda maalesef uzun yıllar bekliyordu. Yeni bir kanun hükmünde kararnameyle birlikte Türk Silahlı Kuvvetleri, biz yani Jandarma, polis, korucular, hepimize bunu dağıtabilecek yeni bir düzenleme ortaya koyduk. Bunu valilerimiz gerçekleştiriyor ve sağlıyor, mahkeme kararlarıyla gerçekleştiriyorlar ve bunu hızlandırdık. Atıl, boş durmuyorlar ve gereğini yerine getiriyoruz. Yine, ayrıca siber suçların takibi, yabancı terörist savaşçıların sınır dışı işlemlerinin kolaylaştırılması, göçmen kaçakçılığı, uyuşturucu madde imalatıyla ilgili düzenlemeler de yine Hükûmetimizce kanun hükmünde kararnamelerle gerçekleştirilmiştir.

Siber suçlarla mücadeleyi daha etkin hâle getirebilmek için 500 yeni personel alınmıştır. Bakın, 40 bin dijital materyal incelenebilmekteydi –bunu arkadaşlarımız iyi bilmektedir- şu anda 420 bin materyali bir yıl dolmadan inceledik. Toplam 2018 yılı için iki katına çıkaracağız ve yaklaşık 850-860 civarında materyali inceleyebilme kabiliyetine sahip olabileceğimizi düşünüyorum. Bu, hem davaların çabuk sonuçlandırılması hem de bu konuda mahkemelerin elini kolaylaştırabilecek adımların atılmasını sağlamaktadır. 2017 yılında siber suçlar kapsamında da -bunun da altını çiziyorum, sanal âlem öyle herkesin atıp savurduğu bir âlem olmaktan çıkmış- hukuka, hakkaniyete uygun, hakarete ve teröre alet olmayan ve insanların, özellikle çocuklarımızın rahat bir şekilde sanal âlemde dolaşabilmesini temin edebilmek için 9.785 kişi tutuklanmıştır.

Terörizmle mücadeleyle ilgili, insanımızı, gençlerimizi bilinçlendirmek maksadıyla Bakanlığımız tarafından, PKK/KCK terör örgütünün kadın ve çocuk istismarı, uyuşturucu, uyuşturucuyla mücadele belgesi, DEAŞ kitapları hazırlanmış ve 5 ayrı dilde yayınlanmıştır. Bu kitapların tamamını tüm ülkelere, hem muhabatım içişleri bakanlarına, hem bütün büyükelçiliklerimize hem de bütün dünyaya ve uluslararası bütün toplantılara gönderdiğimiz ifade etmek istiyorum. Yani PYD nedir, PKK nedir, ikisinin baş aktörü İmralı'daki Apo'dur; bunu net bir şekilde ortaya koyan ve hangi birliktelikleri gerçekleştirdiğini ifade eden tüm yabancı dillerdeki yayımları İçişleri Bakanlığımız bünyesinde oluşturduğumuz bir çalışmayla beraber gönderdik. PKK kadınları ve çocukları nasıl istismar ediyor, 12 yaşındaki, 13 yaşındaki, 14 yaşındaki çocuklara neler yapıyor, tüm ifadeleriyle, tüm gerçekliğiyle, tüm çıplaklığıyla beraber ortaya koyan; uyuşturucu ve terör örgütü arasındaki ilişkiyi, narkoterör ilişkisini ayrı bir şekilde ifade eden... Çünkü bu Avrupa dönem dönem bize uyuşturucuyla ilgili yukarıdan ahkam kesmektedir ama bu konuda maalesef elini hiçbir zaman taşın altına samimi bir şekilde sokmamaktadır. Türkiye'nin uyuşturucuyla yapmış olduğu mücadeleyi bu ülkenin her bir evladı onuruyla beraber anlatabilir. Avrupa'yı da fersah fersah, dünyayı da fersah fersah geride bıraktık. Biraz sonra söyleyeceğim, Akdeniz'de uyuşturucu operasyonu yapan tek ülke biziz, hem de Sahil Güvenlik Teşkilatımızla beraber. Uluslararası sularda da operasyon yapan tek ülke biziz. Yani, bu konularda çok üstün bir düzeyde olduğumuzu, sorumluluğumuzu yerine getirdiğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülük ettiği, toplumun tüm kesimleriyle doğrudan temas kurma anlayışı neticesinde son bir yılda vali ve kaymakamlarımızın başkanlığında muhtar toplantıları –bu da önemli- ekonomik toplantılar, halk toplantıları ve güvenlik toplantıları olmak üzere bu çerçevede 32.947 toplantı ve ziyaret gerçekleştirilmiştir.

Kıymetli Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayesinde başlattığımız “Biz Anadoluyuz” projesine de ayrıca temas etmek isterim. Bunu açıkça söylemek istiyorum. Yılbaşından itibaren 61 defa güneydoğuya gittim İçişleri Bakanı olarak. Bazılarında bir gün, bazılarında iki gün, bazılarında da üç gün orada kaldım. Eskiden çektiğimiz sıkıntıyı hepimiz biliyoruz. Terör örgütü çocuklarımızı istismar ediyor ve çocuklarımızı oraya gelen devlet adamlarına, siyasetçilere yönlendirerek taş attırıyordu. Baktım ki böyle bir tablo yok artık. Çocuklar geliyorlar, etrafımızda bizlerle beraber sohbet ediyorlar, konuşuyorlar; onlara ne olmak istediklerini soruyoruz. Bir adım daha atmamız lazım geldiğini arkadaşlarımızla geldik konuştuk ve bir hedef koyduk. Bir yıl içerisinde 50 bin çocuğumuzu Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki 21 vilayetten batıdaki, İstanbul, Ankara, İzmir, Çanakkale başta olmak üzere vilayetlere getirip orada üç günlük tatil, hem uzgörümlerini, hem Türkiye'nin nasıl bir ülke olduğunu, hem başka arkadaşlarla, oradaki okullardaki arkadaşlarla da bir arada arkadaşlık günleri geçirebilme fırsatı sağlayarak bir proje düzenledik. 15 yaş altı 50 bin çocuğumuz üç günlük ziyaretler yapacaklar. Bugüne kadar toplam 9.500 çocuğumuzu uçaklarla aldık ve getirdik. Buna devletin hiçbir katkısı yoktur, bunu net bir şekilde söyleyeyim, bütçemizden falan değil. Bunu sağlarken de çok önemli bir proje yaptığımızı ve bunu gerçekleştireceğimizi, inşallah İçişleri Bakanlığı olarak biz bu projeyi bitirdikten sonra –bunu defalarca söyledim- Millî Eğitim Bakanlığımıza, Gençlik ve Spor Bakanlığımıza da önümüzdeki yıllarda devredeceğimizi, bu projeyi uzun ömürlü bir proje olarak devam ettirmemiz lazım geldiğini ifade etmek istiyorum.

Kardeşlik bağlarımızı güçlendirmeyi, çocuklarımızı terör örgütlerinin yaptığı olumsuz propagandanın korumayı ve bilinçlendirmeyi amaçlıyoruz. Şu ana kadar aldığımız geri dönüşler, çocuklarımızın bize kendi elleriyle yazdıkları mektuplar, tahminlerimizin çok üzerinde bir farkındalık yarattığını açıkça göstermektedir.

Terörizmle mücadele kapsamında önemli bir adım da terörle iltisaklı belediyelerle ilgili aldığımız görevlendirme kararıdır. Doğu ve Güneydoğu illerimizde bazı belediyelerin terör örgütüyle doğrudan ilişkili hâle geldiği, lojistik, finans, araç gereç desteği sağladığı tespit edilmiş olup toplam 101 belediye başkanı görevden alınmıştır. Bunlardan 93'ü PKK, 8'i de FETÖ iltisaklı belediyelerdir. Görevlendirme yapılan bu belediyelerde yeni atanan arkadaşlarımızın ortaya koyduğu çalışma ise yapılan işlemin doğruluğunu onaylar mahiyettedir.

Birkaç örnek vermek gerekirse; bu belediyelerin piyasaya olan toplam borcu 650 milyon liraydı, bunların hepsi ödendi; yani, bu işten en kazançlı, esnaflarımız çıktı. Hakkâri Belediyesinde evlere günde bir buçuk saat su verilirken bu süreyi on saate çıkarttık. İnşallah Hakkâri'ye aralık ayı itibarıyla da yirmi dört saat su vereceğiz.

Hakkâri Yüksekova Belediyesinde hiç kanalizasyon hattı yokken 300 kilometrelik bir hattın inşasına başlanmıştır. Şu anki fiziki gerçekleşmesi ise yüzde 50 seviyesindedir.

Ağrı Tutağ'ın -küçük bir belediye olduğu için örnek vermek istiyorum- elli yıllık içme suyu problemi çözülmüştür. Kent spor kompleksi ve gençlik merkezi yapılmış, yüzme havuzu, fitness, hamam, sauna gibi tesisler tamamlanmıştır. Keza, Van Erciş Belediyesinde 60 kilometre sıcak asfalt yapılmış, 4 bin metrekarelik pazar alanı, Van Gölü kenarında sadece kadın ve aile için plaj ve 24 yeni çocuk parkı yapılmış, Kent Bilgi Sistemi Projesi'yle ilçeye 72 kamera kurulmuştur.

Görevlendirme yapılan belediyelerin tamamında, bu yeni süreçte -bu rakamlara dikkatinizi çekmek isterim, daha henüz bir yıl oldu- 15 arıtma tesisi; 5 atık su arıtma tesisi; 737 park; 5.127 kilometre asfalt yol; 1.246 kilometre stabilize yol; 1.236 kilometre içme suyu hattı; 769 kilometre kanalizasyon hattı; 985 içme suyu, kuyu suyu; 5 milyon metrekare parke taşı döşemesi; 355 spor kompleksi, taziyeevi, kadın sığınmaevi ve benzeri; 15 otogar; 25 hayvan pazarı ve kesimhane yapılmıştır.

Şimdi, size bir şey söyleyeceğim: Ben sabah akşam istihbarat okuyorum. En son okuduğum istihbarat bu gece saat üç buçuk, dörtte. En az 7 kaymakamımıza, yani bu görevleri yapan arkadaşlarımıza ölümle beraber tehdit gelmektedir. Ağrı'da son yakaladığımız terörist Ağrı'da Doğubeyazıt Kaymakamımızı öldürmek için geldi, kendisi de ifade ediyor. Kim tarafından görevlendirildiğini ve nasıl görevlendirildiğini, sayfalarca ifade veriyor. Bu arkadaşlarımız hık demeden, kahramanca ve bu ülkemizin orada belki de...

Geçen gün anlattım, Muhammed Safitürk için okul açmaya gittiğimizde Derikli kardeşlerimize söyledim: "Muhammed Safitürk sizin hışmınız değil, Derik'te yetişmemiş, bu okullarda okumamış ama orada zeytinhaneyi oluşturabilmek için çaba sarf etmiş. Telefon açmış, Aydın Ayaydın'a demiş ki: 'Burada bu okulu tazeleyeceksin, yenileyeceksin.' Öbür taraftan, gitmiş, başka bir belediyede bir park yaptırmaya çalışmış. Kalkmış, Trabzon'dan bir antrenör getirmiş, Derikspor'u şampiyon yapabilmek için bir gayret göstermiş, Derikspor'u bir üst lige çıkartmış."

Şimdi, bizim bunlara sahip çıkabilmek, bunların bu görevlerini ortaya koyabilmesine... Orada siyaset yapmıyorlar ki; orada milletin, memleketin, hepimizin vermiş olduğu bir görevi yerine getirmeye çalışıyorlar ve bunu başarılı bir şekilde yapıyorlar. Hepsinin gözlerinden tek tek öpüyorum. Hepsi başarılı; hepsi memleketini, milletini seven ve proje oluşturma kabiliyeti ortaya koyabilen, çocuklarla beraber teması, ailelerle beraber teması iyi koyan, namlunun ucunda olan ama milleti adına, memleketi adına bundan hiçbir zaman çekinmeyen, cesaretli adım atıyorlar. Burada, bu konuşma çerçevesinde kendilerini bir kez daha tebrik etmek isterim.

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun çerçevesinde 432.503 başvuru alınmış, toplam 4 milyar 55 milyon 493 bin 859 TL ödeme yapılmıştır. Başvuruların karşılanma oranı yüzde 93'tür.

Terörle mücadeleye ilişkin sağlıklı politika ve stratejiler oluşturmak için Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığımız tarafından 2017 yılında Terörle Mücadele Strateji Belgesi-Master Planı'nın güncellenmesi yapılmıştır. Buna ek olarak, Terörizme Yol Açan Radikalleşme ve Şiddete Varan Aşırılıkla Mücadele Stratejisi belgesi hazırlanmıştır. Ayrıca, değişik eğitim programları ve saha çalışmaları da yapılmıştır.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının önemli bir çalışması var, bunu açmayız ama hapisanede DEAŞ'lılarla teker teker, birer birer görüşme yapıldı, şimdi de PKK'lı teröristlerle tek tek görüşme yapılıyor. Hangi motivasyonlarla hareket ettikleri ve buna karşı bizim ne tür tedbirler almamız lazım geldiği konusunda çok mükemmel bir çalışma ortaya koyduk ve bu, bizim politikalarımıza ciddi bir şekilde yön vermektedir. Huzurunuzda, bu çalışmada bize yardımcı olan Adalet Bakanlığımıza da aynı anda teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sayın Başkan ve çok değerli milletvekilleri; bildiğiniz gibi ülkemiz 15 Temmuz gecesi radikal bir terör örgütünün silahlı darbe teşebbüsüne maruz kalmış, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Başbakanımızın önderliğinde aziz milletimizin kararlı ve cesur duruşu neticesinde bu girişim akamete uğratılmıştır. Bu noktada, Gazi Meclisimizin ve onun değerli üyelerinin şanlı tarihine yakışan duruşları her türlü takdirin üzerindedir. O meşum gecenin bütün şehitlerine Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyor, gazilerine şükranlarımı sunuyorum. Aziz milletimize de bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

FETÖ terör örgütünün devlet içine sızmış uzantıları bugün büyük ölçüde temizlenmiş durumdadır. Ancak yapının giriftliği, taktiklerinin çeşitliliği, para kaynağı, dış bağlantılarının ve yurt dışında gördükleri himayenin büyüklüğü tedbir noktasında bizleri tam bir teyakkuz hâlinde kalmaya zorlamaktadır.

FETÖ'yle mücadele kapsamında bugüne kadar 48.739 kişi tutuklanmış, 19 önemli operasyon ve çalışma yapılmıştır. Slayt 124, 125'te vardır.

Gaybubet evleri ve mahrem yapı operasyonlarıyla da örgütün yeniden organize olması engellenmeye çalışılmaktadır. Örgütün en önemli gücü olan finansal kaynak ve para akışına yönelik olarak da 8 holding ve 1.020 şirkete kayyum atanmıştır; slayt 126'da var.

Örgütün şifreli mesajlaşma programı byLock çözümlenmiş, 147 tepe yöneticisinin bu programı kullandığı belirlenmiştir. Ayrıca, 215.092 kullanıcı ID'si belirlenmiş, 23.171 kişiye adli işlem yapılmıştır. Slayt 128'de var bu.

15 Temmuz darbe girişiminde hayatını kaybeden şehit ailelerine, yaralananlara, malul olanlara Nakdî Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri gereğince Bakanlığımızca bu ödemelerin tamamı gerçekleştirilmiştir ve gerçekleştirilmektedir.

Ülke içerisindeki çalışmalarımız neticesinde, küresel bir terör örgütü olan DEAŞ'la iltisaklı 14 dernek kapatılmış, sınır kontrolleri arttırılmıştır. 53.781 kişiye giriş yasağı konulmuş, 5.540 kişi sınır dışı edilmiştir. 2017 yılında DEAŞ'a yönelik -bunun da altını çiziyorum- 838 operasyon yapılmış, 146 terörist etkisiz hâle getirilmiştir.

Türkiye'ye giriş yapmak isteyen 18.500 şüpheli şahıs risk analiz birimlerimizin çalışması neticesinde -havalimanlarımızda, sınır hatlarımızda, kapılarımızda risk analiz birimleri oluşturduk, sadece DEAŞ'la alakalı, yabancı terörist savaşçılarla alakalı- kontrol edilmiş, 5.041 kişi geri gönderilmiştir. DEAŞ'la ilgili 2016'da 22, 2017'de ise 10 eylem, oluşmadan engellenmiştir.

Yasa dışı sol terör örgütlerinin ve özellikle DHKP-C'nin eylemleri noktasında da Bakanlığımızın ciddi takibi ve çalışmaları söz konusudur. Kırsalda PKK/KCK'yla iş birliği kurarak yapmayı planladıkları eylemler başarılı operasyonlarla akamete uğratılmıştır. DHKP-C'ye yönelik yapılan operasyonlarda son bir yılda 410 kişi tutuklanmış, 59 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. DHKP-C'ye yönelik şunu ifade etmek istiyorum ki: Son bir yılda yapılan operasyonlar DHKP-C'ye son yıllarda vurulan en büyük darbedir. Sonuç olarak, yurt içindeki terörist mevcudunda bir önceki yıla göre yüzde 28 azalma meydana gelmiştir ki toplam terörist, PKK'lı terörist mevcudunda bu rakam son beş yılın en düşük seviyesindedir.

Bu rakamları da dikkatle takip etmenizi istiyorum: 1.201 sığınak ve barınak imha edilmiş; 107 ton patlayıcı -2017 yılı içinde- 3.302 el bombası, 1.231 mayın ve EYP, 4.486 silah, 707 bin mühimmat ele geçirilmiştir. Ayrıca, 225 ton gıda maddesi de ele geçirilmiştir; bunların içerisinde 56 ton un, 26 ton bakliyat ve 19 ton da şeker bulunmaktadır. Bu 250 ton... Aslında bizim yaptığımız hesaplamalarda, bir yıl yaklaşık 1.000-1.500 teröristin kullanacağı gıda 150 ton civarındadır; birkaç sığınağa kullandıkları zaman 300-350-400 tonluk gıdaları olabileceğini düşünüyoruz. Bunun 250 tonunu son bir yılda bir şekilde ele geçirdiğimizi burada ifade etmek istiyorum. Son bir yılda etkisiz hâle getirilen toplam terörist sayısı ise 3.069'dur; bu rakam da önemli bir rakam.

Bu mücadelede kaybettiğimiz 68 jandarma, 16 polis, 51 Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu, 31 güvenlik korucusu olmak üzere toplam 166 şehidimize Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyoruz, Allah hepsinden gani gani razı olsun. Milletimize, ailelerine başsağlığı dileklerimizi iletiyoruz.

Örgüte katılım, son otuz yılın en düşük seviyesine inmiş; bu da, önemlidir. 2017'nin ilk on ayında, geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 83 azalmıştır. Katılım sayısı 2016'da 625; 2017'de bugün sabah itibarıyla verdiğimiz son rakam, güncellediğimiz son rakam 111'dir; ekim ayında da 5'tir. Slayt 150.

Son bir yılda PKK, DEAŞ ve yasa dışı sol örgütlere yönelik operasyonlarla toplam 691 önemli olay engellenmiş, eylem hazırlığındaki 73 terörist etkisiz hâle getirilmiştir.

Şehirlerimizde asayiş ve güvenliğin sağlanmasına yönelik olarak 81 ilimizde 48 huzur uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamalar sonucunda çeşitli suçlardan aranan 20.73 kişi yakalanmış, aranan 407 araç bulunmuş, 24.793 kilogram uyuşturucu madde, 31.515 adet uyuşturucu hap, 1.036 ruhsatsız tabanca ve av tüfeği ele geçirilmiştir.

Emniyet ve Jandarma teşkilatımızda kriminal alanda yaptığımız yatırımların neticesi olarak suçun aydınlatılma süreleri de kısalmıştır. Sözgelimi, patlayıcı madde analizi daha önceleri iki günde yapılırken şimdi dört saatte yapılmakta ve 1.000 kattan fazla hassasiyetle sonuç alınabilmektedir.

Yine, daha önceleri dört gün süren ve sınırlı sayıda gen bölgesine göre işlem yapılabilen DNA analizi, şimdi sekiz saatte cinsiyete ve 27 gen bölgesine göre yapılabilmektedir. Eskiden on gün süren parmak izi incelemesi de artık beş dakikada tamamlanmaktadır. Halen EGM bünyesinde 11, Jandarma bünyesinde 4 adet kriminal laboratuvar mevcuttur. Jandarma Genel Komutanlığı kriminal laboratuvarında dosya inceleme süresi 2016'ya göre yirmi yedi günden on dört güne düşmüştür. Yani, bu bizim işlemlerimizde ve sonuçlarımızda ve sonuçlardan elde edeceğimiz hareket tarzımızda bize önemli bir güç katmaktadır.

Uyuşturucuyla mücadele: Özellikle halkımızın dikkat ettiği, takip ettiği, hepimizin sorumluluğunda olan bir alan burası. Terörle eşdeğer şekilde önem ve hassasiyet gösterdiğimiz bir konudur. Türkiye, küresel eroin yakalamalarının yüzde 16'sını, Avrupa genelindeki Ektstazi tableti yakalamalarının yaklaşık yüzde 60'ını tek başına gerçekleştirmiştir. Uyuşturucuyla mücadelenin koordineli bir şekilde

yürütülmesi için Uyuşturucuyla Mücadele Politika Belgesi oluşturduk. Yani, hepimiz, yukarıdan aşağıya tüm birimlerimiz -güvenlik kuvvetlerimizle ilgili söylüyorum- aynı politika belgesiyle beraber hareket ediyoruz. Özellikle sayısı 50 vilayete yaygınlaştırılmış, 81 vilayete göre gerekli planlamalar yapılan narkotimlerimiz önemli görev yapmaktadırlar. Hâlihazırdaki 50 vilayet, Türkiye nüfusunun yüzde 90'ına tekabül etmektedir. Deniz yoluyla yapılan uyuşturucu kaçakçılığını önlemeye yönelik olarak Sahil Gözetleme Radar Sistemi Projesi 2018'de hayata geçiriyor.

Ayrıca, insanlı insansız hava araçlarının uyuşturucuyla mücadele kapsamında kullanılmasına başlandı. Ayrıca metruk binalara yönelik de denetim faaliyetlerimiz aralıksız sürmektedir. Uyuşturucuyla mücadelede yenilik olarak “narko rehber” düzenlenmiş ve her ilin risk düzeyiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, on dakika ilave süre veriyorum, toparlayın lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – On beş dakika bitiriyorum Sayın Başkan, eğer müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – ...mücadeledeki mevcut durumun tespiti yapılmıştır. Buna ilaveten yeni bazı yasal düzenlemeler de hayata geçirilmiştir.

Ayrıca narkotik birimlerinde görev yapan personel sayısı -buna da dikkat edin- Emniyette yüzde 60, Jandarmada yüzde elli oranında artırılmıştır. Tabii, olayın bir de narkoterör boyutu mevcuttur. PKK'nın uyuşturucu ticaretinden yıllık 1,5 milyar dolar gelir elde ettiği bilinmektedir. 2017'nin ilk on ayında ele geçen uyuşturucu maddenin piyasa değeri yaklaşık 4 milyar liradır; bu, eski parayla 4 katrilyon demektir. Burada da geçen yıla göre yüzde 19 azalış söz konusudur. Yakalanan toz esrar miktarı geçen yıla oranla yaklaşık yüzde 778 artmıştır; yani, neredeyse 8 kat artmıştır. Teröre karşı yaptığımız saha baskısıyla ekilen kenevir miktarı 68 milyon 431 bin kökten 4,5 milyon köke kadar immiştir. Geçen yıla göre kenevir tarlalarında yüzde 93 azalış söz konusudur.

2017 yılında -bu 163'üncü slayt, 165'inci slayt dikkatle bakmanızı isterim- uyuşturucu tacirlerine yönelik toplam 99.611 operasyon, 139.121 gözaltı, 158 ton uyuşturucu yakalaması gerçekleştirilmiştir. 25,6 milyon adet hap ve 18,7 milyon kök Hint keneviri yakalanmıştır. 2017 yılında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 144 artışla toplam 12.93 kilo eroin ele geçirilmiştir. Eroinde özellikle çok iyi yakalama yapan arkadaşlarımızı burada tebrik ediyorum. Aynı dönemde operasyon sayısı yüzde 36, gözaltı sayısı ise yüzde 31 oranında artmıştır.

Sigara, alkollü içki, akaryakıt, tarihi eser kaçakçılığıyla ilgili olarak 2017 yılında 15.913 operasyon yapılmış, 21.379 gözaltı gerçekleştirilmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığımızca diğer kolluk kuvvetlerimizle koordineli olarak 2017 içinde 1'i uluslararası sularda olmak üzere 9 olayda toplam 2 ton 151 kilogram esrar, tek seferde 1.071 kilogram eroin, 294 kilogram kokain ve 11 bin adet Captagon hap ele geçirilmiş, 25 şahıs gözaltına alınmıştır.

Ayrıca, sınırda alınan etkin güvenlik tedbirleri, yol denetimleri ve kontrolleri sayesinde de kaçakçılık olaylarında yüzde 15 azalma tespit edilmiştir. Sigara kaçakçılığında 2016 yılının ilk on ayında 102 milyon 582.278 paket sigara yakalanırken, 2017 yılının ilk on ayında bu rakam 53 milyon 789.393 adete düşmüştür.

Hükümetimiz döneminde organize suç örgütleriyle mücadeleye yönelik olarak yasal boşlukları gidermek için mevzuat düzenlemesi yapıldı. Avukat olanlar bilirler, TCK 220'de özellikle organize suç örgütlerinin belki de izlenmesini kısmen engelleyen 2014'te FETÖ sebebiyle bir düzenleme

yapılmıştı. Onu tekrar yerine getirdik, suç örgütleri tanımlamasına “cebir” ve “şiddet”i koyduk yani ve bu tanımlamayla birlikte bu İçişleri Bakanlığına geldiğimde benim ilk talebim olarak Hükûmete iletilmişti ve bu tanımlamayla birlikte ayrıca 2016-2018 Organize Suçlarla Mücadele Eylem Planı 17 Mart 2017’de yürürlüğe girmiştir.

Organize suçlarla ilgili yapılan operasyon sayısı –lütfen, slayta bakmanızı isterim- 2014’te 146; 2016’da 129; 2017’de ise 206’dır; şu ana kadar 206. Yani, ciddi bir şekilde oranı yükselttik. 1.621’den, 2017’de 13 Kasım’a kadar 2.795 olmuştur. Aynı dönem için tutuklu sayısı da 2016’da 660’tı; 2017’de, şu anda 783’e çıkmıştır. 2017 yılının ilk on ayında insan ticaretiyle mücadele kapsamında 67 operasyon yapılmış, 280 insan ticareti yapan kişi yakalanmıştır.

Ülkemizde suçla ilgili olayların son bir yılda toplamı, 2 milyon 459.256’dır; bunun yüzde 85’ini asayiş olayları oluşturmaktadır. Toplam olayların yüzde 77’si aydınlatılmış, yüzde 23’ünün ise soruşturması devam etmektedir. Buradaki analizlerimiz nettir. Nerede eksiklerimiz varsa, üzerine gittiğimizi bilmenizi istiyoruz. Hâlihazırda özel güvenlik sertifikası alan kişi sayısı 1 milyon 552.565’tir. Kimlik kartı alan kişi sayısı 906 bindir. Görev yapan özel güvenlik sayısı ise 2016’da 256.273 kişidir; bu sayı, 2017 için 283.171 olmuştur.

2017 yılında 280 güvenlik şirketi, 420 eğitim kurumu, 16.040 özel güvenlik izni denetlenmiştir. 2018 itibarıyla yeni bir sürece başlıyoruz; bunu planladık. 2017’nin ilk üç ayında Türkiye’de ne kadar özel güvenlik varsa alanlarına göre, 250’nin üzerindeki özel güvenlik müfettişimiz tarafından eğitime alınacaktır. Turizm ve otel alanında görev yapanlar o alanda, statlarda görev yapanlar o alanda, stratejik alanlarda görev yapanlar o alanlarda, hastanelerde, sağlık kuruluşlarında, kamu kurumlarında görev yapanlar o alanda eğitime alınacak ve 250 özel güvenlik müfettişimize yaklaşık 1.000 kişi düşüyor; 1.000 özel güvenlikçi tek tek zimmetlenecektir ve onların takibinde ve izlemesinde olacaktır.

Özellikle, Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun yayınlanmış ve bağımsız bir komisyon kurulmuştur.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığının kolluk birimlerinin yanı sıra iller idaresi, mahalli idareler, nüfus ve göç idaresi gibi alanlarda da ciddi çalışmaları ve projeleri mevcuttur. Ülkemizde 51 il özel idaresi, 1.398 belediye, 18.334 köy bulunmaktadır.

KÖYDES Projesi’yle içme suyu bulunmayan köyümüz kalmamıştır. Bu projenin ödeneği 2017 yılında yüzde 130 artışla... Özellikle bunu ifade etmek istiyorum, Sayın Başbakanımıza da huzurunuzda çok teşekkür etmek istiyorum. Proje kapsamında ayrıca 207.541 kilometre yol, 44.545 kilometre yol onarımı, 1.369 adet köprü ve diğer çalışmalar gerçekleştirildi.

Yine, önemli bir proje olan KIRDES yani büyük şehirlerin kırsal altyapısının desteklenmesi projesine de 300 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir; Bunu sağlayan da Sayın Başbakanımızdır, yine teşekkür ediyoruz.

Muhtarlarımızla ilgili olarak da Bakanlığımız önemli adımlar almış, muhtarların taleplerini elektronik ortamda iletebilmelerine imkân sağlayan Muhtar Bilgi Sistemi’nin yanı sıra Bakanlığımız bünyesinde Muhtarlar Daire Başkanlığının kurulması, SGK primlerinin devlet tarafından ödenmesi –çok önemli bir istekleriydi- maaş ve özlük haklarında yapılan iyileştirmeler bu adımlardan bazılarıdır. 2002’de 97 lira olan muhtar maaşımız bugün 1.503 liraya çıkarılmıştır. Ayrıca devlet tarafından SGK primleri dâhil edildiğinde muhtarlarımızın maaşlarında sağlanan iyileştirme yüzde 40.8’dir. Ayrıca Sayın Cumhurbaşkanımız külliyyede 41 toplantı gerçekleştirmiş, bu toplantıda 20.202 muhtarımızı ağırlayarak önemli bir farkındalık ve doğrudan temas sağlamıştır. Ayrıca muhtar kartlarımız da bütün muhtarlarımıza aynı standartta verilmek üzere basılmaya başlanmış ve iletilmektedir.

Bakanlığımızın en önemli projelerinden birisi de e-belediye, diğer adıyla Bulut Belediye Projesi'dir. Yazılımı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığımızca gerçekleştirilen elektronik belge yönetim sistemi ve ruhsat bilgi sistemi bu yıl sonuna kadar pilot belediyelerde uygulamaya başlayacaktır. E-belediye projesi ile belediyelerimiz tüm iş ve işlemlerini elektronik ortamda standart bir yazılımla gerçekleştirebileceklerdir. Bu projeye Bakanlığımızın öngördüğü tasarruf miktarı yıllık 2 milyar liradır, bunun da altını çizmek istiyorum. Yani 2 milyar liralık yani 2 katrilyonluk bir tasarruf sağlanacak.

Önemli yenilikler yaptığımız bir diğer konu da nüfus ve vatandaşlık işleri. Geçtiğimiz günlerde yaptığımız yasal değişiklikle iş süreçlerinin kısaltılmasında önemli adımlar atılmıştır. Ayrıca yeni kimlik kartları müracaattan itibaren 5+2 günde verilmeye başlanmıştır. Şehir merkezine 5 günde gidiyor, kırsala da +2 günde gidiyor, 7 günde. Ayrıca verilen kartların kalitesi ilk verilen kartlardan yüzde 20 daha iyi. Yine bizim arkadaşlarımızın yazmış olduğu bir yazılımla netleşmiş ve daha kaliteli bir hâle getirilmiştir. Şu ana kadar 13 milyon 300 bin adet verilmiş olup –bu kartlardan- yılsonuna kadar 15 milyon rakamına ulaşılması hedeflenmektedir. Özellikle burada da yirmi dört saat çalışan kart basım hizmetindeki arkadaşlarımıza ve nüfus idarelerine teşekkür ediyorum.

Kimlik paylaşım sisteminde ve adres kayıt sisteminde yapılan düzenlemelerle vatandaşımızın değişik kurumlarda yapacağı işlemlerde istenilen belge sayısında azalma sağlanmasına imkân tanınmıştır. Bugün itibarıyla kimlik paylaşım sistemine bağlı kurum sayısı 1.949 kurumdur. Yani her tarafa git, her taraftan aynı bilgileri istemek olmayacak kurumlar basacaklar ve kendi imkânlarıyla oradan alacaklar. Hizmet envanteri yönetim sistemi ve yalınlaştırma çalışmaları kapsamında vatandaşımızın üzerindeki belge yükünü en önemli ölçüde azaltmaya çalışıyoruz. Bakanlığımızca sunulan 648 hizmetin tamamı hizmet envanteri yönetim sistemine tanımlanmıştır. Bu hizmetlerde vatandaşımızdan istenilen toplam belge sayısı 2.185'tir. Bu çalışmayla bunlardan 726 tanesi artık istenmeyecektir yani bürokrasiyi kaldırdık, hizmette yalınlaşmayı getirdik.

Nüfus konusunda önemli bir proje de dijital arşiv projesidir. Proje kapsamında 337 milyon 831 bin 792 eski belgenin tarama dijital arşive aktarılması ve bu sayede işlemlere kaynaklık edebilme imkânı tanınacaktır.

Ülkemizde ekim 2017 itibarıyla aktif dernek sayısı 111.253'tür. OHAL kapsamında terör örgütleriyle iltisaklı olduğuna hükmedilen toplam 1.412 dernek hakkında kapatma işlemi yapılmıştır. Dernekler noktasında önemli bir projemiz DERBİS olarak bilinen Dernekler Bilgi Sistemi Projesi'dir. Bu sistemle, derneklere ilişkin tüm iş ve işlemler artık elektronik ortamda yapılabilmektedir. 2017 yılında 295 derneğe 13 milyon 981 TL destek sağlanmıştır. Bu destekler önümüzdeki yıllar da devam edecektir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler ışığında ülkemizin kitlesel göçün hedef ve geçiş ülkesi konumuna geldiği hepimizin malumudur. Hâlen Türkiye'de 4 milyon 351 bin 709 yabancı bulunmaktadır. 2010-2014 arasında ortalama 50 bin düzensiz göçmen yakalanırken 2016'da bu sayı 1,5 kat artmış ve 174 bin 466 olmuştur. 2017 yılı ekim ayı itibarıyla yakalanan düzensiz göçmen sayısı 136 bin 662'dir. 2011'den bugüne kadar yakalanan toplam organizatör sayısı –buna da dikkatinizi çekmek istiyorum- 17.820 bu işten para kazanan, bu işi istismar eden organizatör söz konusudur ve bunlar yakalanmıştır. 2017'de yakalan organizatör sayısı ise 3.722'dir. Bunların bütün risk haritalarını yapıyoruz.

Denizlerimizde Sahil Güvenlik Komutanlığımız tarafından 90 olayda 12.066 kişi kurtarılmış, 37.151 tekne ve gemi kontrolü yapılmış, 10.113 şahsa işlem yapılmıştır. Sahil Güvenlik Komutanlığımızın çalışmaları neticesinde denizlerimizde bu yılın ilk on aylık döneminde geçen yılın on aylık dönemine oranla yakalanan göçmenlerin sayısında aldığımız tedbirler sayesinde yüzde 50'lik bir azalış olmuştur.

Yeni bir uygulama olarak Ege Denizi'nde koordinatör vali atanmış, bu sayede kolluk güçlerinin ortak operasyon güçleri artmıştır. Denize çıkmadan kıyıda tespit edilen 6.747 düzensiz göçmenle 136 göçmen kaçakçısı yakalanmıştır.

Kaçakçılığın Karadeniz'e kaydırılma çalışması –bu da önemli bir şeydir- üzerine Sahil Güvenlik Komutanlığımızın yoğun çalışması neticesinde 13 ağustos-22 eylül arasında Karadeniz'de 10 olayda 1.111 düzensiz göçmen ve 15 kaçakçı yakalanmış, sonrasında herhangi bir olay yaşanmamıştır. Türk Sahil Güvenlik Teşkilatının Akdeniz ve Ege'de uluslararası sularda operasyon yapabilen tek sahil güvenlik teşkilatı olduğu notunu da burada sizlerle tekrar paylaşmak isterim.

Göç noktasında hâlihazırda 15 ilimizde 19 adet geri gönderme merkezimiz vardır. 10 tanesinin inşaatı devam etmekte, 6 tanesi de proje aşamasındadır. 15 ilimizde de göç danışma merkezleri oluşturulmaya başlanmış olup aynı zamanda mobil göç danışma merkezleriyle de eşgüdüm içinde çalışacaklardır. Ayrıca göç konusunda bakanlıklar arası koordinasyonu sağlamak ve millî göç politikası oluşturabilmek amacıyla kurulan Göç Politikaları Genel Kurulu iki kez toplanmıştır. Bu yıl iki kez topladık, şimdi yarın da üçüncü kez topluyoruz.

Ukrayna'nın çatışma bölgesinde yaşayan Ahıska Türklerinden 677 ailenin Erzincan ve Bitlis'te iskân edilmeleri kararlaştırılmış, işlemler devam etmektedir.

İkamet izni başvurularının daha hızlı yapılabilmesi için e-ikamet kayıt sistemi hayata geçirilmiş, 2016 yılında 490.799, bu yıl ise kasım ayı itibarıyla 512.296 yabancıya ikamet izni verilmiştir. Yine Göç İdaresi bünyesinde uyum faaliyetleri ve Alo 157 Yabancılar İletişim Merkezi çalışmalarımız da 7 gün 24 saat esasına göre sürmektedir. Önemli bir detay, bu çağrı merkezinden Sahil Güvenlik Komutanlığına yönlendirilen çağrılarla Ege ve Akdeniz'de 2016'da 36.599, bu yılın ilk 9 ayında 14.429 düzensiz göçmen kurtarılmıştır.

112 çağrı merkezleri bir hükümet programı olup Bakanlığımız tarafından yürütülen bir prestij projesidir. 112 acil çağrı merkezleri hâlen 24 ilde hizmet vermektedir. Yıl sonuna kadar 8 ilde daha hizmete girecektir. 2018 yılı sonu itibarıyla 81 ilde tamamlanması hedeflenmektedir. Bu, Türkiye'nin bir modernizasyon projesidir ve bu konuya geldiğimiz günden itibaren büyük ehemmiyet verdik, tahsil edilmeyen arsalar, yapılmayan binalar bu konuda topyekûn sinerjiyi, uyumu ve çabuk sonuç elde etmeyi, gerek sağlıkta gerek orman yangınında gerek Sahil Güvenlikte gerek poliste çabuk sonuç elde etmeyi isteyen bir anlayışı yazılımlarımızla beraber ortaya koymuş durumdayız.

Bakanlığımızca vatandaşlarımızın kamu hizmetini daha düzenli ve verimli şekilde almasını sağlayabilmek, kamu verimliliğini arttırabilmek için şehirlerin tarihi ve kültürel dokusuna uygun 9 kategoride standartları belirlenmiş olan yeni hükümet konaklarının yapılması noktasında da çalışmalarımız sürmektedir. Binalara bakmanızı isterim. Bu, milletvekillerimizi... Bu binalarda önemli bir şey sağladık. Yaklaşık bundan sonra yapılabilecek, 2022'ye kadar yapılabilecek binalarda 1,4 milyar liralık, 1,4 katrilyonluk tasarruf sağladık. Binaları küçülttük, optimum hâle getirdik ama katlarını 4 metreye çıkarttık yani geniş, kullanılabilir ecdadımızın yaptığı bir ölçüğe getirdik, aynı zamanda da kimlikli projeler yani o alana...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son cümlelerinizi alayım lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Memnuniyetle.

BAŞKAN - Bir de bütçe rakamlarını alalım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Alalım, zaten oraya geldik.

BAŞKAN - Ben de onun için söyledim zaten.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Burada inanıyorum ki... Burada bir şeyi daha gerçekleştirdik, bunun da bütçeye bir katkısı olmayacak, bu projelerin, bunu söyleyeyim. Başbakanlığımızın himayelerinde Toplu Konut İdaresiyle anlaştık, elimizde olan arazileri valilerimizle tespit ettik, bu arazileri Toplu Konut İdaresine vereceğiz ve bunların karşılığında da kendi binalarımızı yapabileme fırsatına sahip olacağız. Hem âtil duran arazilerden istifade edeceğiz hem de yeni binalarımızı Hükümetimize ve bütçemize herhangi bir katkı getirmeden -rutinin dışında- tamamlamaya çalışacağız.

Özellikle bir İZDES Projemiz var, bu da yeni başladığımız bir projedir. Bu projemiz de gerek Kurumun merkez ve taşra teşkilatı arasındaki iletişimi, bilgi akışını artırmak ve bu sayede kamu verimliliğini arttırmak hedeflendi. Bu kapsamda yapılan çalışmalarda şu ana kadar 208 birim ziyaret edilmiş, 2 bin kişiyle de toplantı gerçekleştirilmiştir. Yani tespit ettiğimiz bir şey var, merkezle taşra arasındaki iletişimi kurmak zorundayız, buradaki iletişimi canlı tutmak, mobil etmek durumundayız, eksiklikleri de zamanında ortadan kaldırmak ve düzeltmek durumundayız. Bunun için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında da bunu oluşturmuştuk, devam ediyor, burada “İzleme Değerlendirme Sistemi” diye bir sistem oluşturduk, bunu devam ettiriyoruz.

Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Bütün bunun yanı sıra bir projemiz daha var, şu Açık Kapı Projesi. Özellikle bu proje de önemli yani burada da herhangi bir kaynak israfı söz konusu değil. Valiliklerimize giden, özellikle sadece orada bir danışmayla karşı karşıya kalanlara yönelik daha geniş, daha kapsamlı, müracaatlarında kendisine yardım edebilecek, eğitilmiş ve ismini de devletin ve milletin kapısı yirmi dört açıktır diye “Açık Kapı” olarak koyduğumuz bir proje başlatıyoruz. İnşallah Açık Kapı Projemiz de milletimizle birlikte oraya gittiği zaman daha rahat yönlenebileceği, problemlerine çare olabileceği, hedef noktaya gidebileceği, oradaki diğer büroların çalışma saatlerini daha optimum kullanabileceği bir sonuca ulaşacaktır diye düşünüyoruz.

Evet, 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nda Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi 2017 yılına göre yüzde 24,57 artışla 49 milyar 536 milyon 180 bin TL olarak öngörülmüştür. Bakanlığımızın bütçe taleplerinin karşılanmasında verdikleri destekten dolayı burada hepinizin huzurunda Hükümetimize, Maliye ve Kalkınma Bakanlıklarımıza ve tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. İstedığımız ne kadar kaynak varsa -ölçüsü içerisinde- hiçbir şekilde herhangi bir tenkisata gitmeden bugüne kadar sağlamışlardır. Bu açıdan bu konuyu tekrar huzurunuzda bu birimlerin her birine ayrı ayrı teşekkür ederek söylemek istiyorum ama biz de ciddi bir şekilde tasarruf ortaya koyuyoruz yani sorumluluğumuzu bu konuda yerine getirdiğimizi de net bir şekilde ifade etmek istiyoruz.

İçişleri Bakanlığı 2017 yılı toplam ödenekleri 39 milyar 764 milyon 606 bin, 2018 ödenekleri 49 milyar 536 milyon 180 bin, yüzde 24,57 artış; bağlı kuruluşlar hariç 2017 yılı Bakanlık bütçesi 5 milyar 834 milyon 586 bin, 2018 ödenekleri ise 7 milyar 300 milyon 918 bin, yüzde 25,13 artış; Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığımız 2017 yılı 17 milyon 857 bin, 2018 yılı 18 milyon 373 bin; Jandarma Genel Komutanlığı bütçemiz 9 milyar 374 milyondan 13 milyar 311 milyona yükselmiş, yüzde 41,99 artış; Emniyet Genel Müdürlüğü bütçemiz 23 milyar 537 milyondan 27 milyar 792 milyona; Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçemiz 649 milyondan 682 milyona; Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçemiz 349 milyondan 430 milyona yükselmiştir.

Bu vesileyle özellikle İçişleri Bakanlığı bünyesinde bugüne kadar büyük mücadele eden, şehit olan, gazi olan, Rahmetirahman’a kavuşan, kendi eceliyle vefat eden bütün çalışma arkadaşlarımıza, geçmişteki bütün çalışma arkadaşlarımıza burada milletimiz adına, ülkemiz adına, yaptıkları hizmetler adına minnetlerimizi ve şükranlarımızı ifade ediyor, 2018 yılının ülkemiz için, milletimiz için,

insanlık için Allah'tan hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Huzur içerisinde, güven içerisinde, milletimizin emniyeti içerisinde 2023'ün, 2053'ün, 2071'in hedeflerine ulaşılabilmesini temin etmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyor, her birinize sabrınız için çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, değerli hazırun; bütçeler üzerindeki sunumlar tamamlanmıştır.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861) ve Sayıştay tezkereleri

a) İçişleri Bakanlığı

b) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı

c) Emniyet Genel Müdürlüğü

ç) Jandarma Genel Komutanlığı

d) Sahil Güvenlik Komutanlığı,

e) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

BAŞKAN - Şimdi müzakerelere başlayacağız.

Öncelikle her siyasi partimizden grup sözcülerine söz vereceğim, daha sonra da söz taleplerine göre, istem sırasına göre de talepleri karşılayacağım.

İlk söz Sayın Temizel'in.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Değerli İçişleri Bakanlığı mensupları; öncelikle Sayın Bakanı bu makineli tüfek gibi sunumu nedeniyle kutluyorum. Şimdiye kadar bu kapsamdaki bir sunumu – gerçi süresini aşarak da olsa- hızlı bir şekilde yapan kimseyle karşılaşmadık ancak gönül isterdi ki o projelerinizin her birisini teker teker burada bir tartışalım, katkılarımız belki çok daha fazla olabilir idi ancak şu anda bunları dinlemekle yetinmek zorunda kaldık. Ayrıca, Bakanlığınız ve bağlı birimlerinin personelini de hangi koşullarda nasıl hizmet ettiklerinin bilincinde olarak ayrıca kutlamak istiyorum. Dolayısıyla özellikle Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar bazı görevler yapılırken bazı ilkelere uyulması zorunluluğu nedeniyle zor hâle gelir; onu biliriz. Ancak buralarda, sizin de belirttiğiniz gibi, hukuk devleti ilkelerinin içerisinde kalmak çok çok önemli bir olaydır. Bunlar beraber başarıldığı zaman bir kamu hizmeti olmakta, aksi takdirde çok yoğun eleştirilerle karşı karşıya kalınmakta.

Şimdi, değerli arkadaşlar, sabahleyin erkenden bir taraftan haberlere bakıp bir taraftan da bugünkü bütçeyle ilgili olarak hazırlıkları sürdürürken birden bir televizyonda bir haberle karşılaştım ve onun üzerine bugün sizlere özellikle teknoloji kullanımıyla ilgili olarak başka ülkelerde ve dünyada -sizin yaptıklarınızın belki çok daha fazlası da var ama- bazı özellikleri taşıyacaktım, onu görüşmelere bırakarak konuşmamı değiştirdim.

Şimdi, değerli milletvekilleri, şu soruyu sordukları zaman bizim Plan ve Bütçe Komisyonuna, hatta Meclisteki bütün arkadaşlarımıza, hep aynı yanıtı veririz: “Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliği nedir?” Bunun yanıtı tektir: “Türkiye Cumhuriyeti, bir hukuk devletidir.” Bu kadar. Anayasa'nın 1'inci maddesinde hukuk devletinin önüne bazı sıfatların eklenmiş olması, “laik”, “demokratik” gibi, bunlar aslında “hukuk devleti”nin içinde mündemiçtir, vardır ama pekiştirilmek için konmuş

olarak düşünülmesi gerekir, en azından “Tartışma yaratmama adına bunlar konulmuştur.” denir. Dolayısıyla temel ilkemiz hukuk devletidir, hukuk devleti. “Hukuk devleti” demek, devletin temel hak ve özgürlüklerin hizmetinde olduğu bir devlet demektir. Başka bir tanım yoktur aslında. Temel hak ve özgürlükler korunduğu sürece, ön planda tutulduğu sürece ve doğal hukuka uygun davranıldığı sürece buralarda pek fazla bir tartışma yaratılmaz zaten ama bunun tersine, devleti yöneticilerin hizmetine sokan model de norm devletidir. Norm devletinde kurallar konulur ve devlet o normları gerçekleştirmek üzere insan haklarıyla veya diğer ilkelerle çatışmış olsa bile normları ön planda almaya çalışır. Bizim Anayasa’mız çok şükür “hukuk devleti” der bize. Biz norm devleti değiliz, dolayısıyla normlara göre davranmayız, hukuk devletinin temel felsefesine ciddi anlamda uyarız. O da devletin tüm aygıtlarını insanın hizmetine sunmaktır ve bunu yapmaya çalışırız. Bu anlamda bürokrasi, ordu, siyasal partiler, yasalar, ekonomik kurumlar, resmî ve resmî olmayan tüm kurumlar bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunmasına dönük olarak çaba sarf ederler ve uğraşırlar. Bu sistemde kamu görevlilerinin devlet otoritesine sahip olmaktan kaynaklanan özel bir üstünlüğü kesin olarak yoktur. Kamu görevlilerinin devlet otoritesine sahip olmaktan kaynaklanan herhangi bir özel üstünlüğü kesin olarak yoktur yani hukuk devleti eşitlik ilkesine dayanır, tüm bireyleri aynı insansal öze sahip olarak kabul eder, bütün insanlar aynı insansal öze sahiptir ve buradan hareketle insanlar arasında da ayırım yapamaz. Dolayısıyla insanların vazgeçilmez temel ve evrensel haklarla dünyaya geldiğini hukuk devleti kabul eder. Bunlar kesin olarak burada belki de söylenmesi lüzumsuz, gereksiz olan şeylerdir, hepinizin bildiği, hepimizin uğruna mücadele ettiği kavramlardır. Nitekim, Sayın Bakanın hemen konuşmasında başında “hukukun üstünlüğünden sapmayan” kavramını tanımlaması bunun bu anlama geldiğini ve herkesin amacının da bu olduğunu doğal olarak ortaya koymaktadır.

Değerli arkadaşlar, doğal hukuk kesin olarak insanların eşitliği ilkesine göre yapılır. Doğal hukuk, adı üstünde. Eğer bundan saparsanız, insandan sapıldığı takdirde olaya devlet girer ve gücün kaynağı devlet olmaya başlar ve devlet otoriteyi sağlam temele dayandırmak için ekonomik kaynaklarda olduğu gibi kültürel, sosyolojik bütün kaynakların hepsine müdahale etmeye başlar bu koşullar altında. Hukuk devletinin aksine, devlet hem hukukun yapıcısı hem kaynağı hem de koruyucusu olur. Bu bakımdan devlet yöneticilerinin bildirimleri, buyrukları yasalar için önemli bir kaynak oluşturmaya başlar insanların talepleri yerine.

Değerli milletvekilleri, bu ilkelerin hepsini üç temel unsur olarak tanımlamak mümkün veya bir araya getirmek. Dolayısıyla hukuk devletinde üç temel ilke vardır: Tüm bireyler eşittir; hukuk devlet üzerinde üstünlüğe sahiptir, devlet hukukun üzerinde bir güce sahip değildir; temel hak ve özgürlükler vazgeçilmezdir.

Şimdi bunları niye anlattım? O televizyonda gördüğüm haber neydi? Uluslararası Avrasya Koşusu yapılıyor ve o koşu sırasında bir bakılıyor ekranda çıplak birisi koşuyor. Daha sonra haberin ayrıntılarına girdiğiniz zaman bakıyorsunuz ki o insanların üzerinde Ali İsmail Korkmaz’ın tişörtü varmış. O tişörtlerle orada koşulamayacağı söylenerek o insanların tişörtleri soyundurulup çıplak olarak koşurulmuş. Bütçesini övünerek izlediğimiz İçişleri Bakanlığının “Bundan sorumludur, şöyledir.” denmesi mümkün değil, bunu yanlış anlamayın ama şu ilkeler uğruna eğer mücadele ediyorsanız, hele uluslararası, evrensel bir Avrasya Koşusu sırasında böyle bir olayın yapılmasını hoş göremezsiniz ve bu olayı da kabul edemezsiniz, ettiremezsiniz kimseye. Olay nedir? Ali İsmail Korkmaz olayı hepinizin bildiği bir olaydır. Yargılanmış, üstelik de o insanı katledenler veya ölümüne neden olan insanlara cezası verilmiş, Yargıtayda da kesinleşmiş, hukuk işlemiş burada. Dolayısıyla suçlanan kişi orada öldürülen kişi değil. Bir vakıf da kurmuşlar, o vakıf adına orada koşuyorlar, o vakfın öğrencilere burs veren bir vakıf olduğunu duyurmaya çalışıyorlar. Bütün bilgim buradaki haber kaynağından başka bir şey değil, televizyonda gördüğüm haber. Ancak, değerli arkadaşlar, gerçekten bütün bu katkımla ilgili heyecanımı

alıp götürülen bir olgu oldu bu. Böyle bir şey nasıl olabilir? Uluslararası, herkesin naklen yayınladığı, dünyanın kaç tane ülkesinde fiili olarak yayınlanan bir olguyla karşı karşıyasınız. Soruyorlar orada: “Bu ne? Yani hangi yasal veya yargı kararı üzerine böyle bir şey yapıyorsunuz?” Böyle bir şey yok, böyle bir şey de söylenmiyor. Bu, bizim devletimizi yani bütün dünyaya tanıtmaya çalıştığımız hukuk devleti olma ilkimizin bu kadar basit bir olay nedeniyle sarsılmasını üzüntüyle karşıladığımızı özellikle bildirmek isteriz.

Değerli arkadaşlar, bu olayları elbette yaygınlaştırmak ve genişletmek kesin olarak istediğimiz veya karşılaşmak istediğimiz bir olgu değil ama bu olgular sonlandırmasını istediğimiz olgular. Söz konusu olan insan, insanın özgürlüğü ve ortalıkta da gerçekten yargı kararına dayanacak, insanın özgürlüğünü sınırlandıracak herhangi bir şey yoksa Türkiye’yi özgürlükleri sınırlandıran bir ülke gibi göstermeye hiç kimsenin de hakkı yoktur. Böyle bir olay da olmaz.

Sayın Bakanım, örgütlenme ve özellikle de yeniden güvenlik önlemleriyle ilgili olarak, kentlerin korunmasına dönük olarak yaptığımız olaylar belki daha da gelişecek, büyüyecek olaylar olarak görülüyor. Ancak kentlerin yapılandırılmasıyla ilgili olarak bu güvenlik önlemlerinde gelecekte bu toplumu çok fazla rahatsız edecek bir olgu ortaya çıkmaya başladı. Büyük kentlerde gettolar oluşmaya başladı değerli arkadaşlar. İnsanlar, o büyük duvarların arkasında hatta onların üstündeki tel örgüler, özel korumalar vesairelerle -kendilerine göre elektrik falan da verildiği söyleniyor- büyük duvarlarla korunmuş mahalleler oluşturmaya başladı. Bunu İstanbul’da görüyorsunuz, hem de lüks semtlerinde. Ulus Mahallesi’ne gittiğinizde o tepeye doğru çıkarken Ortaköy’den, orada görüyorsunuz bunların hepsini. Başka yerlerde özel güvenlik kurumlarıyla, bu olay insanla sağlanmaya çalışılıyor. Özel güvenlikle ilgili olarak Türkiye’deki yüz binlere ulaşmış olan sayının 250 müfettişle yeniden hukuk ve hukuk çerçevesinde faaliyet gösteren bir kurum hâline getirilmesinin olanaklı olduğunu kesinlikle düşünmüyorum. Eğer güvenlikse -ta ilk kurulduğundan beri karşıyım- bazılarının sadece hizmet amaçlı olarak belirli bir madeni korumak, belirli bir şeyi koruma olguları ayrı, onlar ayrı ama oturup da artık her apartmanın başına, her gece kulübünün başına özel güvenlik örgütleriyle korunan bir ülke içerisinde yaşamak biraz önce tanımladığımız hukuk kavramına aykırı düşer. Özel güvenlik olmaz, istisnai hâller dışında özel güvenlik gerçekten olmaz. Aynı konuyu özel korumada da görüyoruz. Siz Bakanlık olarak ve haklı olarak yaşamından endişe eden veya belirli şeylerle karşılaşacağını gelip size bildiren insanları korumaya alıyorsunuz ama bu olay istisna sınırlarını çoktan geçti. Sizin bu toplumda güvenlik sağlayacak olan elemanlarınızın çok çok daha önemli görevleri var. Toplumda refahı sağlarsanız bireyin refahı da artıyor, toplumda güveni sağlarsanız bireysel güvenleri kendiliğinden sağlanmış oluyor. Teker teker bireysel güvenlik sağlayarak toplumsal güvenliği sağlayamazsınız, sağlamış da olmazsınız.

Biraz önce teknoloji kullanımınızla ilgili olarak kutlamamı yaptım sayıyorum. Gerçekten de dünyada özellikle güvenlikle ilgili olarak teknolojik gelişmeler artık insan unsurunun üstüne çıkıyor. Dışarıda mekanizasyon, “drone”lardan başlayın; hatta yakında sivrisinek gibi uçan, hiç kimsenin farkına bile varmadığı şeyler de göreceksiniz, ben gördüm onları.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Var bizde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Var mı? İyi. Yani oraya kadar gelmiş ve biraz önce belirttiğiniz, yerin altına koyduğunuz bir merkezde Türkiye’nin tamamını gözlemek bireysel özgürlükler açısından konuşulacak bir konudur. Ama toplumun güvenliğinin sağlanması konusunda önemli bir olgu, bunlar geliyor ama bu koşullar altında biz bir de farklı bir örgütlenmenin içerisine gidiyoruz. Orta Doğu Teknik Üniversitesindeki tören sırasında güvenlikçilerin rektörün mü, dekanın mı eşine yaptıklarını gördünüz. Gövdesine bakarak, şuna bakarak orada kalkıp da güvenliği sağlasın diye aldığınız insan kalkıyor, rektörün eşine, bir profesöre ne yapıyor. Toplum, demokratik toplum, hukuk devleti korku

üzerine kurulan bir olay değildir. İnsanları sürekli korkutarak belirli şeylere, belirli kurallara uymalarını sağlamak mümkün değildir. Ha, belirli bir süre sonra yapılır belki bunların hepsi ama bunun adı hukuk devleti olmaz, hukuktan çıkmaya başlar. O nedenle de bu özel güvenlik örgütleriyle ilgili olarak Türkiye'deki gelişmenin tehlikeli bir gelişme olduğunu, bunun mutlaka bir sınır içerisine alınması ve belirli bir zaman içerisinde de bunların yavaş yavaş bitirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu, devletin işlevidir. Belirli yerlerde sürekli olarak dolaştırılacak olan... Zaten kameralarla, şunlarla bunlarla her şey izleniyor. Orada fiili olarak insanların böyle gayriinsani bir şekilde muameleye maruz bırakacak insanlar olarak durmasını kesinlikle doğru görmüyoruz sayın arkadaşlarım.

Bu, yakın koruma olgusunun geçiştirilecek, sıradan bir olay olmadığını düşünüyorum. Bu olay, gerçek anlamıyla riskle karşı karşıya kalan insanların dışında bir prestij olmaya başladığını gösteriyor. Buna bizim ihtiyacımız yok, bizim devletimizin böyle bir şey yapmaya ihtiyacı yok. Eskiden Silahlı Kuvvetlerde olurdu Osmanlı'da, bir emir eri peşlerinde dolaşır dururdu. Bu olguyu düzeltmek zorundayız hemen. Bir de bu koruma ordusu artık belirli şekilde çığırından çıkmaya başladı. Hem o insanlarla ilişkiler hem o insanların kamusal görevleri nedeniyle taşınmaları gereken o ağırlık o görevler sırasında ortadan kalkıyor. Bu konunun kesinlikle burada, bu Komisyonunda ve Bakanlığımızda değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, etrafı ciddi anlamda sorunlarla çevrilmiş hatta savaş içerisinde olan ve kendi sınırlarını korumaya çalışan, bu arada dünyanın neredeyse bütün uyuşturucu yollarının keşiştiği bir ülkede İçişleri Bakanlığının bütçesini görüşürken getirip de bu olayı bu kadar basit, iki üç tane olaya bağlamanın anlamsızlığını kesinlikle kabul ediyorum ama bunu tartışma dışı olarak görün dedim. Diğer konularda oturup memnuniyetle sizlere eğer bir katkı isterseniz veririz, hiç sorun değil hem de büyük bir memnuniyetle veririz ama asıl olan, küçük ama mide bulandırıcı olaylardan da temizlenmesi, hele artık görünen yüzümüz olan yerlerde ve olaylarda yavaş yavaş bu olaydan çekilmemiz. Biraz önce arkadaşlarımız içeri girerken nasıl bir manzarayla karşılaştıklarını espiyle karışık söylediler.

BAŞKAN – Şu an kimse yok orada.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani Plan Bütçe Komisyonunun ve Meclisin konumu bu şekilde olmamalıdır Sayın Başkanım, bu olmaz. Eğer burada buraya karşı bir güvenlik söz konusuysa burada bir yanlışlık var demektir. Meclis, kapıdan içeriye girildiği anda dünyanın en güvenli yerlerinden birisi olmalıdır, Türkiye'nin en güvenli yeri olmalıdır. Bunu dışsal olarak sağlayacak olan örgütü buranın vardır. O, onu sağlayamayacak, içeride bile insanların hepsi peşinde 20 tane korumayla, 10 korumayla geçecek. Şimdiye kadar böyle bir şey olmadı ki. Daha önce bakanların korumalarının ana kapıdan içeriye girmediğini bile gördük, yoktu böyle bir olay. “Biz Meclisin içerisini koruruz, bunun güvenliği bize aittir.” dedi Meclis. En güvenli yerlerden birisi olması gerekiyor idi, şimdi değil. Herkesin belinde silahlar hatta ağır silahlar da gördük Meclisin içerisinde. Türkiye Büyük Millet Meclisi, silahlarla fiili olarak insanların korunduğu bir yer olmamalıdır, olamaz da zaten. Yani böyle bir olayı şu anda dışarıdan girip de çalışmalarımızı izlemek isteyen demokratik ülkelerden herhangi birisinin temsilcisine anlatamazsınız, “Bu nedir? derler. Söylüyoruz, dile getiriyoruz olmuyor.

Son basit bir olayı daha affımıza sığmarak anlatıp bitirmek istiyorum.

Bütün havaalanlarında olduğu gibi İzmir'de de bir VIP otoparkı var. Sayın Bakanım, oraya her Başbakan gelişinde, her Cumhurbaşkanı gelişinde VIP otoparkı vinçlerle boşaltılıyor. Ondan sonra VIP'den çıkanlar arabasını bulmak için ortalıkta dolaşıp duruyor. Boşaltılabilir, güvenlik önlemdir ama neye karşı güvenlik önlemi? Yani o otoparka gelen araçlar oraya girerken gerekli güvenlik önleminden geçemiyor, hâlâ onlardan korkuluyorsa bu çok çok ayıp bir olaydır gibi geliyor. Ha, bu hiç konulmasın, ona itirazım yok. Üstelik kim, hangi arabayı nereye koyduğunu bile bilmiyor Sayın Bakan. Böyle

ortalıkta, hadi bizi bırakın, elinizde bavulla havaalanının içerisinde ta dış hatlara kadar giden insanlar; yerini bilse taksi falan çağırarak, kimse bilmiyor ki. Şimdi bu, güvenlik değil; bu, güvenlik değil. Bazı önlemler vardır abartıldığı zaman komedi gibi ortaya çıkar, bu da onlardan birisi. İhtiyaç olur taşınır, ihtiyaç olur belirli yerlere götürülür, VIP otoparkı. Güvenlikte önlem alıyoruz diye aşırılığa gidildiği zaman işte bu, en baştaki, o hepimizin bildiği şeyleri tekrar ettiğim konuyla karşı karşıya kalır insanlar. Yani, burada hak ve özgürlükler bir tarafa bırakılır, norm devlet olmaya başlanır. Konulan norm belirli kişi ve olaylarla ilgilidir sadece. Dolayısıyla o normlar artmaya başladığı zaman artık devletimizin adı hukuk devleti değildir.

Bunları, bu konuşmamı İçişleri Bakanlığının bütçesine yönelik bir eleştiri olarak almayın. Bunu sadece ve sadece bugün sabah yaşadığım ve olayları gözlemleyerek geldiğim, bu salona gelene kadar yaşadığım olayların bir yansıtılması olarak algılayın.

İlerleyen saatlerde başka konularda da fikirlerimi söyleme fırsatı bulursam söylerim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Ben Sayın Temizel'e bir katkı yapayım.

Ben de sabahleyin burada salondan bir koruma arkadaşı çıkarana kadar herhâlde beş dakika uğraştım. Sonunda da Sayın Ersoy, sizin evrakınızı elinden zorla aldım. Size verdim ya hani geldiğimde evrak.

Tabii, Meclis içerisinde biraz daha dikkatli olmak gerekiyor.

Sayın Kürkcü, siz mi konuşacaksınız grup adına?

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, sevgili arkadaşlar; İçişleri Bakanlığı bütçesi hakkında partimizin görüşleri ifade edeceğim.

Her şeyden önce Sayın Bakanla ayrıldığımız önemli bir nokta var, altını çizmem gerekir. Bakana göre İçişleri Bakanlığı bütçesinin arkasındaki etkinlikler, faaliyetler bir başarı öyküsü oluşturuyor ve bu başarı öyküsünü ölçmek için kullandığımız ölçütler son derece ürpertici. Öldürülen insan sayıları, tutuklanan, gözaltına alınan insan sayıları, tahrip edilen araç gereçler ve bundan etkilenen milyonlar. Şimdi, tabii, bir yerden baktığımızda bunun başarı sayılması mümkün ama başka bir yerden baktığımızda, bizim baktığımız yerden... Ki Meclis de aslında sadece dört yıl önce, Türkiye'nin yönetilmesine ve karşı karşıya bulunduğu sorunların çözülmesine bambaşka bir yerden bakıyordu. Eğer bütün toplumsal olaylar, toplumsal süreçler terörle mücadele konsepti altında ele alınacak olunursa ve olağanüstü hâl normal, aslında olması gereken bir hâl olarak görülürse o zaman bütün bunlar bir başarı öyküsü sayılabilir ama biz öyle düşünmüyoruz.

Her şeyden önce olağanüstü hâl rejiminin kendisi işlerin iyi gitmediğine dair bir normdur. Olağan değil, normal koşullarda değiliz, her şey altüst oldu ve “Çaresine bakacağız.” denilen bir rejim biçiminin içerebileceği biricik vaat bu sayede bizim daha önceden bile sahip olmadığımız kadar çok özgürlük ve refaha yüzümüzü dönebileceğimiz anlamına gelir fakat öyle görüyoruz ki biz hem Adalet ve Kalkınma Partisinin politik hedefleri hem Cumhurbaşkanının karşısına koyduğu hedefler hem dillendirilmeye başlanan projeler bağlamında aslında olağanüstü hâlin neredeyse kalıcılaşacağı bir yeni rejime doğru Türkiye'nin adım adım gitmekte olduğudur. Bu çerçevede baktığımızda, iyice pekişen bir başarısızlık öyküsüyle karşı karşıya olduğumuzu görürüz. Bunun merkezinde iki tane olgu var, Hükümetin bu

eylemleri meşrulaştırmasında: Birincisi, 15 Temmuz darbe girişimidir; ikincisi de, PKK ile Türkiye devleti arasında sürüp giden silahlı çatışmadır. Bu ikisi İçişleri Bakanlığının ve aynı zamanda Millî Savunma Bakanlığının ya da savunma ve güvenlikle ilgili bütün kurumların faaliyetlerine yön veren iki büyük kaynak olarak görülmektedir. Ben, doğrusu, Hükümet söyleminde olduğu gibi bu iki yapı ya da iki olgu arasında bir örtüşme, iç içelik, aynı normlarla değerlendirme kabiliyeti olduğunu, böyle değerlendirilebileceğini düşünmüyorum. Bence Meclis de düşünmüyor çünkü Meclis 2013'te bir Komisyon kurdu, Toplumsal Barış Yollarının Araştırılması ve Çözüm Sürecinin Değerlendirilmesi Komisyonu ve bu Komisyon çok önemli bir rapor hazırladı. Bu rapor aslında, 2015 başlarında Cumhurbaşkanı tarafından “‘Çözüm süreci’ diye bir şey yoktur. Kürt meselesi de kalmamıştır.” denilerek gündemden kaldırılana kadar hem Hükümetin hem Meclisin faaliyetine yön verdi.

Bu Komisyonun yaptığı en önemli saptamalardan birisi, Türkiye'nin özellikle Kürt meselesinde karşı karşıya kaldığı konunun bir terörizm meselesi değil bir ayaklanma hadisesi olduğuydu. Eski, önceki Cumhurbaşkanları da aslında karşı karşıya kalınan meselelerin böyle olduklarını söylemişlerdi; Turgut Özal olsun, Süleyman Demirel olsun, bu meseleyi bir ayaklanmalar silsilesinin sonucu halkası olarak gördüklerini söylemişlerdi. Bu ikisi arasında bir ayrım yapmanın anlamı ve önemini bu komite, bu Komisyon şu şekilde ifade etti, dedi ki: Terörizm başka, ayaklanma başka şeydir. Terörist teoride hiçbir şeyi temsil etmez, dolayısıyla teröristle görüşülmez ve konuşulmaz. Onunla hiçbir şey konuşamazsınız çünkü teröristin metodu ve hedefleri kabul edilemez; onunla oturup konuşamazsınız ne yöntemleri ne de hedefleri. Ayaklanmada ise, kullanılan metotlar kabul edilemez. Evet, ayaklanan taraf da terörü kullanır, gerillayı kullanır, sokağı kullanır, insanları yakar, öldürür. Bu konular üzerinde konuşulmaz ama politik talepleri konusunda oturup konuşabilirsiniz ve dünyadaki bütün örnekler ve pratikler de böyle, yani biz bunu kendimiz reddetsek de pratikler böyle. Yaptıkları eylemleri ve seçtikleri yöntemleri tasvip etmeyebilirsiniz, bunlar kabul edilemez ama politik talepleri konusunda oturup konuşmanız gerekir.

Bu ilkeye dayanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonu bir rapor hazırladı, Hükümete böyle bir yön verdi ancak bu süreç ne yazık ki başarıyla sonuçlanmadı. Bunun içerdiği riskler de ifade ediliyordu. Ancak şimdi bu süreç başarıya ulaştırılmadı diye olgu değişmedi. Olgu, aslında Türkiye Cumhuriyeti kurulmaya başlandığı günden beri Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı büyük bir toplumsal, tarihsel olgudur; bunun şiddet yöntemleriyle çözülmesi ve bastırılması kimi zaman kimi hükümetlere, kimi yönetimlere bir fırsat gibi gözükebilir fakat bunun sorunu derinleştirmekten başka bir işe yaramadığı görülmüştür. Ben, o nedenle, Kürtlerin Türkiye'deki eşit yurttaşlık statüsü talebinden kaynaklanan meseleler, çatışmalar ve bunların çözümü ile Fetullah Gülen örgütünün Adalet ve Kalkınma Partisiyle ve onun Hükümetiyle girmiş bulunduğu ilişkiler, siyasi ittifak ilişkileri ve bunun sonucunda ortaya çıkan düşmanlaşma ve buradan doğan çatışmanın bu meseleyle hiçbir şekilde aynı karakterde olmadığını, ikincisi için bulunduğu düşünülen yöntemlerin bile aslında bu meselenin halli bakımından yetersiz olduğunu fakat birinci mesele, Kürtlerin hak talepleri ve buradan doğan problemler için herhangi bir biçimde geçerlilik kazanamayacağını söylemek isterim. Olağanüstü hâlin ilanıyla birlikte bu iki mesele giderek daha fazla iç içe sokuldu ve bu meselenin hal yolu için Parlamentoda ve siyaset alanında söz almış, sorumluluk ve külfet yüklenmiş olan partimiz birdenbire bu terörle mücadele konseptinin hedefi hâline geldi.

Olağanüstü hâl ilanından bugüne kadar, belirtmek isterim ki, milletvekillerimiz, il, ilçe eş başkanlarımız, yöneticilerimiz ve parti üyelerimizin de aralarında bulunduğu yaklaşık 4.500 kişi tutuklandı. Sadece bir yıl içerisinde partimiz mensubu 6.700 kişi gözaltına alındı, 1.842 kişi tutuklandı.

38 HDP il eş başkanı, 98 HDP ilçe eş başkanı tutuklandı. Eş genel başkanlarımızla birlikte 15 milletvekilimiz, 2 MYK üyemiz, 11 parti Meclisi üyemiz, 750'yi aşkın il ve ilçe yöneticimiz tutuklandı. Şu anda 9 milletvekilimiz tutuklu.

Şimdi, bu tutuklanmaların mesnedi sayılan belgelerin ve gerekçelerin nasıl oluşturulduğu bakımından Sayın Bakanı en yakından ilgilendirecek belgelerden birisi Bursa'da 12 Halkların Demokratik Partili ve Demokratik Bölgeler Partililerin tutuklanması için hazırlanmış bulunan fezlekenin savcı iddianamesine girdiğinde burada yer alan belgedir. Bu belgede insanların nasıl suçlanacakları şöyle tartışılıyor, HDP'lilerin kahvaltı etkinliği için bilet sattıkları Facebook sayfalarındaki fotoğrafları alıp "Terör finansmanı filan üfleriz Gazi abi." tabiriyle deniyor ve bunun sonucunda bu insanlar gözaltına alınıyorlar ve tutuklanıyorlar.

Şimdi, bunun bir istisna olduğunu söyleyemeyiz çünkü eş başkanlarımızın, milletvekillerimizin tutuklanma gerekçelerine baktığımızda bugün kimi terör suçlamasıyla -örneğin El-Kaide ya da İŞİD terör örgütü suçlamasıyla- gözaltına alınıp bırakılanların serbest bırakılma gerekçeleri ile bizim vekillerimizin tutuklanma gerekçeleri neredeyse özdeştir. Burada, partimize karşı son derece açık bir biçimde, aslında politik bir meselenin bir antiterör meselesi olarak görülmeye çalışılmasıyla birlikte ortaya çıkan anormalliğin bir sonucu vardır. Bunların kabul edilmesi mümkün değildir.

Öte yandan, olağanüstü hâl altında son derece vahim işkence ve infaz olayları, çocukların mağduru olduğu son derece ağır can kayıpları var. İçişleri Bakanlığına bağlı zırhlı araçlar temmuzdan bu yana 9'u çocuk 30 insanın ölümüne yol açtı. Zırhlı araçların belli bir alanda ve belli bir bölgede bu kadar çok sayıda -tırnak içinde- "kaza" yapmasını sadece "kaza" terimiyle açıklayabilir miyiz? Ya da halkın, insanların "terörle mücadele" adı altında mantar toplarken yakalanıp aylar, günler süren işkencelerden sonra nihayet zor bela suçsuzluklarını ispat edebilmelerini ama edemeyenlerin bunun sonuçlarını cezaevinde ödediğini gözden kaçırabilir miyiz?

Örneğin, Diyarbakır'da "Nevroz" kutlamaları sırasında bir bunalım anında aşırı hareketler yaptığı gerekçesiyle vurulan bir gencin aslında hiçbir şekilde bir tehlike arz etmediği ortada olduğu hâlde burada hiçbir güvenlik görevlisinin sorumlu tutulmaması kabul edilebilir mi?

Bu örnekleri artırabiliriz; partimize karşı, halka karşı, bütün bu sorunda şu ya da bu şekilde nesne ya da özne olan insanlara karşı. Bence bütün bunların olmasının kendisi en önemli problem değil; bunlar olabilir çünkü Türkiye'de güvenlik güçlerinin insan hakları eksensiz bir eğitim ihtiyacına sahip olduğu, Türkiye'nin gerek Avrupa Konseyi gerek Avrupa Birliğiyle yaptığı bütün sözleşmelerde kabul edildi. Bu eğitimler tamamlanmamış olabilir, o yüzden bazı personel böyle davranıyor olabilir. Ancak burada tipik olan, bunların hepsinin gerçekleştiği an daima mülki amirler tarafından önce inkâr edilmesi, sonra kamuoyunda sesler yükselince mazur gösterilmeye çalışılması, nihayet katlanılmaz hâlde gelince tepkiler bazı idari önlemlere başvurulması fakat sonunda cezasızlığın baki kalmasıdır.

Ben, özellikle sizden Bakan olarak bu olaylar ortaya çıktığında, gerçekleştiğinde sizin bu terörle mücadele konseptine bakışınız ne olursa olsun, sonunda Türkiye'nin adil, demokratik, insan haklarına saygılı bir rejime geri dönüşünü temin etme iddiasını güttüğünüze göre bütün bunlarla ilgili olarak söz alıp herkesten önce bu personelle ilgili tutumu sizin takınmanızı beklerim doğrusu. Ama biz, maalesef, bunu görmedik.

Öte yandan, kimi zaman belli problemlerle yüz yüze kalındığında, savunulmaz hâlde geldiğinde bunlar bu uygulamaların esasen Emniyet teşkilatı içerisinde yuvalanmış şu ya da bu FETÖ mensubunun marifeti olduğu gerekçesi de bu bakımdan çok fazla inandırıcı olmuyor.

Ben, doğrusu, bu bakımdan İçişleri Bakanımızın net bir pozisyon almasını, net bir biçimde bütün bunları yönetimden dışlamasını dilerdim. Ancak öyle görüyorum ki sadece ona kalmayan bir meseleyle yüz yüzeyiz çünkü Türkiye'nin 2004'te...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kürkcü, son cümlelerinizi alayım.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Peki.

...Avrupa Konseyinde gözlem sonrası sürece dönüş sırasında taahhüt altına aldığı yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na uyum göstermesi yönündeki taahhüdüne rağmen, yerel yönetimlerin tam bir merkezî idare kontrolü altına girdiği ve buradan çıkamayacak kadar sert bir yeni yönelişle yüz yüze olduğu ortada. İçişleri Bakanı olarak siz yerel yönetimlerden neticede sorumlusunuz ve şu anki rakamı belki duysanız -böyle düşünmediniz- şaşıracaksınız fakat şu an 31 milyon 59 bin yurttaş seçtikleri belediye başkanları tarafından yönetilmiyor. Bunların arasında 71 Demokratik Bölgeler Partili belediye eş başkanının tutuklanması, 94 DBP'li belediyeye kayyum atanması, 8 belediyenin ise mülki amirliklere devredilmiş olmasının yanı sıra Ankara, İstanbul, Bursa, Düzce, Niğde ve Balıkesir illerinin belediye başkanlarının da aslında kendilerini seçenler ya da kendilerini seçenlerin seçtikleri meclisler tarafından değil doğrudan doğruya Cumhurbaşkanı talimatıyla görevlerinden ayrılmak zorunda bırakıldıkları apaçık ortada. Şimdi, o zaman, bunun, bu durumun Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na uyum ile yerel yönetimlerin güçlendirilmesi tasarruflarında merkezden mali, idari, kültürel konularda özerkleşmesi vaadiyle nasıl bir ilişkisi kurulabilir?

O nedenle Sayın Bakan, şunu söylemek isterim: Kürt halkı, özellikle Kürtlerin yaşadığı il ve ilçelerdeki yaşayan halk hem kendi seçimlerinin sonuçlarını koruyamamak hem kendi alanlarında yürütülen gerek İç Güvenlik Yasası'na dayalı gerekse OHAL'e dayalı güvenlik operasyonları sırasında uğradıkları maddi kayıplar, can kayıpları, insan hakları ihlalleri bakımından ağır bir mağduriyetle karşı karşıyalar. İçişleri Bakanlığının bu mağduriyetleri gidermek bakımından bir vaadi olmadığını bu yapılan anlatımdan dinliyoruz.

O zaman soru şudur: 2013'te Türkiye Büyük Millet Meclisinin benimsediği pozisyonun hatalı olduğunu mu düşünmektedir Hükümet ve İçişleri Bakanlığı? Bu pozisyon halkımıza, halklarımıza 2013-2015 arasında inanılmaz büyük bir öz güven, yaşama sevinci, birlikte yaşama gücü aşılamıştı. Ancak güvenliğe verilen aşırı önem, güvenlik-özgürlük dengesinin güvenlik lehine bu kadar çok bükülmesi ve özgürlüğün neredeyse tamamen ihmal edilmesi için doğrusu güvenliği de o kadar ağır bir risk boyutuna getirdi ki şu an Türkiye kendi sınırlarını duvarlarla örmek, kendi yurttaşlarına karşı olağanüstü önlemler almak ve cezaevleri inşasını başlıca inşa faaliyetleri arasına sokmak zorunda kaldı.

Ben şunu aklımızdan çıkarmayalım derim: İsterse bir ayaklanmanın tarafı olsun isterse bu ayaklanma içinde terör faaliyetine dâhil olmuş olsun, buralarda yer alan bu çatışmanın tarafı ya da muhatabı olanların hepsi Türkiye Cumhuriyeti'nin yurttaşlarıdır, tıpkı çatışmanın diğer tarafında hayatlarını kaybeden erler, korucular, güvenlik görevlileri ve subaylar gibi. O nedenle, yurttaşlarımızı bir çatışmanın şiddetinden korumak, çatışma içerisinde başarı kazanmaktan çok daha önemli olmalıdır. Ben, bu nedenle sizin şahsınızda Hükümete yeniden 2015'te durdurduğu anda müzakere sürecini elde ettiği sonuçla bugün elde ettiği sonuç arasındaki farkın neden ötürü olumlu sayılması gerektiğini bize anlaşılabilir gerekçelerle söylemesini istiyorum. Eğer hâlâ ısrar edilecekse "Son terörist öldürülünceye kadar." diye o zaman Türkiye'de olan biten ile aslında bu çözüm arasında herhangi bir rabıta kuramayız çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonunun ortaya koyduğu şey, karşı karşıya kaldığımız meselenin toplumsal, etnik, tarihsel kökleri olan bir mesele olduğudur, terörle mücadele boyutuyla

çözülemediğidir. Birinciyi çözmediğiniz zaman ikinciye ne kadar kaynak ayırırsanız ayırın, bu daha çok can kaybı, daha çok özgürlük terki, daha çok şiddet dili ve bunun etrafında daha yüksek bir kutuplaşma anlamına gelir.

Ben, bu sürecin öte yandan geçmişten beri tenkil, tedip, şiddet taraftarı olan politik güçlerin de uyanmasına, Hükümet üzerinde nüfuz icra etmesine, tek dile, tek kültüre dayalı bir ulus anlayışının çoğulcu bir ulus anlayışı üzerine baskı kurmasına yol açtığımı da, böylelikle Türkiye'nin kendisini özgür ve demokratik ülkeler sınıfına daha çok yaklaştıracak tedbirlerden daha çok uzaklaştıracak tedbirlere bir olağanüstü rejimin kalıcı hâle geldiği bir yeni düzene doğru doludizgin sürüklediğini görmeye çağırıyorum.

Türkiye'nin tarafı olduğu insan hakları sözleşmeleri, uluslararası sözleşmeler çerçevesinde kendisine gösterilmiş olan fotoğrafa daha alıcı gözle bakmasını tavsiye ederim. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliğinin, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliğinin, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin, Türkiye'nin yaşadığı sürece ve sonuçlara dair ortaya koyduğu tablo ve almak istediği tedbirleri dış düşmanın Türkiye'yi küçültme ve karalama çabası olarak değil, tam tersine Türkiye'nin taahhütleri bakımından olması gereken yerden ne kadar uzaklaştığına dair bir uyarı olarak görmesi gerekir. Bunları biz dile getiriyoruz ancak bunlar bizim çatışmanın öbür tarafında yer aldığımız gerekçesiyle haksız bir suçlamayla görmezden geliniyor ama bütün dünya Türkiye'yle çatışıyor olamaz.

O nedenle, ben İçişleri Bakanlığımızın terörle mücadelede kaydettiği mesafeyi bir tür talihsizlik olarak görmesini tavsiye ederim. Yurttaşını öldürmek neden ötürü başarı sayılsın, onu hapisshaneyeye tıkmak neden ötürü başarı sayılsın? Asıl başarı, onu hiçbir zaman çatışmaya sürüklemeyecek, özgürlüğünü doya doya yaşayabileceği, dilini, kültürünü, varlık ve kimliğini eşit haklı olarak Türkiye'deki diğer yurttaşlarla birlikte paylaşabileceği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toplamanızı, son sözünüzü rica ediyorum. Lütfen...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) - ...bir toplumsal duruma kavuşturmak olabilirdi. İçişleri Bakanlığı böyle de bir rol oynayabilirdi ama ne yazık ki ben ikinci rolün bizi aslında birince role yaklaşmak bakımından çok daha büyük sorunlarla karşı karşıya bıraktığını düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kürkcü.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Ben de teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokrat ve basın mensupları; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün İçişleri Bakanlığı bütçesini görüşüyoruz. Elimde Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığının stratejik planı var. Stratejik planı ayrı konuşuruz da Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı... İçişleri Bakanlığı, güvenlik açısından Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasına yönelmiş olayın üzerine gitmeyecek, neyin üzerine gidecek? Sonuna kadar arkanızdayız Sayın Bakanım.

İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Helal.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şimdi bunu söylerken yapılan hataları söylemeyecek miyiz? Onları da söyleyeceğiz. Türkiye Cumhuriyeti şu anda beka meselesiyle karşı karşıya. Net, açık söylüyoruz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak söylüyoruz. İçerideki son terörist bitinceye kadar -Sayın Genel Başkanımızın ifadesiyle- sizlere sonuna kadar destek vereceğiz. Bunu net bir şekilde ifade ediyoruz.

Şimdi burada neyi görüyoruz? Dönem olağanüstü, şartlar olağanüstü, hukuku da olağanüstü. Bu iş bitinceye kadar arkanızdayız ama eğer bu işe sahip çıkılmazsa yakanıza da yapıyoruz Sayın Bakanım; net, açık söylüyorum. Şimdi beka meselesi dedik. Burada güvenlik kuvvetleri, ne var? Ordu var güvenlik açısından, asayiş açısından da polisimiz var. İkisini de biz nerede gördük? 15 Temmuz olayında gördük. Hakikaten bir zafiyetin doruğa ulaştığı bir noktayı orada gördük. Çok şükür, hani bunu o olayla en azından farkına vardık, yakaladık ama biz geriye doğru bakıp neden böyle olmuşuzun analizini yapmazsak sıkıntıya gireriz. Bu birincisi. Ha bunu kısmen yapıyorsunuz, yapmıyorsunuz... Ama bunu yapmamız lazım. Aksi takdirde olmaz. Şimdi bu olayı göçertmemiz lazım. İstihbarat da aynı şekilde. Bunlara bakmamız lazım. Bunlar olmuş olsaydı, bunlar düzenli çalışmış olsaydı ne olurdu; olmazdı zaten. İçimizde her siyasi partiden arkadaşla görüşüyoruz, konuşuyoruz.

Şimdi, bunlardan bir tanesi, içeride başımıza musallat olan FETÖ terör örgütü. Nasıl yapılandığını gördük. Geçmişte kimlerin yakın olduğunu ifade etmeye de gerek yok, herkes biliyor. Bir tanesi de PKK. FETÖ terör örgütünün başı Amerika'da duruyor, öyle değil mi? Öbürünün de, PKK'nın da nerede? Biraz sonra söyleyecektim, şimdi yeri gelmişken söyleyeyim. Yeni militan devşirmenin son derece azaldığını söylüyorsunuz. Aşağıda 50 bin kişilik ordu kuruyorlar. Kim kuruyor? CENTCOM'la kuruyor. Türkiye Cumhuriyeti'ne esas tehdit orada var şimdi. Orada günde ne kadar adam katıldı, ne kadarını eğitiyorlar, modern ordu hâline getiriyorlar, bir de ona bakmamız lazım. Şimdi ben sizi takdir ediyorum. Siz her gün olmasa günün başı terör bölgesindeniz. Görüyorum, konuşmalarınızı takip ediyorum. Bunların bir tanesini CENTCOM, Amerika orada yapıyor, bir tanesinin teröristbaşı orada. Siz Güneydoğudasınız, Hükümetin yarısı Amerika'da. Şimdi buna bir bakmamız lazım, durumun vahametine bakmamız lazım. Ekonomik olarak göçüyorduk falan... Ben, Komisyonda ekonomiyi en ağır eleştiren arkadaşlarınızdan biriyim. Çözüm süreci, vesaire... Biz buna ihanet süreci de dedik. Ekonomi iyi oluyordu, şu oluyordu, bu oluyordu, hepsini söylüyorlar, sizin arkadaşlarınız söylüyor, bakanlarımız biz tenkit ediyoruz. Büyüme dediğiniz hadiseye “Çoşuyor.” diyorsunuz. Dolar bazında düşüyor da “Çoşuyor.” diyorsunuz. Demek ki ne yapmak lazım? Buraya bir bakmak lazım. Bu meskûn mahal çatışması falan denilen olan güneydoğuda nasıl meydana geldi, kim göz yumdu? Herkesten, siyasiler dâhil hesap sorulmalı Sayın Bakan. Bu nasıl bu hâle geldi? Buna bir bakmamız lazım.

Şimdi, özellikle kurumlara falan geçeceğim ama onlara geçmeden bir şeyi daha ifade etmek istiyorum. Bir tanesi Kamu Güvenliği Müsteşarlığı sizde. Aşağıda kanunu geçerken 10 kişilik müşavir kadrosu geldi, hatırlıyorum. Sanıyorum Hükümette de Beşir Bey oturuyordu, Sayın Bakan. “10 tane danışman kadrosundan benim haberim yok.” dedi. Önerge bir şekilde geldi oraya. Nasıl geldi ,kim geldi, bu danışmanlar ne yapar bilmiyorum.

Şimdi biraz önce arkadaşımıza gösterdim, açtım internet sitesinden. Bakıyorsunuz esasen kamuda üst düzey görev almış bir arkadaşımız olarak hangi duyguları kuruma karşı taşıdığını ifade etmemi engelliyor bana. Ant içmenin Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceği açısından yasaklanmasının nerede müspet olduğu görülmüş ya? Orada o ifadeler var. Baktık.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İlkokuldaki Andımız'ın kaldırılmasını diyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Böyle bir şey olabilir mi? Şunu başlarken onun için söyledim. Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı, buna bağlı bir kurum nasıl bu işi yapar Sayın Bakanım? O müşavirler ne yapıyor, yapılan araştırmalar ne? Yeni bir strateji geliştiriyor. Siz söylediniz, şimdi tek tek gidiyorlar, görüşüyorlar, vesaire ama bu sizin şahsi gayretiniz bana göre. Buna bir bakmamız lazım. Bu güneydoğudaki sokaklar nasıl bu hâle geldi? Belediyeler nasıl çalıştı, ne oldu? Bunların hepsine bir bakmak lazım, incelemek lazım.

Şimdi, burada önümde zayıf yönler, işte İçişleri Bakanlığı stratejik planına zaten koymuşsunuz. “Personel stratejik planlama ve yönetim konusu henüz içselleştirilememiş.” diyor. Bu önemli bir olay, tespit. Bu diğer bakanlıklarda böyle. Samimi olarak buraya yazıldığı için hangisiyse tebrik ediyorum o günkü şeyi de. Sizden belki daha önce. Ha başka şeylerini tenkit edecek miyiz? Edeceğiz.

“Tehditler: Bakanlığın yerel düzeydeki etkisinin azalma olasılığı.” Bu oldu, belediyelerdeki kanun olayı olunca -mülki idareden gelen arkadaşlarımız var bakan yardımcısı- orada hakikaten zayıfladı. Bu özellikle yatırımlar konusunda falan koordinasyonda sıkıntılar ortaya çıktı. Kaynakları kontrol etmek biraz zorlaşıyor. “Valilik ve kaymakamların yetkilerinin daralmaya paralel olarak yerel düzeydeki kamu hizmetlerinin etkinliği ve koordinasyonunda zafiyet yaşanma olasılığı...” diyor. “Bölge ülkelerinde yaşanan istikrarsızlıkların -burası önemli- ülkemize yönelik kitlesel göç hareketlerine sebebiyet vermesi ve iç güvenliğimizi olumsuz etkilemesi. Kaçakçılığın sınır güvenliğini olumsuz etkilemesi. Jeopolitik konum nedeniyle uluslararası organize suç trafiğinin etkileniyor olması. Siber suçlardaki artma eğiliminin Bakanlıkça sunulan hizmetlerin güvenlik seviyesini olumsuz etkileme ihtimali. İç göçün ortaya çıkarıldığı olumsuz etkiler.” Ve devam ediyor bu. Yani fazla girmek istemiyorum, konuşmamı şey yapmadan bakıyorum, projelere de tek tek baktım. Ama siz konuşmanızın başında bir şey söylediniz. Hakikaten her talebiniz karşılanmış. 2016 yılı başlangıç ödeneği 4,8 milyar, harcamanız 8,3. Darbe teşebbüsü var. Diğerlerine de baktım. Bu sene de aynı durumu yaşama zorunda kalırsınız. 5,8 şeyiniz, ağustosa kadar harcamışsınız, 4 zaten. Gerçekten esas ihtiyaç neyse muhalefet partisi olarak ben hazırım, önerge vermeye de altına imza atmaya da. Belki mali imkânlar dolayısıyla Maliyeyle bir problem olabilir. Problem babında söylemiyorum ama kaynak yetersizliğinden. Başka yerden kesip, bu arada bunu bitirmezsek biz Türkiye Cumhuriyeti’nde yaşama şansımız yok. Bölecekler ülkeyi. Bunu ben burada söylemeyeceğim de nerede söyleyeceğim.

Şimdi, bunu söyledikten sonra ben bu Bakanlar Kurulu kararı eki program, burada “Siber güvenliği içine alacak şekilde güvenlik hizmetlerine geniş kapsamlı yaklaşılarak toplumsal düzenin korunması, vatandaşlarımızın kanunlarla güvence altına alınan hak ve özgürlüklerinin tesisi ve güçlendirilmesi, bütün kesimler için güvenli bir iş ve yatırım ortamının tam olarak yaşama geçirilebilmesi, millî güvenliği tehdit eden tüm terör ve suç örgütleriyle mücadelenin sürdürülmesi, güvenlik güçlerinin teknik kabiliyet, koordinasyon ve insan kaynakları yönünden güçlendirilmesi esastır.” diyorsunuz. Altına da tedbirler konulmuş. Bir tanesi: “Güvenlik birimlerinin terörle mücadele kapasitesi artırılacak. Güvenlik birimlerinin uyuşturucuyla mücadele, profesyonel sınır şeyi...” Devam ediyor. Bunlar kesmez, bunlar yetmez, bunlara ilave bir şeyler koymamız lazım. Fazla oraya girmeyeceğim.

Şimdi, sizin işiniz zor. Bir yandan İçişleri Bakanlığı olarak vatandaşlara sürekli, kesintisiz hizmet sunacaksınız, emniyet ve asayiş sağlayacaksınız, suç, suçlu ve terörle mücadele eden güvenlik ve asayiş bakanlığımız; diğer yandan da mahallî hizmetlerin daha iyi yürütülebilmesi için belediyeler, özel idareler aracılığıyla standartlar koyup geliştiren, sınır güvenliğini sağlayan, göç politikasını yürüten, valilikler ve kaymakamlıklar aracılığıyla da bunun hizmetlerinin sunumunda koordinasyonu sağlayan en önemli bakanlıksınız. Şimdi, ben -eskiden hatırlarım- Planlamaya ilk başladığımda bana mahallî idarelerin bütçelerini verirlerdi, toplulaştırılmış, inceledim. İçişleri Bakanlığında Fethi Aytaç vardı,

belki hatırlayan arkadaşlar vardır, Sayın Genel Müdüdü. Ya, onları falan inceledik, detayına kadar bakardık. Şimdi o derece detay bakıldığı kanaatinde değilim ben. Yani Planlamada iki kişiydik biz bu işe bakan, hakikaten detay bakardık. Buralarda bu paraları nereye harcamışlar, bu güneydoğuda falan veya diğer belediyelerde? Bu kadar operasyon bütün bu belediyelerde yapılmak zorunda kalınıyorsa burada ciddi eksikliklerimiz var, bunları tamamlamamız lazım. Bunları suçlamak için falan da söyleyiyorum.

Bir taraftan, tutarlı politikalar izleyeceksiniz. Bölgemizde ne var, güçlü ve büyük devlet olmanın yollarından birisi, kurumsal ve finansal güçlü bir içişleri bakanlığına sahip olmaktır. Şimdi, Bakanlığı, bir kere, iç güvenlik hizmetleri; iki, mahallî idareler hizmetleri, nüfus hizmetleri, vali ve kaymakamların koordinasyonu sağladığı bir yönetim biçimi olarak değerlendirirseniz zaten birinde... Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, kanaatlerimi söyledim, ahirette mi söyleyeceğim ben doğru bildiğimi? Kızıyorum, açık söyleyeyim. Arkadaşların hepsi kızıyor muhtemelen, “hayır” diyeceklerini sanmıyorum.

Şimdi, diğer taraftan, Emniyet Genel Müdürlüğü nasıl bu hâle gelmiş? O gece yaşadıklarımızı bir düşünün. Jandarma Genel Komutanlığı aynı, Sahil Güvenlik Komutanlığı aynı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün hizmet alanlarını ilgilendiren konular aynı şekilde. Şimdi, mahallî hizmetlerin sunumu, kalitesinin ve standardının artırılması, belediyeler ile özel idareleri ilgilendiren o hususlar, oralarda zafiyet var Sayın Bakanım. Onların üzerinde bir oturup burada mı yaparız, başka yerde mi yaparız, siz oturum yaptığınız zaman davet edersiniz, katılır mıyız, oralarda da ciddi tespitlerimiz var. Bu işin bir şekilde düzelmesi lazım.

Şimdi, nüfus hizmetlerinin vatandaşa sunumu ile derneklere ilişkin işlemlerin yapılmasına yönelik sivil toplum konuları... Burada bir siyasi latife yapayım. Herhâlde yeni kimliklerde bize biraz şey yaptınız, “Önce size veriyoruz.” deyip kötülerini bize verdiniz galiba, böyle bir olay oldu.

Diğer taraftan, vali ve kaymakamların koordinasyon sağlaması, bu önemli. Ben hakikaten, illere gittiğim zaman, valiye gittiğiniz zaman devleti temsil eden bir unsur görüyorduk daha önceden ama şimdi bazen, zaman zaman oralarda sıkıntı olduğunu görüyorum Sayın Bakanım, bunu net bir şekilde söylüyorum. Bazen de arkadaşlarla konuştuğumuz da oluyor.

Şimdi, buraya bakıyoruz. Diğer taraftan, zaten ülke coğrafyası, Orta Doğu coğrafyası güvenlik politikaları alanında her geçen gün yeni sorunlar oluşturuyor. Zemin kaygan; bir ülke akşam bir şey söylüyor, sabah bir şey söylüyor; bir kurumsal yapı bir şey söylüyor, diğeri... Çünkü hakikaten kaygan, değişiyor. Burada dik durmak lazım. Bu, bir taraftan PKK'nın ve onun Orta Doğu'daki uzantıları YPG ve PYD'yle güvenlik yönetimimizi olumsuz etkiliyor, öte yandan da Suriye ve Irak kaynaklı DEAŞ terör örgütü hem ülkemizi hem de dünyayı tehdit ederken 2016 yılında bir de bu darbe teşebbüsüyle karşılaştık. Bunun bir yorumunun falan yapılması lazım, bir yerde yazılıp çizilmesi lazım, devletin arşivine koymamız lazım, yarın bu tehlikelerle yine karşılaştığımızda yani bu hafızayı yok etmememiz lazım. Birçok olayda, vur abalıya, orduya; vur abalıya, polise. Bütün devletin arşivi ne oldu? sıkıntıya girdi. O olayları biliyorsunuz, detayına da girmek istemiyorum şu anda.

Şimdi, bir taraftan, coğrafya ve atmosferde ülkemizin güçlü güvenlik yönetimine sahip olması lazım, bütün terör örgütleriyle mücadele içinde olunması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, ek süre veriyorum, lütfen toparlayın.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Diğer taraftan, donanımlı bir Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığına sahip olmak da bundan geçiyor, buna sahip olmamız lazım.

Bir de Genel Başkanımızın söylediği gibi, PKK, DEAŞ, FETÖ ve diğer terör örgütlerinin kökünü kazımak için terörle mücadelede -biraz önce söyledim- biz sonuna kadar yanınızdayız. Günümüzde terör örgütleriyle mücadele etmek, yurt içinde suçu ve suçluyu azaltmak, organize suç ve kaçakçılıkla mücadele edebilmek için iç güvenlik örgütlerimizin hizmet sunum kapasitelerinin de artırılması lazım.

Sayın Bakanım, bazı yerlerde, güvenlik nedeniyle olur, başka nedenle olur, abartılı davranıldığını görüyoruz. Ben Mecliste karşılaştım bir kere. Dışarı çıkarken, sayın başbakanlardan biri gelirken polisin bir tanesi arkadan gördü, yapıştı. Döndüm, yakasına yapıştım. Yani burası hakikaten Meclis, ona da dikkat etmek lazım.

Bir taraftan, bu terör örgütleri bir gecede oluşmadı. Kim katkı verdi, nasıl verdi, dışarıda başka ülkeler ne yaptı, içeride kim yardım etti, bunların bir tespitinin falan kamuoyuyla paylaşılması lazım.

Şimdi, kabaca baktığımız zaman, günümüzde devletimiz ve toplumsal yapımız siber güçlerin tehdidi altında, bu önemli bir olay. Burada epey mesafe katettiğimizi söylüyorsunuz, bu sevindirici. Siber suçlarla mücadele için gerekli teknoloji kullanımına yönelik güvenlik güçlerimize hem kaynak hem de bilgi aktarılmasında yarar olduğu kanaatindeyim.

Diğer taraftan, bu terörle mücadele ve sınır güvenliğinin sağlanmasında insansız hava araçlarından epey yararlandınız, buradan müspet neticeler aldığımızı da beyan ediyorsunuz zaten. Bunun sürdürülmesi lazım yani verimini sonuna kadar sürdürmemiz lazım.

Diğer taraftan, ülkemizde uyuşturucu kullanımının arttığını söylüyorsunuz. Hakikaten bu yaygın bir şekilde. Dün burada beyan ettim. Ben İzmir Ülkü Ocaklarından yetiştim. Geçen, Ülkü Ocakları Genel Merkezi özellikle uyuşturucuyla mücadelede farkındalığı artırmak için bir kısa film yarışması yapmış. 5 tanesi... Belki haberiniz var. Bana da ödül verdirdiler derece alanlara. Ben de İzmir Ülkü Ocağına verdim. O benim için korkunç bir mutluluktuk. Onu da burada kayıtlara geçmesi açısından ifade etmek istiyorum.

Diğeri, diğer bakanlıklarla da koordinasyonunuzun ne olması lazım Sayın Bakanım? Çok iyi bir şekilde devam etmesi lazım. Herkesin kopuk bir şekilde götürülmesinde sıkıntı var. Bu mahallî idareler konusunun hassaten ele alınmasında yarar olduğu kanaatindeyim. Orada aksayan yönler çok, sıkıntı çok, Anadolu'da ızdırıp da var o konuda. Onlara bakmamız lazım.

Ben konuşmamın daha yarısına gelmedim ama şimdilik bitiriyorum.

Bu imar mevzuatlarına falan da bakmak lazım. Orada da büyük sıkıntılar var. Özellikle İstanbul'u siz biliyorsunuz. Hani, yapılan olaylara baktığımız zaman "Çevreyi ilgilendiriyor." falan diyorsunuz ama neticede mahallî idareler bu işi yapıyor. Orada da çok büyük problemler var.

Geri kalan kısmına da söz imkânı oldukça devam edeceğim.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Sayın Çakır...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli çalışanları, değerli basın; sizleri saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığının 2016 yılı kesin hesapları ve Sayıştay raporları ile 2018 yılı bütçesi üzerinde görüşmelere devam ediyoruz.

Öncelikle, görüşmelerimizin ve bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sözlerimin hemen başında, Bakanlık misyonunu önümüze koyarak başlamak istiyorum. İçişleri Bakanlığı, temel hak ve hürriyetleri esas alarak iç güvenlik, sınır, kıyı ve kara sularımızın muhafaza ve emniyetini sağlama, etkili sınır yönetimi ve göç politikalarını oluşturma, kamu hizmetlerinin koordinasyonu ile etkin il ve ilçe yönetimini tesis etme, mahalli idarelerin hizmet standartlarını yükseltme, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini sunma ve sivil toplumu destekleme görevlerini insan odaklı olarak yerine getirir.

Dünyanın içinden geçmekte olduğu dönem ve özellikle bölgemizde yaşanan olayların önümüze koyduğu tabloyu çok ince, hassas bir değerlendirmeden geçirecek bugün odaklanmış olduğumuz güvenlik temini ve tesisi hususunda ayrıntılı ve doğru tespitleri yapabilme becerisi bu mücadelede başarıyı da belirleyecektir. Ülkenin, milletiyle bölünmez bütünlüğünü temel esas kabul ederek yola çıkmışsak önümüze koyacağımız yol haritasının belirleyici önceliği de burada olacaktır. Elbette ülke olarak yaklaşık kırk yıldır uğraştığımız bir baş belası terör örgütünün yanı sıra, farklı adlar altında ülke sınırı dışında yavrulanmış olması, yeni çözüm ve stratejileri de masaya yatırmamızı mecburi hâle getirmiştir. 15 Temmuz hain kalkışmasını, terör kafa yapısının sadece başka bir kıyafet giydirilmiş bir başka versiyonu olduğunu kabul etmeliyiz. Keza, bu DHKP-C ve DAESH yapılanmaları için de aynı şekilde değerlendirilebilecek bir husustur.

Kadim bir medeniyet havzasının kolları olarak gördüğümüz hem kendi ülkemizde hem komşu ülkelerde yaşanan olaylar, ölümler, tahribat ve çalkantılar hiç sağa sola çekmeden bu bölge üzerinde, bu bölge insanının inanç medeniyetine toptan bir saldırının yer altı, yer üstü kaynaklarına el koyma, ipotek koyma, heves ve müstekbir kafa yapısının bir tezahürüdür. Bu, dün böyleydi, bugün böyle, yarın da böyle olmaya devam edecek. Bir komplo teorisinden bahsediyor değilim. Bu anlayışı bilerek yapmamız gerekenleri, atmamız gereken adımları atma durumunda olma bilincinin önemi açısından dile getiriyorum.

Elbette, gelişmenin, büyümenin, doğrudan dünya ile hareket edebilmenin, yarışabilmenin, kendi içinde yapılması gereken doğrulara odaklanmak, başka bir ifadeyle yanlış yapmadan iç ve dış ilişkilerde doğruyu okumayı başarabilmek adına önemlidir. Büyük devlet olmanın medeni geçişi burada yatmaktadır. İç güvenlik paradigmasını hukuka uygunluk, demokrasi, insan haklarına saygı, toplumsal değerlere saygı, eşitlikçi, çağdaş bir yaklaşım değerleri oluşturmaldır. Elbette bu yaklaşım mantığı özgün bir anlayışla, bölücü veya devletin herhangi bir anlamda faaliyetini engelleyecek anlam ve manada kullanılması anlamına gelmemektedir. Özgürlük ve güvenlik arasında bir tercihten bahsetmiyorum. Kişi, özgürlük sınırının bir başkasının özgürlük alanına girmediği yer kadar olduğunun bilincinde olmalıdır. İşte devlet, iç işleyişinde bu bakışı, İçişleri Bakanlığı eliyle gerçekleştirirken hem fertler arasında hem de fert ile devlet arasında bu dengeyi kurmak, korumak ve sağlamakla görevlidir.

Burada, hangi zaman diliminde olursa olsun, ülkesi için canını feda etmiş tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum, gazilerimize acil şifalar diliyorum. Bizim onlara borcumuz var, bize canlarını feda ederek bıraktıkları bu vatani, çocuklarımıza, torunlarımıza aynı güzellikte bırakma sözümüz var. Hiçbir bağımsız devlet, hiçbir şekilde ve hiçbir terör örgütünün silahlı veya silahsız faaliyetine izin vermez, veremez, vermemelidir.

Yüz yıl önce, Birinci Dünya Savaşı sonrası bölgemizde çizilen haritaların bugün birilerince yeterli ve uygun görülmemesini, parçalama ve istikrarsızlaştırma politikalarının öne çıkarılarak daha rahat idare ve yönetileceğine dair hedef ve kanaatlerini bilmek durumundayız. İkinci Abdülhamit'in hoşuma giden bir sözü var: "Atalarımız, çadırlarımızı sırtlanların geçeceği yere kurmuşlar, ne çare." Belki bugün sadece geçecekleri yer değil ele geçirmek, elde etmek, yönetmek, sömürmek istedikleri yer

demek daha doğru olacaktır. Dünya dengelerinin silah gücüne, askerî güce, lojistik alt başlık olarak kullanabileceği teknolojik güce bağlı olarak Amerika'nın tek yönlü, tek kutuplu hâle gelmesine, Rusya'nın veya Çin'in, Avrupa'nın dengelemede yetersiz kaldığı, dengeleme imkânları olsa dahi bunu kendi lehlerine kullanacağını, bunu önceleyeceğini biliyoruz. İşte siz burada, bu dengesizliğe karşı konuşan, hakkı söyleyen bir ses, mazlumların yanında olma durumundaysanız güvenlik tedbirlerinizi içinizde ve dışınızda hangi duygu ve düşünce dünyası oluşturarak teemmül etmeniz gerektiğini bilmek durumundasınız. “Yurtta sulh, cihanda sulh.” derken dünyaya “Yerinde dur.” demek nasıl dünya barışını öncelemekse, beş ülkenin dudağı arasına sıkıştırılmak istenen bir anlayışa, emperyalist, sömürgeci kafa yapısına “Dünya beşten büyüktür.” demek farklı bir yaklaşım olmasa gerek.

Adil bir dünya arzuluyoruz, evet, doğru ama biliyoruz ki bugün coğrafyamız üzerinde oynanan bu kadar oyunun bunun dışında bir dünya hevesleri için değil bu arzu. İç huzurun temininin, ancak sınırların korunmasından geçtiğini yaşar hâle hızlı bir şekilde gelmiş bulunmaktayız. Sızmaların, müttefiklerimizce beslenen ve ilk fırsatta gözümüzü oymaya hevesli yapıların arasında hiçbir fark görmüyoruz, ne PKK'sı, PYD'si, YPG'si, DAESH'i, FETÖ'sü, DHKP-C'sine kurdukları, uzaktan kumandayla yönetilen ve yönlendirilen yapıların insanlık duygularından uzak vahşi bir kafa taşıdıklarından şüphemiz yok. İşte bu da bizim güçlü olmamızı ve güvenlik anlayışımızı bir devlet olmanın gerektirdiği, hem de kadim bir medeniyetin ruh kökünden bugüne taşıdığı asli duyguları zedeledikten, tekraren, hukuka uygunluk noktasında taviz vermeden, demokrasiyi güçlendirerek, insan haklarına saygıyı, toplumsal değerlere saygıyı, eşitlikçi ve çağdaş bir yapıyı tesis ederek, güçlendirerek sağlayacaktır, sağlamalıdır. Ve varsa, proje, plan, strateji ve insan hatalarını, en aza, sıfıra indirme gayret ve çalışması ana hedef olmalıdır. Ama ham, kuru propagandanın yön belirleyici olmasına da toplumun her kesiminin bildiği, gördüğü şeffaflıkta işlerin yürütülmesi, tamamlanmasını engellememelidir.

Bakanımızın sunumundaki aydınlatıcı detay ve geniş bilgi, bu anlamda memnuniyet vericidir. Cumhuriyetin kurulmasından günümüze, Türkiye için güvenlik politikası, biri coğrafi konum diğeri komşu ülkelerle ilişkiler olmak üzere iki temel olgu dikkate alınarak şekillendirilmiştir. Bu iki belirleyici faktör, Türkiye'yi, Avrupa, Balkanlar, Kafkasya, Orta Doğu, Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde ve zaman zaman o bölgelerin ötelinde bile güvenlik alanında önemli bir aktör hâline getirmiştir. İşte bu zor alanda önceliğimiz, içeride barış ve huzur ortamının sarsılmaması bir şekilde teminini sağlamak adına yapılacak çalışmalar olmalıdır. Sunumda, teknolojinin en ileri derecede kullanımıyla ilgili bilgi ve detayların, yarın adına ümit verici olduğunu kabul ediyoruz. Asayişin temini için yapılan operasyonların önemine binaen, son derece gerekli ve toplumsal duyarlılığın artırılması yönünde yapılacak farklı, spot çalışmaların bu operasyonlarda katkı sağlayacağı, eşkiya, çete ve uyuşturucuyla mücadelede okul ve çevrelerinde alınan ve alınacak tedbirlerin önemini ayrıca vurgulamak gereklidir diye düşünüyorum.

Terörle mücadelenin önemli bir diğer ayağını da alınan ekonomik ve sosyal tedbirlerin oluşturduğunu biliyoruz. Görebildiğimiz ve takip edebildiğimiz kadar, konunun bu yönüne de oldukça önem verilmekte ve gereklerini yerine getirme çabaları da devam etmektedir. Terör zararlarını karşılayacak hukuki altyapı çalışmalarının oluşturulduğu, destek mekanizmalarının devreye sokulduğunu biliyoruz. 80 milyon nüfusuyla bölgesinde ciddi bir potansiyele sahip ülkemizin, yarınlara daha huzurlu, sağlıklı, daha müreffeh çıkabilmesi, kardeşlik bağlarının asırlardan beri süregelen anlayış ve ruh ile devamını temin için atılacak her adımda el ele vereceğimizi ümit ediyorum. Bakanlığın bu çerçeveye katkısının önemini tekrarlamak istiyorum.

2018 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birleşime 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.39

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.34

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım; 25’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum. Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığının değerli bürokratları, kıymetli basın mensupları; hepinizi sözlerimin başında saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki yoğun bir dönem yaşıyoruz, bütçe maratonu. Bu süreçte en önemli... Elbette her bütçe önemli ama İçişleri bütçesi bizim için ayrı önemli. Hem yirmi beş yıl oranın mensubu olarak çalıştıktan sonra burada bunu görüşme imkânımız var, bizim için böyle bir ayrıcalığı var, ikincisi de İçişleri Bakanlığının taşradaki hizmetleri elbette ki bütün insanlara, bütün kurumlara dokunmaktadır. Bu manada da mülki idarenin etkinliği çok önemli bir unsur. Tarih boyunca mülki idare Türk devletinin bekası konusunda çok önemli görevler üstlenmiş bir birim. Bu manada 1915’teki Ermeni olayları, Kurtuluş Savaşı’nın organizasyonu, 1960’lardaki Kıbrıs meselesiyle ilgili Anadolu’da yapılan bütün gösterilere baktığımızda bunların hepsinin arka planında mülki idarenin etkin rol oynadığını görürüz. Gene, 15 Temmuz gecesi elbette ki herkes önemli görevler yaptı ama Türkiye’nin her yerinde mülki idare amirleri de buldukları noktada ciddi inisiyatifler aldılar ve bu işin bastırılmasında, taşrada herhangi bir arıza çıkmaması konusunda çok önemli görevler üstlendiler. Ben bu manada bütün meslektaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan buradayken beklentimiz şudur: Özellikle bu Büyükşehir Kanunu, işte tartışılan bütünşehir, köy tüzel kişiliklerinin kaldırılması gibi hususlar bugün görüşmekte olduğumuz bütçede mülki idarenin harcayacağı payı ciddi manada küçültmüştür. Siyasal Bilgiler Fakültesindeki hocamız rahmetli Bedri Gürsoy derdi ki: “Yönetmek harcamakla olur.” Dolayısıyla, mülki idarenin etkinliğini artıracak birtakım çalışmalar yapmak lazım yani tabiri caizse fabrika ayarlarına geriye dönmek, mülki idareyi pasivize etmiş birtakım düzenlemeleri yeniden gözden geçirmek gerektiğine inanıyorum.

Tabii ki Türkiye’nin çok ciddi sorunları var ama bugün bölgemizin ve ülkemizin bir numaralı sorunu terör ve terörle mücadele olmuştur. Burada tabii terörle mücadelede sadece Türkiye olarak, Türk devleti olarak yaptıklarımız da tek başına yeterli olmamaktadır. Bölgemizin genelindeki bu asayişsizlik elbette ülkemizi de etkilemektedir. Özellikle vekâlet savaşlarının devam ettiği yakın coğrafyamızda birtakım güçlerin iş birliği yaptığı terör örgütlerine verdiği silahlar maalesef bugün Türkiye’de bizim terörle mücadelemizi güçleştirmektedir. Bugün Türkiye’de teröristlerle birlikte yakalan silahlara baktığımızda daha yeni yeni Türk Ordusunun envanterine girmeye başlayan, Türkiye’deki güvenlik güçlerinin envanterine başlayan bazı silahların terör örgütlerinin elinde olduğu maalesef bir gerçektir. Bu konuda da terörle mücadelenin dış kısmında da gerekli girişimleri yapmamız lazım.

Tabii, konu İçişleri Bakanlığı bütçesi olunca, bizim için önemli olan, ülkemizdeki terörle mücadelenin... Ki çok yönlü bir mücadele, karşımızda bir değil, birden çok terör örgütü var; PKK, FETÖ/PDY, DEAŞ, DHKP-C, PYD gibi birçok eli kanlı terör örgütünün ülkemiz maalesef hedefindedir. Tüm bunlara rağmen son aylarda güvenlik güçlerimizin sabırla, azimle ve cesaretle gösterdiği mücadelecilik ruh gerçekten takdire şayandır. Terörle mücadele konusunda ortaya konulan kararlı ve sağlam irade devam ettiği müddetçe Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteğimiz Türk milletinin ve Türk devletinin bekası için devam edecektir. Milliyetçi Hareket Partisi, son terörist yakalanıncaya kadar bu mücadelenin etkin bir şekilde devamından yanadır. Eğer bu iradede bir sapma olursa, yeniden 2013'teki ruha dönüş olursa Milliyetçi Hareket Partisi buna da en sert tepkiyi gösterecek partidir.

Bu vesileyle, terörle mücadele sırasında şehit olan güvenlik kuvvetlerimize ve vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, gazilerimize şükran ve minnetlerimi sunuyorum, şu anda terörle mücadele eden güvenlik güçlerimize de buradan başarılar diliyorum. Ancak, ifade etmek gerekir ki terörle mücadele sadece silahla yapılamaz. Bu sebeple, terörün finansman kaynaklarını kesecek birtakım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım lütfen Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Beş dakika efendim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, vallahi yeni başladık daha.

BAŞKAN – Biz de yeni başladık, o yüzden beş dakika.

Buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu vesileyle, terörle mücadelenin finansman kaynaklarının kesileceği birtakım ciddi çalışmaların yapılması lazım.

Bugün terör örgütlerinin insan kaçakçılığı, uyuşturucu kaçakçılığı, akaryakıt kaçakçılığı, silah kaçakçılığı başta olmak üzere her türlü kaçakçılığın başını çektiği bilinmektedir.

Yıllar önce de ifade ettiğim gibi bugün burada tekrar ifade etmek istiyorum: Bugün İçişleri Bakanlığının bulunduğu caddenin karşısında hâlâ kaçak sigara satılabilmektedir. Bugün hâlâ Ankara sınırlarında ucuz mazot tabelalarını görmek mümkündür.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, “hayırlı olsun”u duymak istiyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Yani kusura bakmayın. Başka türlü bizim bu işi bitirme şansımız olmuyor.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani biz İçişleri Komisyonu üyesiyiz. Şurada İçişleri Bakanlığının bütçesi görüşülürken...

BAŞKAN – Biliyorum efendim ama biz sizi hiç rahatsız etmiyoruz Komisyonunuzda dermişim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bekleriz. Bizi de rahatsız edin ama.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Birkaç dakika daha müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Yok, o kadar etme şansım yok.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – O zaman bizim burada konuşmamızın... Genel Kurulda bile beş dakika konuşabiliyoruz bir önergede.

BAŞKAN – Burada da beş dakika konuştunuz zaten. Hatta altıncı dakikadasınız yani.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Evet, tabii, kaçakçılığın önlenmesi...

Yine, terörist yapılanmaların insanları kaldırıp dağa çıkarmasının önüne geçecek birtakım çalışmaların yapılması lazım.

Yine, 15 Temmuzda yaşadığımız devletimizi hedef alan ciddi bir işgal girişimi vardır. Burada devletimiz maalesef ciddi hasarlar almıştır; ordumuz, yargımız, istihbaratımız, emniyetimiz, mülki idarelerimiz... Bu işin muhakkak süratle tedavi edilmesi terörle mücadele bakımından çok önemlidir. Bu mücadelenin yapılması da tek başına yeterli değildir. Bundan sonra benzer, paralel devlet yapılanmaları oluşturabilecek kişilerin devletin içerisine sızması muhakkak engellenmelidir. Bu manada da devlete adam alırken liyakat, ehliyet ve devlete sadakat esas alınmalıdır. Belirli bir zümrenin, belirli bir cemaatin, belirli bir siyasi partinin mensubu olmak bu manada kriter olmamalıdır. Bu yanı sıra izin verilmemelidir.

Bugün bu örgüte mensup kişilerin haberleşme ve irtibat için “byLock” adlı bir programı kullandığı bilinmektedir. Bu programı kullanan, bu program üzerinden Türk devletini yıkmaya teşebbüs eden gaffillerin yargılanması ve yargılamanın ardından cezalandırılması haktır. Bunu yaparken de bu programı üst düzey bürokratlardan kullanan, üst düzey siyasilerden kullanan hiç kimse yok mudur? Bu sorunun da artık cevap bulması, FETÖ'nün siyasi ayağının da ortaya çıkartılarak gereğinin yapılması şarttır. Aksi takdirde FETÖ'nün uyuyan hücrelerinin uyanmasını kimse engelleyemeyecektir.

Bilindiği gibi FETÖ/PDY 15 Temmuz öncesi ülkemizden topladığı kaynaklarla yurt dışındaki yapılanmalarına kaynak aktarmaktaydı. Ancak duyularımız odur ki şimdi tersine bir para hareketi söz konusudur. 15 Temmuz sonrası açığa alınan, ihraç edilen, tutuklanan mensuplarına yardım yaptıkları bir realitedir. Bu paraları da legal finans sistemi üzerinden Türkiye'ye getirmeleri hem kolay hem de mümkün değildir. Dolayısıyla bu manada da sınır güvenliği önem arz etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, üç dakika daha ilave süre vermiştim, o da bitti.

Çok teşekkür ediyorum. Kusura bakmayın. Yani başka türlü bizim bu görüşmeleri tamamlamamız mümkün değil. Yani sadece siz konuşmayacaksınız. Mesela dün 40 milletvekilimiz burada söz aldı ve konuştu. Yani takdir edersiniz başka türlü bizim bu şeyleri bitirme şansımız yok.

Sayın Çakırözer, hazır mısınız...

Sayın Çakırözer, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlarımız, değerli basın mensubu meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle önemli bir görevi, vatanın korunması, savunmasına yönelik önemli bir görevi icra ediyor Bakanlığımız, Bakanlığınıza mensup güvenlik güçlerimiz ve bu görev sırasında terörle ve diğer tehditlerle mücadele sırasında hayatını kaybeden şehitlerimize rahmet, yaralanan gazilerimize de hem şifa hem de bundan sonraki hayatlarında sağlık diliyorum. Onların çalışmalarına, güvenlik güçlerimizin terörle ve ülkemizin karşı karşıya kaldığı diğer tehditlerle başa çıkma konusundaki çalışmalarına her zaman hem bu Komisyon hem bu Meclis katkı yapmıştır, bundan sonra da yapacaktır. Bütçenizin de baştan hayırlı olmasını diledikten sonra birkaç hususu dikkatinize getirmek isterim.

Partinin kuruluş döneminde –belki siz o dönemde yoktunuz, muhalifiniz ama- AKP'nin kuruluş döneminde hafızalara kazınan iki temel söz dizisi vardı: Bunlardan birincisi güvenlik-özgürlük dengesi dengesi idi, diğeri de işkenceye sıfır tolerans konusuydu. Her iki noktadan da aradan geçen sürede belli bir oranda aşınma söz konusu. Şöyle ki: Güvenlik-özgürlük dengesi özgürlükler aleyhine kayda değer bir ölçüde bozulmuş durumda. Nereden başlayalım? Örneğin, 15 Temmuz kanlı darbe girişiminin ardından “20 Temmuz OHAL darbesi” olarak tanımladığımız KHK süreciyle birlikte, Türkiye demokrasiler liginde irtifa kaybetti. Yüz bini aşkın kamu personeli neden ihraç edildiklerini bilmeden, iddialara karşı savunma yapmadan kendilerini terör örgütü üyesi ya da terör örgütüne iltisaklı oldukları iddiasıyla kapının önünde buldu. Elbette ihraç edilen personelin bir bölümünün 15 Temmuz darbe girişimine katıldığı ya da darbe girişimini gerçekleştiren FETÖ'yle bağı olduğu açık. Ana muhalefet partisi olarak ihraç edilen personelin tamamını sahiplendiğimiz gibi bir sonuç ortaya çıkmasın. Ancak “hukuk devleti” ilkeleri göz ardı edilerek yapılan işlemler, demokrasiyi zedelemekten başka hiçbir işe yaramamakta. Örneğin, sizde de var bu veri, 101.243 başvuru yapıldı OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonuna. Karara bağlanan dosya sayısı ise şu ana kadar sıfır Sayın Bakan.

Darbe girişimi 15 Temmuz 2016'da yaşandı, bugün itibarıyla tam on altı ay geçmiş durumda. Kapının önüne koyduğunuz bu insanlara, kapattığımız bu derneklere, yayın kuruluşlarına, gazetelere, sadece tek bir seçenek tanıdınız, “Bu komisyona başvurun.” dediniz. Komisyonu 23 Ocakta kurdunuz, başvuru almaya 17 Temmuzda başladınız, başvuru süresi 14 Eylül'de doldu. Bir tek başvuru karara bağlanmış değil. Şu an komisyonun başkanı dahi yok. Bu insanları sivil ölüme mahkûm ettiniz âdeta.

Yaşıyorlar ama pasaportlarına el konuldu, iş bulamıyorlar, mal varlıklarına el konuldu. Özgürlük-güvenlik dengesi bozuldu derken bunu kastediyorum. Bu komisyonun karar vermediği her gün insan hakkı ihlalleri de artmakta. Artık kamuoyu vicdani iktidarınızdan, partinizden bu komisyonu bir an önce çalıştırmayı ve bu insanların yargıya erişiminin önünün açılmasını bekliyor. Öyle ki ihraç ettiğiniz personeller arasında haklarında soruşturma dahi olmayan insanlar da var. Bu da önemli bir çelişki.

OHAL KHK'larına dayanarak binlerce insanları terör örgütüne iltisaklı oldukları iddiasıyla kamudan çıkarıldı. Kimler var? İşte Profesör Doktor İbrahim Kaboğlu. Mesela Veli Saçılık, biliyorsunuz bir kolunu cezaevi operasyonu sırasında yitirmişti, kamu çalışanıydı. Benzer şekilde Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevlerine başladıkları gerekçesiyle tutuklandılar, ihraç edildikten sonra aylardır herhangi bir işlem yapılmamıştı, açlık grevine başladıktan sonra tutuklandılar.

Diğer bir konu da, bahsettiğim işkenceye sıfır tolerans... Bu konuya geçmeden önce, bir kere daha -sizin Nuriye ve Semih konusundaki açıklamalarınızı biliyorum ama- onların komisyonda başvurularının bir an önce değerlendirilmesi ve hem sağlıklarına hem işlerine kavuşmalarının önünün açılması konusunda Hükûmetinizin adım atması yönündeki çağrımızı yinelemek isterim.

İşkenceye sıfır tolerans konusunda, işkence sadece Filistin askısı değil Sayın Bakanım, köylülere dışkı yedirmek değil, geçmişte ülkemizde maalesef görmek zorunda kaldığımız, haklarındaki iddiaları insanlardan saklamak da bir nevi kötü muamele, işkencedir, gözaltına aldığımız, tutukladığımız insanları avukatlarıyla görüştürmemek de işkencedir, cezaevindeki insanlara mektup yasağı getirmek bir nevi kötü muameledir, eşi hapiste olduğu için birinin pasaportuna el koymak, çocuklarının yurt dışına çıkışını yasaklamak bir nevi işkencedir.

20 Temmuz günü üç aylığına ilan ettiğiniz ve “Üç ay bile gerekemeyebilir.” dediğiniz OHAL düzenine artık bir son verilmesi, ülkemizin olağan hâle geçmesi gerekmektedir Sayın Bakan.

Değirmek istediğim bir başka konu da, Partinin Genel Başkan Vekili ve Sayın Başbakan Binali Yıldırım'ın kullandığı ama Hükûmetinizin diğer yetkilileri tarafından ve yine, 16 Nisan referandumunda tarafsız kalmak yerine bir tercihin kampanyasını yürüten Sayın Cumhurbaşkanı -aynı zamanda Adalet

ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanıdır referandum sonrasında- Erdoğan'ın çok kullandığı bir söylem, o da "İnşallah Evet Çıkacak, Terör Örgütü Bitecek" şeklindeki söylem. Benzer ifadeleri biliyorsunuz referandum sürecinde duyduk. Yine, partiniz sözcüleri 1 Kasım seçimleri sürecinde de kullanmıştı.

Terör örgütleri bitti mi Sayın Bakan? Sadece son bir ayda 35 şehit verildi, 16 Nisan'dan bu yana ise 120'nin üzerinde şehit verildi. Terörü bitirebilmek için doğru bir reçeteye ihtiyaç var. Sizde ise maalesef bu yok. Bunun reçetesi, toplumsal uzlaşıdır. Gelin terörü hep birlikte, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun söylediği gibi bu çatı altında birlikte çözelim. Parlamentoda grubu bulunan dört siyasi partinin temsilcileri bu sorunu çözebilecek kabiliyettedir. Bu noktada Sayın Genel Başkanımız inisiyatif de almış ancak Sayın Erdoğan tarafından bu el geri çevrilmişti. Bir açılım süreci başlattınız ve terör örgütleri bu süreçten maalesef güçlenerek çıktı Sayın Bakan. Bu sorunun sadece operasyonlarla çözülmeyeceğini birçok siyasetçi söylüyor ama sadece siyasetçiler değil, biliyorsunuz geçmişte Genelkurmay Başkanlığı yapmış isimler de bunu sık sık ifade ettiler. O yüzden, tabii ki birinci şart silahların olmamasıdır yani ama bu sorunun çözümü mutlak surette demokrasiden geçmektedir. İktidara geldiğinizde sadece bitme noktasında bir PKK'yla mücadele ediliyordu, şimdi FETÖ ve İŞİD'le mücadele de buna eklenmiş durumda.

Sayın Bakanım, kamuoyunda epey konuşulan bir konuda da eğer bizim aracılığımızla kamuoyunu bilgilendirirseniz memnun olacağım, o da bu kamu çalışanlarına yurt dışı çıkış yasağı. Bunların aralarında belediye başkanları da bulunuyor biliyorsunuz. Bu konuda geçtiğimiz günlerde uygulamada yeni bir esnemeye geçildi. Aslında bu sıkıntı yaratan bir uygulama çünkü örneğin, bir belediye başkanımızın hangi partiden olursa olsun yurt dışına çıkış yasağı varsa, yurt dışından bir toplantıya davet edildiğinde, bunu oraya izah etmesi çok güçtür. Yani "Benim ülkemde İçişleri Bakanlığı benim yurt dışına çıkmama izin vermiyor." dediği anda zaten Türkiye'de demokrasi, Türkiye'de hukuk devleti konusunun bir şekilde tartışılmasına vesile olmaktadır. Yani biz tabii ki ülkemizi şikâyet etmeyiz, etmiyoruz ve sorunlarımızı burada çözeceğimize inanıyoruz ama doğal olarak bir belediye başkanı "İçişleri Bakanı benim ülkeden dışarıya çıkmama izin vermiyor." dediğinde bu konu otomatik olarak o uluslararası ortamda açılmaktadır. Bu konuda son noktada sadece kamu çalışanları mı? İşte, mesela gazetecilerin gri pasaportu vardı, onlar da Basın Yayın ve Enformasyondan bildiğim kadarıyla yazı alarak çıkabiliyorlar son süreçte, 15 Temmuz sonrasında. Bu konuda bir açıklama getirirseniz sevineceğim.

Terör örgütünün kontrolü altında olduğu iddiasıyla 80'i aşkın belediyeye kayyum atandı. Sunumunuzda bunlardan bahsettiniz. Belediye başkanları, belediye meclis üyeleri, il genel meclis üyeleri tutuklandı. Şimdi, bu konuda, şöyle yani sadece kayyum atayarak... Siz örnekler verdiniz, dediniz ki: İşte, yatırımlar şöyle arttı bu ilçelerde, illerde vesaire ama bu bir çözüm değildir yani hukuk devletinde çözüm, kriz olan bir yere, hele demokratik yoldan seçilmiş bir başkanın olduğu bir yere sadece kayyum atayarak sorunları çözmenin sonu bütün ülkeye kayyum atamaktan geçer ama bu değildir olması gereken. Bizim yasalarımızda aslında bunun yolu vardı, eğer belediye başkanı bir suçla karışmışsa onunla nasıl mücadele edileceği ve gerekirse görevinden alınma mekanizmaları vardı. Yani sonsuza kadar kayyum atayarak bu sorunu çözemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Çakırözzer, lütfen tamamlar mısınız.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii, bitiriyorum.

Parti olarak, Sayın Genel Başkanımız da bunu ifade etti; kayyum atanan belediyeler ile Genel Başkanınız Sayın Cumhurbaşkanlığı tarafından istifaya zorlanan belediyelerde gelin seçim yapalım. Bundan bahsetmişken bu istifaya zorlanan belediyelerle ilgili de bize sunumunuzda en azından – benim belki gözümde kaçmış olabilir- bir açıklama yapmadınız. Haklarında hangi iddialar vardı, bir hukuk devletinde seçim olmadan ya da yargı yolu olmadan bir belediye başkanının bu şekilde istifaya zorlanmasını İçişleri Bakanı olarak siz nasıl değerlendiriyorsunuz? O konuda da bizleri bilgilendirirseniz sevinirim.

Son olarak, ülkemiz IŞİD başta olmak üzere radikal örgütlere mensup savaşçıların Suriye'ye, Irak'a geçiş güzergâhında bulunmaktadır. Özellikle Batı'dan Suriye'ye geçmek isteyen bu yabancı savaşçıların Türkiye üzerinden örgüte katıldığı tespitleri yapılmaktaydı. IŞİD'in Suriye ve Irak'ta büyük bir mevzi kaybettiği ve bu savaşçıların yeniden Türkiye rotasını izleyerek ülkelerine dönecekleri ve bir bölümünün Türkiye'de kalacağı iddialarını siz nasıl değerlendiriyorsunuz? Yani güney sınırimızdan Türkiye'ye bu türden terör örgütü üyesi girişiminin arttığına yönelik bir tespitiniz var mı? Bunun çözülmesi için önlemlerinizi nelerdir?

Bireysel silahlanmada olağanüstü ölçülerde bir artışla karşı karşıyayız. İnsanlarımız gayet rahat bir şekilde öldürülebilmekte. İşte, 17 yaşındaki Helin Palandöken cinayeti bunun son örneği. Kamuoyu bu noktada tatmin edici bir önlem paketi bekliyor. Acaba –yine sunumunuzda dikkatimden belki kaçtıysa özür dilerim ama- bu konuda İçişleri Bakanlığı olarak bir çalışmamız olacak mı? Olması gerekmekte aslına bakarsanız. Gerçekten her birimizin, 80 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının böyle rastgele kurşunlarla öldürülmesinin yolunu kapatmamız gerekmekte.

İstatistiklerden bahsettiniz, benim elimde de bir istatistik var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Trafik kazalarını söyleyip bitireyim.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Tabii.

Partinin iktidarında trafik kazası sayısında olağanüstü bir artış gözlenmektedir. Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı istatistikleri dikkate alındığında, partinin iktidara geldiği 2002 yılında 439.777 kaza olurken bu rakam 2016 yılında yüzde 168 artarak 1 milyon 182 bin 491'e çıkmış gözükür. Benzer şekilde, trafik kazalarında yaşamını yitiren vatandaşların sayısı da aynı süreçte yüzde 78 artışla 4.093'ten 7.300'e yükselmiştir. Bu konuda, yolların daha güvenli hâle getirilmesi konusunda sizin Bakanlığınıza düşen noktalar bulunmakta mıdır?

Teşekkür ediyor, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çakırözer.

Sayın Sancaklı, buyurun.

Süreniz beş dakika.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Bütçemiz hayırlı uğurlu olsun.

Demin Sayın Mehmet Erdoğan bitirememişti, ben konuşma hakkımı Mehmet Erdoğan Bey'e devrediyorum.

Buyurun.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime kaldığım yerden devam etmek istiyorum.

Bu, bize Sayın Bakanın dağıttığı sunuş metninin 123’üncü sayfasında özellikle birkaç husus çok dikkatimi çekti FETÖ’yle mücadele kapsamında. Şimdi, “2012 adli hâkim savcı sınav soruşturması.” Bu yolsuzluk sadece 2012’de mi yapılmıştır? Yani aslında belli bir dönemin mercak altına alınması gerekirken gene 2010’u... Gene, byLock ana dosyası soruşturmasında... Biraz önce de sözlerimin içerisinde ifade ettiğim gibi, bu byLock soruşturmalarının muhakkak siyasi ayak ortaya çıkacak şekilde genişletilmesi gerekmektedir.

Bu, sınır güvenliği konusunu özellikle önemsiyoruz çünkü bu manada önceden hep kara sınırlarımız konuşulmaktaydı ancak son dönemde deniz sınırlarının da en az kara sınırları kadar önemli olduğu... Bu manada, benim seçim bölgem Muğla ilinin 1.500 kilometre deniz kıyısı var. Burada sahil güvenliğinin güçlendirilmesi, altyapının, teçhizatın güçlendirilmesi, yeni terörle mücadele konseptine göre buradaki görevlilerin eğitiminin de yenilenmesi muhakkak gereklidir çünkü önceden yurt dışına para götürün örgüt şimdi yurt dışından Türkiye’ye para getirmekte ve gene Türkiye’den, kaçak militanlarını yurt dışına doğru götürme eğilimi içerisine girmiştir.

Sayın Bakan, gene sunuşunuz içerisinde gördüğümüz bu FETÖ/PDY terör örgütünün çözülmesini sağlayacak herhangi bir çalışmanın İçişleri Bakanlığı tarafından yapıldığına dair bu belge içerisinde bir şeye rastlayamadık. Özellikle bu manada Kamu Güvenliği Müsteşarının da bir çalışmasını göremedik.

Bugün Türkiye’de en önemli kanayan yaralardan biri özel güvenlik teşkilatıdır. Bunun sayısı bugün polisin sayısını geçmiştir. Elinde sertifika olanların sayısı polisin sayısının 3 katına ulaşmıştır. Bunların özlük hakları çok düşüktür. Bunlar ucuz güvenlik niteliğinde görülmektedir. Bu yanlıştır ve yine birçok kamu kurumu hizmet alımı yaptığı sözleşmelerde 40 yaş, 45 yaş gibi üst sınırlar koymaktadır. Yeni sosyal güvenlik mevzuatına göre 65 yaşına kadar prim ödeyecek insanların bu şekilde çalıştırılarak yarın işsiz güçsüz ortada kalmasını engelleyecek, bunların çalışma şartlarını, planlamasını ve belli bir yaşa kadar çalışmasını sağlayacak, gerekirse bunlara da belli bir yaşta emeklilik imkânı tanıyacak bir düzenlemenin yapılması lazım.

Şimdi, son günlerde gene Türkiye gündeminde önemli bir konu güvenlik soruşturmalarıdır. Kamuya alınan herkes hakkında güvenlik soruşturması yapılması doğrudur, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunu destekliyoruz ama herhangi bir kamu sınavını kazandıktan sonra sekiz ay, bir sene böyle bekleyenler olduğu şeklinde kamuoyunda birtakım algı var. Bu algının düzeltilmesi, bunun belli bir sistematığe bağlanması, belli bir süreyi geçenlerle ilgili de kişilerin muhakkak bilgilendirilmesi lazımdır.

Gene, bu kayyum atanan belediyelerle ilgili söylemek istediğimiz küçük bir konu şudur: Bizim için terör örgütü terör örgütüdür. FETÖ olmuş, PKK olmuş, DHKP-C olmuş, hiçbirinin farkı yoktur. Bu manada, bütün terör sebebiyle işlem yapılan belediyelere aynı muamelenin yapılmasını arzu ediyoruz.

Gene, son yıllarda vatandaşlarımızı mağdur eden bir diğer husus da telefonla dolandırıcılıktır. Burada dikkat çeken bir hususu da sizlerle paylaşmak istiyorum. Telefonla dolandırılan insanlara sorduğumuzda “Biz sizi karakoldan, savcılıktan, bankadan arıyoruz.” gibi şeyler söylenmekte ancak aranan kişiye ilk önce kendisine ait bütün kişisel bilgileri sayılmaktadır, hatta geçenlerde konuştuğum bir kişi dedi ki: “Ben merak ettim, kimlik numaramı ben de kimliğimden kontrol ettim, o bile doğruydü.” Dolayısıyla, burada aranan kişi üzerinde bir güven tesisi, bir baskı unsuru oluşturulmaktadır. Bu bakımdan, kişisel verilerin güvenliği konusunda alınan tedbirlerin yeterli olmadığı ortadadır, bu konudaki açığın süratle kapatılması gerekmektedir.

Terörle mücadelede en önemli unsurlardan birisi güvenlik güçlerimizdir. Güvenlik güçlerimizin önemli sorunları vardır, terörle mücadelenin daha etkin yapılması bakımından bu sorunların acilen çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Mesela gazi sayılmayan gaziler var bu ülkede, adam çatışmaya girmiş, üzerinde mermi var ama işte “Şu kadar sakatlığın olmadıysa seni gazi saymıyoruz.” Şimdi, adamı gazi saymak başka bir şey; iş, istihdam, vesaire haklarını vermek başka bir şey, bu sıkıntının ortadan kaldırılması lazım.

Yine, öncelikle uzman çavuşlarımızın özlük hakları ve zafî silah sorunlarının muhakkak çözülmesi lazım.

Terörle mücadele eden polislerimizin ve diğer güvenlik güçlerimizin mesai mefhumu ortadan kalkmıştır. Bugün yaşadığımız 15 Temmuz işgal girişimi de dikkate alınırsa belki bu durumun başka bir çaresi de olmayabilir ama hiç olmazsa bu fazla çalışmaların karşılığı güvenlik güçlerimize ödenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, lütfen tamamlar mısınız.

Buyurun, açtım mikrofonu.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu da onlara analarının ak sütü gibi helaldir.

Polislerimizin emeklilikle ilgili özlük haklarının bir an önce çözülmesi gerekmektedir, çalışırken aldıkları maaşların emekliliğe de sayılması lazım.

Emniyette çalışan sivil memurların özlük hakları... Bunların görevde yükselme imkânları yoktur, bu manada Bakanlığın diğer birimlerinde de olsa bunların yolu açılmalıdır.

Özellikle lojman konusu emniyet kuvvetleri bakımından önemlidir, bu sadece doğuda değil, batıda da önemlidir. Bugün Bodrum’da bir polis memurunun maaşıyla ev kiralaması kolay değildir.

Diğer yandan, İçişleri Bakanlığının bu nüfus çalışanları konusunda... Geçen, kanun görüşülürken bunu detaylı olarak anlatmaya çalıştık, buradaki çalışanların haklarının korunması lazım.

Gene, devletimizin ve Hükümetimizin taşradaki en önemli temsilcileri olan değerli meslektaşlarımız mülki idare amirlerinin özlük haklarının da düzeltilmesi gerekmektedir. Geçmişte mülki idare amirleri hep hâkim ve savcılardan daha fazla maaş almasına rağmen, mülki idare amirlerinin özlük hakları hâkim ve savcıların özlük haklarının yarısına inmiştir. Bu durumun da acilen düzeltilmesini temenni ediyor, bütçenin hayırlara vesile olması dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Erdoğan.

Sayın Sancaklı, size de söz verelim, Komisyonumuzun kararı.

Buyurun.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Tabii, Mehmet Bey’in söylediklerinin hepsine katılıyorum. Özellikle ben bir noktayı belirteyim çünkü geçenlerde gelip ziyaret ettiler beni bu gazi sayılmayan gaziler ve şu anda yani kafasında veya vücudunun çeşitli yerlerinde mermi taşıyan arkadaşlar. Belli bir oranı var bunun ve gazi sayılmıyorlar. Adam diyor ki: “Bizim bir para beklentimiz yok ama ben otobüse bindiğimde önümden gazi biniyor, kartı var, ben para ödeyerek biniyorum. Bunun gibi şeyler istiyoruz yani özellikle illa bizi emekli etsinler veya bir maaş bağlansınlar değil.” Özellikle o konuyu bir daha vurgulamak istiyorum.

Bir de Sayın Bakanım, bu şeyle ilgili çok şikâyet var, 15 Temmuzla ilgili bir Komisyon kurulduğu ve o Komisyona verilen dilekçelerden hakikaten cevap gelmediği... Yani insanlar en çok bunun için geliyorlar bize, diyor ki adam: “Ben verdim dilekçeyi ama bir türlü cevap alamıyorum olumlu veya

olumsuz.” Çünkü oraya itiraz eden insanların büyük bölümü benim gördüğüm kadarıyla serbest bırakılmış yani suçlu olmadığı görülmüş ki adamın da kendine özgüveni var, gidip Komisyona müracaat ediyor, “Benim bir suçum yoktur, lütfen görevime döneyim.” veya pozisyonu neyse. Bu iki konuda özellikle rica ediyoruz.

Tabii, Sayın Bakanım başta olmak üzere bu teröre karşı verilen büyük mücadeleyi görüyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak da şahsım adına da çok destekliyoruz. Allah sizleri korusun, inşallah bütçemiz de hayırlı uğurlu olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Sancaklı.

Sayın Bakan, buyurun.

Süreniz beş dakika.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, İçişleri Bakanlığının değerli bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, polis intiharları gerçekten ciddi bir sorun. Burada İçişleri Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz ama bir yandan şu an Türkiye’de meslek grupları içinde en çok intihar eden grup polisler ve özellikle bilhassa genç polisler. Bunun analiz edilmesi lazım. Bununla ilgili Kamu Denetçiliğinin bir raporu vardı, o raporda söylenen hiçbir şey yerine getirilmedi. Bu gencecik polisler genç yaşta, hayata en çok tutunması gereken yaşta niye intihar ediyorlar, bununla ilgili bir araştırma yapılması lazım. Polislerin çalışma koşullarının yeniden gözden geçirilmesi lazım. 12’ye 12 çalışma koşulu hâlâ Manisa ilinde devam ediyor. Şimdi, 12’ye 12 çalışan, 12’ye 24 çalışan polisin ne sosyal yaşamı var ne aile yaşamı var ne düğüne derneğe gidebilir ne çoluğunu çocuğunu alıp bir yemeğe gidebilir o çalışma koşullarında. Dolayısıyla, polisin özellikle mesai koşullarının, çalışma koşullarının düzeltilmesi, 12’ye 12, 12’ye 24 çalışma sisteminin gözden geçirilmesi gerekir.

Yine, polislerin 3.600 ek gösterge talebi hepimizin bildiği, vâkıf olduğu bir şey. Bunu hak ediyorlar mı? Hak ediyorlar.

Astsubayların Jandarma Genel Komutanlığında... Aslında, bu, Millî Savunma Bakanlığıyla istişare edilerek çözülmesi gereken bir sorun elbette ama astsubayların 9’a 2’den başlama talebi var uzun yıllardır. 20 binin üzerinde uzman jandarma teşkilatımıza katıldı, İçişleri Bakanlığı personeli oldu. Uzman jandarmanın daha önce harp okulunda olduğu gibi... İki yılken üç yıl oldu, üç yılken dört yıl oldu, hepsinin intibakı yapıldı subaylarda. En son astsubayların intibakını bu Mecliste biz beraber yaptık ama Jandarma Genel Komutanlığının da okulu olan, muvazzaf personel olan ve bu okula gidip teşkilatımıza sonuç itibarıyla katılmış olan uzman jandarmanın okulu hizmetten sayılmadı, bunların intibaklarının yapılması gerekir. Uzman jandarmayla ilgili önceki Jandarma Genel Komutanı “Ben bu sorunu geldiğimde buldum, çözeceğiz, bununla ilgili çalışmalarımız var.” diye şahsen bana söyledi, “İntibak sorunu halledilecek.” dedi ama buna ilişkin hiçbir gelişme olmadı.

Yine, sözleşmeli olarak alınan uzman personelin de üniformasıyla emekli olmasının sağlanması gerekir. Bunlar emekli olduktan sonra ciddi anlamda maaşlarında düşüş oluyor yani bir subay emekli olduğunda maaşının yüzde 70’ini alırken astsubay, uzman jandarma, uzman çavuş çok düşük maaşlar alıyorlar. Bu problemin çözülmesi lazım Millî Savunma Bakanlığıyla istişare edilerek.

Yine, emniyette çalışan personelin, örneğin bir daire başkanının aynı Jandarma Genel Komutanlığındaki bir personele göre, bir generale göre, kıdemli albaya göre çok daha düşük ek göstergeleri. Şimdi, birinci sınıf emniyet müdürü olmuş, daire başkanı olmuş, mülkiye başmüfettişi olmuş vesaire, bakıyorsunuz, Jandarma Genel Komutanlığı da şimdi İçişleri Bakanlığı personeli,

ciddi fark var arada. Bu ek gösterge sorununun da denk pozisyonda olan personel arasında ortadan kaldırılması gerekir ki iki teşkilat arasında -polis ve jandarma arasında- o anlamda kendisini farklı, öteki hissetmesin. Bunun da çözülmesi gerekir.

Bu belediye başkanlarının yurt dışına çıkış izni konusu ciddi sıkıntı. Uluslararası bir toplantıya gidecek, izin alamıyor; izin bekliyor, izin tarihi geçiyor. Bunun da bir şekilde bir çözüme kavuşturulması, hızlı bir şekilde neticelendirilmesi gerekir Sayın Bakan.

Yine, bu hükümet konaklarıyla ilgili sunumunuzda bir şey gösterdiniz. Bayındır Kaymakamının odası sizin odanızdan büyük, İçişleri Bakanının odasından, şu salondan büyük Bayındır Kaymakamının odası. Yani milletvekillerini, Meclis Başkan vekillerini, şunu bunu kastetmiyorum, Bayındır Kaymakamının odası İçişleri Bakanınınkinden büyük. Bunun bir düzene, sisteme kavuşması gerekir, onu görünce aklıma geldi. Şaşırmıştım odaya girince yani Bayındır Kaymakamının odasına girdim, bu odadan büyük arkadaşlar, öyle söyleyeyim.

Şimdi, yine konuşmanızın başında bahsettiniz, işte “DAEŞ’le mücadele ediyoruz, PKK’yla mücadele ediyoruz, IŞİD’le mücadele ediyoruz.” vesaire, çok güzel. Buna bir de bütün ahval ve şeraiti tanımlarken Gezi’yi ilave ettiniz. Gezi ile DEAŞ, IŞİD, PKK aynı cümle içinde geçmesi beni üzmüştür. Ben Gezi eylemlerine eşimle, çocuğumla her gün katılmış, vatanını seven, vatani için çırpınan, mücadele eden bir insanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen tamamlar mısınız.

MURAT BAKAN (İzmir) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Gezi, tüm dünyada kentli, seküler kesimlerin, 2,5 milyon insanın katıldığı bir duyarlılık. Hepsi de vatanını seven, yurttaşlık görevini yapan, hiçbirisi suça iştirak etmemiş –yani büyük çoğunluğundan bahsediyorum- ama bunların arasına girmiş bir marjinal grup varsa onunla ilgili işlem yapmak sizin sorumluluğunuzda. Bu kadar çok büyük sayıda insanın katıldığı, tamamen çevre duyarlılığıyla başlayan bir toplumsal muhalefetin demokratik bir şekilde ifadesi olan... Biz çünkü Gündoğdu Meydanı’nda, İzmir’de her gün katıldık; hep bizim gibi insanlar vardı, iyi eğitilmiş, seküler, kentli, cumhuriyete, cumhuriyetin değerlerine bağlı insanlar. Bunları IŞİD’le, PKK’yla aynı kefedeki değerlendirmenizi, bu mücadele çerçevesinde değerlendirmenizi doğru bulmadığımı burada paylaşmış olmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.

Sayın Erol, buyurun.

GÜRSEL EROL (Tunceli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, İçişleri Bakanlığının sayın bürokratları, sayın komutanlar; sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken İçişleri Bakanlığı, 2017 yılında terörle mücadeleyle, uyuşturucu kaçakçılığıyla ve insan kaçakçılığıyla ilgili operasyonlarda başarılı bir süreç yaşamıştır, bundan dolayı Bakanlık personelinin kutluyorum. Bu mücadelede şehit olan tüm görevlileri de rahmetle anıyorum.

Şüphesiz ki İçişleri Bakanlığı, Kabinenin en yetkili ve sorumluluk alanı geniş, riskli ve önemli bir Bakanlıktır. Bakanlığın güvenlik politikalarını değerlendirirken karışıklık, suçlayıcı bir söylem yerine süreci sorgulayan, çözüm üreten bir söylem geliştirmesinin daha doğru olduğu düşüncesindeyim.

Terör örgütleri zaman zaman değişik isim ve eylem şekilleriyle laik cumhuriyetimizi ve üniter devlet yapımızı tehdit edici eylemlerde bulunmaktadırlar. PKK’nın otuz üç yıldır ülkemizin birliğine yönelik gerçekleştirdiği eylemlerinin, IŞİD’in toplumsal fay hatlarını hedefleyen eylemlerinin ve

FETÖ'nün devleti ele geçirme isteğinin ortak amacı ülkenin birlik ve beraberliğini bozmak, laik cumhuriyeti ortadan kaldırmaktır. Terör artık bir partinin sorunu değildir, terör ülkenin ulusal sorunu olup tüm partiler, DEAŞ, PKK ve FETÖ gibi terör örgütlerine karşı ortak tavır almalı ve ulusal duruş göstermelidir.

Sayın Bakanım, devlet tabii ki kamu düzenini ve kamu otoritesini sağlamakla sorumludur. Devlet, kamu düzenini ve kamu otoritesini sağlarken kamu özgürlüğünü, kamu hukukunu ve doğanın yaşam hakkına da saygı göstermeli ve sorumluluk içinde olmalıdır. Ben kendi ilimden örnek vermek isterim size: Tabii ki devletin her şartta ve koşulda terör örgütlerine karşı kırsalda operasyon yapma hakkına da hukukuna da sahiptir ancak operasyon sürecinde kullanılan mühimmatlardan kaynaklı kırsalda zaman zaman orman yangınları çıkmaktadır. Bu orman yangınlarına geç müdahale edilmiş olması yöre halkı üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Operasyonlar yapılırken yangın ihtimalleri göz önünde bulundurularak doğanın yaşam hakkı korunmalı, gerekli tedbirler alınmalıdır.

Devlet, terörle mücadeleyi yalnızca teröristle mücadele anlayışı olarak da görmemelidir. Teröristle mücadele ederken terörizmi yaratan nedenleri ve gerekçeleri de ortadan kaldıracak politikalara ihtiyaç vardır. Terörle mücadele otuz üç yıldır devam etmekte olup bu süre içerisinde 6 Cumhurbaşkanı, 11 Başbakan, 21 hükümet, 21 İçişleri Bakanı, 11 Genelkurmay Başkanı değişti ve kamu bütçesinden terörle mücadeleye harcanan para 1,5 trilyon dolardır. Özel sektör ve yöre halkının üretim kaybından kaynaklı ticari kayıplarını da hesaplısak terörle mücadelenin ülkemize ekonomik olarak verdiği kayıp yaklaşık 2,5 trilyon civarındadır. Bu süreçte 17 bin faili meçhul ve yargısız infaz gerçekleşmiş, 10 bine yakın şehidimiz var, binlerce gazimiz ve sivil kayıplarımız var. 3 milyon köy halkı, köyünden büyük kentlere göç etmek zorunda kalmış, yaşadıkları yerde tarım ve hayvancılıkla uğraşarak ekonomiye üretim ve üretim değerleri üzerinden destek verirken bu göçlerle büyük kentlere göç ederek tüketici konumuna geçmişlerdir, yerleştikleri kentlerde düzensiz göçten ve yerleşimden kaynaklı yerel sorunların büyüme nedeni olarak görülmüşlerdir.

Sayın Bakanım, Hükümet terörizmle mücadelede yalnızca güvenlik politikalarını yeterli görmeyip acilen terörizmle mücadele politikaları geliştirmelidir. Hükümetler, bölgeye başta vali, başsavcı, emniyet müdürü, askerî yetkililer, sivil bürokratların atamasını yaparken bölgenin siyasi, inançsal, kültürel değerlerini önemseyerek atama yaparsa, bu yöneticiler devleti otorite olarak değil, halkın sorunlarını çözen, ihtiyaçlarını gideren bir görev anlayışıyla hareket ederse vatandaş bu kamu görevi anlayışını devletin sıcak yüzü olarak görüp devlete güven duymaya başlar.

Bürokratik birlikteliğin ve niteliğin örnek ili Tunceli'yi sizlere anlatmak isterim. Seçtiğim günden bugüne kadar bunları tüm ilgili bakanlara ve bürokratlara anlattım. Sonuçta, birkaç ay önce ilimize yeni bir vali atandı, Tuncay Sonel. Geldiği günden itibaren sokaklarda, köylerde, ilçelerde, halkın içinde sorunları dinlemekte, halkımızın sorunlarını çözmekte ve devlet adına halk nezdinde güven uyandırmaktadır. Daha önce görev yaptığı yerlerdeki ilişkilerinden kaynaklı iş adamlarına istihdam yaratacak yerler açtırmakta, kentin ufkunu ve vizyonunu değiştirmeye başlamakta. İnsanlara iş, aş, ekmek veriyor, herkesi potansiyel terörist gibi görmüyor, bölgenin gerçeklerine göre halkın çaresizliğini bilerek değerlendirmeler yapıyor ve çözüm üretiyor. Şimdi sıra Hükümettedir, Tunceli ilinde istihdam amaçlı yatırımları yalnızca Sayın Valinin dostluk ilişkilerine bırakmadan, Tunceli'deki değişimi görebek Hükümet tarafından buraya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erol, lütfen tamamlar mısınız.

GÜRSEL EROL (Tunceli) – ...özel yatırım, istihdam ve kalkınma politikaları uygulanmalıdır. Vali desteklenmeli, görev anlayışını daha etkin yapabilmesi için teklifleri değerlendirmeli ve talepleri Hükümet tarafından önemsenmeli ve çözümlenmelidir.

Ayrıca, İçişleri Bakanlığının personel reformuna ihtiyacı vardır. kırsalda görev yapan kaymakamların zorunlu görev süreleri kısaltılmalı ve maaşları en azından görev yaptıkları ilçelerdeki en kıdemli hâkim ve savcı seviyesine getirilmelidir. İl emniyet müdürlerinin emeklilik yaşı 60'tan 65 yaşa çıkarılmalıdır. İl emniyet müdürlerinin sosyal hakları ve ek göstergeleri görev yaptıkları illerin jandarma alay komutanlarının seviyesine getirilmelidir. Polis memurlarının ek göstergeleri, mesai ve izin işlemleriyle ilgili yeniden bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğüne polis memuru alınırken terörle mücadelede deneyimli olan sözleşmeli er ve erbaşlar yatay geçişle veya açıktan atama yöntemiyle istihdam edilmelidirler.

2018 yılı bütçemizin Bakanlığınıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sevgi ve saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Erol.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, ben 2011'de Meclise katıldım, o zamandan beri Plan ve Bütçe Komisyonunun üyesiyim. 2011'deki ilk bütçede yine benzeri şeyler söylenmiş, sizin sunumunuz gerçekten şimdiye kadar olanların en detaylısıydı, teşekkür ederim onun için. Mehmet Bey'le birlikte de "staff"ınızla, tüm arkadaşlarımızla çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Aşağı yukarı bakıyoruz, benzeri şeyler tekrarlanmış ama şöyle bir şey var: Jandarma Genel Komutanlığındaki o zamanki sayı 211 bin, şimdi 179 bin, sizin verdiğiniz rakam. 240 bin Emniyet Genel Müdürlüğü, 268 bin olmuş, aşağı yukarı aynı. Sahil Güvenlik 5.498'miş, o da düşmüş, 5.453 personel görev yapıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Erler azalıyor orada da sayı ondan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Erler azalıyor, evet.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Erler azalıyor, profesyonel çoğalıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Jandarmada da mı benzeri sebep...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Jandarmada da, 1 uzman 2 er siliyor yani 1 uzman aldığımız zaman 2 eri gönderiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii ki bir tekâmül söz konusu, bir ilerleme var, üstün gayretler söz konusu fakat bir türlü bazı şeyler halledilemiyor. Bunlar da sadece Bakanlığınızla ilgili değil, şimdi sizin verdiğiniz bir slayttan bahsedeceğim. Toplam olay 2 milyon 459 bin 256, bir yıl içerisinde, ekimden ekime 2,5 milyona yakın olay söz konusu. Değerli arkadaşlar, dikkatinizi çekiyorum, terör olayları yüzde 1,37; geriye kalan terör dışı olaylar. Yani Türkiye'de terörün dışında da çok önemli bir asayiş sorunu var, olayların yüzde 87,20'si asayişle ilgili. Kaçakçılık, organize işler, narkotik, siber, toplumsal suçlar, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti diğer suçları oluşturuyor. Yani suç potansiyeli olarak çok yüksek bir ülkeyiz.

Sayın Bakanım, geçen bütçe sunumunuzda da bunu konuştuğuk ama İçişleri Bakanlığı ne zamandan beri -şimdi hatırlamıyorum- epeydir bu suç istatistiklerini yayınlamıyor, aslında onları bilmemizin bir mahzuru yok. Yani son yıllarda artan suç olayları ya da toplam olaylar sadece siyasetten dolayı değil ya da tümüyle iktidara yıkılacak sebeplerden dolayı değil, kentleşmenin hızlı olması, eğitim, teknolojinin hızla artması, küreselleşme, çok fazla sebebi var yani dolayısıyla iktidarınıza mal edilecek bir şey yok orada, açıklanmasında mahzur yok. Sanırım son on yıldan fazla bir süredir açıklanmıyor. Açıklanmasının faydası olur, zararı olmaz diye düşünüyorum.

Yani “Terör olmasa Türkiye çok mu huzurlu olurdu?” diye bir soru sorarsak, yok, diğer olaylar, suçlar nedeniyle öyle değil. Yani, Türkiye’deki cezaevlerindeki doluluk oranı sadece özellikle terör suçlarından kaynaklanmıyor. Bakanlık olarak şeyi vermediniz ama -Adalet Bakanlığının- 2017 için cezaevlerindeki tutukluların oranı var; 32 bini hırsızlık, 27 bini adam öldürme, 27 bini uyuşturucu, 18 bini yaralama, 18 bini yağma ve gasp, 12 bini cinsel suçlar, 6 bin küsuru sahtecilik, 4 bin küsuru dolandırıcılık, 2 bin küsuru fuhuş, 1.930’u öldürmeye teşebbüs. Cezaevindeki çocuk ve gençlerin oranında da yüzde 40’lık bir artış söz konusu. Uyuşturucuda son on üç yılda yüzde 1.700’lük bir artış söz konusu. Maalesef epey bir sıkıntı söz konusu demek ki asayişle ilgili suçlar açısından.

Sayın Bakanım, biz konuşmalarımızı burada sizin konuşmanızdan sonra hazırlıyoruz yani önceden bir hazırlığımız olmadığı için böyle parça parça konuşacağım. Şimdi bir konu var, ben maliyeci arkadaşlardan aldırıldım, dikkatimizi çekmişti, daha doğrusu Sayın Bakanın dikkatini çekti öncelikle. Bu personel giderlerinizde bir artış var, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde anormal bir artış var. Onun muhtarlara bağlanan aylıktan kaynaklandığını tespit ettik.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Korucu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Korucu ve muhtarlara...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – 50 bin artı 50 bin, 100 bin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – ...sosyal güvenlik destekleri ama burada olmaması lazım onların yani sizin İçişleri Bakanlığı personel gideri değil o.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Öyle öyle, üzerimize aldık kanunla.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Farklı bir yerde olması lazım, onun farklı bir yerde gösterilmesi lazım. Sanki İçişleri Bakanlığı personeline o ödeme yapılmış gibi görünüyor. Onlar daha sonra alınır, mesela güvenlik harcaması olarak da görünür ama muhtarlara yapılan harcama aslında, güvenlik harcaması değil. Yani siz transfer olarak görünüz, personel giderleri arasında değil de transfer olarak görünüz. Yani, orada durmaması gerekir düşüncesindeyiz.

Yine, (T) cetvelinde Sahil Güvenliğe 2 uçak demiştiniz, yok, 2018’le ilgili. Motosikletler yok, “drone”lar yok. Sadece 30 motosiklet Emniyet Genel Müdürlüğüne alınıyor 300 cc’lik, bir de 60 tane 600 cc’lik alınıyor. Geçen seneden mi kaldı bunlar?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Savunma Sanayi Müsteşarlığından alıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – SSM’den alıyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Helikopter ile motosikletleri de başka bir kalemden alıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam yani bütçeden almıyorsunuz o zaman, fondan alıyorsunuz onları. Farklı bir kalem...

Bir de “Büyüme bu sene 5,1.” falan dediniz ya, büyüme o kadar dengesiz ki sizin bir sıkıntınız da o; çarpık bir büyüme var, dengeli bir büyüme yok. Bu kadar büyüme olması zaten suçların ve olayların bu kadar artmasına sebep olan konulardan bir tanesidir.

Sayın Bakanım, bu Sayıştay raporlarına geçmeden önce, bir de bizim Erdek Belediyesinin bir notu var. Bu 5779 sayılı Kanun’a göre bütçe gelirlerinin paylaşılması söz konusu ya -özellikle bunların derdi biliyorsunuz, yazlık yerlerin- “31 Aralık ve 31 Temmuz itibarıyla yılda 2 kez belirlenecek bir nüfus sayımına göre onun ortalaması alınarak bu yardımlar yapılırsa daha iyi olacaktır.” diyor. Hakkaniyetli olduğunu düşünüyorum. Bir de belediyelerin çok fazla borcu var. Bilmiyorum, onu arkadaşlarımız verebilirse memnun olurum, sizde var mıdır? Müthiş bir borç var, onunla ilgili de bir çözüm bulunması lazım çünkü af kanunlarından da istifade edemiyor belediyeler. Af da çıksa sonuç olarak onu ödeyecek durumda değiller, müthiş bir birikim söz konusu. Siz daha iyi biliyorsunuz rakamları şu anda.

Gelelim Sayıştay denetim raporlarına. Geçen yıl daha kötü raporlar vardı ama bu sene de Bakanlığınıza şartlı görüş verilmiş. Muhasebe ve Mali İşler biriminin takviye edilmesi lazım, diğer birimler gibi oranın da takviye edilmesi lazım ya da oraya bilgi ulaşması lazım. Bazı sıkıntılar var. Çok fazla girmeyeceğim ama bir maddeyi önemli gördüm, onu özellikle telaffuz etmek istiyorum: “Danışmanlık firması marifetiyle gerçekleştirilen yapım işlerinde proje ve kontrollük hataları nedeniyle sorunlar yaşanması...” diyor, ayrıntılı olarak da bilgi vermiş. Diğerleri daha çok muhasebe, mali işler konularında, idari konularda yapılan hatalar. Ama bu danışmanlık alınarak gerçekleştirilen yapım işlerinde bu sorunların olmaması lazım. Biliyorsunuz...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Biz danışmanlık işi yapmıyoruz. Yapım işlerimizi biz danışmanlık firması marifetiyle yapmıyoruz. Sadece proje...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayıştay raporundan alıyorum ben bunu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Öyle bir kalemimiz benim bildiğim yok yani arkadaşlarımız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle diyor: “Sonuç olarak, İçişleri Bakanlığı tarafından bulgumuza iştirak edilerek danışman firmalarca hazırlanan projelerin eksiksiz olması için gereken yazışmaların il millî eğitim müdürlüğüyle yapıldığı, kontrollüğün proje eksiklerini giderici ve çift başlılığı önleyici şekilde yapılmaya devam ettiği bildirilmiştir.”

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Valiliklerin muhtemelen...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Acaba YİKOB’larda gerçekleştirilen...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayıştay raporundaki 7’nci bulgu, bunun dikkate alınması lazım.

EMNİYET GENEL MÜDÜRÜ SELAMİ ALTINOK – Valilikler yapıyor da...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Millî Eğitimle bağlantılı bir şeyiniz yok mu? Bu neden Millî Eğitim? Raporu düzenleyen Sayıştay denetçileri de buradadır sanırım, onlar da bilgi verebilirler. Ben Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili okulların yapımı konusunda herhâlde böyle bağlantılı bir iş yapıyorsunuz -koordineli- ondan bahsediyor diye düşündüm.

Emniyet Genel Müdürlüğünün de bu seneki raporu geçen seneye göre daha iyi ama yine şartlı görüş söz konusu. 3 denetimi etkileyen, 8 de denetim görüşünü etkilemeyen bulgusu var ama bunun da detaylı olarak ele alınması lazım; döner sermayeyle ilgili olarak da, polisevleriyle ilgili olarak da epey bir eleştiri var. Emniyet Genel Müdürlüğünde de daha iyi bir idari, mali işler, muhasebe birimlerine, oraların takviye edilmesine, oralara bilgi verilmesine ihtiyaç var.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığında da -asında olmaması lazım ama- 2 tane bulgu söz konusu, şartlı görüş yok orada. Sahil Güvenlik Komutanlığında şartlı görüş var, bir tanesi önemli, onu da burada tutanaklara geçireyim: Bilançoda maddi duran varlıklar hesabındaki değerler ile taşınmaz icmal cetvellerindeki değerlerin tutarsız olması. Bunların çelişmemesi lazım, birçok soruna yol açabilecek niteliktedir. Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne de şartlı görüş verilmiş, orada da bir tanesi önemli, yine onu zikredeyim: İhalesiz, Türksat Anonim Şirketinden temin edilen hizmetlerin alt yükleniciye devredilmesi konusunu eleştirmiş Sayıştay, Türksat'tan temin edilen hizmetlerin alt yükleniciye verilmesi konusu. Orada tabii Devlet İhale Kanunu'na aykırı bir durum söz konusu galiba. Jandarma Genel Komutanlığına da şartlı görüş verilmiş. Bir tanesi önemli: "Jandarma Genel Komutanlığı ile BOTAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanan 2006 tarihli protokole ilişkin mali yükümlülüklerin BOTAŞ tarafından yerine getirilmemesi ve kurum tarafından da alacağın takip ve tahsil edilmemesi." Yani Jandarmanın oradan, BOTAŞ'tan bir alacağı var, onun takip ve tahsili konusunda bir gevşeklik gösterilmiş 2016'da Paşam.

JANDARMA GENEL KOMUTANI ORGENERAL ARİF ÇETİN – Bu ihale gerçekleştirilmedi yani bu ihaleyi sonuçlandıramadı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 2016'da böyle bir sorun varmış, Sayıştay raporlarına girmiş, evet. 2017'de devam etmemesi lazım tabii ki.

Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyoruz, bütçenizin hayırlı olmasını dileriz, başarılar dileriz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, şahsınızda bütün heyeti saygıyla selamlıyorum.

Sayın Kuşoğlu'na çok teşekkür ediyorum, çok öğretici bilgiler verdi, sualler açtı her zaman olduğu gibi. Var olsun.

Ben, izniniz olursa, yine Sayın Cumhurbaşkanımızın bir kaydıyla konuşmama başlamak istiyorum. Bu terör cenahını izah ederken ülkemizin içinde bulunduğu tehlikeli hâlin altını çiziyor ve aynen şöyle bir tarif geliştiriyor Sayın Cumhurbaşkanımız: "Yeri geldi darbeci, cuntacı kılığında karşımıza çıktılar, yeni geldi vesayet, yeri geldi uluslararası kuruluş kisvesine büründüler, yeri geldi silahlı terörist, yeri geldi ekonomik tetikçi olarak göründüler. Aslında, hepsi de aynı prizmanın birbirinin eşi olan farklı yüzleriydi. Amaç, bu ülkeye ve bu millete diz çöktürmekti. Hakikat bu. Bu imansızların niyetleri tek, Türkiye'yi bölmek, Türkiye'yi yok etmek, milletimizin arasına nifak tohumları saçmak." Bu, ehlividcan herkesin kabul ettiği bir tarifdir.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanımız başka bir tespit yapıyor, muhteşem bir tespit. "İstikbalimiz için ikinci bir kurtuluş savaşı verdiğimiz bir zaman diliminin tam ortasındayız." diyor Sayın Cumhurbaşkanımız. "Türkiye, içeriden ve dışarıdan kuşatılmaya çalışılıyor. Eski pısrık Türkiye'ye alışmış olanlar iddialı, vizyoner ve güçlü bir ülkeyi hazmedemiyorlar. Türkiye'nin bağımsızlığına leke sürdürmeme kararlılığı birilerini ciddi olarak rahatsız ediyor." ve hepimizin hatırdı tutması gereken bir başka vurgusu var: "Bölgemizdeki ve dünyadaki gelişmeler önümüzdeki asrı biçimlendirecek köklü bir yeniden yapılanma sürecinde olduğumuzu gösteriyor: Türkiye, Kurtuluş Savaşı'ndan bu yana belki de ilk defa bu kritik sürece, önceden yazılmış senaryolardaki rolünü kabul etmek yerine, kendi iradesini ortaya koyan bir pozisyonda girmiştir." ve bütün bu tarifler etrafında bir kararlılık vurguluyor Sayın Cumhurbaşkanımız "Milletimize sözümüz var, gerekirse baş vereceğiz ama asla baş eğmeyeceğiz.

Ülkemizin içinden geçtiği kritik süreçte herkesin siyaset ve partilerüstü hareket etmesi, millî bir duruş sergilemesi gerekiyor.” ve ortak irademizi kayda geçiyor: “Durmayacağız, üzerine üzerine gideceğiz. Bizim bir şehidimizin kanı yüzlerce teröristin kanıyla ölçülemez. Bunu böyle bilsinler.” Evet, vallahi böyledir, billahi böyledir, katılıyoruz Sayın Cumhurbaşkanımızın tespitlerine, ortaya koyduğu kararlılığa ve bu noktada da dünkü açıklamasıyla millî, yerli duruşunu gösteren, o duruşa destek veren Sayın Devlet Bahçeli’ye de ben şahsım adına teşekkürümü ifade etmek istiyorum. Çünkü biz kararlılığımızı tek millet, tek bayrak, tek devlet, tek vatan umdeleri üzerine inşa etmişiz, bu umdelerde, bu ilkelerde birleşen herkese kalbî saygımız var, sonsuz sevgimiz, muhabbetimiz var.

Değerli Bakanım, milletimizin dayandığı temelleri sarsmak, zedelemek ve yıkmak isteyen hainlerin en son sahneye koydukları oyunun adını hepimiz biliyoruz, 15 Temmuzdaki hain darbe girişimi. Ancak ve şükür ki millî irade eşi ve emsali cihanda görülmemiş bir kıyam gösterdi, tarihin ender kaydettiği bir destansı diriliş sergiledi. Millet vicdanı, millet haysiyeti, millet basiret ve feraseti şer odaklarına tarihî bir sille indirdi. Birileri “Vatan için ölmek de var fakat borcum yaşamaktır.” hezeyanına kapılsa da millî irade bizim millî lisanımıza ters bu ifadeleri tekzip edercesine “Sana aguşunu açmış duruyor Peygamber.” iltifatına mazhar olmak için bir oldu, diri oldu ve iri oldu elhamdülillah. Bir millî heyecanlar silsilesi çıktı ortaya. Hainler, onlara destek verenler tarihin zilletine düşüp millî iradenin lanetine uğradılar, şükür.

Ben, Doğu Anadolu Bölgesi’nin bir evladı olarak, bir Erzurumlu olarak, bir Dadaş olarak şunu bu noktada kayda geçeyim ki, o gün, 15 Temmuz gecesi bizim Erzurum’da çok farklı bir ambiyans, bir ortam vardı. Eski İçişleri Bakanımızla o gün beraberdik, onu uğurladıktan sonra bu hain girişim sergilendi. Bizim “güney” diye tarif bulan ilçelerimiz var. Orada, 7 Haziranda kahir ekseriyetle bizim dışımızda başka cenahlara oylarıyla destek vermiş olanlar, o gece Türk Bayraklarının etrafında kilometrelerce yürüyerek şehre, il merkezine gelmeye çalıştılar. Bizim milletimizde öyle bir damar var ki -Allah’ın izniyle- bu tür netameli hâllerde bir ve beraberlik genetik tevarüsle bize yansımış, bu hâli her zaman görüyoruz. Bunu özellikle kayda geçeceğim ben burada.

15 Temmuz ihaneti karşısında kardeşi kardeşe düşman etmeye çalışan bölücü hainler karşısında millî irade değer ve mukaddesleri uğruna can adayarak onu bahtiyar edenlere buradan, huzurlarınızda bir kez daha şükranlarımı sunuyorum. İçişleri Bakanlığımızın duruşunu, çalışmalarını, terörle mücadelede kararlılık ve azmini millî irade duruşu olarak niteliyoruz. Onlar “Cihan vatandan ibaretir itikadımca.” diyenlerdir, onlar vatani anlayanlar, onlar vatanın ruhuna nefislerini adayanlardır.

Değerli arkadaşlarım, İçişleri Bakanlığımızın yürüttüğü tüm çalışmalar millî irade hassasiyet ve dikkatlerini ifade ediyor. Çağdaş bir yapılanma örgüsü içinde halkın huzuru, asayişin temini, değerlerimizin bekası için küresel idrakin bile gıptayla takip ettiği bir millî vicdan sergileyen Bakanlığımıza, Sayın Bakanımızın şahsında minnettar olduğumu ifade ediyorum.

Bu bapta, millî irade dirayetini kaydeden İçişleri Bakanlığı mensuplarına, önceki Bakanımız -her zeminde kendisiyle iftihar ettiğimi söylüyorum- Sayın Efkân Ala ve Sayın Bakanımız Süleyman Soylu Beyefendiye, bu destansı mücadeleye önderlik ettikleri için şükranlarımı sunuyorum. Erzurum’dan Diyarbakır’a, Elâzığ’dan Hakkâri’ye, Bitlis’ten İzmir’e, mezra mezra, ilçe ilçe, il il milletimizin ortak duasını bir kez daha vurguluyoruz. Rabbim, devletimize, milletimize zeval vermesin ve amin ve amin.

Bu noktada, Değerli Bakanım, vatandaştan yansıyan birkaç talebi aktarmak istiyorum. Bunlardan bir tanesi, semt karakollarının yeniden ihdası, ihyasıdır. Bu, hakikaten çok hayati bir mevzu. Özellikle bu terörle mücadelede çok müteyakkız olan, hassas olan halk kesimlerinden, vatandaş katmanlarından bu yönde talepler var. Ben, burada, bu zeminde size aktarıyorum bunu.

Bir başkası, okulların önünde çocuklarımızın birtakım tehlikelerden korunması adına mobil hizmet birimleri oluşturulabilir mi? Gene velilerimizden gelen bu neviden talepler var, bunu da kayda geçiyorum.

Bir başkası -Sevgili Genel Müdürümüz de burada, o da bu mevzulara muttali- Değerli Bakanım, Dernekler Yasası'nın yeniden ele alınması hakikaten bir zaruret ifade ediyor. Yani çok layüsel bir anlayış var ve -aynen öyle Sayın Bakanım, uzun yıllar ben de sivil toplum içerisinde görev yaptım, biliyorum- bütün bütün kapanmamak lazım ama bu neviden de böyle bağrını da açmamak lazım. Oraya her türden terörist yapı sirayet ediyor, var, FETÖ'cülerin şu anda dahi bu neviden yapıların içerisinde bulduklarını siz de biliyorsunuz, ben burada kayda geçiyorum efendim.

Bir başkası, mülteci konumundaki Suriyeli kardeşlerimizin içine sızmış bazı gruplar var. Bunların bir kısmını dilenirken görüyoruz ama ben şunu biliyorum: Bu kardeşlerimiz hakikaten vatanlarını terk edip buraya gelmişler. Biz, bağrımızı sonuna kadar açıyoruz bunlara ancak Sayın Bakanım, bunları da istismar eden cenahlar var, güruhlar var, bunları da -biliyorum siz çok dikkatlisiniz, rikkat üzere hareket ediyorsunuz ama gene de- bir kayda geçiyorum ben Sayın Bakanım.

Okul servisleriyle ilgili daha bir dikkat isteyen hâl var. Keşke okul servislerini kullananlar biraz daha eğitimden geçirilseler, farklı bir zeminden mutlaka yetişerek oralara gelseler. Oralarda da hâlden anlamayan, hâletiruhiyesini bilmeyen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydemir, buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – ...birtakım şoförlerin var olduğunu velilerden, öğrenci ebeveynlerinden duyuyoruz, bunları da Sayın Bakanım sizin dikkatinize ben sunuyorum.

Bir başkası, gene hepimizin şahit olduğu bir hadise; bizim geleneklerimizde düğünlerde havai fişek patlatılması filan yoktur ama maalesef bunlar da son zamanlarda böyle nevezuhur bir âdet hâline geldi. Sayın Bakanım, bunlara bir müeyyide nasıl yapılabilir, nasıl getirilebilir? Çok önemli bunlar. Bunu da burada kayda geçirteyim.

Bu vatandaşlık numarasıyla ilgili, insanlar, bazı kurumlar, özellikle kurumlar vatandaşlık numaraları üzerinden mesela bankalar kredi yapılandırmasına gidiyorlar efendim. Bilmiyorum ki buna nasıl bir yasal düzenleme getirilir Sayın Bakanım? Sadece vatandaşlık numarası üzerinden hiçbir işlemin yapılmaması lazım, buna bir kayıt getirilmesi lazım. Tabii, bunları ben söylerken, Sayın Bakanım, bunların hepsi sizin Bakanlığınızın yapacağı şeyler değil ama sizin koordineniz üzerine olursa çok daha anlam ifade eder diye söylüyorum.

Sayın Bakanım, bu yerel yönetimlerle istişari mahiyette görüşmeler yapılırsa da cadde ve sokak isimlerini, özellikle millî damarı ifade edecek hassasiyetlerle tezyin etsek, düzene koysak, şehitlerimizin isimleriyle süslesek, önceliği onlara versek diye bir teklifimiz var. Bu talebi de sizin üzerinizden kayda geçirtiyorum.

Mustafa İlıcalı Hocam tabii bu söyleyeceğim mevzuda çok yetkin ve mütemadiyen gündeme getiren o, bizim trafik kazalarının önlenmesi adına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen tamamlar mısınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, tabii ki tamamlıyorum, bitmek üzere.

Uzun yıllar şoförlük yapıp da özellikle uzun yolda kaza yapmamış, böyle dikkat rikkat sergilemiş şoförlerimizi Bakanlığımız kanalıyla ara ara ödüllendirdiğimizi bütün bir kamuoyuna göstersek, bunun da zannediyorum ki bir faydası olur Sayın Bakanım.

Ben Bakanlığımızın bütçesi Allah'ın izniyle hayırlı olacaktır diyorum, bereketli olsun diye dilekte buluyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydemir.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, görevinizde başarılar dilerim, 2018 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını dilerim. Aynı zamanda, geçen dönem Parlamentoda birlikte görev yaptığımız Bakan Yardımcısı Sayın Mehmet Ersoy'a da görevinde başarılar dilerim.

Sayın Bakan, bir buçuk saatlik sunumunuzu ilgiyle izledik, çok teşekkür ederiz ama içim karardı gerçekten. Tablolardan itibaren, güvenlik nedeniyle çok sıkıntı çektik. Bütün bu yaşanan olaylardan sonra ortaya şöyle bir tablo çıktı: Daha fazla polis, daha fazla güvenlik, daha fazla silah, daha fazla karakol, daha fazla korucu ve daha fazla cezaevi gibi, oraya doğru gidiyor. Yaşadığımız sürecin çok kötü bir süreç olduğunu biliyoruz, büyük acılar yaşıyoruz. Yaşadığımız bu acılar nedeniyle hayatını kaybeden şehitlerimize Tanrı'dan rahmet diliyoruz, ailelerinin acılarını paylaşıyoruz, gazilerimize de sağlıklı ve mutlu bir yaşam diliyoruz. Her şehit cenazesine katıldığımızda gözyaşlarımızı orada döktükten sonra, oradan ayrıldıktan sonra bizler normal yaşamımıza devam ediyoruz ama o ailelerin çektikleri acıları, çektikleri sıkıntıları hepimizin yüreğimizde hissetmemiz gerekiyor. Bunlarla ilgili çözümler nelerdir, neler olması gerekiyor, bunlarla ilgili çözümleri sizlerden duymadık. Ümit ediyoruz ki... Son bölümde, kapanış konuşmasında bunlarla ilgili çözümleri söyleyeceğinizi tahmin ediyoruz, yaşadığımız terör olaylarıyla ilgili.

Konuşmanızın bir bölümünde, Adalet Bakanlığının katkısıyla -tahmin ediyorum ki- İçişleri Bakanlığı görevlilerinin cezaevlerine giderek PKK terör örgütü mensuplarıyla, DEAŞ-İŞİD mensuplarıyla, FETÖ mensuplarıyla birtakım görüşmeler yaptığını ve bunların sonlandırılması için birtakım ipuçlarını bulacağınızı ve bu nedenle birtakım görüşmelerin yapıldığını düşünüyoruz. Ümit ederim ki, ümit ederiz ki gerçekten buradan önemli sonuçlar çıkartılır ve Türkiye'de terörün, şiddetin, cinayetlerin sona erdirilebileceği bir ipucunu yakalarsınız.

Ama bu arada sormak istiyorum, acaba İmralı'yla da birtakım görüşmeler yapılıyor mu yapılmıyor mu, Kandil'le birtakım görüşmeler yapılıyor mu yapılmıyor mu? Bunu da şahsen öğrenmek isteriz çünkü daha önce de buna benzer birtakım temaslar yapılmıştı, önce inkâr edildi, sonra “Benim talimatımla bunlar yapıldı.” diye birtakım ifadelerde bulunuldu.

Sayın Bakan, belediye başkanlarının görevden alınmasıyla ilgili... Tabii ki kuşkusuz yasalara aykırı bir şekilde uygulama yapanların, kanunun vermiş olduğu nizamlar ölçeğinde hakkında işlem yapılarak görevden alınması için bir yargı sürecinin başlatılması olabilir. Ama bizim mevzuatımıza göre, görevden alınan belediye başkanlarının yerine yine aynı belediye meclis üyeleri içerisinde bir seçim yapılması gerekirken direkt kayyum atandı kanun hükmünde kararnamele. Son olarak -bizi çok ilgilendirmez ama- özellikle İstanbul, Ankara, Bursa, Balıkesir, Düzce Belediye Başkanları

görevden alındı. Neden alındı, niçin alındı onları çok fazla bilemiyoruz, istifa ettirildiler daha doğrusu. Ama onların yerine meclis üyeleri kendi aralarında seçim yaptılar. Görevden alınan bu belediye başkanlarının yerine neden seçim yapılmadı, niçin yapılmıyor, bunu gerçekten merak ediyorum.

Şimdi, görevden istifa ettirilen belediye başkanlarının bazıları efendice görevlerinden ayrıldıkları için, haklarında, yolsuzluk, rüşvet, ihaleye fesat karıştırma suçlaması yapılmayacağını duyuyoruz. Yani Sayın Genel Başkanımız Erdoğan'ın emrini dinleyenlere af, dinlemeyenlere ceza öngörülüyor. Bir belediye başkanımız, eşi, ailesi zorla alıkonulduğu, tehdit edildiği için canlı yayında ağladı değerli milletvekilleri. Bu gerçekten kabul edilebilecek bir tutum değildir, bizim basından ve medyadan öğrendiğimiz kadarıyla.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, bir önemli konu insansız hava araçlarıyla ilgili, İHA'larla ilgili, bundan geniş olarak bahsettiniz. İHA'larla gerçekleştirilen operasyonlarda 294 teröristin ölü ele geçirildiğini ve 132 sığınak ile barınağın etkisiz hâle getirildiğini belirtmişsiniz. Biliyorsunuz, bu konuda çok fazla tartışma ve spekülasyon var. Tekrar etmek istemiyorum ama İHA'ların güvenilirliği konusunda yani ölen 294 kişinin hepsinin terörist olduğu konusunda mevcut kanıtlarımız tam mıdır? Burada gerçekten sivil vatandaşlarımız hayatını kaybetmiş midir? Bunların da açıklığa kavuşturulması gerekiyor.

Bir başka konu mültecilerle ilgili; Avrupa'da yaşanan her siyasi gerginlikte AKP'li siyasilerin Avrupa'ya sopa olarak gösterdiği ve rakamlarla ifade ettiği mülteciler konusu. Ülkemizde resmî rakamlara göre sayıları 3,5 milyona yaklaşan ve nüfusumuzun yüzde 5'ini oluşturan mültecilere yönelik ihlaller son zamanlarda yaygınlaşmaya ve sistematik bir hâl almaya başladı. Özellikle mülteci kadın ve çocukları hedef alan şiddet ve sömürü dalgası giderek derinleşmekte. Hepiniz karnında bebeğiyle vahşice öldürülen 20 yaşındaki Emami Al-Rahmun ve 10 aylık bebeği Halaf Al-Rahmun'u hatırlayacaksınız. Bu konuda duyursuz kalmak mümkün değildir ve sizin de olmamanızı bekliyoruz.

AKP iktidarı ülkemizde mülteciler için 30 milyar dolar harcadığını ileri sürüyor. Ancak, mültecilerin temel ihtiyaçlarını karşılamak için harcanan kaynağın büyüklüğü mültecilerin entegrasyonu konusunda açıklayıcı değil. Örneğin, ülkemizde doğan Suriyeli bebeklerin sayısı 300 bine yaklaşmış, okul çağındaki 9 bin mülteci çocuğun ise yaklaşık yarısı bir eğitim kurumuna kayıtlı değil. Bu durum ülkemizde bir kayıp kuşağın yetişmekte olduğunun başlıca işareti ve bu kuşağın kolay kolay Türkiye'yi terk etmeyeceğinin de altını çizmemiz gerekiyor.

Sayın Bakan, bir başka mesele. Özellikle bir konuşmanızda da şunu söylüyorsunuz silahlanmayla ilgili: "Her parti yetkilisine silah ruhsatı vereceğiz. Güvenlik görevlisi, koruma da vereceğiz. Hatta korumayı koruculardan da verebiliriz. Uzun menzilli silahlarla korunmalarını sağlayacağız." Benzer biçimde, Cumhurbaşkanının daha önceki danışmanı, şimdi ombudsman olan Şeref Malkoç da aynı konuyu gündeme getirmiş "Milletimizin ruhsatlı silah almasının önü açılacak. Darbeye teşebbüs edenlere karşı milletin meşru müdafaa hakkını korumak için silah ruhsatı vermenin önünün açılması lazım, rahatlatılması lazım." ifadelerini kullanmıştı.

Şimdi, bu açıklamalar ışığında rakamlara kısaca bakacak olursak, Bakanlığımızın verilerine göre 2016 ile 2017 yıllarında meydana gelen 26.818 olayın yüzde 18,4'ünde ruhsatlı silah; yüzde 81,6'sında da ruhsatsız silah kullanılmıştır. Bu çok önemli. Ruhsatsız silahların oranı yüzde 81 arkadaşlar. Ülke genelinde işlenen 100 cinayetin 70'i silahlarla işleniyor ve 3 evin 1'inde silah var. Umut Vakfı, 28 Eylül Bireysel Silahsızlanma Günü'nde bir rapor yayınladı Sayın Bakan. Bireysel silahlanmanın yarattığı vahim tabloyu ortaya koyuyor. Vakıf her yıl ortalama 4.500 kişinin bireysel silahlarla can verdiğini, Türkiye'de yüzde 85'i ruhsatsız 25 milyon bireysel silahın olduğunun tahmin edildiğini belirtiyor. Yani bunun ne kadar doğru, onu siz rakamlarla ortaya koyacaksınız.

Sayın Bakan, her yıl silah satışlarının yüzde 4'lük artış sağladığı ülkemizde, silah satışına bağlı olarak şiddet olayları da artıyor. Verilere göre, en çok satılan ateşli silahlar kalaşnikof gibi uzun namlulular olurken, ikinci sırada tabancalar yer almaktadır.

Burada kadın cinayetleri konusuna da ayrıca vurgu yapmak isterim. Hatırlayınız, geçtiğimiz günlerde katili gencecik Helin'i bir av tüfeğiyle öldürmüştü, daha önce birçok kadın katilinin yaptığı gibi. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun 2016 yılı verilerine baktığımızda da; cinayetlerin yüzde 42'sinin ateşli silahlar kullanılarak işlendiğini görüyoruz. Yani cinayetlerde en çok ateşli silahlar kullanılmaktadır. Bununla ilgili tedbir ve önlem nedir? Melih Gökçek'in durumu ifşa eden sözleri de hâlâ hafızamızda: "Muazzam bir silahlanma oldu. Pompalı tüfeği alan evine atıyor. Sen yarın bir darbe yapmaya kalksan, senin elinde piyade tüfeği, keleş varken bu kalkıp pompalı tüfeğiyle gelmeyecek mi?" diye bir açıklaması var. Bu muazzam silahlanmanın nasıl yürüdüğünü ise Edirne ve Rize Valileri gayet net açıkladılar. Rize Valisi Erdoğan Bektaş "Manisa'da iki yılda verdiğim silah ruhsatının beş katını Rize'de üç ayda verdim..." dedi. Edirne Valiliğinde de silah ruhsatı isteyenlerden Valiliğin uygun gördüğü demek ve vakıflara 10 bin liraya kadar varan miktarlarda bağış yapması karşısında ruhsat verildiği ortaya çıkmıştı. Edirne'den Rize'ye yani ülkenin bir ucundan ötekine böyle bir tabloyla karşı karşıyayız. Bu kadar akıllı almaz derecede devlet desteğiyle halkımız silahlanmaktadır.

"Peki, kim bu silahlananlar?" diye bakıldığında, Osmanlı Ocakları ve ondan kopup Osmanlı Ocakları 1453 adını alan gayiresmî AKP örgütleri ve şimdiki adlarıyla ak misiller, ak gençlik örgütleri çıkıyor piyasaya. Yani bunlar gerçekten nedir, bunları sizin ağzınızdan duymak isteriz. Yani bir anda aklımıza geliyor "AKP kendi misil güçlerini mi kuruyor, ne oluyor yani?" diye. Bunlarla ilgili bize geniş, açıklayıcı bir bilgi verirsiniz bundan da memnun olacağımızı söylemek isteriz.

Son dönemde, İçişleri Bakanlığının 2014 yılından bu yana sır gibi saklanan özel güvenlik sektörüne ilişkin rakamları da ortaya çıktı, sunumunuzda da bu var Sayın Bakan. Bakanlık verilerine göre, 2011'de 147.474 olan özel güvenlik personeli sayısı altı yılda yüzde 92 artarak 284.399'a ulaşmış. Açıklanan veriler, özel güvenlik ordusunun ülkede Türk Silahlı Kuvvetlerinden sonra en büyük ikinci güvenlik gücü olduğunu ortaya koymaktadır. Böylece, özel güvenlik ordusu, 261 bin personeli olan Emniyet Genel Müdürlüğünü geçmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) - Bakanlığın verdiği bilgiye göre, 24 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla ülke genelinde 624.099 kişiye silahlı, 368.622 kişiye ise silahsız olmak üzere 992.721 kişiye özel güvenlik kimlik kartı verilmiş. Silahlı ve silahsız olarak toplamda 284.399 özel güvenlik görevlisinin aktif olarak sektörde çalıştığı görülmektedir.

Sayın Bakan, son sözüm şudur: Özellikle uyuşturucuyla ilgili mücadelenizi takdirle karşılıyoruz ama gerçekten okul önlerine kadar -İzmir'de de bunu yaşıyoruz, birçok yerde de- düşmüş durumda. Bununla ilgili önlemleri ve tedbirleri almamız gerekiyor.

Sayın Bakan, İzmir Güzelbahçe'yle ilgili bir şey söylemek istiyorum, geçen, Nüfus Yasası'nı görüşürken Sayın Bakan Yardımcısına da söyledim. İzmir Güzelbahçe'de Kaymakamlık binası son derece tecrit edilmiş, yerleşim yerlerinden oldukça uzak bir yerde. Karayollarının şu anda Güzelbahçe Mithapaşa Caddesi üzerinde önemli, büyük bir arazisi var. Karayollarının oradaki çalışanları haklı olarak -Güzelbahçe-Urla-Seferihisar sahil boyunda güzel bir yer- lojman yapmak istemektedirler. Biz,

kamu görevlisi arkadaşlarımıza lojman yapılmasına karşı değiliz, orada otursunlar ama Güzelbahçe gibi bir yerde Kaymakamlık son derece kötü bir yerde görev yaparken orada lojman yapılması da çok akılcı değil. Şimdi size belgelerini, haritasını vereceğim. Buranın, Güzelbahçe’de bir Kaymakamlık binasının... Demin planlarda gördüm, son derece güzel binalar yaptığımızı gördüm, Güzelbahçe’ye güzel bir Kaymakamlık binasının yapılması konusunda da ilginizi, desteğinizi ve katkılarımızı bekliyoruz.

2018 yılı bütçenizin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyoruz.

Başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çam.

Sayın Doğan, buyurun.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; aslında izleyici olarak gelmişim bu Komisyona, İçişleri Komisyonu üyesiyim. Ancak, gördüğüm kadarıyla konuşmalarda bile hâlâ sarahate kavuşmamış belediye başkanlarıyla ilgili bir statü söz konusu. Bunun başında da özellikle belediye başkanlarının alınış biçimi ve yansıyan sonuçları açısından dikkatimi çekti. AK PARTİ’li belediye başkanı arkadaşların istifasıyla ilgili konu hepimizin malumu. Biliyoruz ki AK PARTİ’li belediye başkanlarının rızaya dayansın, dayanmasın bir istifası söz konusu olmuştur, statüleri de bellidir. Nedir o? Müstafi belediye başkanlarıdır. Yani artık bu arkadaşların terminolojideki yeri, eski belediye başkanı ve müstafidirler. Müstafiliğin sebebi şu olur, bu olur, o biraz da siyasi bir değerlendirmedir, AK PARTİ’nin vereceği bir karardır ama haklarının zayı olduğunu, süresinin tamamlanmadığını, yerel demokratik anlayışın gelecekteki imajı konusunda ne gibi sonuçları olacağını tarihte göreceğiz. Bunu şunun için söylüyorum, özellikle benim bildiğim anlayışta şudur ve hepinizin de malumudur: Yerel yönetimler demokrasinin yeşerdiği vahalardır, ormanlardır, sulardır, çeşmelerdir. Yani yerel yönetimler, demokrasimizi besleyen en büyük kanallardır. Bu, gerekse mahallî idarelerde olsun, gerekse atanmış yani vilayetlerdeki yerel yöneticiler olsun. Amerika’da, bildiğiniz gibi, valilerin genellikle seçimi, daha doğrusu atanması seçimle olmaktadır. Avrupa’da özellikle Paris Belediye Başkanlığı olmayanın kolay kolay devlet başkanı olma şansı yoktur. Kısacası, yerel yönetimlerin elde tutulması, güvence altında tutulması demokrasimizin kaynaklarından birini koruması yolunu da açabilir. Bunun bir gelenek hâline gelmemesi, bir kalıcı çizgi getirilmemesine dikkat edilmesinde fayda vardır. Geçici bir durum olarak değerlendirilebilir ama bence her şeye rağmen yerel yönetimlerin, belediye başkanlarının, gelecekte aday olmak isteyenlerin umutlarının bu açıdan kırılmaması söz konusudur çünkü belediye başkanları, daha doğrusu yerel yönetimler demokrasiye insan yetiştiren en önemli kaynaklardan birisidir. Bu kısmı böyle geçmek istiyorum ancak özellikle Sayın Çam’ın da konuşmasından aldığım bir izlenimi size aktarmak istiyorum. 40’in üzerinde ya da 80’in üzerinde HDP’li belediye başkanının şu anda görevini kayyumlar yapmaktadır. Eski bir belediye başkanı olarak da on beş yıl boyunca sayısız müfettiş tahkikatına maruz kalmış arkadaşlardan birisiyim. Bu, gayet doğaldır. Yani muhalefette de olsanız, iktidar da olsanız Sayıştayın, İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin tasallut ve tasarrufu altında bulunan insanlarsınız. Sayın Cumhurbaşkanı Belediye Başkanırken o da çok şikâyet ederdi ve “Artık bizim neredeyse belediye başkanlarımızın binasında müfettişlerin odası ikame edilmiştir, başımızı çıkaracak hâlimiz yok.” derdi ve performans denetimine geçerek İçişleri denetiminin azalmasından yana bir düşünce sahibiydi, bir süre de bu devam etti. Ama şunu öğrenmek istiyorum açıkçası, HDP’li belediye başkanlarıyla ilgili kamuoyunda verilen imaj şuydu: “PKK’ya para yardımı yapıyorsunuz.” Yani işlenen en büyük konulardan birisi buydu. O nedenle, Sayın Bakan da huzurdayken öğrenmek istiyorum, gerçekten merakımı da gidersin. Doğru mudur, değil midir bilmiyorum. Bu, görevden alınan belediye başkanlarının maddi olarak PKK’ya verdikleri tek kuruluşun tespiti var mıdır, yok mudur? Parasal olarak söylüyorum yoksa “Örgüt üyesisiniz, yardım ediyorsunuz.” gibi bunlar hepimizin

bildiği ve malum olan sözlerdir ama maddi yardım konusunda kayda geçmiş böyle bir müfettiş raporu var mıdır? Şunun için soruyorum: Bir tarafta PKK'nın dünyanın en büyük eroin ticaretini yaptığını biliyoruz -söylüyoruz daha doğrusu- bir tarafta büyük silahları Amerika'dan aldığını, kaynakları olduğunu. Belediyenin maaşları zor ödediği belde belediye başkanlarından, ilçe belediyelerinden oraya bir maddi yardım gidip gitmediği konusunun kayda geçirilip geçirilmediğini öğrenmek istiyorum.

İkincisi: Belediye başkanlıklarında genellikle müfettiş raporundan sonra tanzim edilen bir fezleke söz konusu olur. Bu fezleke belediye başkanına tebliğ edilir, belediye başkanı belli bir süre içerisinde Danıştaya giderdi. Danıştaydan lüzumumuhakeme kararı çıktığı takdirde bu arkadaşlarımızın İçişleri Bakanlığı tarafından açığa alınması ve dava sonunun beklenmesi istenirdi. Bu prosedür uygulanmadı, uygulanmamasının sebebi de Türkiye'nin olağanüstü hâlde idare edilmesinden, çıkarılan yasadan kaynaklanabilir ama özellikle bu anlayışla belediye başkanlarının –dediğim gibi- vatandaşın aldığı seçilme teminatının sonucunda bu noktaya getirilmesinin iç yüzünü de öğrenmek istiyorum. Gerçekten, bu konuda bir inceleme yapıldı mı? Kanun hükmündeki, daha doğrusu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Doğan, lütfen tamamlar mısınız.

Buyurun.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Hemen tamamlayacağım ama iki cümle daha, müsaade edin.

Belediye Başkanırken bir müfettiş tahkikatına maruz kaldım. Müfettiş tahkikatından birisi de suyu: Tunceli'de yapmış olduğumuz birtakım yatırımlardan dolayı Tunceli Belediye Başkanlığı, Gaziantep'i kardeş şehir ilan etti. Sabahleyin bize müfettiş geldi. “Niye müfettiş gönderdiniz?” diye sordum. “Ya, niçin siz belediyenizin kaynaklarını Tunceli'deki bir belediyeye kaynak olarak yardım ediyorsunuz, projedir, asfalttır, parktır?” Hâlbuki o tarihe kadar da Pazarcık, Besni, Adıyaman, Malatya'nın çeşitli ilçelerine de büyükşehir belediyesi olarak birtakım katkılarda bulunmuştuk ancak sadece bu söz konusu olduğu için müfettiş tahkikati geçirdik.

Bundan şuna gelmek istiyorum Sayın Bakan. Biz önce kendimiz kardeş olmalıyız. Yani bizim Washington'la, Moskova'yla, Hamburg'la kardeş olmamız çok önemli değil, önce illerimizin kendi arasında kardeşliğinin sağlanması gerekir. Bu konuda, yerel yönetim yasamız gerçekten çağdaş bir yasa. Bu yasanın çıkarılmasında çok emeği geçen arkadaşlardan biriyim. Sayın Cumhurbaşkanıyla Patalya Otelinde –ben hatırlıyorum- yedi gün kampta kaldık. Bu yasa öyle mükemmel bir yasadır ki eğer yasaya gerçekten riayet ederse belediye başkanları bölgesinin başbakanıdır, imar etmesi, inşa etmesi kadar mükemmel bir yetki yoktur çünkü il sınırı belediye sınırıdır. Şimdi, duyduğuma göre yeni birtakım hazırlıklar yapıldığı, bütün illerin de sınırlarının belediye sınırı olacağı konusunda bir hazırlık içerisine girildiği görülüyor. Bu çok fevkalade bir anlayış olacaktır, sebebi de şu: Çünkü önce biz coğrafyamızı korumalıyız yani doğamızı elde tutmalıyız yoksa şu hâliyle köy muhtarının, lalettayın insanların rastgele yaptıkları yapıları sonra yıkmak durumunda kalıyoruz. Onun için, eğer bir gün il belediyelerinin tamamı bu statüye kavuşur –parasal olarak söylemiyorum- belediye sınırı il sınırı olursa çok daha büyük başarılı sonuçlarınız, bir.

İki: Bir önerim var o yasa gelirse, daha detaylandırabilirim. Biz büyükşehir olarak Türkiye'de 30 büyükşehiriz. Diğer, Anadolu'da ve Orta Anadolu'da kalkınmakta olan illerimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Bu, yasal zorunluluk hâline getirilmelidir. Örneğin, İstanbul Bingöl’ü, Bitlis’i; Ankara Kars’ı diyelim, ondan sonra Gaziantep Hakkâri’yi mecburi kardeş şehir hâline getirebilerseniz, yasal hâle getirebilerseniz o belediyelerin birikimleri, ortaya koyacakları kaynaklar, projeler spordan öğrenci mübadelesine kadar yapılacak çok iş söz konusudur. O zaman yani kardeşliğin sağlanması lafta değil eyleme geçer diye düşünüyorum.

Detaylandırmak için zaman yeterli değil, inşallah yerel yönetim bütçesi geldiğinde Mecliste bunu bir önerge hâline getiririz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Doğan.

Sayın Ünal, buyurun.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Jandarma Genel Komutanım, Sayın Emniyet Genel Müdürümüz, Sayın Müsteşarım, Sayın Komutan Yardımcımız, Değerli Başkanım ve Komisyonumuzun değerli üyeleri, Bakanlığımızın kıymetli bürokrat ve yöneticileri; İçişleri Bakanlığımızın 2016 yılı kesin hesabı ile 2018 yılı bütçe tasarısını görüşmek için toplanmış bulunmaktayız. Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Temel hak ve hürriyetleri esas alarak iç güvenlik, sınır, kıyı ve kara sularımızı muhafaza ve emniyetini sağlama, etkili sınır yönetimi ve göç politikalarını oluşturma, kamu hizmetlerinin koordinasyonu ile etkin il ve ilçe yönetimini tesis etme, mahallî idarelerin hizmet standartlarını yükseltme, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini sunma ve sivil toplumu destekleme görevlerini insan odaklı olarak ifa eden İçişleri Bakanlığımız, gününden ve geleceğinden emin bir Türkiye için canla başla çalışmaya devam etmektedir. Teşekkür ediyoruz efendim.

Ben bu vesileyle Sayın Bakanımıza, değerli yöneticilerimize ve kıymetli güvenlik güçlerimize bir kez daha şükranlarımı arz etmek istiyorum.

Ayrıca, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinde gerçekleştirilen önemli değişim ve dönüşümler, sivil toplum kuruluşlarına verilen önem ve destekler, güvenlikte son teknolojinin kullanımı, güvenlik güçlerimiz için geliştirilmiş araç gereç ve teçhizatın tedariki –ki bu kapsamda yerli üretime öncelik verilmesi- düzensiz göçle mücadeledeki atılımlar, Jandarma Genel Komutanlığı birlikleri ile polis merkezlerinde bulunan nezarethanelerin iyileştirilmesi, kolluk görevlilerimizin eğitilip donatılması ve buna benzer onlarca hizmetle de ülkemizin refahı ve huzuru için çalışıyorsunuz; takdirle izliyoruz.

Altını özellikle çizmemiz gereken husus, DEAŞ, PKK ve FETÖ terör örgütleriyle verilen mücadeledir. Bilhassa son dönemlerde terörle mücadele konseptinin olumlu bir şekilde değiştirilmesiyle Bakanlığımız terörü bütün yönleri ve sonuçlarıyla ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. İçerideki ve dışarıdaki Kızılderililere rağmen, inançla, ülkemiz için tehdit oluşturan tüm terörist unsurlarla proaktif bir şekilde mücadele edilmektedir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Son derece ayrımcı bir söz.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Diğer bir terörizm olarak adlandırdığımız husus ise narkoterörizmdir. İnsanlarımızın bedenlerine gerçekleştirilen bu narkotik saldırıların önüne geçebilmek adına gerekli çalışmaların da yapıldığını hepimiz bilmekteyiz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – “İçeride ve dışarıda Kızılderili” sözü Sayın Başkan...

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sözlerime son verirken terörle mücadelede şehit düşen askerlerimize, polisimize, köy korucularımıza, 15 Temmuz demokrasi şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize sağlık ve afiyetler diliyorum.

Sayın Bakanım, şahsınızda, terörle mücadele eden tüm adsız kahramanlarımıza şükranlarımızı bir defa daha arz ediyoruz.

Bakanlık bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, “Kızılderili” sözü ayrımcı ve ırkçı bir söylemdir, tutanaklara girmemesi lazım.

BAŞKAN – Böyle bir usulümüz yok. Size söz hakkı tanıdığımda konuşursunuz Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, bakın, tutanaklara girmemesi lazım.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Burası Meclis, böyle bir sözün tutanaklarda olmaması lazım, doğru değil. Belki kastını aşarak söylediği o sözü geri alsın.

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen...

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Yok, bilerek söyledik arkadaş.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, telefonla konuşuyordunuz, dikkatinizden kaçtı. Bu Meclise, Kızılderililere ırkçı ve ayrımcı yaklaşmak yakışmaz. Dolayısıyla bu sözün düzeltilmesi lazım.

BAŞKAN – Tutanaklara bakarız.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Biraz önceki konuşmalara da itiraz etseydin madem.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Türk polisinin kendi vatandaşını öldürdüğünü söylediğinde niye itiraz etmedin?

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar...

Sayın Kavcıoğlu, lütfen...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Hayır, itirazımı tek taraflı yapmasın, madem o kadar Meclisin itibarını düşünüyor.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli hazırun; tabii, buradaki yapılan konuşmalarımızı hep beraber paylaşırken kırıcı, dışlayıcı ve ötekileştirici kelimelerin kullanılmaması gerek ve bunun toplumsal barış, huzur ve refahın da en önemli başlığı olduğunu her vesileyle dile getiriyoruz. Bu hassasiyete dikkat çekilmesi de çok normalce birbirimizi dinleme noktasında değerlendirilmeli diye düşünüyorum açıkçası.

Sayın Bakan, tabii, arkadaşlarım pek çok konuda tespitlerini dile getirdiler, ben tekrar etmek istemiyorum çünkü bu tekrarların içerisinde olmanın faydasının da çok fazla geçerli olmadığını da düşünüyorum ama hepsi iştirak ettiğim konular.

Yani mesela, bireysel silahlanma. Buna neden ihtiyaç duyulduğu... Aslında, “rakamsal sonuçlar” “ruhsat arttı” “ruhsatlı silahla cinayet arttı” “yaşanan olaylar şu başlıklardadır” “işte envanteri budur” değerlendirmesinden öte, insanlar neden silah almak istiyorlar, neden silahla yaşamak istiyorlar, onun bir araştırmasının da öncelikle ortaya çıkması lazım ve bu ihtiyacın dışına götürecek aynı zamanda... (Gürültüler)

Başkan, biraz sakin bir ortam olabilir mi acaba? Yani her tarafta birileri sohbet ediyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, defalarca uyardım, lütfen, istirahat ediyoruz... Bakın, hatipler konuşurken gerçekten ciddi şekilde bir uğultu oluşuyor. Hem kendi arkadaşlarımızdan, milletvekili arkadaşlarımızdan hem de ayakta olan bir sürü arkadaşımızdan uğultu geliyor. İstirham ediyorum, lütfen sessizlik olursa...

Sürenizi ekleyeceğim.

Buyurun, siz devam edin.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bütün bakanlıklarımız önemli, İçişleri Bakanlığımız da güvenliğimiz ve toplumsal hayatımız açısından da en etkin bakanlıklarımızdan biri. Onun için, dinlenmeye değer bulunur, bulunmaz, söylenenler değerli görülür, görülmez ama bir anlatım ihtiyacı varsa buna herkesin saygı içinde bakması gerektiği düşüncesindeyim.

Evet, dediğim gibi, şimdi, silahlanma konusundaki gelişmeler, onu hazırlayan faktörler... En azından baktığımızda “Psikolojik olarak ne yaşanıyor?” dediğinizde, bugün bakıyorum, gençler, çocuklar internet kafelerde gidip birinci, futbol maçı oynuyorlar birlikte, ikincisi de bu tür savaş oyunları oynuyorlar. O yetişen çocuğun tercihinde de aile farkındalığı veya işte bu kullanılan, oynatılan oyunlarla beraber baktığımızda gücün öz güvenle oluşacak ve artacak bir değerinden çok yanında bir destekçisi... Bu destekçi ne? “En önemli destekçi silahtır.”ın da bilinçaltına yerleştiğini ve silah kullanımının, artı o tepkilerde, güç gösteriminde silahın, ateşli silahların çok daha öne çıktığını ve dediğim gibi, bunun temelindeki araştırmaların ve yönlendirmelerin bir politika olarak daha çok incelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, Umut Vakfı birtakım rakamlar vermiş, arkasından İçişleri Bakanlığı birtakım rakamlar vermiş, karşılaştırmalı olarak “O rapor şunlara, bilimsel verilere dayanıyor, dayanmıyor.” demiş. Bu rakamlar değil, temelindeki olay bana göre... Bakıyorsunuz, işte, av silahları, av silahlarının satışı, “İnternette reklamında bir sorun yoktur.” şeklinde bir değerlendirmeler yani Sayın Malkoç’un değerlendirmeleri... Ama benim dediğim, silah ve silahlanmayla ilgili ihtiyaç ortaya koyan olayları çözmek, halkın bunlara ihtiyaç duymamasını dillendirmek ve yönetmek, psikolojik olarak da çocukluk yaşından itibaren silahın çözüm olmadığını anlatmak gerek.

Ben yıllardır milletvekiliyim. Daha önceki iş hayatımın getirdiği sorumluluktan dolayı da ruhsatlı silah kullanma imkânım vardı ama hayatta kendi çocuklarıma da söylediğim bir şey oldu, güveniniz silahla olmasın. Ben bugüne kadar hiç silah almadım çünkü silahla gelecek olan güven bir cana mal olur, ya kendi canına ya karşındaki cana. O yüzden bu konuda çok hassasiyetimizin olduğunu da paylaşmak isterim.

Tabii, özel güvenliği de anlattı arkadaşlarımız, olduğu devasa kadrosu ve şu an fiili çalışanlarla ellerinde belgesi olanlarla ilgili. Ama ben şimdi merak ediyorum, bu kadar belgeler verildi ama bu eğitimler yeterli mi? Bu eğitimleri alanların yeterliliği ve yeterliliğinin devamı yani bu belgelerin kontrolüyle ilgili süreç, denetim ne şekilde yapılıyor? Bir yerde bakıyorsunuz, x-ray’den geçiyoruz

veya çantamızı o aletin içine koyuyoruz. Onun içindekinin ne olduğunu anlayacak, bakacak... Sadece görüntü olarak büyük bir yere giriliyor. Sayı değil, yeterlilik ve bilgi açısından hangi konumdadırlar? Bu çok önemli diye düşünüyorum.

Diğer taraftan yani bu koruma ordularıyla gezmenin belki bilemiyorum bir güç gösterisi olması vardır ama güç gösterisinin ötesinde toplumsal olarak tepkiye yol açtığını da unutmamak gerekiyor.

Yine dikkat çekmek istediğim bir konu kıyafetler değişmesi. Sayın Bakanım, bu kıyafet değişmesi ihtiyacı nereden ortaya çıktı? Yani bütün birimlerde bir kıyafet... Sunumunuzda da var, renkler değişmiş. Artık neyse yani renk, model... Bu bir ihtiyaç mıydı? Neden böyle bir karar verildi ve kim yaptı, maliyet ne oldu, bununla ilgili de bir açıklama olursa sevinirim.

Diğer taraftan, bu televizyon programları var. Televizyon programlarında bundan önceki süreçte işte evlendirme programları çok öndeydi ama şimdi bir moda ortaya çıktı, suç, suçlu ve faili takip eden... Bir bakıyorsunuz, her programda bir bulunmayan çocuk, işte işlenmiş suçu yakalayan bir başka program. Şimdi "Hangisi daha iyi bu işi yapıyor?"la reyting alan bir süreç işlemeye başladı. Yani teşkilat yapısı açısından veya istihbari açıdan yetersizlik var mı ki televizyon programları daha öne çıkıp bu konuda daha etkin olarak reyting alıyorlar? Bu konu da yine dikkatimi çeken ve sizinle paylaşmak istediğim konulardan bir tanesi.

Diğer taraftan, şimdi yaz saati uygulamasıyla ilgili torba yasada da bir düzenleme geldi. Bunu defalarca farklı bakanlıklarda konuştuk, dedik ki: Bu yaz saati uygulamasının elektrik enerjisi açısından bir faydası var diye hesaplanıyor -ki o da bizim sorguladığımız rakamlarda karşılığını bulmuyor- ama çocukların eğitimle ilgili süreçleri, uyuyarak okula gitmeleri... Ben şimdi İçişleri Bakanlığı açısından da sormak istiyorum. Yani uzun zaman bu renkli camlar konuşuldu, güvenlik açısından kalksın falan ama yaz saati uygulamasının da güvenlikle ilgili bir değerlendirilmesinin yapılması gerektiğine inanıyorum. Yani nasıl Aile Bakanından bir çocukla ilgili değerlendirme yapıp görüşünü bildirmesini istedik iki gün önce, bu yaz saati uygulaması ve buna bağlı olarak güvenlik açısından sizin değerlendirmeniz ne olacaktır, onu açıkçası merak ediyorum. Şimdi, Sayın Bakan, tabii, bu yaz saatinin sadece güvenlik değil, bir de o saatlerdeki trafikle ilgili ortaya çıkan yapısı da var.

Şimdi, son dönemde, baktığımızda, sayıları yine farklı farklı yerlerde veriliyor, rakamsal olarak yine sizden de bunu almak isterim. Son yıllarda devlet koruması altında olan... Ki bir soru önergesine verilmiş bir cevap açısından da baktığımızda, 20 kadın devlet koruması altındayken ne yazık ki öldürüldü ve çağrı üzerine koruma yöntemi bu kadınların erkek şiddetinden korunmasında öne çıkarılmıştı ancak ortaya çıkan rakamlar ve devlet koruması altında hayatını kaybetmiş olmaları böyle bir korumanın yetersiz olduğunu ortaya koyuyor. Çünkü, baktığımızda, işte 2016'daki en son veriler açısından baktığımızda, 350'nin üzerinde kadın şiddet gördüğü gerekçesiyle kolluk kuvvetlerine başvurmuş ve toplamda da 41.955 kadının -bu rakamların güncelliğini siz daha da düzeltirseniz sevinirim- geçici koruma kararı altında olmasına karar verilmiş. Bu rakamlar, yani baktığımızda, günde 115, saatte de 5 kadının neredeyse ölüm tehdidi altında olduğunu ortaya koyuyor. Bu rakamların güncel hâli ve bu konuda, bu koruma altında olmalarına rağmen hayatlarını kaybetmelerile ilgili süreçte yaptığımız değerlendirmeyi de Sayın Bakan sizden duymak isterim.

Diğer taraftan, tabii, eşit işe eşit ücret bizim her zaman için temel aldığımız perspektifimiz. Kararname sonrasında polis teşkilatımız ve Jandarma Genel Komutanlığımız bir araya geldi ve Bakanlığınız bünyesinde görev yapıyorlar. Şu anda adli kolluk teşkilatı da olmadığı için bugün, baktığımız zaman, cumhuriyet savcılarının emirleri altında kolluk vazifelerini yerine getiriyorlar. Tabii, bu polis teşkilatının özlük hakları yani bu yapı içerisindeki özlük hakları ve jandarma ve polis arasındaki özlük haklarının da eğer eşitlenmesi gereken bir başlık varsa eşitlenip eşitlenmediği, yine silahlı genel

kolluk görevini ifa eden bu teşkilatlar arasında varsa mesai, fazla mesai, diğer mali ve sosyal haklar ve bu konudaki gelişmeler hakkında da durumumuz nedir? Liyakat, buradaki diğer unsurlar, kamu hizmetinin gereklerini yerine getirme gibi pek çok başlıkta da sizin yine görüşlerinizi almak, gerçekten sizden dinlemek isteriz.

Diğer taraftan, Sayın Bakanım, tabii, terörle mücadelede hayatlarını kaybedenlere Allah rahmet eylesin, ailelerine sabır, gazilerimize de şifa diliyoruz. Çok gençlerimizi kaybettik bu terörle mücadelede. Baktığımız zaman, terörün farklı farklı nedenlerden ortaya çıktığını ve terörle mücadelede de bu saldırılara karşı hayatını feda ederek çok cansiparane bir mücadele ortaya konulduğunu görüyoruz. Yalnız, tabii, terörle sadece istihbari ve polisiye önlemlerle mücadele etmek yeterli oluyor mu olmuyor mu ve bunun için de neler yapılmalı dediğimizde, sosyal politika noktasında terörle mücadele için bir sosyal politika tercihi veya kurumsal yapılanımı şu an için yürütme organı dahilinde kendini göstermiyor.

Şimdi, baktığımızda, tabii, birçok saldırının önlenmesi, failinin yakalanması, bunlarla ilgili pek çok mücadele için eylem ortaya konuluyor ama halkın bunlara karşı direncini daha da artıracak sosyal politikaların alansal tespiti, kurumsal çalışması ve uygulamaya geçişi açısından şu anda eksiklik olduğunu gördüğümüz bir açık ortam var, bunu görmek gerekiyor. Çünkü terörün bir yıldırıcı yönü var ve vatandaş yıldırıp umudunu yitirmesini temelliyor.

Diğer taraftan, bir meşruluk sorgulaması yaratmaya çalışıyor ve bir de tabii toplumu yıpratacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil, lütfen tamamlar mısınız.

Buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Devleti ve kurumlarını yıpratmak ve güveni sarsma noktasına taşıyacak bir provokatif yönü var.

Şimdi, bütün bu başlıklarla beraber baktığımızda, bu toplumdaki yumuşak fay hatlarını da kullanarak onun üzerinden bir terör olgusunu ortaya çıkartanlara karşı bir sosyal politikanın ortaya konması gerektiğine inanıyorum. Ve buradaki yapılacak olan çalışmalar için bir kurumsal yapı... Çünkü karar vericilere bir araştırma ve o araştırmadan ortaya çıkan bilgileri derleyip toparlayıp tek bir noktada sunacak bir kurumsal yapıya da ihtiyaç var. O kurumsal yapının oluşması gerekliliğini de paylaşmak istiyorum.

Son olarak tabii, bütçeyle ve Sayıştay raporlarıyla ilgili daha çok maddeler vardı onları tekrarlamayacağım ama Sayın Bakanım, bakın, sizin bütçenizin performans... Ben stratejik plan ve performans hedeflerini çok takip ediyorum Sayıştay raporlarında. Bütçenin yüzde 78,32'si performans hedefleriyle 2016'da ilişkilendirilmiş. Ve baktığımızda, performans programında 17 adet performans hedefi belirlenmiş ve bu hedefleri gerçekleştirmek için de 4 milyar 794 milyon 246 bin liralık bütçe içi, 31 milyon küsur da bütçe dışı bir kaynak kullanılması öngörülmüş. Ama yıl bittiğinde maalesef performans hedefleri için kullanılan kaynak sadece ve sadece yüzde 22,19 olarak kalmış. O zaman şunu sorgulamak lazım: Bu performans hedefleri kaynağına göre doğru mu hedefleniyor veyahut hedefler konuluyor ama kaynak mı yetersiz oluyor veyahut "Nasıl olmaz? Ama bunlar da bizim hedefimizde vardır." diye rastgele yazılıp konuluyor mu? O yüzden burada baktığımız zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hemen bitiriyorum, teşekkür ediyorum.

Diğer konulara geçmiyorum, gerçekten çok başlıklar vardı.

Ben 2018 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. Kardeşlik içinde, huzur içerisinde ve toplumun bütün kesimlerinin bir arada, içeride veya dışarıda yaşanan olaylara karşı bir arada olmasını sağlayacak bir yönetim anlayışının var olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tamaylıgil.

Sayın Ayhan, buyurun.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, İçişleri Bakanlığı özellikle hani güvenlik politikalarıyla, güvenlik faaliyetleriyle ilgili olduğu için, günlük yaşamda sık sık karşılaştığımız ve üzerinden birçok analiz, değerlendirme yapmamız gereken bir Bakanlıktır.

Şimdi, bir ülkede demokratik sistemin özgürlüklerden yana, eşitlikten yana, barıştan yana işleyip işlemediğini veya güvenlikçi politikaların ne kadar ağırlıkta, ne kadar önde olduğunun görünen yüzü de İçişleri Bakanlığıdır. Dolayısıyla şu anda son, 15 Temmuzdan bu yana ve ondan daha öncesi, özellikle 2013-2015 Kürt sorunu merkezli gerçekleştirilen çözüm ve diyalog sürecinin akamete uğratılması, ondan sonra şiddet ve çatışmanın başlamasıyla beraber, 7 Hazirandan sonra, 20 Temmuz Suruç patlamasıyla beraber ciddi bir şekilde güvenlikçi politikaya doğru bir gidişin Kürt sorunu eksenli şiddet ve çatışma politikalarının öne çıktığını görmekteyiz.

Siz de kabul edersiniz ki, demokrasilerde özgürlük ve güvenlik dengesi çok önemli bir dengedir. Yani demokrasinin işleyebilmesi için güvenlikçi politikalar mı öne çıkıyor yoksa özgürlükler mi öne çıkıyor noktası asıl belirleyendir. Dolayısıyla son iki yıldır başta Kürt sorunu olmak üzere bütün toplumsal sorunlarda demokratik yol ve yöntemlerin güvenlikçi politikalarla ele alındığı ve bu güvenlikçi politikalarla dolaylı olarak hak ihlalinin yaşandığını görmek mümkündür. 15 Temmuz da baz alınarak kimi haklı nedenleri olmakla beraber ana ekseninizi, stratejinizi kurduğunuz ana eksenin de nasıl olduğunu da göstermektedir. Dolayısıyla herhangi bir yerde sorun, güvenlik problemi, asayiş problemi varsa güvenlik ve asayiş problemine ilişkin hukuk devleti normları ve toplumsal barışı koruyan bir eksende yaklaşmaya hiç kimsenin itirazı olamaz. Burada itiraz geliştirmek bireysel ve toplumsal barışı sağlamak ve insanların özgürlüklerini teminat altına alma düşüncesinden hareketle itiraz götürmeyecek bir şeydir. Fakat bunun ötesinde, birtakım böyle saiklerle, birtakım kaygılarla, korkularla toplumu domine etmek, toplumu bunun üzerinden yönetmeye çalışıp tekçiliği, merkezîyetçiliği ve dayatma politikalarını öne süren yaklaşımlar ister istemez bir güvenlikçi politikanın öne çıkmasını beraberinde getirecektir. Şu anda Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı temel handikap da bu güvenlikçi politikaların özgürlüklerin önüne geçmesidir; her şeyi güvenlik ekseninde ve güvenlikçi politikalar ekseninde değerlendirmektir. Yani konuşmamda da ifade ettim, bunun en temel nedenlerinden biri de doksan veya yüz yıla yakın varan Kürt sorunudur.

Şimdi, biz Kürt sorununu demokratik yöntemlerle, diyalog yöntemleriyle çözmediğimiz takdirde, salt güvenlikçi politikalarla endeksli bir bakış açısıyla ele aldığımız takdirde ister istemez, az önce bir arkadaşın da ifade ettiği gibi, işte, “Son fertleri kalıncaya kadar ölecektir.” demektir. Yani Kürt sorunu şüphesiz ana bir sorun. Bu ana sorunun yaratmış olduğu çok ağır sonuçlar vardır ve bu ağır sonuçlara ilişkin demokratik siyasetin çözüm üretmesi gerekmektedir.

Şimdi, demokratik siyaset buna ilişkin bir çözüm üretmediği takdirde salt güvenlikle bu sorunu çözmek de mümkün değildir. İşte, 1990’larda denendi, 1925’lerde denendi, 1938’lerde denendi, kırk yıldır deneniyor, on binlerce insanımızın yaşamını yitirmesine rağmen bu sorun hâlen olduğu gibi durmaktadır. Yani bir bütün olarak aslında bir mantalite problemi olarak karşımızda durmaktadır.

Şimdi, Sayın Bakanın 2012 yılında Mardin’de yeni anayasayla ilgili bir panelde yapmış olduğu ve sizlerle paylaşacağım bir konuşması var. Bu konuşmayla şu anda Sayın Bakan aynı noktada duruyor mu durmuyor mu gerçekten ben de merak ediyorum ve ben konuşmasını oldukça da önemseydiğimi söylemek istiyorum.

Şimdi, Sayın Soylu, orada, panelde yeni anayasa tartışmalarıyla ilgili bir değerlendirme yapıyor. Değerlendirmesinden özetleyerek, kısaltarak sizlerle paylaşacağım. Diyor ki: “Orta Doğu ne kadar karışırsa karışsın bölgede bulunan bütün ülkelerin en güvenilir müttefiki Türkiye’dir.” Türkiye’nin geçmişiyile yüzleşmesi gerektiğini ifade ediyor. Sayın Soylu, sizin cümlelerinizdir: “Ben Türkiye’nin üç temel sorunu olduğunu görüyorum, Anayasa sorunun ötesinde üç sorun. Bunlar: Kürt sorunu, Alevilerin yaşadıkları sorunlar, üçüncüsü de kadın ve cinsiyet sorunudur. Bunlarla birlikte dindarlar ve köylülerin yaşadıkları sorunlar da vardır. Bunlar cumhuriyetin ötekileştirdikleriydi. Gayrimüslimlerle beraber bunlar da bir sorun olarak yaşanmıştır. Ama dindarların ve köylülerin sorunlarının son elli yılda önemli bir bölümü çözüldü.”

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben bunu Mecliste de söyledim.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Evet, ben geleceğim yani.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu benim genel tezimdir ve bu doğru bir tezdur. Onu bir yıl önce de söyledim, iki yıl önce de söyledim, beş yıl önce de söyledim, on yıl önce de söyledim.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Çok önemsiyoruz. Biz son iki yıldır sizden hiç duymadık. Yani daha çok öl, öldür üzerine, yok etme üzerine bir söylem kuruyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sizin kulaklarınız duymak istediklerinizi duyuyor, onun için.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Yok, Sayın Bakanım, ben öyle bir ön yargıyla yaklaşmıyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu tez şudur: 1950 Demokrat Partinin gelmesiyle birlikte dindarlar ve köylüler kendilerini kurtarmışlardır. 1960 darbesi olunca dindarları ve köylüleri tekrar bir tarafa aldılar. Daha sonra, Erbakan’ın belediyeleriyle birlikte dindarlar kendilerini tekrar merkeze getirmeye başladılar. Ardından, 1960’ta yani köylüler kendilerini kurtardılar. Bir köylünün kızı avukat oldu, bir köylünün kızı doktor olabildi, hâkim olabildi. Dindar ve köylüler, iki temel mesele vardı.

Cumhuriyet bütün bunların birleşmesi üzerine kuruldu fakat cumhuriyetten sonra öyle bir ötekileştirme yapıldı ki –bunu yapan cumhuriyet değil- öyle bir ötekileştirme, öyle bir karşılıklı kamplar oluşturuldu ki maalesef herkes birbirine düştü. Ve burada bizim yapmamız gereken bu ittifakı tekrar sağlayabilmektir. Yani Dersim üzerinden, Şeyh Sait meselesi üzerinden, bir çok mesele üzerinden bunlar yapıldı. Bu, benim bugün söylediğim, dün söylediğim değil, bu aslında AK PARTİ Hükümetinin 2002 tarihinde geldiğinden itibaren ortaya koyduğu süreçtir ve sonuçları itibarıyla da bir taraftan dindarları, bir taraftan köylüleri, bir taraftan Kürt kardeşlerimizi, bir taraftan Alevileri, demokratik bir şeysiye altında sağlamaya çalışan bir adım atmaktadır. Ama bunun karşısında terör örgütü, bunun karşısında başka türlü unsurlar kendilerini ortaya koymaya çalışırlarsa ve bu tezin ve bu meselenin tarihsel bir arka planı vardır, bu arka planıyla beraber de devam eden bir süreçtir. Bugün de onun

sahibiyiz, bugün de onu sağlamak için biraz sonra anlatacağım zaten yani bu söylediklerinize karşı aslen ben burada İçişleri Bakanlığının sunumunu yaptım, bir sosyolojik ve bir felsefi yaklaşma, ortaya koymadım ama bunu benden istiyorsunuz, bunu da ortaya koyacağız. Bu sunumun bir arka planı vardır ve bu arka plan 21'inci asrın başından itibaren ısrarla, inatla ve sabırla devam etmektedir. Ve birtakım ray değişiklikleri olduğunu iddia edenlere de söylüyorum. Birtakım ray değişiklikleri yok, tam tersi o süreçlerin içerisinde ortaya konulan ve toplumsal bütünlüğü devam ettirebilmek için gerçekleştirilen politikaların tamamı vardır ve her birinin de kendi adına oluşturduğu bir gerçeklik vardır ve bu da devam ediyor, bunu da biraz sonra şey yapayım.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Ben hani, tamam, aynı noktadaysanız sevindirici tabii ama hani bu dediğiniz sorun alanlarına ilişkin özellikle Kürt sorununun çözümüne dair siz...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Niye Alevilerin sorunu benim sorunun olmasın? Orada arkadaşımız var, Gürsel Erol, yani biz Tunceli dâhil olmak üzere bu memlekette her noktaya nasıl eğildiğimizi, nasıl bir şekilde yatırım dâhil, insana yaklaşma dâhil her meseleyi taşıdığımızı ve götürdüğümüzü kendisi demin anlattı, ben anlatmadım. Yani oradaki valimizin, oradaki yöneticilerimizin methüsenasını ben yapmadım, kendileri yaptılar.

Burada biraz önce anlattığım belediyelerle de ilgiliydi. Bizim derdimiz millet, oradaki halk, oradaki kardeşlerimiz ve oradaki insanlar bizim derdimiz ama kompartımanlara ayırıyoruz. Bu kompartımanlarda eğer PKK'yı meşru göreceksiniz, Avrupa tarafından ve başka ülkeler tarafından rasyonel bir değerlendirme olarak kabul ediliyorsa, biz kabul etmiyoruz efendim.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Bakanım, polis olarak alıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Efendim?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Polis olarak alıyor musunuz? Bahsettiğiniz Tuncelileri, Alevileri yani kendi teşkilatınıza alıyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Alıyoruz, alıyoruz, siz merak etmeyin. Bakın, bir şey söyleyeyim...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Genelde bize aksi yönde şeyler geliyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bak, demin bir şey söyledim, siz kaçırdınız. Demin bir şey söyledim, böyle bir ayrışmayı, böyle bir ayrıştırmayı ortaya koymak...

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Başkanım, ben devam edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tamam, özür diliyorum. Böyle bir ayrışmayı, ayrıştırmayı ortaya koymayı baştan beri reddettim. Ben Bakan olduğumdan beri bana şu soru soruluyor? “Ne kadar Alevi, ne kadar polis, polis müdürü, vali vardır?” Bir kere meseleye insani açıdan böyle yaklaşmak ve böyle bir yukarıdan aşağıya değerlendirme yapmak son derece yanlış.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz bunları sunumunuzda, şeylerde cevaplırsanız daha memnun oluruz.

İbrahim Bey, buyurun, sürenizi durdurmuştum.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Şimdi, Sayın Bakan, doğru, böyle söylüyorsunuz, aynı noktadaysanız ki -samimiyetinize inanıyorum- ama rapor öyle söylemiyor ama gelişmeler onu söylemiyor ama bugün yaşadığımız sorunlar bunu söylemiyor. Bu sorunların çözümüne dair hâlen yığınla duran problem alanları var, bunlar hâlen çözülmemiş. Örneğin burada ana dilde eğitimle ilgili görüşünüz de var. Kürtlerin ana dilde eğitim alması gerektiğini söylüyorsunuz. Buradaki konuşmanızda,

Mardin’deki konuşmanızda babanızı da zorla ikna etmeye çalıştığınızı da söylüyorsunuz yani ikna olmadığını falan söylüyorsunuz. Kürtlerin ana dilde eğitim görme hakkının bir insan hakkı olduğunu söylüyorsunuz. Bunlar çok güzel şeylerdir yani sorunun kökenine dair, sorunun esasına dair temel, ilkel yaklaşımlardır. Şimdi bu problemler duruyor mu hâlen yerinde? Duruyor. Bunların çözümünü isteyen insanlar içeride mi? İçeride. Yani bunlar şu veya bu şekilde işte terörle ilişkili, şiddetle ilişkili gösteriliyor ama esas nedeni bu soruna dair çözüm üreten insanların hâlen illegal gösterilmesi, hâlen gayrimeşru ilan edilmesi ve hâlen bununla ilgili çeşitli yaptırımlara tabi kalmasıdır. Örneğin, işte akademisyenlerle ilgili. Bakın, bizim akademisyenlerin barış bildirisine imza koymasıyla ilgili bakış açımız, ona yönelik tutumunuz da -işte sizi de tenzih ederim, belki siz şey etmiyorsunuz, daha düşüncenizi bilmiyorum- Hükümetinizin yaklaşımı farklı. Yani orada akademisyenler “Barış istiyoruz, çatışmalar olmasın.” diyor, Hükümetin güvenlikçi politikaları...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Bildiriyi okumadınız herhâlde.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Ben okudum, okudum.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Ya yetti ya!

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Ama çarpıtıyorsunuz.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Kavcıoğlu...

İBRAHİMAYHAN (Şanlıurfa) – Ben farklı bir şeyden bahsediyorum. Bakın, sizin değerlendirmeniz farklı olabilir ama sonuçta biz konuşuyoruz, siz öyle değerlendiriyorsunuz, ben de konuşarak...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Bu ülkede barış adına hiç mi bir şey yapılmadı? Öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Sayın Kavcıoğlu, size söz talebi vereceğim. Sayın Kavcıoğlu, siz konuşmanızda dile getirirsiniz, lütfen.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Siz dile getirin, bakın, biz zaten niye birbirimizle konuşacağız, niye böyle platformlara ihtiyaç duyuyoruz? Yani hiç kimsenin düşüncesi mutlak değildir.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Doğruları konuşacaksınız.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Ama şimdi size göre doğru...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Ya, sizin dediğinizi kabul edersek tamam mı?

BAŞKAN – Sayın Ayhan, siz devam edin, buyurun.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Şimdi, size göre bir doğru, benim için doğru olmayabilir yani şimdi bu çok yanlış bir yaklaşım.

Şimdi, neyse, ben şunu söylüyorum. Bakın, bin küsur akademisyen Türkiye’de barışın tesis edilmesi için bir imza kampanyası başlattı ve bu imza kampanyası başlattıkları için de işlerinden oldular, içeri atıldılar ve bir sürü yaptırıma maruz kaldılar. Yani benim anlattığım konuyla bağlantılı bir şekilde dile getirmek istiyorum. Sayın Bakanın ifade ettiği demokrasi, insan hakları, özgürlükler bağlamında ele alınması gereken bir şey ama karşı karşıya kaldıkları muameleye baktığımız zaman kesinlikle bu mevcut yaklaşımlarla, bu mevcut bakış açısıyla örtüşmeyen yaptırımlarla karşılaşılıyor. Dolayısıyla yani bütün bunları gören bir yerden sorunlarımızı güvenlikçi bir perspektifle, güvenlikçi bir politikayla çözmekten ziyade demokratik esaslar üzerinden, özgürlükleri esas alan bir tutumla çözmeliyiz.

Bakın, kayyumlar meselesi de öyle, az önce Celal Bey de anlattı. Şu ana kadar bizim belediye başkanları hâlen içeride olmalarına rağmen -84 belediyeye kayyum atanmış- haklarında verilmiş bir hüküm yok yani terörü desteklediği, şiddeti desteklediği, bir yerlere para aktardıklarına dair bir hüküm

yok ama kamuoyunda, gündemde sürekli böyle kriminalize edilerek, farklı gösterilerek mahkûm edilmeye çalışılıyorlar. Ha, tüm bunlar sübjektif değerlendirmelerdir, niyete bağlı değerlendirmelerdir, hani demokrasinin de böyle bir şey olmadığını da hepimiz de biliyoruz yani. Olgularla kendisini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – ...işletmesi gereken bir sistemdir. Dolayısıyla ben hani güvenlikçi politikaların son yıllarda artıyor olmasının ülkemizin geleceği açısından, ülkemizdeki toplumsal sorunların çözümü açısından geçer yol olmadığını; bu mevcut yöntemlerin, bu mevcut yaklaşımların terk edilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Bir diğer nokta da bakın, 15 Temmuzdan bugüne kadar sık sık gündeme de geldi, bu zırhlı araçların çarpması ve yaptıkları kaza görüntüleriyle ölen insan sayısı. Yani 8'i çocuk olmak üzere şu ana kadar bir yılı aşkındır 30'a yakın insan bu zırhlı araçlardan kaynaklı yaşamını yitirdi. En son işte bugün aileleri bizleri ziyaret etti, en son 8 Ekim 2016 tarihinde Yüksekova'da COBRA tipli zırhlı araçtan çıkan kurşunlarla Yüksekova'da 4 yurttaşımız yaşamını yitirdi. Sayın Bakan, siz de taziyeye gittiniz ve orada bu olayın takipçisi olacağımızı söylediniz. Bunun tutukluluk sonucu olduğunu veya bunun FETÖ'cüler tarafından yapılabilme ihtimali olduğunu da beyan ettiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben?

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Yani bu polislerin FETÖ'cü olma ihtimalinin olduğunu.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben?

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Evet, basında okudum, bilmiyorum yani ben okuduğumu söylüyorum.

Şimdi, bu insanların bugün aileleri bizi ziyaret etti. Dükkânlarında otururken, iş yerlerinde otururken esnaf olan bu insanlar zırhlı araçtan çıkan kurşunlar sonucu yaşamını yitiriyor. Ne oluyor? Siz kamuoyunda, basında bu olayın takipçisi olacağımızı söylüyorsunuz, 4 insanın yaşamını yitirdiği bir olayda 3 polis yargılanıyor, bu 3 polisten biri on ay tutuklu kalıyor, ikinci duruşmada on ay tutuklu kalan polis tahliye ediliyor. Bakın, 4 yurttaş böyle bir şeyin, güvenlik eksensli yaklaşımlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, lütfen tamamlar mısınız.

Buyurun.

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Yani bütün bunlar sorun ve bununla ilgili, buna benzer bir sürü problem söz konusudur. Dolayısıyla mantığımızı biraz daha böyle demokrasiden, çözümden, özgürlüklerden yana hayata geçirirsek o noktada bir çaba içerisine girersek inanıyorum ki bu gibi sorunlar da en aza inecektir.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun Başkanım.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günay.

EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle sizin şahsınızda tüm Emniyet güçlerini ve İçişleri Bakanlığı çalışanlarımıza teşekkür ediyorum. Minnettarız, eğer şu anda şu toplantıları yapabiliyorsak gerçekten sahada verilen mücadelenin, fedakârlığın farkındayız.

Türkiye şu anda eş zamanlı ve çok boyutlu bir terör mücadelesi veriyor. Bu bir gerçek ve bunu her ulusal ve uluslararası platformda dile getiriyoruz. FETÖ-PDY, PKK, PYD ve türemiş tüm versiyonları, El Kaide, DEAŞ, yine türemiş tüm versiyonları yani terörün her türüyle her grubuyla, oluşumuyla Türkiye eş zamanlı bir mücadele veriyor. Bunu yapabilen başka bir ülke de yok gerçekten. Dünyada tek Türkiye'nin yaptığına canıgönülden inanıyorum, bütün gelişmeler de bunu gösteriyor. Çünkü Türkiye şunu hep söyledi: Terörün dini, dili, cinsiyeti, mezhebi, ırkı olmaz; terör terördür, küresel bir tehdittir ve bunu küresel iş birliğiyle mücadeleyle ancak yenebiliriz. Ama ne yazık ki bu kadar etkin mücadeleyi veren Türkiye'nin yanında da hiçbir müttefik ülkeyi ya da komşularımızı göremiyoruz, destek alamıyoruz. Batı'nın bu ikircikli tavrını burada da kınamak istiyorum ve bu kınamayı bizler uluslararası platformlarda da sürekli dile getiriyoruz, örnekler veriyoruz. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde yapılan toplantılarda terörün yansımaları, etkileri konuşuluyor ama kökeni hiçbir zaman konuşulmuyor. Orada da tabii biz bir sorunun kökenine inmediğimiz zaman hiçbir şekilde çözemeyeceğimizi dile getiriyoruz. Artık terör yerel, bölgesel değil, küresel bir boyut aldı ve bunun bütün dünyaya bir tehdit olduğunu hep savunduk ve bunun da yansımalarını ne yazık ki görüyoruz. Diğer ülkelerde, terörü besleyen, destekleyen ülkelerde de terör eylemlerinin etkilerini görüyoruz. Terörün tanımı değişti, siyasi, insani, sosyal, ekonomik boyutları da kapsıyor ve Türkiye sadece çeşitli terör örgütleriyle değil, bir de bu boyutlarıyla mücadele veriyor.

Burada Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisindeki bir rapordan çok kısaca bir şeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Avrupa Konseyi, göç ve mülteci sorununa yönelik bir raporunda Türkiye'yle ilgili şu kısmı çok net paylaştı, bu da bizim için, ülkemiz için bir gurur kaynağıdır: Göç alanında Türkiye-Avrupa Birliği mutabakatının kabulünden sonra somut sonuçlar alındığı, Yunanistan'daki durumun da iyileştiği ancak koşulların hâlâ arzulanandan uzak olduğu, AKPM'nin Türkiye'nin ilk iltica ülkesi veya güvenli üçüncü ülke olarak kabul edilmesiyle bağlantılı endişelerin yersiz çıktığı, Türkiye-AB mutabakatından sonra Batı Balkanlar ve Macaristan'a yeni gelen sığınmacıların sayısında yüzde 83'lük bir düşüş yaşandığı belirtildi. Yani gerçekten Türkiye'nin etkin politikasını burada artık Avrupa Birliği de kabul etmiş oluyor. İtalya'ya sığınmacıların varmasının Libya makamlarının sınırlarını kontrol etmekteki başarısızlığından kaynaklandığı yani kısacası Ege'de olan başarının Akdeniz'de olmadığı vurgulanıyor. Bu nedenle, tekrar, sahada gece gündüz bu mücadeleyi veren herkese minnettarız.

Teşekkür ediyorum. 2018 bütçesi de hayırlı olsun Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günay.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Sayın Bakanın sunumunu dinledik, Türkiye'de güvenlik konusunda yapılanları anlattı. Söylediklerinden şunu çıkarabiliriz herhâlde: "Türkiye Cumhuriyeti, tarihinde hiçbir dönem güvenlik, hem araç gereç hem yetişmiş insan, yaptığı operasyonlar, projelerle hiç bu kadar güvende olmamıştı." Evet, yani terörle ilgili yaptıklarımızı biliyoruz, aldığımız neticeleri de biliyoruz fakat bu asayiş konusunda, sokaktaki insanın güvenliği konusunu hani teröre odaklanarak acaba ihmal mi ettiniz diye düşünüyorum. Bir sürü olay var her gün her yerde yaşanıyor. İşte geçenlerde Ankara'da 2 gazimizin yaşadığı olay, ben İstanbul'da bir günde iki defa yaşadım. Yani sokaklar çok da güvenli değil Sayın Bakanım. Neyse, tabii ben bunu konuşacak değilim.

Şimdi, Sayın Bakanımın dili çok sivridir, o nedenle konuşmamın öncesinde ben kendi kırmızı çizgimi ortaya koymak istiyorum çünkü eleştireceğim Sayın Bakanımı. Benim siyasal görüşüm olarak, insan olarak kırmızı çizgim; şiddet, terör, ırkçılık, nefret söylemi. Yani bunlardan her şekilde uzak bir insanım, böyle bir şey varsa orada durmam, bununla da hayatım boyunca mücadele ettim. Bunu ifade edeyim.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; evet, Türkiye terörle mücadele ediyor ve siz her fırsatta söylüyorsunuz, “Son terörist kalıncaya kadar müthiş bir mücadele içindeyiz.” diyorsunuz. Sayın Bakanım, bu ilk defa söylenmiyor Türkiye’de yani siz çok iyi biliyorsunuz, kırk seneden beri bunu herkes söyledi. Efendim, niye başarıya ulaşılmadı, niye bu noktaya kadar geldik? Bunda, siz, sizden önceki duruma da işaret ettiniz. “Güvenlik güçlerindeki ya da organizasyonundaki zafiyetler 15 Temmuzda fark edildi.” filan dendi. Zafiyetler belki kolaylaştırıcı sebeplerden biriydi ama kesinlikle, bununla, belki de kayıpların artmasında filan etkiliydi güvenlik güçlerinin içindeki yapı, araç gereç donanımının, eğitiminin yeterli olmaması filan. Esas neden bu değil. Şimdi, Türkiye’nin karşı karşıya bulunduğu... İşte arkadaşımız biraz evvel söyledi: “Dört beş tane ayrı terör örgütüyle bir anda mücadele ediyor.” Bunların hepsi bambaşka şeyler, bunu siz değerlendiriyorsunuz. DEAŞ küresel bir yapı yani bir terör örgütü mü, bir araç mı? Elbet terör yapıyor ama herkesin yani kimin işine yarıyorsa o, onun sanki taşeronu gibi ama küresel bir yapı, sadece Türkiye’nin dinamikleriyle filan izah etmemiz yok. DEAŞ’la mücadele etmek için elbette “teröristi yakalama”, “etkisiz hâle getirme” filan, dediğiniz şeylerde aynı yöntemi kullanıyorsunuz ama DEAŞ’la mücadele bambaşka bir yöntemle yapılır. DHKP-C filan, işte marjinal bir sol örgüt, marjinal terör filan diyebiliriz. PKK bambaşka bir şey yani gerekçeleri bambaşka bir şey ve Türkiye’nin otuz kırk seneden beri aktif bir şekilde en büyük sorunu, en büyük problemi; sadece terörden ibaret olmayan, biraz evvel arkadaşımızla, İbrahim Bey’le tartıştığımız dünya kadar konunun temelinde yattığı, siyasal, kültürel, psikolojik, sosyolojik, ciddi sebepleri, altyapısı bulunan önemli bir olay ve Türkiye için de en önemli olay. Bu olayı sadece güvenlikçi politikalarla, en gelişmiş yöntemler ve tekniklerle... “Dağda son terörist kalınca.” diye bir son mümkün değil Sayın Bakan. Buna inanarak her şeyi bunun üzerine kurmak eşyanın tabiatıyla mücadele etmek anlamına geliyor. Eğer bu olayın temelinde yatan -yani bunu herkes biliyor- sebepleri ortaya çıkarıp -ki daha evvel Adalet ve Kalkınma Partisi bunu yapmaya kalktı- altındaki sebeplerle, Türkiye, çok ciddi, siyasal, toplumsal, kültürel, hukuki bir şeyler yapamazsa bu işin üstesinden gelmesi mümkün değil. Bu demek değildir ki “Niye Türkiye terörle mücadele ediyor?” diye böyle bir şey söylemiyorum, başka bir şey söylüyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, buradan hareketle size bir şey söyleyeceğim. Biz bu terörle mücadeleyi Cumhuriyet Halk Partisi olarak -ben kişisel- desteklediğimizi, terörle mücadele, terör konusunda asla bir tavizin olmamasını söylemekle beraber, demokratik bir hukuk devletinin terörle mücadelesinin de hukuk içinde olması gerektiğini, hak ve özgürlükleri dikkate alması gerektiğini söylüyor ve bu duyarlılığımızdan dolayı olup biten bazı olaylarla ilgili size soru soruyoruz. Bundan bir sene evvel de “Filan köyde şöyle bir olay oldu, şöyle bir söylenti var, bu söylenti doğru mudur?” diye sorduk size. Siz çok kızdınız Sayın Bakanım ve Trabzon’a gittiniz -ki o bölge seçim bölgemiz- “Kandil’e sorun.” diye bize elinizle işaret ederek bağırdınız. Bitirmediniz, arkasından devam ettiniz “Memleketinde, Rize’de gelebiliyor musun, aday olabiliyor musun?” filan diye. Birtakım -duyarlı çevreler oralar- onlara hedef gösterme anlamına gelebilecek açıklamalar yaptınız. Sayın Bakanım, böyle bir şeye hakkınız yok. Ben bir vatandaşım, milletvekilliğini bir tarafa bıraktım, böyle bir şey konuşamazsınız, iftira. Biz terörü merörü desteklemiyoruz bir defa, bunu bilin. Niye Kandil’e soralım Sayın Bakanım? Bizim, Kandil’le bir şeyimiz yok ki, hiç gitmedik, kimseyi de göndermedik. Size soracağız, siz bizim Bakanımızsınız, başka partiden olabilirsiniz. Ben Türkiye Cumhuriyeti vatandaşsım. Vatandaşlarla ilgili bir şikâyet var, bir problem var, bir sıkıntı var. Propaganda da olabilir bu, terör örgütü ve destekçileri böyle

propagandalar da yapabilir. Ama ben milletvekili olarak soruyorum: Böyle bir problem var mı, yok mu? Siz cevap vereceksiniz, ben size inanacağım, kamuoyu da aydınlanacak. Beş gün geçmiş, hiçbir açıklama yapılmıyor. Neyse, bu konuyu bir tarafa yazdık Sayın Bakanım. Size gerçek...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Kamuoyunda sorma, bana sor o zaman.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Size soruyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Kamuoyundan sorma.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kamuoyunda yayınladı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Başka arkadaşlarınız bazı medyayla...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Siz kamuoyuna açık olarak söylediniz, benimle ilgili Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Siz kamuoyuna söylediniz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kamuoyuna açık olarak söylediniz, ilan ettiniz, gazeteler yazdı Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Arkadaşlar açıyorlar, soruyorlar, diyorlar ki: “Bu olayın aslı nedir ve siz bunu nasıl görüyorsunuz?”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kamuoyunda tartışılıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Çok doğal olarak cevap veriyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, kamuoyunda tartışılıyor. Ben Türkiye Büyük Millet Meclisi Milletvekiliyim ve denetim görevim var, meşru yollarla size soruyorum Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tam bir yıldır Koruköy ve civarındaki köylerde şu anda çok büyük bir sıkıntı yok. O operasyonun önemli bir sonucu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam Bakanım, ben “Orada öyle bir olay olmadı.” demiyorum. Bana karşı orada takındığımız tavrı soruyorum Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Kıymetli Milletvekilim, bakın şimdi, orada bir uzmanımız şehit oldu. Kendisinin şehit olacağını bile bile girdi oraya ve orada Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve oranın, Nusaybin’in, artı aynı zamanda Ömerya’nın ve aynı zamanda o çevrenin huzuru yaklaşık on aydır, on iki aydır, sizin dediğiniz tarihten itibaren oradaki...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, bunlarla ilgili bir şey söylemiyorum ben.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama bir şey söylüyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunlarla ilgili bir şey söylemiyorum ki ben.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bunu, bu sorumluluğunuzu, ortaya koyduğunuz şu sorumluluğunuzu, samimiyetinizi... O zaman bana telefon açın -benimle bu şeyiniz var- deyin ki... Bunu benimle kamuoyunda niye konuşuyorsunuz? Siz konuşmayın, konuşanlar konuşuyor zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, kamuoyunun aydınlanması gerekiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Biz aydınlatıyoruz, vali aydınlatıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu, terörle mücadelede de zarar veren bir tutumdur.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hayır hayır, vali aydınlatıyor, biz aydınlatıyoruz, herkes aydınlatıyor. Bizim hiçbir terörle mücadele olayımızda bir aydınlanmamışlık söz konusu değildir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, siz insansınız, vali de insan, bir sürü yanlışlar yapabilir yani niye böyle davranıyorsunuz ki? Ben eleştiriyorum sizi ya. Doğru muydu yani? Orada evet/hayır propagandası başlarken... O bölge de hassas bölge, orada bir sürü paramiliter şeyler var, eski bir mafya bozuntusu oralarda terör estiriyor Sayın Bakanım, herkesi tehdit ediyor. Orada beni öne attınız Sayın Bakanım, bunu söylüyorum size. Neyse, devam edeyim ben.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, biraz tartışmalardan dolayı süremi bitirdim, devam edeyim, birkaç konuya daha gireceğim.

Şimdi, bu terör örgütlerinden bir de FETÖ var, Fetullahçı terör örgütü. Ya bu örgüt ne DEŞ'a ne DHKP-C'ye ne PKK'ya, hiç birine benzemiyor, başka bir örgüt bu. Bu bildiğimiz anlamda yani şu terör örgütlerinin yaptığı anlamda bir terör filan yapmıyor, yapmadı, yapacağını da sanmıyorum. Bu, Türkiye Cumhuriyeti, TSK, ordudaki subayları ve bizim vergilerimizle alınan uçakları, silahları ele geçirerek askerî darbe yapmaya kalktı ve püskürtüldü. Böyle bir yapı bu, başka bir şey, bununla mücadelenin diğerlerinin mücadelesinden farklı bir mecrada, yöntemlerle filan yapılması gerekiyor, yapılıyor da. Şimdi, o sebeple, bu FETÖ'yle yapılan mücadeleyle ilgili ortada çok ciddi problemler var, müthiş mağduriyetler var. Bu mağduriyetleri hep konuştuk, konuşmaya da devam ediyoruz. En son, Yargıtay bir karar verdi Sayın Başkanım, bunu takip etmişsinizdir; tarihi filan da var, 3 Ağustos 2016 tarihinde. Kimler terör örgütü sayılacak yani terör örgütü nasıl sayılacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, bu karardan önce çok geniş bir şekilde kullanıldı bu terör örgütü üyeliği. Bu sebepten dolayı o kadar çok insan mağdur ki hâlâ. Bakın, siz rakamlar vermişsiniz, 154.110 kişi gözaltına alındı, 48.739 tutuklu var filan. Görevden alınan, memuriyetine son verilen insanlar var. Bir komisyon kuruldu. Yani bu sadece sizinle ilgili değil, elbette Adalet Bakanlığı ve Hükümetinizle ilgili. Bu komisyon uzun süre göreve başlayamadı, göreve başladı, henüz işini daha yapmaya başlamadı, bir tane karar vermedi. Çok ciddi mağduriyetler var.

Geçen gün burada bir konuyu gündeme getirdim, Gümüşhane'de Şiran'da bir aile, esnaf, evet, Zaman gazetesi okumuş -Şiran'dan söz ediyorum- sekiz dokuz ay içeride kaldıktan sonra çıkmış ama -bu aile beş sene evvel yetiştirme yurdundan bir kız çocuğu evlat edinmiş- gelmişler “Sen terör örgütü üyesisin.” diye alıyorlar. Çocuk ağlıyor, anne ağlıyor, 2 kardeş ağlıyor; elinden alıyorlar. Bu gerçekten çok insani bir şey. Anlattık aileden sorumlu Sayın Bakanımıza ama herhangi bir adım şimdiye kadar çıkmadı. Bu mağduriyetlerle ilgili acilen bir şey yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Son konum da bu özel güvenlik şirketleriyle ilgili. Bakın, Türkiye'nin Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun'u var, 5188 sayılı, 2004 tarihli. Bu kanuna baktım, ettim yani bu, bankalarda, şurada burada bu özel güvenlikçileri bir şekilde kapsayan, onları düzenleyen bir kanun ama Türkiye'nin bir tane -ismini de vereceğim- “SADAT” diye bir özel güvenlik şirketi var. Bu şirketin yaptıklarına bakıyorum, sayfasını açıyorum, okuyorum, aman Allah'ım! Mesela bu şirket eğitimler veriyor: Gayrinizami harp, keskin nişancılık, kara harekâtı, koruma, tahrip, ileri tek er muharebe, topçu ve havan ileri gözetleyicilik, tank ve zırhlı araç avcılığı. Gerçekten “SADAT” diye bir örgüt ya da böyle örgütler var mı güvenlik güçlerinin yerine geçen? Ki kanun hükmünde kararnameyle, bazı güvenlik örgütlerinin ağır silahlar da kullanabileceğine dair bir düzenleme de yapıldı yanılmıyorsa. Bu örgütle ilgili ya da bu şirketle ilgili

çok sayıda haber var, sizin gözünüzden hiç kaçmıyordu değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım. O kadar çok şey yayınlanıyor ki bununla ilgili ve gerçekten endişe ediyor insan çünkü dünyada da böyle bir trend var, özel güvenlik. Mesela Amerikan ordusu Irak'tan büyük ölçüde çekildikten sonra Blackwater özel güvenlik şirketi 100 binden fazla insanla Irak'ta kaldı ve Irak'ta yapılan dünya kadar olumsuz katliama, tahribata imza atmış bir şey. Böyle bir şey mi? Biliyorsunuz ki özel güvenlik güçleri dünyada 250 milyar dolarlık bir bütçeyle orduların yanında paralel ordu olarak... Türkiye'de de böyle bir şey var mı? Gerçekten bu konuyla ilgili ciddi sorular var. Bu sorulara cevap verirseniz, bizi aydınlatırsanız çok memnun olurum.

Adalet ve Kalkınma Partisinin daha önceki yönelimi doğru bir yönelimdi. Sebebi kim, nasıl vazgeçti Türkiye barışı konuşmaktan? O sorumluydu, bu sorumluydu, Orta Doğu'da olup bitenlerden dolayı oldu, vesair ama o süreçte hiç kimse ölmedi. Hiç kimsenin ölmediği süreç en iyi süreçtir diye düşünüyorum. Yanlışları da biliyoruz, tecrübemiz de var. En kısa zamanda, terörle mücadele devam ederken Türkiye tekrar oturup bu problemi nasıl çözer, barışı kalıcı olarak nasıl tesis eder buna bakılması lazım. Bunu çözmeden Türkiye'de ne demokrasi yapabiliriz ne Türkiye'nin beka sorununu çözebiliriz ne ekonomiyi geliştirebiliriz ne 80 milyon insanımızı huzur ve barış içinde yaşatabiliriz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, önce, müftü nikâhıyla ilgili bir iki cümle söylemek istiyorum. Ben biraz geç katılabildim toplantım sebebiyle, neler konuşuldu tam olarak bilemiyorum ama birkaç noktada ben de fikirlerimi açıklamak istiyorum.

Şimdi “İsteseler de istemeseler de müftü, nikâhı kıyacak.” diye bir dayatma kültürü olmuştu. Bunu son derece yanlış buluyorum çünkü bu toplumda toplumun bir kesimi müftü nikâhına karşıydı ve onların da bu toplumda tabii bir yeri var, onlar da bu ülkede kadın cinsiyeti oluşturuyor. Bu dayatma kültürünü doğru bulmuyorum, öncelikle bunu ifade etmek isterim.

Yılda 600 bin civarında nikâh kıyılıyor ülkemizde ve nikâh dairelerinin yoğunluğundan nikâhların ertelenmesi gibi bir şey de olmadı. Olsa da burada eleman fazlalığı sağlanabilir.

Bu müftü nikâhı olayı başka bir şey daha yaptı Sayın Bakan, özellikle, müftü nikâhı olanlar belediye nikâhı olanlar şeklinde bir ayrımcılığa ya da bir bölmeye sahne oldu diye düşünüyorum. Mesela ben komşumun imam nikâhı var mı yok mu bilmiyorum. Yasak da değil, isteyen zaten bunu yaptırabiliyor ama şimdi toplumda müftü nikâhı olanlar-olmayanlar şeklinde bir ayırım olacak diye çekincelerim var. Bunu doğru bulmuyorum.

Başka bir konu: Türkiye'de bireysel silahlanmayla ilgili benim de meraklarım var. Diğer konular çok konuşulmuştur diye ben böyle bir konuşma çerçevesi çizdim kendime Sayın Bakan. Şimdi, artık, işlenen 100 cinayetin 70'inde silahların kullanıldığı biliniyor ve siz bunları açıkladınız. Mesela 2016-2017 yılları arasında meydana gelen 26.818 olayın 18,4'ünde ruhsatlı silah kullanılmış ama yüzde 81,6'sında ruhsatsız silah kullanılmış. 100 cinayetin 70'i silahlarla gerçekleştirilmiş. Mesela İstanbul ilk sırada geliyor. Her yıl yüzde 4'ün üzerinde artış var illerde ve en çok satılanlar arasında da Kaleşnikof gibi türler geliyor. Bir de biliyoruz ki bayilerden alınan ruhsatlı silahlar var, bir de “internet üzerinden” diye yorumlar var basında da, sizin de 8 Kasım'da bir açıklamanız var bununla ilgili. Ben bu konularda biraz daha net açıklama yapmanızı rica edeceğim çünkü gerçekten, bu silahlanma ülke

genelinde çok büyük olaylara, facialara sebep oluyor. Ben Bursa Vekiliyim, bildiğiniz gibi ve benim de ilimde, pompalı tüfek almış, Gemlik ilçesinde bir vatandaş, geldi, bir avukatı -müvekkil olarak- burada öldürdü. Yani artık insanlar pompalı tüfekle şehir içinde gezinebiliyorlar. Bu konuda görüşleriniz nedir, nasıl bir politika izleyeceksiniz bundan sonraki dönemlerde; bunu sormak isterim.

Aşağıda konuşmam olacağı için belki sorular kısmına kalamayabilirim diye birkaç sorum var, onları da söyleyeceğim Sayın Bakan.

Belediye başkanlarının yurt dışı çıkış izinleri ne zaman serbest kalacak? Benim ilimde de aynı şeyleri yaşamıştık, sizinle de görüşmüştük. Mesela belediye başkanı bir heyet götürecek oluyor, bu bir folklor ekibi olabiliyor, bir yarışma ekibi olabiliyor, orada katılacağı bir etkinlik olabiliyor ama yurt dışı çıkış izni yok. Bununla ilgili bu konunun akıbeti ne olacak, onu öğrenmek isterim.

Bir başka nokta, yine, belediyelerle ilgili; organize sanayi bölgeleri emlak vergisi muafiyeti sebebiyle birçok belediye 2017 bütçe gelir gerçekleşmesi sorunu yaşayacak. Bu, tabii, belediyelerden bize gelen sorulardan bir tanesi. Tabii ki önümüzdeki yıllarda da önemli gelir kaybına uğrayacaklarını bekliyorlar. Bu kayıpları giderecek bir düzenlemeye ihtiyaç olduğu düşünülmemekte. Bu konuda İller Bankası, bu kayıpları karşılamak için, mağdur olan belediyelerin bu kayıplarını karşılama konusunda bir çalışma yapacak mı ya da Maliye Bakanlığı bu konuda bir çalışma yapacak mı? Sizin buna katkınız ne olacak, önceliğiniz olacak mı; bunu sormak isterim.

Bir başka sorum da belediyeler birkaç bakanlıkla birlikte yürütüyor işlerini yani belediyelere birkaç bakanlık karışmış oluyor. Mesela büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyelerinin işleri birbirine çok, son derece karışmış durumda. Bir yasayla bu kurumların sorumluluk alanlarının net olarak belirlenme ihtiyacı var diye düşünüyorum. Ayrıca, belediyelerin güçlenmesi ve özellikle de büyükşehir ilçe belediyelerinin mali, teknik ve idari sorumluluklarının artırılması konusunda politikanız, düşünceniz, görüşünüz nedir; neler yapmayı planlıyorsunuz?

Bir son sorum da şu olacak: Belediyelerle ilgili yasa tasarısı gündeme gelecek mi bu son dönemde? Gelecek ise yasa tasarısında neleri düşünüyorsunuz? Bu konuda muhalefetle bir bilgi paylaşımı yapabilir misiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çiçek, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Teşekkürler Başkanım.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli heyet; şahsınızda -biraz önce yanınızdaydı- Harbiyeden devre arkadaşım olan Jandarma Genel Komutanı dâhil, bütün Türkiye’de güvenlik üreten bürokratlara, mesai arkadaşlarınıza başarılar diliyorum. 2018 bütçesinin -ki yaklaşık 50 milyar, yüzde 25 artışla- Bakanlığınıza, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Tabii, güvenlik ve adalet devletin iki temel görevi. Ne yazık ki her iki konuda da özellikle 2007 yılından itibaren, son on yıldır büyük sıkıntılar yaşıyoruz ve bunlardan adaletin eksik olduğu bir Türkiye’de, beş yıla yakın cezaevi sürecinde, güvenlik üreten bir kurumda görev yaparken cezaevinde emekli edilmiş bir cumhuriyet aydını olarak bu gelişmeleri, bu süreçleri cumhuriyete yakıştıramıyoruz, bizlere yakışmıyor.

Tabii, güvenlik konusunda, Türkiye'nin coğrafyası ve kültürlerin, medeniyetlerin, çıkarların çatıştığı bir noktada, bir bölgede güçlü devlet, güçlü güvenlik kuvvetleri olmadan huzur içinde yaşamamızın mümkün olmadığını hep birlikte biliyoruz. İşte bunu bilen emperyalistler, siyonistler kumpas davalarıyla başladıkları süreci 15 Temmuzda tamamlamak istediler. Ne yazık ki 15 Temmuzda gelen süreçte yetkili makamlara -belki şahsınıza da göndermişizdir- yazdığımız mektuplar, gönderdiğimiz bilgi, belgeler -başta FETÖ olmak üzere- hiç kale alınmadı ve işte, 15 Temmuz karanlık gecesini yaşadık, şehitler verdik, gaziler verdik, büyük bir bedel ödedik.

Tabii, tabur komutanı olarak güneydoğuda PKK'yla mücadelede görev almış bir milletvekili olarak şunu vurgulamak istiyorum: Adalet Bakanlığı bunu kısmen yaptı kendi personeli için, özellikle özlük hakları anlamında bir iyileştirmeyi gerçekleştirdi. Alanda dolaştığımızda, polis olsun asker olsun, herkesin özlük hakları açısından yetersiz olduğu bir noktada şikâyetleri var, bunu da her ortamda dillendiriyorum. Personelin özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda bir çalışmanız var mı? Adalet Bakanlığının yaptığını İçişleri Bakanlığı da yapacak mı? Birinci sorum bu.

İkinci konu, şehit ve gazilerle ilgili çeşitli söylentiler var, özellikle 15 Temmuz gazilerine, şehitlerin yakınlarına daha pozitif ayrımcılık yapıldığı konusunda kamuoyunda bazı somut delillerle desteklenen yakıştırmalar var. Bu konuda, bir ayırım yapılmayacağı konusunda, tek bir yasayla bütün şehit ve gazilerin hak ve çıkarlarının korunacağı konusunda bir çalışma var mı? İkinci öğrenmek istediğim konu bu.

Üçüncü konu, bu, FETÖ laneti nedeniyle güvenlik kuvvetleri -ki 500 bini geçen mevcuduyla- Silahlı Kuvvetler, yargı büyük ölçüde yara aldı; bu mikrobu, bu virüsü temizliyor. Genç polise, askere, jandarmaya ihtiyacımız var ancak 30 bine yakın, eğitimini tamamlamış, rütbe takmayı bekleyen genç, hiçbir güvenlik soruşturması yapılmadan kapının önüne konuldu. Bunlara fişleme anlamında gelen -belki nakil olan- bazı belgeler de verildi diploma gibi ancak bunların hiçbiri kamuya kabul edilmiyor. Bu gençleri soruşturma bile yapmadan -ki soruşturma makamları da MİT ve İçişleri Bakanlığı bünyesinde- kapının önüne koymak, bunların zararlarını karşılamadan devletçe bunları mağdur etmek -komisyona başvuru hakları da yok- konusunda, bunların haklarının iadesi konusunda bir çalışmanız var mı?

OHAL'le ilgili çalışmalar mutlaka güvenlik kuvvetlerinin işlerini kolaylaştırıyor ama demokrasi ve güvenlik dengesinde artık bunun sonuna gelinmesi gerektiği konusunda kamuoyu baskısı var. OHAL'i ne zaman sona erdirmeye konusunda Hükûmete teklif yapmayı düşünüyorsunuz?

Son sorum da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, son sözlerinizi alayım.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – FETÖ gibi mikropların devletin temel kurumları olan polise, jandarmaya, sahil güvenlik güçlerine sızmaması için personel temininde ne gibi kriterler uyguluyorsunuz?

Çok teşekkür ediyorum, tekrar bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kavcıoğlu...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, kıymetli milletvekilleri, değerli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, Türkiye'nin FETÖ'yle mücadelesini, PKK'yla mücadelesini, DEAŞ'la mücadelesini, diğer terör örgütleriyle mücadelesini, bölgesindeki envaiçeşit güçle mücadelesini sonuna kadar destekliyor ve takdir ediyoruz. Bu ülkenin ve aziz milletimizin hakkının, hukukunun yenilmesine, geleceğinin tehlikeye atılmasına da asla rıza göstermiyoruz. Kendi ülkesine, kendi milletine karşı ihanet içine giren kim olursa olsun, gözünün yaşına bakmadan gereğini yerine getirmek milletimize karşı sorumluluğumuzun, sorumluluğunuzun icabıdır. Milletimiz için çalışan, ülkemize katkı sağlayan herkese kucağımızı nasıl sonuna kadar açmışsak, milletimize ihanet edenlere, ülkemize zarar verenlere karşı da yumruğumuz o kadar sert olmalıdır ki bir daha bu konuda cesaret edemesinler. Bu konudaki yaklaşımınızı da takdirle izliyoruz.

FETÖ'den PKK'ya ve DEAŞ'a kadar bölücü terör örgütlerine, ihanet çetelerine karşı kararlı bir mücadele sergiliyorsunuz. Doğu ve Güneydoğu'muzda uzun zamandır yaşanan sıkıntıları çözmek için attığınız adımlarda esasen son üç dört yıldır yaşadığımız süreç bölücü terör örgütünün gerçek yüzünü ortaya çıkartması bakımından iyi olmuştur. 2015 yılındaki çukur eylemlerinin üstesinden bölge halkının desteğiyle gelebilmemizde 2013 yılından itibaren yaşadığımız tecrübenin çok büyük katkısının olduğunu düşünüyorum. Bölücü örgütün binbir vaatle, binbir yalanla yanına çekmeye çalıştığı Kürt kardeşlerim kendilerine asıl sahip çıkanın, güvenliği ve geleceği için fedakârlık yapanın örgüt değil devleti olduğunu bu dönemde açıkça görmüştür. Kendilerine demokratik zeminlerde her türlü imkân tanındığı hâlde iradelerini götürüp örgüte teslim edenlerin esamesi artık hiçbir yerde okunmuyor. Bugün, bu hain terör örgütüne katılımı yok denecek seviyeye indiren Bakanlığımızı tebrik ediyoruz. Son zamanlarda ağır darbeler alan terör örgütünü ve silahla aralarına mesafe koymayan destekçilerini, her bakımdan, sayenizde çok daha zor günler beklemektedir.

Türkiye ayağındaki bu bölücü terör prangasından kurtulma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir. Türkiye'de başaramadıkları ihaneti komşu ülkelerde hayata geçirmenin çabası içinde olanların heveslerini inşallah oralarda da kursaklarında bırakacağız. Ülkemizin güney sınırları boyunca bir terör oluşumu organize etmeye çalışanlar bu milletin istiklali ve istikbali için neler yapabileceğini görmek istiyorlarsa dönüp 15 Temmuz gecesine baksınlar. FETÖ'den PKK'ya ve DEAŞ'a kadar tüm terör örgütleri, ihanet çeteleriyle mücadeleimiz milletimizin istiklali, istikbali, bekası meselesidir. Unutulmamalıdır ki, Türkiye yaşadığı tüm badirelere rağmen hukuk devleti niteliğinden taviz vermemiş, geriye adım atmamış bir ülkedir. Dolayısıyla ne kadar ihanet içinde olurlarsa olsunlar ne kadar alçalırlarsa alçalsınlar tüm terör örgütleriyle mücadelemizi hukuk içinde yürüttük, yürütüyoruz. Açıkçası, dünyada Türkiye'nin yaşadıklarını yaşayıp da hukuk devleti ilkesine bu derece bağlı kalabilecek bir başka ülke de olduğunu sanmıyorum. Özellikle Batı ülkelerinin en küçük bir tehdit karşısında demokrasiyle, özgürlüklerle bağdaşmayacak uçlara nasıl savrulduklarını görüyoruz. Biz asla onlar gibi olmadık, olmayacağız. Bunun için de benzer durumlarda kendilerinin uygulamadıkları standartları bizden talep edenlere kulak asmadan yolumuza devam edeceğiz.

Olağanüstü hal ne zaman kalkacak? Olağanüstü hâl şimdilik kalkmayacak. Niye kalkmayacak? Çünkü OHAL uygulamasının bu sonuçlardaki katkısı oldukça yüksek olup bu uygulamanın doğru uygulanmasıyla sadece yurt içi ve yurt dışından terör örgütü katılımlarının önüne geçilmemiş aynı zamanda bunların geliri olan kaçakçılık gelirlerine de büyük darbe vurulmuştur. Türkiye'nin OHAL uygulamasıyla bu denli başarılar elde etmesi iç ve dış bazı kesimleri rahatsız etmiş, rahatsız etmeye de devam etmektedir. Bu nedenlerdedir ki, hâlihazırda dünyanın birçok noktasında uygulanan bu OHAL, özgürlükçü bazı söylemlerle süresi dolmadan Türkiye'de de bitirilmek istenmektedir.

Suriye’de savaş var, Irak’ta savaş var, Orta Doğu kazan gibi, Yunanistan batmış hâlde, Avrupa parçalanmanın eşliğinde, bir taraftan PKK, bir taraftan FETÖ, DAES, YPG her yerden saldırırken bizim ülkede “OHAL niye var?” tartışması yapılmakta. Başta Avrupa ülkeleri olmak üzere birçok yabancı güç de terörle mücadele için zaruri olarak uygulamaya konulan Türkiye’deki olağanüstü hâl uygulamasını eleştirmektedir. Ancak aynı Avrupa ülkelerinde uygulanan OHAL’le tüm insan hakları ve demokratik değerlerin yok sayılması oldukça düşündürücüdür. Bu ülkelerde terör saldırısı şüphesi nedeniyle caddelerde, sokaklarda, hatta otobüslerde bile ağır silahlı askerler görev yapıyor.

Bakıldığında, Avrupa’da OHAL uygulamasını yapan ve en katı şekilde uygulayan ülkelerin başında Fransa gelmektedir. Bilindiği gibi, Kasım 2015’ten sonra yaklaşık iki yıl olağanüstü hâl uygulayan Fransa, daha sonra OHAL’in yerine getirilen güvenlik kanunuyla OHAL’i aratmayan ve hatta bazı noktalarda daha katı uygulamalar içeren bir kanun çıkarmıştır. Yani Fransa OHAL’i kaldırmamış, aksine farklı bir isim altında yasalaştırmıştır. OHAL uygulamaları arasında yer alan adres baskınları, aramalar, güvenlik bölgesi ilan etme ve ev hapsi gibi çok sayıda güvenlik önlemi yeni yasada valiliklerin yetkisine verilmiştir. İstedikleri zaman ev hapsi, gözaltı, izne tabi olmayan şekilde arama yapma, gösteri engelleme veya kapatma uygulamaları, yirmi dört saat gözaltı uygulamaları ve bu sürede kayıt altına alma, yine bunlar gibi, internet erişimi, dijital veri kopyalama, medya denetimi, bunların hepsi bugün Fransa’da uygulanan OHAL uygulamalarıdır.

Türkiye’de bırakın OHAL’i, hatta FETÖ kapsamında yapılan en ufak uygulamaları dahi eleştiren Almanya’ya da bakalım. Bir gazetenin haber başlığında, Almanya’da Baviera eyaleti, ağustos ayından itibaren tehlikeli gördüğü kişileri suç işlememiş olsalar dahi süresiz olarak tutuklayabilecek yeni bir yasa çıkardı. Olayı düşünabiliyor muyuz? Yasaya göre, tehlikeli kişi olarak görülen biri daha önce on dört gün süreyle gözetim altına alınabiliyorken artık üç ay süreyle tutuklanabilecek, hatta, hâkim bu kararı süresiz hâlde getirebilecek. İspanya, İngiltere, Belçika gibi bizi eleştiren Avrupa’daki birçok ülkenin eleştirdikleri birçok hususta kendilerinin de uygulamaları bulunmaktadır.

Yine, başka bir ülke İngiltere. Terör saldırıları sebebiyle trenlerden otobüslere kadar toplu taşıma araçlarında polisler ağır silahlarla dolaşmaktadır. Aynı ülkede, radikal olduğu düşünülen birçok insan takip edilirken terör şüphelisi olarak yapılan tutuklamalar da gündün güne artmaktadır. Dolayısıyla, biz OHAL’i zaruri nedenlerle ilan ettik ve yine bu nedenlerle uzattık. Bizi bu konuda eleştiren iç ve dış kesimin öncelikle içinde buldukları ya da başka bir ifadeyle, hayran oldukları Avrupa’ya bakmalarını tavsiye ediyorum. Güvenlik için, ülke huzuru için adamlar “imaj” dememiş, “Dünya ne der?” dememiş katı bir biçimde önleyici tedbirler almış. Yine “hak” dememiş ve daha da öte “insan” dememiş birçok insanlık dışı uygulamaları yapmışlardır. Bizi eleştiren her kesim bilmeli ki bizler, bırakın vatandaşını, dünyaya vicdan dağıtan bir milletiz, ülkeyiz. Bize her fırsatta insanlık dersi vermeye çalışan Avrupa’nın savaş mağduru olup kendisine sığınan insanlara ne tür uygulamalar yaptığını hepimiz bilmekteyiz. Bugün 3,5 milyon savaş mağduru sığınmacıya veya ülkesine gelen kardeşlerine kucak açan ve ev sahipliği yapan ülkenin adı Türkiye’dir. İtalya, Yunanistan’da durum farklı değil. Hatta, Polonya’da hemen hemen her gün sığınmacı karşıtı gösteriler yapılmaktadır. Özellikle de Müslüman ve Afrikalı sığınmacı istenmiyor. Irkçılığa sözde “hayır” diyen Avrupa, Polonya’da “Sığınmacı olmasın olsa da Müslüman ve Afrikalı olmasın.” gösterilerini görmedi, görmüyor sanırım.

Son olarak geçen yaptığım konuşmalardan birinde yine Katalonya’daki siyasilere durumları ile ilgili bir örnek vermiştim. Böyle bir ülkede yaşadığımız için -iftihar ediyoruz, şükrediyoruz- şükretmemiz gerektiğini ifade etmiştim. İspanya’da tutuklu milletvekillerinden bahsetmiştim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım lütfen.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım Sayın Kavcıoğlu.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Bitiriyorum, bir iki dakika...

Bugün gelinen noktada İspanya’da Başbakan tarafından yapılan bir açıklamayı paylaşmak istiyorum. İspanya Başbakanı Rajoy “Bu kişilerin artık siyasette yeri yok.” dedi. Bu ifadeyi ne için kullanıyor, bileneğiniz vardır. Bu ifadeyi haklarında soruşturma yürütülen ve tutuklanıp cezaevine gönderilen Katalan siyasetçilere yönelik kullanıyor.

Arkadaşlar, Avrupa hayranlığınızı anlayabiliyorum ancak oralar sizin gibilere çok daha kötü muamele yapıyor. Ülkemizin, ülkenizin kıymetini bilin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kimdir o Avrupa hayranı kişiler, kim?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sayın Bakanım, bu anlamda da yaptığımız mücadeleyi takdir ediyor, tebrik ediyor ve inşallah çok daha güçlü bir şekilde...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Avrupa hayranları çevrende oturuyor. Sayın Bakana diyor herhâlde.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Ya, Mehmet Bey, alındıysan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Alınmadım.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – O zaman cevap verme kardeşim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Avrupa hayranı kişiler” diyorsun, memurlara diyorsun o zaman.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sayın Bakanım, bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, başarılar diliyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaşlar, Avrupa hayranları kimler?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Avrupa hayranlığını burada her gün anlatıyorsunuz. Arkadaşlar Avrupa’ya gidiyor, şikâyet ediyorsunuz, Avrupa raporlarında var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ankara’da havai fişekleri kim patlatıyordu?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Avrupa’ya neyi yazıyorsunuz kardeşim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neydi? O zaman işinize yarıyordu Avrupa, şimdi Avrupa kötü.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Avrupa’ya kötü demedim.

BAŞKAN – Sayın Kavcıoğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her dönem başka bir yola girdiniz ya.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Ya, senin zorun nedir? Niye zorlanıyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye zorlanayım?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Avrupa’ya gidip, burada siyasiler içeri atılıyor diye şikâyet eden, rapor yazanlara söylüyorum bunu.

BAŞKAN – Sayın Kavcıoğlu, Sayın Bekaroğlu...

Sizi dışarıya alayım ben.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 2005’te ne oldu, 2005’te?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Sen niye üzerine alınıyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 2005’te havai fişekler attınız, ne oldu? Ne oldu?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Niye içeriye atılıyor diye Avrupa’ya gidiyorsunuz? Avrupalılar aynı şeyi yapıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne oldu?

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Cevap veremiyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman araçtı o, şimdi başka bir şey.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Ne yapayım Başkanım, bakıyorsunuz ama...

BAŞKAN – Hayran hayran bakıyorum, maşallah, azminize!

Sayın Tanrıkulu, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, sivil ve askerî bürokratlar; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Bakan, vallahi, siz talihsiz bir bakansınız çünkü OHAL dönemi sizin döneminize denk geldi. OHAL dönemi esas itibarıyla sizin de daha önce ifade ettiğiniz gibi bir baskı rejiminin adıdır.

Bir tarih hatırlatması yapacağım, 3 Kasım 2002 tarihinde, bundan on beş yıl önce yapılan seçimlerde Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldi, 18 Kasım 2002 tarihinde güvenoyu aldı, 30 Kasım 2002 tarihinde sadece 2 ilde, önceki hükümetin aldığı kararla devam eden olağanüstü hâl vardı, Diyarbakır ve Şırnak’ta, o 2 ilde de kaldırıldı, yani güvenoyu almanızdan sadece on iki gün sonra olağanüstü hâlsiz bir Türkiye devraldınız, şimdi on beş yıl sonra 81 ilde olağanüstü hâl var, yani sizin tabirinizle baskı rejimi var.

İkinci bir tarih hatırlatması yapacağım, 2002 tarihinde Türkiye’nin kara sınırları içerisinde tek bir silahlı örgüt mensubu yoktu, tümü Türkiye’nin kara sınırları dışına çekilmişti 1999’dan itibaren, büyük bir barış beklentisi vardı, silahsızlanma beklentisi vardı; Adalet ve Kalkınma Partisi o dönemi yönetemedi, 2004’ün sonlarından itibaren yeniden çatışma, şiddet ve terör Türkiye’nin bir bölgesinde hâkim hâle geldi; on beş yıl sonra, 2002 tarihinde var olan örgütlere ek olarak, bugün Türkiye’de bir FETÖ var, bir de ayrıca İŞİD terör örgütü var. On beş yılda Türkiye’nin geldiği nokta bu tablo olarak. Dolayısıyla, bu övünülecek bir tablo değil, üzerinde çok tartışacağımız ve konuşacağımız bir tablodur on beş yıl sonra.

Evet, OHAL bir baskı rejiminin adıdır ve Türkiye’de on dört, on beş aydır süren bu rejimle, olağanüstü hâl anayasal bir rejim olmasına rağmen, Anayasa’ya aykırı bir biçimde çıkarılan kanun hükmünde karamelerle neredeyse insan haklarının bütün alanlarında ağır ihlal tablosu var. Bunları Genel Kurulda ifade etmeye çalışıyoruz, bunları soru önergeleriyle, araştırma önergeleriyle ifade etmeye çalışıyoruz ama maalesef, doyurucu yanıtlar almak mümkün değil.

Birisini söyleyeceğim sadece, en ağır insan hakları ihlalleri, en ağırı zorla kaybedilme. Bu soruyu sorduk ama bugüne kadar cevap alamadık İçişleri Bakanlığından. Geçen yıl itibarıyla 14’e yakın zorla kaybedilme vakası var Ankara ve çevresinde, 8’ini isim isim ve tarih tarih ben ve Şenal Sarıhan sorduk Bakanlığa, bir cevap gelmedi ve bunların akıbeti konusunda bugüne kadar da bir şey yok. İnsan Hakları Vakfı ve İnsan Hakları Derneğinin verilerine göre bu yılın ilk sekiz ayında 480 işkence vakası saptanmış, 480. Bunların isimleri de var ilgili kurumlardan, isterseniz size verebilirim, tarih tarih, isim isim hepsi yayınlanıyor zaten, ben de eylül ayında Parlamentoda yaptığım basın toplantısında bunları ifade etmişim.

İfade özgürlüğü, düşünce özgürlüğü... Dünyanın her yerinde Parlamentonun önünde sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri görüşülecek bir yasayla ilgili olarak görüşlerini açıklarlar. Bu Parlamentonun önünde Ankara Barosu ve baro başkanlarına karşı, görüşülecek bir yasayla ilgili olarak, onlara gaz sıkıldı, bizlere sıkıldı ve o açıklamayı bile burada yapamadılar. Daha geçenlerde, görüşülmekte olan bir yasayla ilgili olarak, kadınlar, Parlamentonun önünde yerlerde sürüklendiler, gaz sıkıldı. İfade özgürlüklerini, görüş ve kanaatlerini ortaya koyma haklarını, burada bir sayfalık bir basın açıklaması okumakla bile yerine getiremediler.

Bunun dışında, orantısız güç kullanımı nedeniyle ölüm, yargısız infaz nedeniyle ölüm, zırlı araçların neden olduğu ölümlerle ilgili olarak birçok ölüm olayı var ama ben, son olarak şunu ifade edeceğim.

Burada, Sayın Bakan, DEAŞ'la ilgili olarak, işte, "Terör örgütü ilan edilmiştir." demiştiniz. Bakın, bu tamamen yanlış bir bilgidir, tamamen yanlış, belki bu üç beş dakika yetmez. Bakın, Bakanlar Kurulu kararı burada. Bu Bakanlar Kurulu, küresel IŞİD örgütünün Türkiye'de eğer varsa mal varlıklarının dondurulmasına ilişkindir. Yargıtay kararları da burada Sayın Bakan. O Yargıtay kararından önce Nisan 2015 tarihinde verilen Yargıtay kararı var. O tarih itibarıyla, Türkiye'de, İçişleri Bakanlığınız ve Emniyet Genel Müdürlüğünüz "Türkiye IŞİD'i" diye bir örgütü tanımlamamıştı. O nedenle, Sayın Davutoğlu çok doğru bir biçimde 10 Ekimdeki saldırıdan sonra şunu söyledi: "Eylem yapmadan yakalayamıyoruz." Evet, eylem yapmadan yakalanamıyorlardı çünkü terör örgütü olarak ilan edilmemişti. Terörle Mücadele Yasası ve TCK'nın 314'üncü maddesi uyarınca tanımlanmamıştı. Ben, bunu, Komisyonunda Emniyet Genel Müdürü Mehmet Kılıçlar'a sordum, bana verdiği cevap tutanaklarda var: "Türkiye IŞİD'i diye bir tanımlamamız olmamıştır." dedi. Böyle bir tanımlama olmadığı için örgüte yardım ve yataklık yapanlarla da bir mücadele olmadı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, toparlamayın, son cümlelerinizi alayım lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Dolayısıyla, "Türkiye IŞİD'i" diye bir örgütle 2015 yılına kadar bir mücadele ortamı da olmadı, bir tanımlama ortamı da olmadı. Eğer isterseniz bu belgeyi de size verebilirim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özgökçe, buyurun lütfen.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli üyeler, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Benden önce partimiz adına konuşan arkadaşlarımız birçok konuya değindiler, ben tekrara girmek adına bir sunuş yapmaya çalışacağım.

Evet, İçişleri Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarımızın bütçelerini görüşüyoruz. Bu çok önemli bir bakanlık ve bütün ülkede yaşayan herkesin güven içinde, temel hak ve özgürlüklerini kullanabildiği, bunun asgari şartlarını yerine getirmesi gereken bir bakanlıktan söz ediyoruz.

Nitekim, Anayasa'nın yine giriş paragrafları eşitlikten bahseder. Özellikle 10'uncu madde der ki: "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." Eşitlik vurgusunu siz de yaptınız sunumunuzda. Ve devam ediyor Anayasa: "Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

Bu noktada, İçişleri Bakanlığı, Anayasa'nın bu temel hükmünün uygulaması ve pratiği açısından son derece önemli ve hatta vizyonunun da bu kapsamda, bu çerçevede olması gereken bir bakanlık. Nitekim, halkın can ve mal güvenliğinden birinci derecede de sorumlu olan bakanlık.

İçişleri Bakanlığının web sitesinde de vizyon belirtilmiş. Temel hak ve hürriyetleri esas alarak iç güvenlik, sınır, kıyı, kara sularımızın muhafaza ve emniyetini sağlama, etkili sınır yönetimi ve göç politikalarını oluşturma, kamu hizmetlerinin koordinasyonu ile etkin il ve ilçe yönetimini tesis etme, mahalli idarelerin hizmet standartlarını yükseltme bakımından birçok şey vizyon olarak anlatılmış ve son olarak da sivil toplumun desteklenmesi ve görevlerinin de insan odaklı olduğunu belirtiyor çok açık bir şekilde fakat ne yazık ki bizler, özellikle son dönemde bu pratikten, bu vizyondan giderek uzaklaştığımızı görüyoruz. Aşırı güvenlikçi politikalarla, hem Anayasa'nın hem Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin hem evrensel değerlerin, temel hak ve hürriyetlerin askıya alındığı bir dönemden geçtiğimizi, her gün yaşadığımız, duyduğumuz, tanık olduğumuz olaylarla görüyoruz ne yazık ki.

Evet, Sayın Başkan, değerli üyeler; gerek yapılan sunumda gerekse pratikte -dediğim gibi- bizler, bu manzaranın bütün Türkiye toplumu açısından çok ciddi zararlara sebep olduğunu ve demokrasinin, aslında demokrasi kültürünün giderek zarar gördüğünü ve bir arada yaşamın, duygusal bağların kopma noktasına geldiği uyarısını sıklıkla yapıyoruz, hem Genel Kurulda hem de Komisyon çalışmalarında hem de politik söylemlerimizde biz buna değiniyoruz ve her fırsatta da bu güvenlikçi politikaların insan odaklı olması gerektiği yani insandan uzaklaşmaması gerektiğini ve adalet ve güvenlik ile insan haklarını koruma dengesini tutturabilmesi gerektiği uyarısını yapıyoruz.

Şimdi, 90'lı yıllarda, OHAL Bölge Valiliğinin halkta, özellikle Kürt halkının nazarında neyi ifade ettiğini aslında hepimiz az çok biliyoruz. O dönemlerde yaşanan ihlaller, işkenceler, faili meçhul cinayetler hepimizin hâlâ hafızasındadır.

Bilirsiniz, Berfo anadan bahsedeceğim size, Berfo anayı herkes tanır bu ülkede. Berfo ana Cemil Kırbayır'ın annesi, zorla kaybettirilen ve faili meçhul cinayete kurban giden birisi. Berfo ana, yıllarca "Cumartesi Annesi" sıfatıyla Cumartesi Meydanı'nda oğlunun kemiklerinin bulunmasını, adaletin işlenmesini ve sorumluların bulunmasını talep etti. Sayın Erdoğan, Berfo anaya bu anlamda söz vermişti, "Oğlunun kemiklerini bulacağım." demişti. Bu, gerçekten çok önemli bir adımdı fakat ne yazık ki bu sözler tutulmadan, Berfo ana oğlunun kemiklerine, bir mezar taşına bile sahip olamadan, gözleri açık bir şekilde hayata gözlerini yumdu geçtiğimiz süreçte. Bunun gibi birçok örnek var, açıklanan rakamlara göre, hâlâ 17.500 civarında faili meçhulün hesabı verilmemiş, bu anlamda geçmişle yüzleşilmemiş. O dönemler yapılan hatalarla -işte hata olarak kabul ediliyorsa hâlen- onlarla yüzleşilmemiş bir ortama geçtik ne yazık ki. Hatta bir dönem umutlandık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Sayın Başkan, ben üyeyim, on dakika bitti mi hemen?

BAŞKAN – Üye misiniz, ben unuttum.

Buyurun.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Şunu hatırlatmak istiyorum özellikle: Birkaç dava açılmıştı, yine 1990'lı yıllarda bölgede işlenen cinayetler, tecavüz, işkence olaylarına adı karışan ve tanıklıklarla ispat edilen bazı vakalar vardı. Özellikle Musa Çitil davası, Cemal Temizöz davası, Vartinis katliamı davası gibi davalar açılmıştı ve bunlar ağır aksak ilerlese de ciddi anlamda insan hakları savunucularının dört gözle beklediği, sonuçlarının beklendiği... Ve gerçekten bir iyileşme var mı, insan hakları ihlallerini devletin sorgulaması, soruşturması ve geçmişle yüzleşme adına bir olumlu adım var mı anlamında bir beklenti de oluşmuştu fakat özellikle bu çatışmalı süreçte girilmeden az evvel, bahsettiğim şahıslar

beraat ettiler ve hatta rütbeleri yükseltildi, bölgede görev yapmaya başladılar. Yanlışsam siz beni düzeltin lütfen. Yani tanıklıklar hâlâ baki, birçok belge ve bilgi var ama bu anlamda isteksizlik ve bir de pratik anlamda Hükümetin bu adımı atmış olması, özellikle halkın, bölgenin çok yakından tanıdığı isimlerin böylesi önemli bir göreve getirilmesinin halkın nazarında yarattığı duygu sorgulanıyor mu Bakanlığınız tarafından, ben merak ediyorum hani, bunun bir cevabı olmalı herhâlde?

Yine ben şunu hatırlatmak isterim: 1988 yılında taraf olduğumuz işkenceye karşı sözleşme var. Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hepimizin bunu çok net bir şekilde idrak etmesi gerekiyor. İşkence mutlak yasaktır, tartışma dahi yapılmaz bu konuda. Buna rağmen son dönemde cezaevlerinde, her türlü toplumsal gösterilere müdahale sırasında ya da gündelik olaylarda, resmî ya da resmî olmayan gözaltı ortamlarında, işkence ve diğer kötü muamele uygulamaları ve iddiaları, önceki dönemlerle kıyaslanamayacak boyutlara ulaşmıştır. Hani, 1990'ları yaşayan, 1980'leri yaşayan, 1960'ları yaşayan insanlar, şunu rahatlıkla söyleyebiliyorlar: Hiçbir zaman bu dönem yaşadığı kadar ihlal, işkence ya da belki bu toprakların karşılaşmadığı düzeye varacak derecede ihlaller yaşanıyor ve bunların hepsine biz şahit oluyoruz ne yazık ki.

Şimdi, hâl böyleyken OHAL sürecinde çıkarılan KHK'larla işkencenin teşviki anlamına gelen pek çok düzenleme de yapıldı. İşkencenin önlenmesi açısından son derece önemli olan usuli güvenceler büyük ölçüde tahrip edildi. Evrensel hukuk standartlarına aykırı bu denli uzun gözaltı süreleri, usul güvencelerinin işlevsizleşmesiyle birlikte işkence ve diğer kötü muamele için çok güçlü bir zemin oluşturuyor. Yani OHAL'in kendisinin bile bu alana çok ciddi bir zemin sunduğunu söylemek istiyorum.

KHK'larla yapılan ve işkenceye zemin hazırlayan bir başka düzenleme ise tutuklu ve hükümlülerin yeniden ifade almak amacıyla cezaevlerinden sorgu merkezlerine geri götürülmelerini sağlayan düzenlemedir. Ülkemizde işkencenin bu boyutta olmasının temel nedeni, işkence yaşağının mutlak niteliğiyle bağdaşmayan çok ciddi bir cezasızlık kültürünün varlığıdır. Cezasızlık rakamlarını hani, bu anlamda sorguya maruz kalmış, sorgulanmış, ceza almış, caydırıcı anlamda cezalandırılmış, çok örnek veremeyecek hâlde ne yazık ki Bakanlık. Ben umarım yanılıyorum ve görürüz yani, gözümüzün önünde olan işkence vakaları bile cezasızlıkla ya da çok adil olmayan şekilde, adil olmayan sonuçlara ulaşıyor. Aslında bunu yaratan kanuni düzenlemelerdir yani bunu hukukla, işkenceyle, etkin mücadeleyle açıklamamız da çok mümkün görünmüyor çünkü zaten çıkarılan düzenlemelerin, yasaların kendisi buna olanak sağlıyor demek istiyorum. Bu anlamda düzenlemeler, geçtiğimiz yıl şubat ayında çıkarılan düzenleme, hatta daha önce Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'ndaki düzenlemelerde de değindiğimiz gibi, yasaların kanuni düzenlemeler yoluyla bu bariyerin kendisi düzenlemeyle ortaya çıkıyor Sayın Bakan.

Bizler, insani değerlerimize ve varoluşumuzun anlamına ters düşen, daha aydınlık bir gelecek için taşıdığımız umutlara gölge düşüren işkencenin ülkemizden ve dünyadan mutlak olarak silinmesini istiyoruz. Bunu sivil toplum, muhalefet, iktidar hep birlikte yapabiliriz. İşkence yaşağını ihlal eden tüm faillerin hiyerarşik sorumluluk sırasıyla açığa çıkarılmaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi lütfen alayım.

Buyurun.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – ...cezasız kalmamaları, korunmamaları, her türlü eylem ve pratikle de korunmamaları, destek verilmemeleri çok önemlidir ve bu sorumluluk aslında hepimizin boynunun borcudur demek istiyorum.

Evet, bu arada ben Kavcıoğlu'na hatırlatmak isterim, Fransa OHAL'i kaldırdı, umarım ülkemizde de yakın zamanda kaldırılır çünkü OHAL... Hakikaten OHAL gerekçesiyle artık insanların düşüncesini ifade edemediği, özgür örgütlenme ortamını kuramadığı, sözünü söyleyemediği günlerden geçiyoruz ve OHAL bahane edilerek birçok yasaklamalarla karşılaşıyoruz; bunların hiçbiri tabii, demokrasiyle uyuşmayan bir durum. Bir an önce OHAL'in kaldırılması temennisiyle bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Tabii ki Fransa, İçişleri ve Adalet Bakanlıklarını öyle geniş yetkilerle donattı ki yani OHAL'in kalkıp kalkmadığı da ayrıca sorgulanır.

Çok teşekkür ediyorum.

Birleşime saat 18.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.38

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.04

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli hazırım, 25’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Arslan, buyurun.

Süreniz beş dakika.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli hazırım; öncelikle hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, gerek Bakanlığımız ve gerekse himayenizde çalışan personel hukuk devleti ilkesi içinde çalışmaya gayret ediyorsa da bazı personelinizin hukuk dışı uygulamalarını, insan hak ve özgürlüklerine saygı duymadığını görüyoruz. Bu çerçevede, baskıcı ve yasağcı bir anlayışın teşkilatınızda öne çıktığını görüyoruz. Özellikle anayasal bir hak olan toplantı ve yürüyüş hakkının çok kısıtlandığını, yapılmaması için teşkilatınızın çok katı kurallar koyduğunu, toplantıların ve gösterilerin yapılmaması için tam bir polis devleti düzenini oluşturmaya çalıştığımızı görüyoruz. Teşkilatınızın görevlerini yaparken toplantıların ve yürüyüşlerin yapılmamasını istediklerine, yapanlara kızarak baktıklarına, görevlerini bu anlayış çerçevesinde gerçekleştirdiklerine tanık oluyoruz. Görevlerini yaparken asıl görevlerinin vatandaşın güvenliğini sağlamak, kamu düzenini korumak olduğunu unutuyorlar. Bu nedenle, İçişleri personelinin sık sık eğitimden geçirilmesi gerektiğini belirtmek istiyorum.

Ülkemizdeki iç barışın, kamu düzeninin iyi bir düzeyde sağlanması için Bakanlığınızın önemli bir sorumluluğu var. Vatandaşların hak aramaya yönelik gösterilerinin yaptırılmadığını, yapanların polis teşkilatınızla engellendiğini, TOMA’larla su sıkıldığını, biber gazlarının sıkıldığını, gerginliklerin azaltılması için gayret edilmesi gerekirken polisin bazen gerginliği artıran ve bazen de yeni olaylara neden olan bir tutum içinde olduğunu belirtmek istiyorum. Özellikle işinin gereği bunları yaptırmamak olan... Ancak daha sonra da bunlara engel olmak için çok büyük zorlukları ortaya çıkardıklarını da görüyoruz. Bilhassa son zamanlarda çok gündemde olan, işini geri almak için açlık grevine giden Nuriye Gülmen ve Semih Özakça’ya uygulanan tedbirlerin ve yasakların kabul edilebilir bir yanı yoktur. Sayın Bakan, insanın en temel hakkı yaşama hakkıdır, yaşamak için de çalışma ve para kazanma hakkı bu hakkı tamamlayan bir unsurdur. Sizin ve personelinizin sert ve katı davranışları nedeniyle Nuriye Gülmen ve Semih Özakça uydurma delillerle önce gözaltına alındı, sonra da tutuklanarak cezaevini gönderildiler. Bunu, öncelikle bir insan, sonra da bir hukukçu olarak çok ağır bir yaptırım olarak görüyorum. “İşimi istiyorum.” diyen bu iki eğitimcinin çektiği çile, yaptıkları açlık grevi yaşamlarını bitme noktasına getirmiştir. Bu uygulamalar hem kamu vicdanında çok rahatsızlık yaratmakta hem de uluslararası boyutta ülkemizin hukuk devleti olmadığı ve Türkiye’de hukuk güvenliğinin kaybolduğu yönünde bir durumu göstermektedir.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın özellikle çalışması sırasında bazı sorular sordum ama birçoklarına cevap alamadım, şimdi tekrar soruyorum ve cevap istiyorum. Bakanlığınız nezdinde istihdam edilen koruma sayısının oldukça arttığını, bununla ilgili bazı hususları öğrenmek istediğimi belirtmek istiyorum.

1) Bakanlıktan ayrılan ve emekli olan kaç bakan, müsteşar ve genel müdüre koruma amacıyla İçişleri Bakanlığınca sivil plakalı resmî araç ve koruma tahsis edilmiştir?

2) Bu kişilere verilen araçların yıllık bakım ve yakıt giderleri devlet bütçesine ne kadar yük getirmektedir?

3) Bu kişilerin emirlerine şoför ve koruma olarak verilen polis sayısı ne kadardır?

4) On beş yirmi yıl önce emekli olan ve görevden ayrılan kaç bakan, müsteşar ve genel müdür o tarihten beri sivil plakalı araç ve koruma polisi olanaklarından yararlandırılmaktadır?

5) Bu kişiler ölünceye kadar mı bu olanaklar sağlanacaktır?

6) Ülkemiz dışında emekli bakan ve bürokratlara bu olanakları sağlayan başka bir ülke var mıdır, varsa hangi ülkelerdir?

7) Terörle Mücadele Yasası ve başka yasalara göre bu imtiyazlardan yararlanan kişilere makam aracı olarak verilen bu koruma araçları yerine koruma polisi verilerek tasarruf sağlanması mümkün olmaz mı?

8) Bakanlığınızda ülkemizde bulunan tüm sivil toplum örgütlerinin kayıtları vardır, dernek başkanları ve yönetim kurulu üyeleri de kayıtlıdır. Ancak ne var ki STK'lar arasında gösterilen tarikatların kayıtlarının maalesef tutulmadığını görüyoruz. Tarikatların adreslerini, başkanlarını, yöneticilerini ve gelir kaynaklarını nasıl denetim altına alacaksınız, değilse neden bunları kayda geçirmiyorsunuz, daha doğrusu bunları kayıt altına neden almıyorsunuz, sayısını biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Arslan.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Tamamlıyorum, hemen bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN - Sayın Kazım Arslan Bey, buyurunuz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, muhtarların sosyal güvenlik primlerinin devletçe ödenmesi yönündeki kanun teklifimi iki yıl önce vermiştim, Meclis Başkanlığında bekliyordum. Bunun 16 Nisan referandumu sonrasında verilmiş olmasını memnuniyetle karşılıyorum. Muhtarlarımızın sabit giderlerinin, devletçe bunların karşılanmasının ve muhtarlık binalarının belediyelerce inşa edilmesinin bir an önce sağlanmasının da faydalı olacağını belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ben de teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, Kazım Bey’in adını Arslan diye sizin için tekrarladım, orada göremediniz diye.

Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Tekin, buyurun.

HAYATİ TEKİN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanım, sabahtan çok değerli bilgiler taktim ettiniz, biz de bunları gururla dinledik, izledik, beğendik, takdir de ediyoruz ve her zaman yapacağınız mücadelede kâh terörle yapacağınız kâh uyuşturucuyla yapacağınız mücadelede kâh yeni yapacağınız atraksiyon

ve yenilemelerle sizin yanınızdayız, destekliyoruz. Yalnız elbette ki AK PARTİ milletvekilleri gibi güzelleme yapma mecburiyetinde değiliz. Biz muhalefet olarak açıkları görüp zaafırlar oluşmasını diye sizleri uyarmak da bizim görevimizdir.

Biraz önce Sayın Bekaroğlu önüne bir gazete parçası koydu, o gazeteye baktığımız zaman, CHP'li vekilleri terörizmi savunmakla suçluyorsunuz. Ayrıca, orada küçük bir pasaj da var, "Darbe girişimi kimsenin aklından geçmezdi." diyorsunuz. Şu anda en fazla konuştuğumuz olay, FETÖ olayı. FETÖ konuşmalarınızda dikkat ettiğim bir şey var, sol terör örgütleri diyorsunuz. Evet, kabul ediyorum, her türlü teröre karşıyız. Yalnız bir de bunun karşı tarafı yani FETÖ'sü, İŞİD'i, El Nusra'sı, IBDA-C'si, El Kaidesi var; bunlar da sağ terör örgütleri. Tek taraflı bakmamamız, zaafa uğramamız açısından bu öneriyi getiriyorum. Şahsen bu sağ terör örgütleri -ben biliyorum- bunlar kim? Bu sağ terör örgütleri nereden besleniyor? Bu devleti fakruzaruret içindeyken ve bertaraf olmuş bir ülkeyken, Osmanlı'nın çöküntüsü ihanete dönüşmüşken canını hiç düşünmeden Türk'ün ve Türk'ün son devletinin bekası için liderliği ele alan, askerî ve siyasî dehasıyla aynı zaman da Allah'ın da yardımıyla ülkeyi tekrar kuran ve Fatih Sultan Mehmet'ten sonra kaybedilen İstanbul'u ülkemize tekrar kazandıran Ulu Önder Atatürk'ü kim dinsiz ilan ederek Atatürk'e karşı çıkıyorsa... Sağcı terör örgütlerinin, dinci terör örgütlerinin kaynağı olarak da merdiven altı dinci öğretiyi, Kur'an dışı dinci öğretiyi görmemiz gerekir. Bu öğreti, Kur'an dışıdır. Hatta, bu, sünnetiseniyye diye de süslenmeye çalışılmaktadır. Bu hurafe ve uydurulan hadislerle Arap'ın örf ve âdetine dayalı sapkın öğretilerdir. Bunları takip edip geriye dönüp baktığımızda "Alın secdeye gidenlerden zarar gelmez." prensibinden kaynaklanan zihniyetle FETÖ'ye kucak açtınız. Bakıyorum, ben de terörist olsam kimse beni bu zihniyetle çakmaz, ben de otuz yıldır namazını kılan, hacı bir insanım. Bugün CHP'de, Sözcü gazetesinde FETÖ'cü arıyorsunuz. Bana byLock listesini getirin, bu byLock listesine hür ve özgür bir şekilde bakayım -bunların belki de yarısını derssem belki zan olur- bunların üçte 1'inin AKP'lini olduğunu göreceğimi zannediyorum.

PYD'yi dünyaya anlatıyorsunuz, güzel fakat kırmızı halılar serip yaptığımız yanlış politikalarla daha dün Müslim efendi ve Barzani için bayraklar açıp kırmızı halılar sermek, yanlış politikalarımızın sonucuydu. "PYD'ye karşı İŞİD'i kullandım." yanlış stratejisiyle yaptığımız hata ülkemize sıçramış, bulaşmış ve birçok canımızı yitirmemize sebep olmuştur.

Ülkemiz Avrupa Birliğinin mülteci deposu hâline geldi. Bu yaklaşım insani açıdan kutsanırken eksik ve yanlış anlaşılmalara tüm yük maddî ve manevî olarak üzerimize kaldı. Aynı zamanda onları vatandaş yapıp "Nasıl oya tevdi ederiz?" çabasında olduğunuz endişesini taşıyoruz. Ayrıca, oluşturduğu bu kalabalığın güvenlik zafiyeti de cabası...

Başka bir konu, uyuşturucu... Uyuşturucuyla ilgili mücadelenizi küçümsemiyorum ve çabanızı kutsuyorum. Yalnız neticelerle karşılaştığımız zaman, bu zamana kadar ne kadar esrar, ne kadar eroin, ne kadar captagon yakalandığına değil -neticeye baktığımız zamanlar- "Kaç kişi uyuşturucu batağında, şimdi kaç katlanarak gençler uyuşturucu batağına saptı?" buna bakmak gerekiyor, önemli olan bu. Yapmış olduğunuz mücadelenin önünde gidiyor uyuşturucu batağına sürüklenen insan sayısı. Özellikle, sentetik uyuşturucuda imalat teknolojisi çok hızlı ve bu konuda kanımca, toplumsal seferberlik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tekin.

Son cümlelerinizi alayım.

HAYATİ TEKİN (Samsun) – Bütçeniz hayırlı olsun, büyüdü. Yalnız bütçenin büyümesi değil, İçişleri Bakanlığının alacağı tedbir ve mücadeleyle başarılar getirmesi ve bütçenin küçülmesi neticesinde ülkemiz feraha kavuşacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Demir, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, salonumuzda bulunan bürokratları, basını ve diğer görevlileri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, belediye başkanlarının görevlerinden -sözüm ona- istifalarıyla ayrılmalarından sonra yine belediyelerin üst düzey bürokratlarından da istifaları istendi ve onlar da görevlerinden ayrıldı. Son iki ayda istifalarla görevinden ayrılan belediye personelinin sayısı nedir? Yine, bu konuyla ilgili olarak istifa söylentilerinin başladığı günlerde Şafak gazetesi yazarı Hasan Öztürk istifası istenen Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanıyla ilgili “İçişleri Bakanlığının elinde dosyalar çok.” diye yazdı. Siz İçişleri Bakanı olarak bu konuda doyurucu bir açıklamada bulunmadınız. Gerçekten pek çok dosya var mı? Bu dosyalar ne oldu? Sümen altına mı gitti?

Sayın Bakan, Rakka’dan ülkemize DEAŞ militanları geçtiği haberleri sık sık tekrarlanmaktadır. Bu tür haberler doğru mudur? Doğru ise bu militanların sayısı nedir? Son durum ne durumdadır?

Sayın Bakan, ülkemizde cezaevlerinin durumu ortada, cezaevleri tıka basa dolu. Cezaevlerine sıkça giden bir milletvekili olarak mahkûmların ciddi bir yakınması var. Hastanelere sevk edilen mahkûm ya da tutuklular jandarma yetersizliği nedeniyle haftalarca hatta üç ay süreyle ilgili hastanelere götürülmüyor. Bu konunun özellikle hastalar için çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yine, cezaevleri ziyaretinde yeni yeni terör gruplarının olduğunu öğreniyoruz. Türkiye’de kaç çeşit terör örgütü var?

Sayın Bakan, özellikle OHAL’le birlikte karakollarda kötü davranış, hatta dayak gibi haberler duyar olduk son zamanlarda, görüyoruz da. Karakola bile götürmeden sokakta, polis araçlarında bu tür olayların sayıları artmaya başladı. Geçtiğimiz haftalarda Ankara’da Ulus meydanında 15-16 yaşlarındaki bir çocuk ayaklarıyla güvenlik işaretlerine vurdu diye güvenlik kontrolünde olan bir ekipten epey bir dayak yedi. Çocuğun ağzı burnu kanayarak, “Şikâyetçi olmayacaksınız.” diyerek de... Bunu gören bir bürokrat var, Maliye Bakanlığının misafirhanesinde balkondan görmüş. Tabii ki bunlar çok, bir örnek veriyorum ben size, bize çok geliyor.

Son sorum: Son bir yılda kaçırılan kişi ve çocuk sayısı nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Cora...

Süreniz on dakikadır.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, asker, sivil değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanımızın sunumu, Plan ve Bütçe Komisyonumuzdaki en uzun, en kapsayıcı sunumlardan birisiydi, bilgilendirici ve bir o kadar doyurucu olmuştur. Kendisine teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığımızın ne derece önemli fonksiyonları olduğunu bu sunumdan, Sayın Bakanımızın yaptığı sunumdan ayrıntılı olarak gördük. İçişleri Bakanlığı, tabiri caizse devletin kalbi, terörden uyuşturucuya, kaçakçılıktan sınır güvenliğine, muhtarlıklardan belediyelere, Nüfustan

Göçe kadar birçok alanı kapsamaktadır. Devletimiz ve milletimiz, vatanımız ve coğrafyamız sürekli olarak saldırılarla, kalkışmalarla, ihanetlerle, pusularla karşı karşıya kalmış ancak kadim bir medeniyet anlayışına sahip olmamızın avantajıyla devletimiz ve milletimiz her şeye rağmen birlikte ayakta kalmayı başarmıştır. Bu tarihsel süreç içerisinde biz bir taraftan bizi meşgul eden onlarca meseleyle mücadele ederken diğer taraftan demokrasi, hukuk alanında ilerlenmesi, kalkınma ve refah düzeyinin ülkenin her tarafına yayılması için topyekûn bir mücadele içerisinde olduk. Şunu özellikle ifade etmek isterim ki terör örgütleri özellikle uluslararası güçler, büyük devletler terör örgütlerini, uluslararası ilişkilerde ciddi manada bir enstrüman olarak kullanmaktadırlar ve bundan çekinmemektedirler. Bilhassa Orta Doğu'da yaşanan Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı problemlerin ne kadar büyük olduğunu bu yaşananlardan görmekteyiz.

Dışarıdaki tehditlerden açıkçası korkmuyoruz, bir Afrika atasözü vardır ki: "İçeride düşman yoksa, dışarıdaki düşmanlardan korkmayınız." Maalesef, içeride, ülkemizde PKK, FETÖ, DEAŞ, DHKP-C gibi birçok terör örgütü vardır. Bunlarla topyekûn bir mücadele içerisindeyiz. Esasında mücadelemiz teröristle değil, terörizmle mücadeledir, bu kapsamda çok yönlü bir mücadeledir. Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Başbakanımız ve Sayın İçişleri Bakanımız bu mücadeleyi stratejik bir plan dâhilinde hep birlikte Hükümetimiz ve Meclisle bir plan dâhilinde yürütmektedirler. Özellikle yeni mücadele konseptinde tehlikeyi öngörme, anlık istihbarat paylaşımı ve kurumlar arası koordinasyonla bir başarı ortaya konulmaktadır. Part-time mücadele yerine sürekli ve etkin mücadele söz konusudur. Bir azim ve gayret görüyoruz. Bu mücadele "Terör bitene kadar bitmeyecek." anlayışıyla perçinleştirilmiştir. Tehlikeyi kendi sahamızda değil olduğu sahada defetme anlayışıyla bir stratejik akıl ve cesaret ortaya konulmaktadır.

Sayın Bakanım, sayıları sizler ifade ettiniz, bunları tekrar etmeye lüzum görmüyoruz ancak bu kapsamda terörle mücadele, terör örgütleriyle mücadele noktasında önemli başarılar elde edilmiştir. Terör örgütlerine ait mağara, depo ve sığınakların yerle bir edilmiş olması, örgütün en mahrem yerlerine girilmiş olması, "kurtarılmış" diye ilan edilen yerlerin tarumar edilmesi, kampların imha edilmesi milletimizde büyük bir moral ve öz güven duygusunun oluşmasına vesile olmuştur. Aynı zamanda güvenlik güçlerimizin de bu mücadeledeki motivasyonunu artırmıştır.

Tabii ki burada sizin sürekli sahada olmanızın ve olaylara yerinde müdahale etmeniz büyük bir katkısı vardır. Teknolojik imkânların kullanılması İHA ve SİHA'ların mücadelede aktif kullanılması kayıplarımızı azalttığı gibi, düşmana korku, dostta da güven vermiştir. Son bir yılda 3.069 teröristin etkisiz hâle getirilmesi her şeyi izah etmektedir. Artık terör örgütü her türlü baskı, tehdit ve şantaja rağmen militan devşirmede sıkıntı yaşamaktadır. Bu da terör örgütünün eridiğini, kan kaybettiğini göstermektedir.

Bir diğer husus da sunumda ayrıntılı olarak anlattınız, terörizmle mücadelede terörün en önemli finans kaynaklarından birisi olan uyuşturucu ticaretine yönelik operasyonlarda da örgütün mali kaynaklarına büyük darbe vurulmuş, lojistik imkân ve kabiliyetleri sınırlandırılmıştır.

Değerli arkadaşlar, tüm bunlar yapılırken yani terörle mücadele edilirken, kamu düzeni sağlanırken diğer taraftan da temel hak ve hürriyetlerin de korunması gözetilmiştir. Bölge halkının özellikle çözüm sürecinde devletin şefkatini, 6-7 Ekim olaylarından itibaren ise PKK'nın çirkin yüzünü görmüş olması, yöre halkının bu mücadelede ülkenin birliğinden ve beraberliğinden yana tavır sergileyerek olumlu reaksiyon göstermesine sebep olmuştur.

Sayın Bakanım, terörün yoğun olduğu bölgelere son bir yılda 61 ziyaret düzenlediniz. Sizin ifadenizle ve sık kullandığınız bir tabirle "İğne deliğinden Hindistan'ı görmek gerekiyor." Terörü doğuran lokal nedenleri göz önünde bulundurmalıyız. Bölgenin terörden dolayı yaşadığı mağduriyetleri

hepimiz biliyoruz. Dolayısıyla bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının çözümü için büyük bir gayret gösteriyorsunuz. Bilhassa belediyelere kayyum ataması yapılması, bölgede artık teröre hizmet eden anlayıştan millete hizmet eden anlayışın ortaya konduğunu göstermektedir ve bölge halkı tarafından büyük bir teveccühle gözlemlenmektedir. Âdeta bölgede yatırımlarla bir dönüşüm gerçekleşmektedir. İnsanların yüzü gülmekte, sokaklar yeniden canlanmakta, turizm potansiyeli her geçen gün artmaktadır. Bir kalkınma hamlesi adım adım bölgede gerçekleşmektedir.

Sayın Bakanım, gerek Sayın Cumhurbaşkanımızın gerekse sizlerin özellikle bölgedeki aşiret ve kanaat önderleriyle bölge sorunlarının çözümü noktasında yaptığınız müzakereleri çok önemsiyoruz ve bunu oradaki sosyal dengenin kurulması noktasında çok kıymetli kabul ediyorum.

Bu vesileyle Sayın Bakanım, iç güvenliğimiz, ülkemizin birliği ve beraberliği için birçok alanda koşuyor, koşturuyorsunuz, tam mesai yüksek bir konsantrasyonla çalışıyorsunuz. Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum ve bu duygu ve düşüncelerle 2018 yılı bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cora.

Sayın Kavaklıoğlu...

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, İçişleri Bakanlığımızın kıymetli bürokratları, değerli gazeteciler; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Kadim bir medeniyetin evlatları olarak iki bin yılı aşkın devlet geleneğine sahip bir milletiz. 2018 yılı bütçe teklifini görüşmekte olduğumuz İçişleri Bakanlığı da ülkemizin en köklü geleneğine sahip kurumlarının başında gelmektedir.

Devletin en temel birçok görev ve sorumluluğunu üstlenen bu Bakanlığımız fevkalade geniş bir çalışma alanına sahiptir. Güvenlikten nüfusa, mahalli idarelerden sahil güvenliğe kadar; illerde valiler ve ilçelerde kaymakamlar aracılığıyla diğer birimlerin koordinasyonundan, sivil toplum kuruluşlarının desteklenmesine çok geniş bir yelpazede vazife yapmaktadır. Bir bakıma vatandaşlarımızın hayatlarının her safhasına sirayet etmektedir. Buna bir de son yıllarda mülteci, sığınmacı meselesi eklenmiştir.

Değerli arkadaşlar, herkes bilir ki, İçişleri Bakanlığının temel görev alanları içerisinde yer alan kamu düzeni ve güvenliği bağlamındaki ana gündemi terördür. Yine, malumdur ki, uzun yıllara yaygın, huzur ve güvenliğimize, birlik ve beraberliğimize kasteden PKK, DEAŞ ve en az onlar kadar tehlikeli, aynı odağa hizmet eden FETÖ'nün terör saldırılarıyla mücadele etmekteyiz.

Eski bir mensubu olmaktan her daim iftihar ettiğim Bakanlığımız, demokrasi, hukuk devleti ve sivil seçilmiş iradenin yanında durmaktan asla taviz vermemiştir. Tabii, buna bağlı olarak da, mücadele azim ve kararlılığıyla şehitler vermiş; ama ihanet şebekelerine asla ve kata geçit vermemiştir. Bilindiği üzere, FETÖ'nün alçak darbe girişiminde 250 vatandaşımız şehit düşmüştü. Bu noktada, aziz şehitlerimize özel bir paragraf açmayı vazife biliyorum. Hain terör örgütleri ile büyük bir fedakârlık ve azim içerisinde mücadele ederken şehit düşen tüm kahraman güvenlik güçlerimizi, vatandaşlarımızı minnetle anıyorum, Allah hepsini rahmet ve mağfiretiyle kuşatsın. Tabii, gazilerimizi de unutmuyoruz, onlar bizim şeref sayfalarımızdır, kendilerini hep minnetle, şükranla anacağız.

İçişleri Bakanlığımız birimleri, millî birliğimize, beraberliğimize ve huzurumuza kastetmiş terör örgütlerine karşı amansız bir mücadele gerçekleştirilerek devletin gücünü göstermiştir ve göstermeye de devam edecektir.

Yapılan operasyonlar sonucunda, toplum güvenliğini olumsuz etkileyen terörle iltisaklı illegal yapılanmaların cesareti kırılmış, kamu düzenini bozmaya yönelik pek çok girişim, yapılan operasyonlar sayesinde önlenmiştir.

Milletimizin huzur ve esenliğini, ülkemizin kalkınmasını ve gelişmesini amaçlayan bu mücadeleler askerimizle, polisimizle, jandarmamızla, köy korucularımızla çok daha sıkı bir koordinasyon içinde yürütülerek başarıya ulaşacak ve ülkemiz ayağındaki terör prangasından kurtulacaktır.

Bakanlığımız terörle mücadeleyi de kapsayan bu güvenlik hizmetlerini Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı vasıtasıyla yürütmektedir.

Değerli arkadaşlar, Emniyet teşkilatımız kamu düzenini bozan, insan hayatı için tehlike arz eden her gelişmeye karşı mücadelede azimlidir. Sosyoekonomik ve siyasi düzeni olumsuz yönde etkileyen, toplum huzurunu bozan bütün suç örgütlerine karşı mücadeleyi başarıyla sürdürmektedir. Bundan millet olarak duyduğumuz memnuniyetin haddi hududu yoktur.

Emniyet teşkilatımız, memnuniyetle ifade edelim ki, Sayın Bakanımızın da sunumunda işaret ettiği üzere, çağın gerektirdiği imkânlarla sahip olan ve ileri teknolojiyi başarıyla kullanabilen bir güvenlik teşkilatı hâline gelmiştir.

Ülkemizin yüzde 91'lik alanı jandarma görev ve sorumluluk bölgesindedir. Askerî bir güvenlik ve kolluk kuvveti olan Jandarma Genel Komutanlığımızın da vatan toprakları üzerinde görev yaptığı her noktada, emniyet ve asayişle kamu düzeninin korunmasını sağlamak; mevzuatla verilen mülki, adli ve askerî görevleri yerine getirmek; terör, kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele etmek gibi kanunların öngördüğü diğer bütün görevleri yerine getirme azim ve kararlılığı içerisinde olduğunu görüyoruz.

İçişleri Bakanlığına bağlı Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığıyla ilgili yapılan düzenlemelerle modern hukuk devletlerinde olduğu gibi tüm iç güvenlik teşkilatları, sivil seçilmiş iradenin emrine verilerek darbe artığı antidemokratik uygulama ve görüntüye son verilmiştir. Bundan böyle, vesayetçi anlayışların, en çok ihtiyaç duydukları Jandarma teşkilatı bütünüyle millî irade temsilcilerinin emir ve kontrolindedir. Böylece Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıkları asli görevini yapmak üzere yeniden yapılandırılmıştır. Memnuniyetle ifade ediyoruz ki, 12 Eylül cuntasının hazırladığı Jandarma Teşkilat Kanunu'ndaki tüm antidemokratik maddeler birer birer ayıklanmıştır.

Devletimizin terörle mücadele kapasitesini artırmak adına yapılan en önemli kurumsal reformlardan biriside hiç kuşkusuz, İçişleri Bakanlığımıza bağlı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının kurulmuş olmasıdır. Müsteşarlığın kurulmasıyla birlikte terör sorunu, çok boyutlu bir bakış açısıyla ele alınmakta ve bilimsel verilerden hareket edilerek, kapsamlı politika ve stratejiler geliştirilmektedir. Müsteşarlık farklı disiplinlerden pek çok uzman ve akademisyenle birlikte, terör sorununun çözümüne dönük politika ve stratejiler geliştirme görevini yerine getirmektedir.

Gündemde olan kayyum atanan belediyeler konusuna değinirsek; kayyum atanan belediyeler halka hizmet yerine terör örgütüne hizmet etmişlerdir. Kendi görev alanında yer alan sokak ve caddelere çukurlar kazan teröristlere göz yummuşlardır, desteklemekten geri durmamışlardır. Vatandaşlarımıza hayatı zehir eden, insanların seyahat özgürlüğünü engelleyen bu yollar devletin imkânlarıyla yeniden yapılmıştır. Belediyeler kendi sorumluluk alanındaki yolları tahrip eden herhangi bir teröristten şikâyetçi olmamış, iş makineleri kendilerinden habersiz kullanılmış yalanına sarılmışlardır. Yaptıkları toplu sözleşmelerde işçi ve memurun maaşlarından rızası olmadan paralar kesilerek terör örgütü yandaşı derneklere aktarılmıştır. Alçak saldırılarda milletin evi arabası, dükkânı cayır cayır yanarken bir itfaiye gitmemiş; polis hem teröristlerle mücadele etmiş hem de TOMA'larla yangınları söndürmüştür.

Değerli arkadaşlar, son dönemde Türkiye'nin artan ekonomik gücü ve istikrarı, ülkemize yönelik göç hareketleri için bir çekim unsuru oluşturmaktadır. Yakın bir zamana kadar transit ülke olarak nitelenen Türkiye, artan ekonomik gücü ve istikrarıyla göç hareketleri açısından hedef bir ülke hâline gelmiştir. Kuşkusuz iyi bir göç yönetim sistemi için kurumsal yapılanma hayati öneme sahiptir. Ülkemizde göç alanındaki kurumsal yapılanmaya duyulan ihtiyaç İçişleri Bakanlığına bağlı olarak kurulan Göç İdaresi Genel Müdürlüğüyle giderilmiştir. Yeni kurulmuş olmasına rağmen Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ilk sınavını Suriye krizi gibi zorlu bir konuyla vermiştir.

İftiharla söylüyoruz ki, Türkiye, bugün 3 milyona yakın Suriyeli sığınmacıyı misafir etmektedir. Türkiye, Suriyeli sığınmacılara sunduğu yüksek standartlar bakımından, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası camiada öncü ve model bir ülke konumuna ulaşmıştır.

Değerli milletvekili arkadaşlar, İçişleri Bakanlığımız, Ankara merkezde önemi ve işlevi pek öne çıkmamakla birlikte Anayasa'mızın belirlediği çerçevede 81 vilayetin tamamında, ülkenin her tarafında sürekli kesintisiz hizmet veren, merkezî hükümetin taşra uzantıları olan valilikler ve kaymakamlıkların Bakanlığıdır. Bu sebeple sadece güvenlik ve huzurun teminatı değil, yerine göre susuz köye su götüren, soğukta üşüyen bir aileye yardım elini uzatan, hasılı bu millete devletin her türlü imkânını ulaştırmaya çalışan bir teşkilattır.

Sözlerime son verirken, masanın her iki tarafını da bilen mülki idare amiri kökenli biri olarak mülki idare amirlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi hususuna değinmek istiyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Son on beş yirmi saniyeniz, buyurun.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Bitmek üzere Başkanım.

Meslektaşlarımızdan bize ulaşan istekleri size iletmek istiyorum.

Mülki idare tüm idarenin amiridir, anasıdır. Bugüne kadar tarihi birikimi ve gelenekleriyle diğer idari birimlere daima örnek olmuş, yol göstermiştir. Yetiştirdiği devlet adamlarıyla modern ve müreffeh Türkiye'nin inşasında daima en önde yerini almıştır. Mülki idare amirlerinin yaptıkları görevin önemi aldıkları maaşla asla ölçülemez. Bu meslek zengin olmak için yapılmaz, gönül işidir. Bu millet için yüreği atmayan insanın yapacağı iş değildir. Buna en somut, en net örnek, vatan hainlerinin katlettiği Kaymakamımız Muhammet Fatih Safitürk'tür; rahmetle ve minnetle anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Başkanım, bitmek üzere.

BAŞKAN - Lütfen toparlayın, rica ediyorum.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Mülki idare amirleri geçmişten beri, kendi eşiti ve dengi olduğunu düşündükleri diğer meslek gruplarından oldukça düşük maaş almaktadırlar. Bu meselenin çözülmesi için sayıları toplam bin civarında olan 1'inci sınıf mülki idare amirlerinin maaşlarının 1'inci sınıf hâkimlerle aynı duruma getirilmesi yeterli olacaktır.

Taşrada devletin, hükümetin ve ayrı ayrı tüm bakanlıkların temsilcisi olarak kendilerine verilen görevleri özveri ve gayretle fiilen 7 gün 24 saat yerine getiren mülki idare amirlerinin yetki, görev ve sorumlulukları ile özlük hakları arasında bir denge kurulacağı konusunda İçişleri Bakanlığımızca gerekli çalışmalar yapılacağına inancımız tamdır.

Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Ama teşekkür etmek zorundayım, iktidar partisi vekilleri bu kadar konuşmaz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkanım, o kadar tolerans gösterin yani.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Bitmek üzere hem eski bir mülki idare amiri olarak konuşuyorum ve çok konuşmuyorum Başkanım, bilirsiniz. İbrahim bana beş dakika verir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Aynen katılıyorum, destekliyoruz Sayın Kavaklıoğlu.

BAŞKAN – Arkadaşlar, zaten şu an geride Komisyon üyemiz 4 milletvekilimiz, onların dışında zaten hiç kimseye söz vermeyeceğim, söz talepleri kapandı ve siz de toparlarsanız devam edeceğim.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Tamam, bitiyor Başkanım.

Sayın Bakanım, bu mülki idare amirlerinin özlük haklarıyla ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunda üçüncü konuşmam, Genel Kurulda da en az 5 kere konuşum. Sizlerle birkaç sefer bir araya geldik, sizden önceki Bakanımız Efkan Ala Bey’le bir araya geldik ama bir netice çıkmadı. Arkadaşlarımızın büyük bir beklentisi var, bu konuda somut bir adım bekliyoruz.

Bir konuda teşekkür etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu, siz mülki idareden geliyorsunuz, bunu Sayın Bakanımızla başa konuşmanız lazım, burada değil.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Burada kayıtlara geçsin istiyorum Başkanım. Bir konuda teşekkür etmek istiyorum. Niğde Hükümet Konağı Projesi’ne verdiğiniz destekten dolayı. İl Emniyet Müdürlüğü hizmet binasının yapımına verdiğiniz destekten dolayı çok teşekkür ediyorum.

Bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Demin söylediğim 4 kişinin içerisinde siz yoktunuz Sayın Cevheri. O zaman bitmez, o zaman yemek arası vereyim bir saat, öyle yapalım bu işi.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

Süreniz on dakika.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım, bürokrat arkadaşlarım, sayın basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Türkiye PKK’dan FETÖ’süne, DHKP-C’den PYD’ye, YPG’ye, IŞİD’ine kadar terörle, terör örgütleriyle amansız bir mücadele hâlinde. Milliyetçi Hareket Partisi terörle mücadelede ön şartsız olarak Hükümeti desteklemektedir, desteklemeye de devam edecektir. Terörle mücadelede gösterilen kararlı, korkusuz ve başarılı mücadele tavizsiz şekilde sürdürülmelidir.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin bekasını, Türk milletinin birliğini ve bütünlüğünü korumak amacıyla gösterilen takdire şayan gayretin özünde ve merkezinde şüphesiz Türk askeri ve polisi vardır. Bu itibarla Silahlı Kuvvetler ve Emniyet teşkilatımızın mensupları millet olarak iftihar kaynaklarımız arasındadır.

Emniyet teşkilatımızla ilgili bazı konulara değineceğim. Polislerimize her daim, haklı olarak övgüler düzülmektedir ancak polislerimiz sadece lafla taltif edilmekte, yıllardır yaşadıkları mağduriyet bir türlü giderilmemektedir. Polisimizin özlük hakları ve çalışma şartlarıyla ilgili sorunlarının çözüme artık kavuşturulması gerekmektedir. Geçmişte sözler de verilmiş olmasına rağmen polislerimizin, özellikle de emekli polislerimizin sıkıntılarını çözecek bir düzenleme maalesef yapılmamıştır. Polislerimiz emekli olunca maaşı yarı yarıya düştüğünden yaş haddine kadar çalışmak zorunda kalmaktadır. Emekli olunca da şiddetli geçim sıkıntısı çekmekte, yeniden iş bulabilmek, gelir elde edebilmek için çaba sarf etmektedir.

Emniyet mensuplarının başlıca isteği, ek göstergelerinin yükseltilmesi ve çalışma şartlarının iyileştirilmesidir. Polisin ek göstergesi 3.000'e çıkarılmakla birlikte emekli aylığına önemli bir yansımaya olmamıştır.

Polislerimiz, 3600 ek göstergely haklı olarak istiyor. Birlikte kahramanca mücadele verdikleri astsubaylara ve kamuda emsal alınabilecek birçok kadroya verilen 3600 ek göstergenin kendilerine de verilmesini istiyorlar. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, emniyet çalışanlarının özlük haklarını ve çalışma şartlarını iyileştirecek, polislerimize 3600 ek gösterge verilmesini de içeren düzenlemenin bir an önce yapılmasını istiyoruz. Tabii polise 3600 ek gösterge klîşe. Bununla birlikte il müdürlerimizin, genel müdürlükteki daire başkanlarımızın, genel müdür yardımcılarımızın da mutlaka ek göstergeleri yükseltilecek çünkü onlar da çok düşük. 3600 ek göstergesi il müdürünün, hakikaten çok eksik. Bunların düzeltilmesi lazım, bunun da artık bir an önce yapılması lazım.

Emniyet Teşkilatı mensuplarının daha iyi çalışma şartlarına ve daha iyi ekonomik ve sosyal haklara sahip olması için gerekli düzenlemeler acilen ve gecikmeksizin yapılmalı.

Türk polisinin çalışma süre ve şartları mutlaka dünya standartlarına kavuşturulmalı. Ağır ve yıpratıcı çalışma şartları göz önüne alınarak polislerin senelik ve haftalık izinleri ile emniyet hizmetleri tazminatı ve fazla mesai ücretleri mutlaka yeniden düzenlenmeli, gerekli iyileştirmeler yapılmalıdır.

Sayın Bakanım, sunumunuzda bu çarşı ve mahalle bekçileriyle ilgili bilgiler vermişsiniz. Gerçekten çarşı ve mahalle bekçiliğinin yeniden önem kazanması, bazı illerde önemli sayıda alım yapılması çok güzel bir gelişme. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim de bu konuda taahhüdümüz vardı. Bu itibarla bu çalışmanızı destekliyoruz, daha da yaygınlaştırılmasını gerekli görüyoruz.

Mülki idare amirlerinin özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili Mehmet Erdoğan arkadaşım ifade ettiler, Sayın Kavaklıoğlu'na da aynen katılıyorum; Milliyetçi Hareket Partisi olarak o konuda yapılacak düzenlemeye de gerekli desteği vereceğiz.

Suriyelilerle ilgili bir sorum olacak Sayın Bakanım. Bütün Suriyelileri kayıt altına alabildik mi, sayı kaç? Yani, değişik sayılar kullanılıyor, en itibar edilecek sayının herhâlde sizin sayınız olması lazım. Bunlardan kaç kişiye vatandaşlık verildi? Bu konuda bilgi alabilirsek.

Bir de bu Büyükşehir Yasası'yla ilgili yeniden bir düzenleme, bir değişiklik öngörüyor musunuz? Yani, beşinci yıl oldu, uygulama sonuçlarıyla ilgili bir değerlendirmeniz var mı? Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu yasa çıkarken muhalif kalmıştık, ki birçok eleştirdiğimiz noktalarda da haklı çıkıyoruz. Niye? Yani hizmetlerin aksayacağını söyledik biz. Şu olur mu Sayın Bakan? Yani, bir gecede Konya'da yüzde 100 kentleşme sağladık. Köy kalmadı Konya'da, şu anda köyümüz yok, hepsi mahalle oldu. Yani, bu kâğıt üzerinde... Yani göçü hızlandırdı. Konya Büyükşehir Belediyesinin Konya'nın en ücra bir beldesine hizmet götürmesinde hakikaten büyük sorunlar yaşıyoruz. Durmadan da torba kanunlara mutlaka bu Büyükşehir Yasası'nın uygulamasıyla ilgili maddeler getiriyoruz, şu anda aşağıda görüşülen torbada da madde var. Nedir bu? Bu beldelerde, köylerde emlak vergisidir, belediye vergisi ve harçlardır; bunlarla ilgili beş yıl muafiyet konulmuştu, o süre doluyor diye şimdi tekrar uzatıyoruz. Yani, o zaman niye bu yapıyı koruyoruz? Mutlaka bunun gözden geçirilmesi gerektiğini Milliyetçi Hareket Partisi olarak düşünürüz.

Muhtarımızla ilgili de: Biliyorsunuz doksan üç yıl önce çıkarılan kanunlarla görev yapmaya çalışıyorlar; işte, 442 sayılı Köy Kanunu ve 4541 sayılı mahalle muhtarlıklarıyla ilgili Kanun artık günün şartlarına göre yeniden düzenlenmeli, muhtarların görev tanımları yeniden yapılmalı, sorumluluğu olduğu kadar, yasal yetkileri artırılmalı.

Köy odası ve mahalle muhtarlıkları hizmet bürolarının ilgili il özel idareleri ve belediyeler tarafından yaptırılması ve zaruri giderlerinin karşılanması, muhtarların belediye toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanmaları; ayrıca, muhtar derneklerinin ülke yararına bütünleşmesi amacıyla “muhtarlar birliği” kurulması ve muhtarların il genel ve belediye meclislerinde temsil edilmeleri için yasal düzenleme yapılmalı.

İl genel mücelisi üyelerimiz ve belediye meclisi üyelerimizin de sorunları var. Yani bu arkadaşlarımız, toplantı başına huzur hakkı alıyorlar; bu da yetersiz, tam bir güvence, sosyal güvenceleri yok. Aldıkları huzur hakkı iyileştirilmeli, sosyal güvenceye kavuşturulmalı. Yeşil pasaport talepleri var. Ben buradan ifade edeyim, bu konuda çok değişik kesimlerin de talepleri var. Yine, silah taşıma ruhsatı alabilmek için düzenleme yapılmasını istiyorlar.

Son olarak da, belediye başkanlarımızla ilgili, özellikle emekli belediye başkanlarımızla ilgili birkaç hususa değineceğim: Bunlara ödenen tazminatlar, makam ve görev tazminatıyla ilgili farklı uygulama var. Geçmişte 2008 öncesinde memuriyeti olan ya da Emekli Sandığı iştirakçiliği olanlar, bu tazminatları emekli olunca alabiliyorken, Emekli Sandığı iştirakçiliği olmayan belediye başkanları bu tazminatlardan yararlanamıyorlar. Belediye başkanlarının emekli aylığındaki farklılık giderilmeli, her ne şekilde olursa olsun belediye başkanlığı yapanların belediye başkanlığı için belirlenen ek gösterge, makam ve görev tazminatlarından eşit olarak yararlanmaları sağlanmalıdır.

Ben bütçelerimizin hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum. Sizlere başarılar diliyorum Sayın Bakanım, tüm ekibinizle birlikte.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum size.

Cumhuriyet Halk Partisinden son konuşmacımız, Sayın Durmaz.

Buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyor, 2018 yılı bütçesinin İçişleri Bakanlığımıza ve ülkemize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, illere millî gelirden gönderilen pay, nüfusuna göre gönderiliyor. Herkes de biliyor ki, Anadolu’daki illerden büyük bir oranda nüfus büyük kentlere göçmüş, buralarda insanlar zor şartlarda yaşamaktadır. Ama yerleşim biriminde köyde on hane de olsa takdir edersiniz ki burası yol istiyor, su istiyor, kanalizasyon istiyor, hizmet istiyor. Bu illerin millî gelirden payları İçişleri Bakanlığı bünyesinde İller Bankası Genel Müdürlüğünden giderken haritadaki büyüklüğü, köy sayısı ve yol ağı dikkate alınarak yeniden bir düzenlemeyle katsayı ya da göstergeyle değerlendirilmesi buradaki sorunları azaltacaktır.

Sunumunuzda çok güzel sıraladınız KÖYDES ve diğer projelerle köylerin sorunlarının asgariye indiğini ya da tamamlandığını. Ama seçim bölgem Tokat’tan örnek vereyim, henüz asfaltla tanışmayan çok sayıda köy olduğu gibi stabilizesinin yapılmasına sıra gelmemiş köylerimiz de var. Tabii oradaki arkadaşlar da dar bütçeyle çaba sarfediyorlar. 640’a yakın köy, 25 kasaba, 612 bin nüfus; buna gelecek bütçe belli Bakanlık düzeyinde. Bu anlamda bu çalışmanın yapılmasını planlıyor musunuz, böyle bir çalışma var mı planınızda?

Yine, köylerimizin çöpleri alınmıyor Sayın Bakanım. Yani il özel idare böyle bir programlama yapmış değil. O hepimizin bildiği gibi şırl şırl akan derelerin, o gözelerden çıkan suların ayaklarındaki dereler poşetler ve çöplerle dolu. Bu anlamda çok ciddi bir planlamayla 2018 yılında kırsaldaki çöplerin tamamının alınmasını sağlayacak bir organizasyonu yapmanız lazım. Bu konuda bütçe, araçlar il özel idare makine parkları buna yeterli değil. Buralara Çevre Bakanlığımız ve Bakanlığımız bünyesinde ek bir çalışmayla yeteri kadar çöpü toplayacak araç... Ayrıca köylerimizde yeter sayıda çöp konteynırı da yoktur. Bunu planlamaya almanın çok yararlı olacağına inanıyorum.

Yine, birçok köyümüzde foseptik çukurlar çok ilkel şartlarda. Su gereğinden fazla harcanıyor ve tamamen bu akıp gidiyor. Hiç değilse grup yapıp, bu köylerin birkaç hanesini bir araya getirip, doğayı ve çevreyi, ekilebilir alanları kirletmemesi için arıtma yönteminin köylere de indirgenmesinde yarar var diyorum.

Yine, Sayın Bakanım, kentler, şehir merkezleri, kasabalar hiç dikkatinizi çekiyor mu? Tamamen belediye başkanlarının keyfinde, gereğinden fazla fantastik bir şekilde aydınlatma yapılıyor. Enerjide dışa bağımlı bir ülke için bunun çok doğru olmadığına inanıyorum. Takdir edersiniz ki -siz de böyle düşünürsünüz- bu anlamda bir aydınlatma standardının getirilmesi, hem gereksiz masrafları hem enerji tüketimini önleyecektir diyorum.

Yine, akaryakıt istasyonları -gece seyahatlerinizde görmüşsünüzdür- gereğinden fazla abartılı led ışıklarla hem istasyon tanıtımı hem de pompadaki 3-5 kuruşluk indirimleri göstermek adına gece yollarda sürüş emniyetini tehlikeye düşürecek bir şekildedir, bunlara da bir düzen getirilmesi, bu aydınlatma kirliliğinin de bir an önce önlenmesi gerek diyorum.

Öncelikli yollar konusunda Tokat o 2018 yılı çalışmanızın içerisinde gözüküyor. Ama gerek güvenlik açısından gerekse coğrafyanın zor şartları açısından bazı bölgelerin... Burada Jandarma Genel Komutanımız var, İl Jandarma Komutanına sorduğunda bu bilgileri alacaktır. Tokat'ın bu yol noktasındaki dokunuşa da ihtiyacı var.

Tokat her ne kadar sınırdan değilse de yaklaşık 5 binin üzerinde mülteciyi barındıran bir il. Bu anlamda sadece Suriyeli, Iraklı değil Afgan'ı, Özbek'i de var. Sorduğumuzda İran sınırından girdiklerini söylüyorlar. Bu şunu gösteriyor: Denetimsiz, kontrolsüz, kimliksiz, pasaportsuz insanlar Tokat'a kadar gelebiliyorsa hiç de arzu etmediğimiz terör örgütleri IŞİD'tir, El Nusra'dır ya da farklı terör örgütleri de çok rahatlıkla ülkemize girebiliyor demektir. Bu anlamda İran sınırımızın yeniden bir düzenle kontrol edilir hâle gelmesine acilen ihtiyaç vardır. Bu, beraberinde insan ticaretinin merkezi konumunda da oluyor. Haberlerde de izlersiniz, Tokat'tan geçen Türkiye-İran transit yolunun kenarında sık sık benzeri vakalar da görülmektedir.

Uyuşturucuyla mücadelede her ne kadar "Millî Eğitim Bakanlığı ve diğer kuruluşlarla irtibat hâlindeyiz." deseniz de "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur." bazında ilkökulda spor eğitiminin çok ciddi ele alınması, spor ders saatinin yani beden eğitimi ders saatinin artırılmasının sağlıklı nesiller yetiştirme noktasında yararlı olacağına inanıyorum.

Son sorum: Bu konuda da net cevap istiyoruz Sayın Bakanım. Büyükşehir, bütünşehir yasaları bizi tabanda her gittiğimizde bu soruyla muhatap kılıyor. Hükümetin bu konuda bir tasarrufu var mı? Sizden bu soruya da net bir cevap istiyoruz.

2018 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Bir sorum da Jandarma Genel Komutanlığı bakanlığınıza bağlandı. Eskiden terfi sisteminde onların bir piramidi vardı. Şu anda Hükümetinizin Jandarma Genel Komutanlığıyla ilgili bir planlaması var mı? Yoksa olurlarına bırakıp tamamen siyasilere tasarrufuna mı bırakılıyor, bunu da öğrenmek istiyorum.

Tekrar hayırlı olsun bütçeniz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Açikkapı, süreniz on dakikadır, lütfen. Süre aşımı yapmayacağım Sayın Açikkapı.

Buyurun.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri; öncelikle İçişleri Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Tabii öncelikle İçişleri Bakanlığımızın çalışmalarını anlatmaya çalışırken Türkiye’de yaşanan olayların geçmiş tezahürünü ortaya koymak gerektiğini düşünüyorum.

Özellikle dünyamız gerçekten 20’nci yüzyılda çok önemli problemleri 21’inci yüzyıla aktararak aslında bugün yaşanan problemlerin de ana kaynağını oluşturmaktadır. Türkiye’de yaşanan olaylar da, Orta Doğu’da yaşanan olayların da yine dünyanın birçok coğrafyasında yaşanan olayların da arkasında 20’nci yüzyıldan 21’inci yüzyıla aktarılan birçok problemin var olduğunu görmek gerekiyor. Özellikle Türkiye Cumhuriyeti devletinin Balkan Harbi’nden sonra, Birinci Dünya Harbi’nden sonra ve Birinci Dünya Savaşı’nda yaşanan Çanakkale’siyle, sonrasında yaşanan Milli Mücadele dönemiyle Anadolu’da milyonlarca şehidimizin var olduğunu bilmek, yine milyonlarca dul, yetim ve gazinin aldığı mirası bugünlere taşımak için çekmiş oldukları ızdırapları görmek zorundayız. Dünya yine, 1945 harbiyle gerçekten milyonlarca insanın hayatını kaybettiği, utançların yaşandığı, Hiroşima ve Nagasaki’de atom bombalarıyla yüz binlerce insanın hayatına son verildiği dönemleri yaşadı ve bugün “medeni dünya” dediğimiz birçok ülkenin sözde “Demokrasi götüreceğiz.” dediği birçok coğrafyaya aslında acı ve gözyaşından başka hiçbir şey götürmediklerini de esefle ve üzülerek görüyoruz.

Sayın Bakanımın sunumunda ifade edildiği gibi aslında terör olaylarını sadece Orta Doğu’yla sınırlamanın yanlış olduğunu görmek lazım. Çünkü bugün küresel anlamda da birçok terör olayının yaşandığını, küresel terörün oluşmasında veya meydana gelmesinde birçok ülkenin oluşturduğu terör örgütlerinin sonunda kendilerinin de başlarına bela olacağını bugün yine ibretle görüyoruz. Çünkü gerek Avrupa’nın gerekse Amerika’nın bugün Türkiye’de ve Orta Doğu’da yaşanan terör benzeri olayları kendi ülkelerinde yaşamaları aslında kendi ürettikleri vahşi terör örgütlerini oluşturdukları o zemine dayanır. El Kaide’yi kim oluşturduysa, Boko Haram’ı kim oluşturduysa veya DAESH’i kim kurduysa, arkasında hangi el ve zihin varsa bugün yaşanan olayların birçoğunun arkasında birçok ülkenin olduğunu da görmek durumundayız. Türkiye’de uzun yıllardır terörle mücadele ediliyor, binlerce, on binlerce şehidimiz var. PKK terör örgütünün 1978 yılında filizlendiği, 1979 yılında Bekaa Vadisi’ne çekildiği, 80 darbesine rağmen bu dönemde güçlenmeye çalışması ve güçlendiği ve 84 yılından itibaren de otuz üç yıldır bu ülkede ülke insanına yaşattığı acı hiçbir zaman unutulmayacak. Bu terör olaylarına rağmen, birçok masum insan katledilmesine rağmen, güvenlik güçlerimiz şehit edilmesine rağmen maalesef PKK terör örgütünün bir kısım kesim tarafından hâlen daha terör örgütü olarak nitelendirilmemesi milletimizin canını acıtmaktadır. Bu, Kürt kardeşlerimizin de canını acıtmaktadır, Türkiye’de yaşayan 80 milyon insanın da canını acıtmaktadır.

Türkiye’de özellikle yine son dönemlerde Orta Doğu’da, Suriye ve Irak’ta meydana gelen gelişmelerle Amerika’nın Irak’ı işgaliyle başlayan ve bu süreç içerisinde filizlenen DAESH örgütünün olduğu ve yine Suriye’de başlayan savaşa birlikte 3 milyon insanın yerinden yurdundan olduğu, 1 milyonu aşkın insanın öldüğü bu coğrafyada Türkiye’nin tehditlerle karşı karşıya kalması mümkün değil. Dolayısıyla bizler hem iç tehdit unsurlara karşı mücadele ederken iç tehdidi tetikleyecek dış tehditlere de müdahale etmek durumundaydık ve bunun içindir ki Türkiye olarak bizler Cerablus’ta, El

Bab'ta Fırat Kalkanı'yla ve son İdlip operasyonu ile gereken şekilde, gereken operasyonları düzenledik ve yakın bir ihtimaldir ki Afrin için de aynı durum söz konusu olabilir. Ancak acı olan şudur ki Türkiye Cumhuriyeti devleti kendisine tehdit olacak terör unsurlarıyla mücadele ederken ve Amerika bir terör örgütünü bir başka terör örgütüyle, YPG, PYD'yle egale etmeye çalışırken aslında kol kola girdiklerini görmüş olmak da dünya milletlerinin bir kez daha düşünüp taşınacakları resmi aslında birçok kez vermektedir. Hele hele Türkiye'nin kendisine tehdit unsuru olan PYD ve YPG'ye karşı operasyon anlayışına karşı PYD ve YPG'yi makul gösteren açıklamaların bir kısım milletvekilleri tarafından dile getirilmesi ve Afrin'e yapılacak bir operasyonu "işgal" diye nitelermeleri gerçekten üzücüdür ve düşündürücüdür.

İçişleri Bakanlığımız olarak yurt içerisinde yapılan ve teröre karşı verilen mücadelede başarıyı görmezden gelmek mümkün değildir. Bunu küçük görmek, farklılaştırmak ve millî ve yerli silahlarla bu başarının kazanıldığını görmemek, hatta millî ve yerli silahların kullanımına karşı farklı söylemelerde bulunmak da gerçekten bu ülkeye yapılabilecek en büyük kötülüktür. Millî ve yerli silahlarla, İHA'larla, SİHA'larla, helikopterlerle terörün inine giren güvenlik güçlerimizi ben gerçekten Sayın Bakanımın nezdinde kutluyorum; çok büyük başarıları imza atıyorlar ve göğsümüzü kabartıyorlar. Hele hele Sayın Bakanımın gerçekten son süreç içerisinde, özellikle 15 Temmuz hain darbe gecesinden sonra terör örgütlerinin inlerine kadar girecek her türlü gayreti gösterdiğini görmek bizleri mutlu ediyor. Hemen her hafta birçok bölgede, güneydoğuda, Doğu Anadolu'da ve ülkemizin farklı bölgelerinde Sayın Bakanımızı güvenlik güçleriyle beraber görmek de hem milletimizi hem bizleri gerçekten sevindirmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Açıkkapı, lütfen son cümlelerinizi alayım.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti'nin güçlü ve kudretli bir ülke olduğunu herkes bilecek, herkes bunu kabul edecek.

Ben, 2018 yılı İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, bütün Komisyonu tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Cevheri...

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Değerli Bakanım, Değerli Başkanım, Kıymetli Komisyon üyesi arkadaşlarım; aslında konuşmayacaktım ama bir bölge vekili olarak konuşmam gerektiğini hissettim çünkü bir Şanlıurfa milletvekiliyim ve bölgeyi çok iyi biliyorum.

Sayın Bakanım, siz de çok iyi biliyorsunuz, bölge insanının durumunu çok iyi biliyorsunuz. Ben, biraz tarihsel geçmişten geleceğim. Eğer siz kadim bir devlet iseniz, 16 imparatorluk kurmuş olan kadim bir milletin devamı iseniz ve hâlen Türkiye Cumhuriyeti olarak büyük bir idealiniz, büyük bir hedefiniz ve büyük bir davanız varsa, dünyadaki mazlum Müslümanlara sahip çıkmak gibi bir idealiniz varsa, Balkanlardaki insanların, Afrika'daki insanların, Uzak Doğu'daki insanların umudu iseniz ve emperyal devletler de size bu nazarla bakıyorlarsa hiçbir zaman ellerini içimizden çekmeyeceklerdir ve hep bizi karıştıracaklardır ve bundan sonra da karıştırmaya devam edeceklerdir.

Özellikle, ben, sizin sürecinizle, sizin döneminizle birlikte terörle mücadelede olan azminizden dolayı, kararlı mücadelenizden dolayı da sizi tebrik ediyorum. Bu bir devleti ebet müddet meselesidir, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceğidir ve biz Türkiye devletinin egemenliği altında yaşayan bütün milletler olarak, milletler olarak, halklar olarak, Türkiye devletine sadakatle bağlı olarak Türkiye'nin devletinin

yaşamaları için azimle mücadele etmeliyiz, kardeşliğimizi bozmak isteyenlere fırsat vermemeliyiz. Hamdolsun, bugüne kadar kardeşliğimizi bozamadılar, yapılan bütün projelere rağmen bizi yıkamadılar, parçalayamadılar ve inşallah bundan sonra da parçalayamayacaklardır. Ki baktığımızda özellikle şu anda çok ciddi ve organize örgütlerle mücadele ediyoruz. Bugün, PKK ciddi manada cana kastediyor ve hiçbir kutsalı yok ve bana göre de en çok bölge insanı bundan zarar görmüştür, malını kaybetmiştir, canını kaybetmiştir, her şeyini, varlığını kaybetmiştir. Aslında bir projedir bu, genç beyinleri yok etme projesidir. Bunu çok iyi görmemiz gerekiyor çünkü giden her insan bizden gidiyor. Türkiye'nin önünü kesme projesidir. Olaya bu şekilde bakmamız lazım ve emperyaller her zaman bunu uygulamaya koydular. Şaşmaz politika: Böl, parçala, yut.

Geçmişte Orta Doğu coğrafyasını, hatta Afrika kıtasını cenvellerle bölen insanlar, parçalayan insanlar yetmedi, bugün Irak'ı üçe bölmeye, Suriye'yi üçe veya daha fazlaya bölmeye çalışıyorlar. Aslında Arap Baharı projesinde yaptıkları politikalarla bütün bölgeyi kana buladılar. Bugün yıkamadıkları, diz çöktüremedikleri, boyun eğdiremedikleri tek bir devlet Türkiye kaldı. Hamdolsun, Türkiye, ben inanıyorum ki dünyada yaşayan mazlum Müslümanların duasıyla bundan sonra da hep yaşayacak ve bundan sonra da devam edecektir.

Aslında, baktığımızda bizim içimizdeki politikalara, bunlar hiçbir zaman durmadılar yani 1960 ihtilali bunun en bariz göstergesidir, 1971 Mart muhtırası, 1980 ihtilali, 28 Şubatlar, 17-25 Aralıklar, Gezi Parkı, 27 Nisan e-muhtıraları, en son 15 Temmuz hain FETÖ, hep bunlar projedir. Neden? Çünkü büyük bir idealiniz var. Bugün 15 Temmuz hain FETÖ'nün kalkışmasına baktığımızda, Türkiye'de ne olmuştu da bu hain kalkışmaya girildi, hangi sebep vardı, hangi ortam vardı? İktisadi olarak çok iyi durumdaydık ve Türkiye bir kardeşlik ve barış ortamındaydı, siyasi bir istikrar vardı, neden uygulamaya konuldu? Çünkü siz büyüyordunuz ve önünüzün kesilmesi gerekiyordu, iktisaden çökertilmesi gerekiyordu, tekrar kardeşin kardeşe vurdurulması gerekiyordu çünkü başka projeler başaramadı, o hâlde yeni bir projenin başlatılması gerekiyordu.

Bugün baktığımızda, özellikle biz bunu tabii bölge insanı olarak çoktan söylüyorduk, özellikle güneyimizdeki Suriye'de DEAŞ ve PYD'nin aynı amaca hizmet ettiklerini, ortak çalıştıklarını bölgeden gelen insanlar bize anlatıyorlardı ve biz de ifade ediyorduk zaten bunu. İşte en son PYD ve ABD'nin desteğiyle DEAŞ militanlarının başka bir bölgeye nakledilmesi ve bunun fotoğraflarla gösterilmesi bunun en büyük, bariz göstergesi çünkü aynı amaca hizmet ediyorlar. Onun girmediği bölgeye bir diğeri müsaade ediyor, hatta bazı zaman mermi atmadan bölgeyi birbirlerine teslim ediyorlar. Aslında beş yıl önce DEAŞ diye bir örgüt var mıydı? Yoktu ama ABD'de eğitilen biri geldi, bu örgüt kurdu. Maksat, kardeşi kardeşe kırdırma projesi.

Bölge insanı olarak özellikle baktığımızda, biraz önce de ifade ettim, bizim insanlarımızın birbirleriyle hiçbir sorunu yok. 1071 yılında Alparslan buraya geldiğinde bu bölge Müslüman'dı zaten. Romen Diyojen Alparslan'a karşı savaşa giderken şunu ifade etmişti "Kâfir Türkler geliyor, gelin benim safımda savaşın." Ve Arap aşiretleri ve Kürt aşiretleri de Romen Diyojen'in egemenliğinde meydana geldiler ama baktılar ki karşı tarafta 150 bin kişilik bir cemaat namaz kılıyor Alparslan'ın imamlığında. "Ya, bunlar bizim Müslüman kardeşlerimizdir." dediler ve Alparslan'ın daveti üzerine o gece, savaş gecesi Alparslan'ın safına geçtiler. Bizans ordusunu kuşatan hilalin iki ucunu Kürt orduları oluşturdu. Aslında kardeşlik o gün başlamıştı ve bin yıldır bu kardeşlik devam ediyor ve bundan sonra da devam edecektir.

Bizim bölgemize baktığımızda, aslında sütün içindeki şeker gibi bizi birbirimizden soyutlamaları mümkün değildir. Irak'a baktığımızda Kürtler bir bölgede izole olmuşlardı, Suriye'de bir bölgede izole olmuşlardır ama bugün 81 vilayetimizde herkes vardır. Bunları birbirinden koparmak, ayırmak, ayırmaya çalışmak, aslında halkımıza, inancımıza, dinimize ve devletimize en büyük ihanettir; bunun olmaması gerekiyor.

Ben şahsen kendi ailem olarak baktığımda, ben Cevheri soy ismiyle 5'inci vekilim. 1950'de siyasete girmişiz, sadece Urfa siyasetine değil, Türkiye siyasetine yön vermişiz, hiç kimse bizi dışlamamıştır. Devletin kaderine biz yön vermişiz ve özellikle Güneydoğu Anadolu Projesi gibi, hatta dünyanın sayılı projelerinden GAP gibi büyük bir projeyi getirmişiz. Peki, bu proje neyle büyütülüyor?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Cevheri, 50'den önce de vardınız siyasette?

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Vardık, var olacağız bundan sonra inşallah.

Evet, baktığımızda peki, bu GAP, bu proje neyle bugüne kadar geldi? Türkiye'de toplanan vergilerle geldi. hiç kimse demedi ki "Bizim vergilerle o bölgeyi siz kalkındırıyorsunuz?" O bölge insanının iktisadi kalkınması için bu kaynaklar getirildi buraya. Bugün baktığımızda, GAP özellikle Şanlıurfa'ya baktığımızda Şanlıurfa merkezi, bölgede bir yıldız, bir kardeşlik ve huzur şehri. Biz, bugün Türkiye pamuğunun yüzde 45'ini üretiyoruz, mısırın yüzde 9'unu üretiyoruz, buğday ve arpanın yüzde 5'ini üretiyoruz, Türkiye fıstığının yüzde 37'sini üretiyoruz. Şu anda bir projemiz var, eğer bu da gerçekleşirse seracılıkta, özellikle jeotermal serada Türkiye'nin yüzde 50'sine gelme aşamasındayız inşallah, her noktada. Onun için, Sayın Bakanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakika, lütfen toparlayın.

MEHMET ALİ CEVHERİ (Şanlıurfa) – Ben, bu duygularla özellikle konuşmak istedim. Bölge insanının, hiç kimsenin birbiriyle bir sorunu yoktur. Tek sorunumuz vardır, bizi bölmek isteyen, emperyalistlerin amacına hizmet eden terör örgütleriyle olan mücadeledir. İnşallah, bundan sonra da bu mücadelemiz azimle devam edecektir.

Başarılarınızın devamını diliyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, son konuşmacı Sayın Paylan.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Sayın Bakan, siz bir siyasetçisiniz ama bugün güvenlik bürokrasisinin başındasınız ve geçmişte bir siyasi partinin başkanlığını da yaptınız, bu anlamda ben sizle 2 siyasetçi olarak konuşmak istiyorum. Ve tabii, diğer bütün siyasetçi arkadaşlarıma karşı, Komisyondaki bütün siyasetçi arkadaşlarımla...

Sayın Bakan, uzun yıllardır özgürlük-güvenlik dengesiyle ilgili tartışıyoruz. Ve insanlık tarihi aslında son iki yüz yıldır hep bunu tartışıyor. Baktığımızda, bazı dönemlerde güvenlikçi siyaset öne geçmiş, bazı dönemlerde özgürlük düşüncesi öne geçmiş ve bunu dengelemeye çabalamış. Ancak, siyaset de bununla ilgili çözümler bulabildiği zaman, konuşabildiği zaman, siyaset kurumunu tahkim edebildiği dönemlerde bütün toplum ferahlamış ama istibdat dönemlerinde, baskı dönemlerinde, siyaset çözüm üretmediği dönemlerde ise güvenlik bürokrasisi öne geçmiş ve siyaset alanını da büyük oranda

eksiltmiş, geriletmiş, demokratik alanı daraltmış. Son iki yüz yıllık yalnızca coğrafyamızın tarihine baksak, bir imparatorluk bakiyesiyiz, Osmanlı İmparatorluğu'na özgürlük, eşitlik, adalet düşüncesi yaklaşık iki yüz yıl önce geliyor. Ve bu anlamda, çok kimlikli, çok inançlı olan coğrafyamızda bu tartışmalara mazhar oluyor. Ve bununla ilgili belli mücadeleler söz konusu oluyor, anayasalar yapılmaya başlanıyor, bütün eşitliği vadeden anayasalar yapılmaya başlanıyor ama buna karşı ne hikmetse hep güvenlik bürokrasisi bunu büyük bir tehdit olarak görüp bütün bu özgürlük tartışmalarını geriletiyor. Osmanlı'nın son dönemlerinde, biliyorsunuz, Osmanlı dağılırken büyük acılara, büyük felaketslere, büyük yıkımlara yol açarak dağıldı ve bütün halkların felaketleri söz konusu oldu. Sonra geriye bir imparatorluk bakiyesinden Türkiye Cumhuriyeti'ne kaldık. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş döneminde çok kimliklilik, çok kültürlülük vadedilmişken hemen arkasından dar bir gömlek vadedildi, ortaya kondu, dar bir gömlek yani o çokluluğu, çoğulculuğu yok sayan dar bir gömlek. Bunu da tahkim etmek için ne gerekiyordu? Güvenlik bürokrasisi, istibdat, baskı ve bu uzun yıllar sürdü. Sonra, 1950'lerden itibaren demokrasi girişimleri, bu mücadeleler verildi. Ama, her seferinde, her on yılda bir biliyorsunuz, darbe girişimleriyle karşı karşıya kaldık, demokrasi alanı hep daraltıldı ve siyasetçiler hep güvenlik bürokrasisini istediklerini söylediği sürece siyaset yapmalarına izin verildi.

Baktığımız zaman, Sayın Bakan, üzülerek söylüyorum, 2017 Türkiye'si'ne geldiğimizde hani AK PARTİ kuruluş iddiasında gerçekten demokrasi alanını genişletmeyi vadedti. Niye? Çünkü 90'larda bu sosyoloji, AK PARTİ'nin dayandığı sosyoloji de bu devletin gadrine uğramıştı. Ya, Allah'ınızı seversiniz bu salonda bir kişi çıksın, "Benim kimliğimle ilgili, inancım ile ilgili ne bileyim, bütün taşıdığım her türlü kimlikle ilgili bu devletin gadrine ben son 3 kuşaktır uğramadım." desin, ben konuşmadan şu anda konuşmamı bitirebilirim; desin ki "Son 3 kuşaktır herhangi bir kimliğimden dolayı, duruşumdan dolayı, ideolojik düşüncemden dolayı bu devletin gadrine uğramadım." ben şu anda konuşmamı bitireceğim ama kimse diyemez.

BAŞKAN – Der, der.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Çünkü hepimiz bu devletin gadrine az veya çok uğradık.

BAŞKAN – Der, der, hiç merak etmeyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Deyin, siz deyin. Babanızla ilgili deyin, dedenizle ilgili deyin, ben şimdi susarım.

BAŞKAN – Söylerim, söylerim. Aynen öyle.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Deyin, ben hemen susarım.

BAŞKAN – Devletle birtakım odakları ayırıştırmasını bileceksin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, müdahale edip insicamımı bozacaksanız...

BAŞKAN – Onun için yaptım zaten.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Toplumsal talepler var. Şimdi, toplumsal talepleri ya siyaset kurumu alıp, göğüsleyip "Bunun hukukunu nasıl oluştururuz?" diye tartışacak ya da bunu tamamen bir güvenlik meselesine havale edecek, maalesef, üzülerek söylüyorum. 2017 Türkiye'si'nde tekrar bir güvenlik meselesine tahvil eden, havale eden bir siyaset anlayışıyla karşı karşıyayız.

Sayın Bakan, güvenlik bürokrasisinin görevi bellidir, onun yapacağı işleri hepimiz biliyoruz çünkü hepimizin hafızasında bu var. Ama, siyasetçinin görevi nedir? Siyasetçinin görevi en zor şartlarda dahi oturup, konuşup bütün bu toplumsal sorunlara, taleplere çözüm bulmaktır, bunun hukukunu oluşturmaktır. Ama, maalesef, söylüyorum bakın, büyük badireler atlatmamıza rağmen bütün atlattığımız badirelerle

İlgili ders çıkarmadan tekrar bir... Sizin sunumuzda ben OHAL'i överken gördüm sizi. Yani, neredeyse bir istibdat rejimi içindeyiz, bunu överken gördüm. Ama, bunların pahası var, bunların bedelleri var; siyaset kurumunun daralması, hukuk devletinin askıya alınması, basın özgürlüğü konusunda geldiğimiz yer belli, sivil toplum alanının tamamen daraltılması ve ülkemizin bütün demokrasi liglerinde son sıralarda olması Sayın Bakan. Bakın, yalnızca on yedi ay önce yaşadığımız darbe girişiminden ders çıkarmamış bir siyaset kurumuyla karşı karşıyayız. Ben bu Komisyonda -arkadaşlarım şahittir- darbeden önce defalarca "Darbe dinamiği devrededir arkadaşlar, bununla ilgili bir şeyler yapalım." dedim, size de söyledim, bütün siyasetçiler de burada şahittir, defalarca söylemişimdir. Ama, maalesef öyle bir öz güven içindeydiniz ki böyle bir şeyin olabileceğini dahi tahayyül edemiyordunuz. Oysa, biraz Türkiye siyasi tarihini bilen bir kişi darbe dinamiklerinin nasıl tetiklendiğini, toplumsal fay hatlarına nasıl nifak sokulduğunu ve toplumun birbirine düşürüldüğünü, güvenlik bürokrasinin esas alındığını ve eninde sonunda darbeye varıldığını bilir.

Sayın Bakan, darbe dinamiğine bu ülkenin istihbarat kurumları yol vermiştir. Darbe dinamiğine bu ülkenin emniyet kurumları içindeki yapılanmalar yol vermiştir. Darbe dinamiğine asker içindeki yapılanmalar yol vermiştir ve bununla ilgili bütün hazırlıkları da kurgulamıştır, sahneye koymuştur. Ve bununla ilgili, tabii ki, en önemli araç ne var elinde? Kürt meselesi var. Ve bir barış süreci vardı, bunu dinamitleyip sonunda darbeye ulaşmak isteyen bir hedef vardı. Bakın, darbe dinamiğiyle ilgili bir öz eleştiri yapmayan bir siyaset kurumu var. Defalarca örneğini verdim, onlarca örnek veririm de sürem yok, yalnızca Ceylanpınar'daki 2 polisimizin öldürülmesiyle ilgili "Gelin, bu işe bakalım." diye onlarca kez söyledik, "Bu işte bir iş var, karanlık bir dinamik var burada." dedik. Ama, oradaki istihbaratı veren askerleri de, polisleri de, istihbarat kuruluşlarını da, oradaki 3 tane kişiyi bulup "Bunları arkadaş." diyen hâkimi de, savcıcı da bugün FETÖ'cü diye söylüyorsunuz. Ama, o gece Davutoğlu "2 polisimiz öldürüldü, uçaklara emir verdim, kalksınlar." dedikten sonra binlerce ölü gencimiz var elimizde Sayın Bakan. Yalnızca o 2 polisimizin şehit edilmesine, öldürülmesine bakabilseydik belki biz darbeyi yaşamamış olacaktık ama buna bakamamış bir devlet anlayışı ve siyaset anlayışı var.

Bugün, Sayın Bakan, bakın, eğer ki biz yaşadığımız hatalarla yüzleşmezsek, bununla ilgili öz eleştiriler yapmazsak ve bunları Allah'ın bir lütfü olarak görüp aynı siyasete devam ederseniz, evet, istibdat rejimi kurulabilir ama siyaset asla ayakta kalamaz o istibdat rejiminin içinde. Ve emin olun, bugün kendini güçlü zannedenler -hani, geçmişte onlarca örneğini sayabilirim size- o güvenlik siyasetinin girdabı içinde kaybolur giderler.

Benim okumam şudur: Yeni darbe dinamiği devrededir, açıkça söylüyorum, yeni darbe dinamiği devrededir. Türkiye'yi dünya demokrasi liginde çok gerilere itip, demokratik dünyadan uzaklaştırıp siyasi ve ekonomik anlamda yürütülemez bir ülke hâline getirmek istiyor bu darbe dinamiği ve bununla ilgili de araçlar kullanıyor. Mesela -çok örnek veremeyeceğim, vaktim yok çünkü- dört ay önce hak savunucularını bir anda "darbeci" diye gözaltına alabiliyor, onları büyük manşetlerle işte "Darbe planlıyorlardı, yeni Gezi planlıyorlardı." diye manşetlere sürebiliyor, Sayın Cumhurbaşkanına "Onlar darbeciydi." dedirtebiliyor; ve o arkadaşlarımız on beş gün önce, hiçbir kontrol olmadan bırakıldılar. Ama darbe dinamiği için, yeni darbe dinamiği için yeni bir araç, dava lazımdı; Osman Kavala'yı "darbeci" diye ortaya koyuyorlar, bununla ilgili manşetler attırıyorlar tekrar, tekrar Sayın Cumhurbaşkanına "Oydu darbeci; Gezi'yi o planlamıştı, darbeyi o planlamıştı." dedirtebiliyorlar ve bütün Batı dünyasında, bütün dünyada Türkiye artık demokrasiden tamamen uzak bir ülke olarak gösterilebiliyor. Bunlarla ilgili onlarca...

BAŞKAN – Ama en azından Gezi'nin planlı olduğunu kabul ettiniz, öyle anlaşıldı. Gelişme var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır efendim, nereden kabul ettim?

BAŞKAN – Öyle söylediniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır.

BAŞKAN - Tutanaklara bakarsınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tırnak içinde söyledim onları. Sayın Cumhurbaşkanının söylediği şekliyle söylüyorum bunları.

Sayın Başkan, niye insicamımı bozuyorsunuz ikidir?

BAŞKAN – Süreniz bitti zaten, onun için.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bakın, güvenlikçi siyaseti ortaya koyabilirsiniz, baskı rejimini ortaya koyabilirsiniz, istibdat rejimini kurabilirsiniz, siyasetler bunlarla ilgili tercihte bulunabilirler ama, emin olun, bugün kendisini güçlü zannedenler... O toplumda biriktirilmiş olan fay hatlarıyla ilgili defalarca, geçmişte olduğu gibi, nasıl nifaklar sokulmuşsa tekrar nifaklar sokulabilir ve bütün zemin altımızdan kayabilir, her an için söylüyorum; bu, üç vakte kadar olur. Eğer ki aklımızı başımıza devşirmesek mutlaka başımıza çorap örenler, bize büyük acılar yaşatanlar, yüz yıldır, daha fazla süredir büyük acılar yaşatan dinamikler tekrar bu acıları bize yaşatabilirler.

Sayın Bakan, bütün arkadaşlara söylüyorum: Güvenlik-özgürlük dengesini mutlaka kurmalıyız, hukuk devletini tekrar tahkim etmeliyiz. Bununla ilgili de, OHAL'den vazgeçip öz eleştiri yaparak, hepimiz iğneyi, çuvaldızı birbirimize batırarak gelecekte çocuklarımıza nasıl bir Türkiye emanet edeceğimizi tartışmalıyız, öz güvenle tartışmalıyız, öz eleştiri yaparak tartışmalıyız. Bunu yapmadığımız sürece, emin olun, bu dinamik zaten devrededir, hepimizin altından halıyı kaydırır. Bunun olmaması için hepimize çağrı yapıyorum, güvenlik bürokrasisine ve özellikle Sayın Bakana çağrı yapıyorum, Hükümet olarak çağrı yapıyorum: Bir an önce bu baskı rejiminden, istibdat yolundan vazgeçin, bir an önce siyasete geri dönelim.

Saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, değerli hazırım; bütçe ve kesin hesaplar üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır. Bütün milletvekillerimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi soru bölümüne geçiyoruz.

Sayın Bakana soru sormak isteyen değerli milletvekillerimizin sisteme giriş yapmalarını rica ediyorum.

Komisyon üyelerimiz için on dakika, değerli milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika soru taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Sayın Bekaroğlu'ndan gelmiş.

Buyurun Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakana teşekkür ederek başlayacağım, herkes şaşıracak.

Sayın Bakanım, Müsteşar ve Sayın Emniyet Genel Müdürüne teşekkür ediyorum. Geçen seneki bütçede bizim Rize'nin şirin ilçesi Fındıklı'daki sorunları dile getirmiştik; orada uyuşturucuyla, fuhuşla ilgili bir yuvalanma vardı, "Bu işe el atın." diye. Sağ olsunlar, önemli işler yapıldı. Ancak Rize Emniyet Müdürü değiştikten sonra iş tekrar savsaklandı. Rica ediyorum, tekrar el atın.

Bir de, Emniyet Müdürümüzü niye değiştirdiniz, onu da bilmiyorum yani. On ay sonra Emniyet Müdürü değişti. Çok da iyi işler yapıyordu Rize'de.

İkinci soru: Bakan, şu andaki Cumhurbaşkanımız Sayın Erdoğan belediye başkanlığında, biliyorsunuz, şiir okumasından dolayı yargılandı, cezaevine girdi. Sadece cezaevine girmedi, o zamanki 312'nci madde...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Uyuşturucu meselesinde şey mi oldu yine, mücadelede aksama mı var?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, evet, aksama var, yani Emniyet Müdürü gittikten sonra aksama var ve yeniden yapılıyorlar. Rica ediyorum oraya bir el atın. Atınız, sağ olun.

BAŞKAN – Son soru...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Erdoğan cezaevine girdi. Sadece cezaevine girmedi, eski TCK'daki 312'nci maddeyle siyaseten yasaklandı. Kendisini cezaevinde ziyaret ettim, "Ne yapacağız? Ne zaman kaçacak edecek?" filan dedi ve bir kampanya başlatmaya karar verdik. Kampanya da Düşünceye Özgürlük Kampanyası'ydı ve bu kampanya'nın -3 kişiydik- 2 önemli kişisinden biri Şanar Yurdatapan biri de Osman Kavala'ydı. Çok ciddi çalışmalar yaptık; etkisi oldu olmadı, bilemiyorum.

BAŞKAN – Soruyu alayım lütfen artık.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Soruya geliyorum.

BAŞKAN – Gelemedik ama, hadi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakan, insan hakları savunucuları hepimiz için önemlidir. Dolayısıyla, bunlarla ilgili suçlamalar yapılırken dikkat etmemiz gerekiyor çünkü herkese bir dönem insan hakları gerekiyor. Bu konuda daha dikkatli davranmak gerekir diye düşünüyorum, insan hakları savunucularını hemen terörle ilişkilendirmemek gerekir.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Soru olmadı herhâlde.

BAŞKAN – Olmadı ama olsun, idare edeceğiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, konuşmam sırasında birkaç sorum oldu ama onlara ilave olarak, şu anda yurt dışındaki FETÖ'den dolayı kaçak sayısı nedir? Bunların meslek gruplarına göre dağılımı nedir?

Bir de kırmızı bültenle aranan kaç kişi vardır? Ülkelere göre dağılımı nedir? Böyle bir cevap verebilirseniz memnun olurum.

Bir de, size siyaset yapma olanağı veren bir soru sorayım: HDP'li belediye başkanları alındı, yerlerine kayyum atandı. AKP'li belediye başkanları alınıp neden aynı şekilde seçim yapılıyor da kayyum atanmıyor?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli katılımcılar; sunuşunuzun muhtemelen katılmadığım, dinleyemediğim bölümlerinde gündeme gelmiştir gazi sayılmayanlarla ilgili çünkü beni Mecliste gerçekten çok sık ziyaret ediyorlar ve bu taleplerini dile getiriyorlar. Terörle Mücadele Sırasında Yaralanıp Gazi Sayılmayanlar Derneği var Sayın Bakan, sizinle de muhtemelen iletişime geçmek istiyorlardır. Gerçekten bu konuda ne yapacaksınız? Büyük bir beklenti var. Terörle mücadele sırasında mücadele edip yaralanan gazilerimiz var. Lütfen, bu konuda en kısa zamanda bir açıklama yapar mısınız?

BAŞKAN – Son sorunuzu alayım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Soru olarak değil de, o zamanki Sayın Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un böyle, 684 sayılı KHK’da “Gaziler arasındaki fark kapatılacak ve 19 bin kişi terörle mücadele sırasında uzuv ya da fonksiyon kaybına uğramışsa gazi sayılacaktır.” gibi beyanatu vardı. Bu konuda bu beyanat hâlâ geçerli mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akdoğan...

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, özellikle 5 Ağustos 2015 tarihinde Yüksekova Havaalanı yakınlarındaki özel bir santiyede 52 işçiyi gözaltına alıp onları ters kelepçeleyerek “Devletin gücünü göreceksiniz.” diyen polisler hakkında bir işlem yaptınız mı?

8 Ekim 2016 günü Kobra tipi zırhlı araçla Yüksekova Çarşısı’nda gene 4 vatandaşımız -bugün arkadaşlarımız dile getirdi- Rahmi Safhalı, Necdet İşözü, Aydın Tümen, Serhat Buldan, bunların 4’ü katledildi. 3 polis ifadeye çağırıldı; bir tanesi tutuklanmıştı. İkinci duruşmada da polis İlyas Mekikli tahliye edildi. Bu konuda arkadaşlarımızın, sizin de sözünüz vardı “Bu FETÖ’cü falan olabilir.” diye ama aradan, ikinci duruşmada bu...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Benim öyle bir sözüm yok.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Bunu bugün Başkan da söyledi, arkadaşlarımızın dışında taziyesine gittiğiniz Başkan da paylaşmıştı bunu.

BAŞKAN – Sayın Akdoğan, soruyu alabilir miyim lütfen.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – 5 tane sorum var. Zaten soruyorum Başkanım, soruyorum.

16 Temmuz 2017 tarihinde Yüksekova ilçesinde gene Güngör Mahallesi’nde Necmettin Fendik, evinde, kapıyı açmaya çalışırken vuruluyor, hastanede hayatını kaybediyor; 7 çocuk babası. Bunu yapan güvenlik güçleri hakkında bir soruşturmanız oldu mu?

5-6 Ağustos 2017 tarihinde Hakkâri’nin Şemdinli ilçesinde -bütün Türkiye’nin rahatsız olduğu, vicdanlı olan herkesin rahatsız olduğu- Şapatan’da 100 kişinin işkenceden geçirilmesi, 36 kişinin gözaltına alınıp emniyetteki... Hatta oradaki güvenlik gücü araya girerek o insanların ifadeleri alınıyor, serbest bırakılıyor ama bunların tümüne ilişkin bir işkence yapıldı.

BAŞKAN – Sayın Akdoğan, sorunuzu alayım, keseceğim sözü.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Hatta hastanede bunlara ilişkin sağlık raporu bile verilmediğini biz hepimiz gördük.

Bir son, Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Bakan, ülkemizin yıllardan beri birikmiş, âdeta kambur hâline gelmiş “merkez valisi” gibi bir problemi var. Ülkemiz gelişmiş ve zenginleşmiş bir ülke değildir. Artık hiçbir işe yaramayan, masada oturmakla vakit geçiren bu yetmiş elemanın bir şekilde başka alanlarda değerlendirilmesi için bir mevzuat değişikliğine ihtiyaç var. Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Yine Emniyet Genel Müdürlüğü nezdinde, emniyet müdürüken merkeze alınan; araştırma, planlama, koordinasyon merkezinde boş olarak oturan personelleriniz var. Bunlarla ilgili bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz, bunları da çözmek için bir çalışma yapıyor musunuz?

Denizli’de iki emniyet binası yıkıldı. Arsalar boş olarak duruyor. Bu iki arsayı hangi amaç için kullanmayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Torun...

SEYİT TORUN (Ordu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bütün salonu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, bugün arkadaşlar da sormuşlar, bu, 81 ilin büyükşehir yapılmasıyla ilgili sürekli kamuoyunda bir bilgi dolaşiyor. Biz bürokratlarımıza da sorduk ama bir yanıt alamadık maalesef. Bu 81 ilin büyükşehir olması tartışılıyor mu? Eğer 81 il büyükşehir olacaksa şu anda 30 büyükşehirle ilgili sorunlar zaten devam ediyor. Biz bunun çözümüyle ilgili de birkaç defa Sayın Özhasseki’yle bir araya geldik, konuştuk. Bu sorunlar giderilmeden nasıl büyükşehir yapılacak? Yani 15 milyonluk bir İstanbul ile 200 bin nüfuslu herhangi bir ilimizin büyükşehir olması, aynı yasayla nasıl yönetilecek? Yani bunun bir çalışması oldu mu? Sivil toplum örgütlerinden, paydaşlardan veyahut da bu konuyu ilgilendiren birimlerden görüş alındı mı?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SEYİT TORUN (Ordu) – Bir sorum daha var, çok özür dilerim.

İçişleri Bakanlığı yerel yönetimlerde memur alımına ilişkin bir yönetmelik yayınlayarak belediyelere memur alımından önce İçişleri Bakanlığından izin alma zorunluluğu getirildi. Bu, yani belediyelerin üzerinde zaten yeterli vesayet var. Zaten kadroları da olumlu değil ama bu izne neden ihtiyaç duyuldu, neden gerek görüldü?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tam istedikleri sağlandı, teşekkür etmeniz lazım. Çok uzun zamandan beri...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, cevaplar için söz vereceğim şimdi size.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, Ermeni toplumu dokuz yıldır patriğini seçemiyor, patrik seçimini yapamıyor. Defalarca taleplerimiz oldu, yıllardır taleplerimiz oldu. Sayın Cumhurbaşkanı da “16 Nisan referandumundan sonra buna yolunu vereceğiz.” diye, açıkça söyleyeyim, basına açık bir şekilde taahhütte bulunmuştu ama referandumun üzerinden yedi sekiz ay geçti ve hâlâ İstanbul Valiliğinde seçimle ilgili dilekçemiz bekliyor.

Sayın Bakan, sandığa bu kadar önem veriyoruz, “sandık”, “sandık” diyoruz; Ermeni toplumu da sandığını istiyor, patriğini seçmek istiyor. Bununla ilgili, İstanbul Valiliğinde bekleyen dilekçemize ne zaman cevap vereceksiniz? İstanbul Valiliği yaptığı toplantıda “Şunu istemiyoruz, bunu istemiyoruz.” diye bazı şeyler söylemiş. Hâlbuki sorunu çözecek şey sandıktır. Yani sandığı önümüze koyun, hem Ermeni toplumuna, hem devletimize, hem bütün dünyaya... Bu sorunu çözecek bir adayı biz seçeriz, hep böyle olmuş. 1990’lı yıllarda da Mutafyan seçiminde bazı yaftalar yapıştırılmıştı, Sayın Mutafyan’ın, Patrik Mutafyan’ın nasıl bir patrik olduğunu devletimiz de gördü, Ermeni toplumu da gördü. Bu anlamda sandık bizim sorunumuzu çözecek. Bizim önümüze sandığı ne zaman koyacaksınız yani bu yılbaşına kadar koyacak mısınız?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, gazilerimiz arasında farklar bulunmaktadır sizin de bildiğiniz gibi. Bu konuda kalıcı bir düzenleme yapılacak mıdır?

Terörle mücadele sırasında yaralanan gazi sayılmayanlarla ilgili bir düzenleme yapılacak mıdır? Malul sayılmayan gazilerimizle ilgili bir düzenleme yapılacak mıdır?

Şehit yakınlarımız ve gazilerimizin istihdamı konusunda daha kapsayıcı bir düzenleme yapılacak mıdır?

Son olarak da şehitlerimizin birinci dereceden yakınlarına ilişkin bir işe yerleştirme konusunda düzenleme var ama bazen şehitlerimizin birinci dereceden yakınları kız çocuğu olduğu için, bunlar da evli olduğu için bir istihdam sağlama noktasında olumsuzluk oluyor. Onların tayin edeceği bir kişinin istihdamının sağlanması konusunda bir düzenleme yapılabilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, 16 Nisan referandumu öncesinde kimi mülki amirlerin referandum kampanyası sırasında açıkça taraf olduklarıyla ilgili bilgilerimiz var, bunları yaşadık. Sayın Başbakan ve Genel Başkanınız yapılan vali toplantılarında “Mevzuata takılmayın.” diyor. “Takılmayın.” deyince de valiler, kaymakamlar istedikleri gibi tasarrufta bulunuyorlar. Bununla ilgili bir önlem almayı düşünüyor musunuz?

2911 Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’yla ilgili ihlaller yapılıyor. Valiler bu toplantı ve gösteri yürüyüşlerini iptal ediyorlar. Bu konuyla ilgili görüşlerinizi de öğrenmek isteriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, 15 Temmuz sonrası illerin, ilçelerin girişlerinde önce alelacele kum torbaları, rastgele bidonlarla bariyerler ve polis noktaları oluşturuldu, daha sonra bu devam edegeldi ama kentlerin girişindeki tablo görsel anlamda da o kentlere çok yakışmıyor. Bu konuda bir çalışmamız var mı? Daha görsel, düzgün, o güvenlik görevlilerin bekleyeceği alanları yapmayla ilgili bir projeniz var mı?

Teşekkür ederim

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Doğan...

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakan; belediye başkanlıklarında, özellikle küçük belediyelerde, daha doğrusu 915 belediye büyükşehirlere, ilçe belediyelere bağlanmadan önce en büyük sıkıntılardan birisi küçük belediyelerde bilgi sahibi ne muhasebeci, ne özel kalem ne de yetkili kadro bulunmazdı. O zaman bile büyük sıkıntımızdan dolayı birçok belediye başkanı arkadaşımız istemeyerek ve bilmeyerek mahkûm oldu; zimmetten, rüşvetten değilse de kasadan kaynaklanan mahkûmiyetler oldu. O günden beri hep ısrar ederim, merkez valileri vardır, bunların çoğu da teftiş kökenlidir yani müfettiş kökenlidir, şu anda hâlâ Türkiye’de belli ilçelerde ve belli büyükşehir belediyelerde var; o nedenle, bu arkadaşlarımız acaba İçişleri Bakanlığı tarafından, merkezde bankamatik vali olacaklarına oralara danışman olarak gönderilip hem bir ek ücretle onları taltif edersiniz hem de bu arkadaşlarımız hatadan dönecek şekilde belediyelerin doğru dürüst işlemesine... Ayda bir defa da gitse, iki defa da gitse, bir hafta da kalsa gösterilecek yöntemle bu belediyelerin suç işleme oranını düşürebiliriz, bir.

İki: Türkiye’de spor açısından –ilgimin olduğunu biliyorsunuz- dibe vurmuş bir futbol var. Türkiye’de kulüplerin 4,5-5 milyar dolar borcu var ama ne yazık ki bu kulüplerin 4,5-5 milyarlık borcunun dayandığı müessese, Dernekler Kanunu’na göre yönetiliyorlar. Bu tabii ki tek başına sizin bir göreviniz değil. Maliye Bakanlığı, Gençlik Spor Bakanlığıyla birlikte yapılacak koordineli çalışmalarla Türk futbolunun Dernekler Kanunu’yla yönetilemeyecek noktalara geldiğini hep birlikte görüyoruz. Şirketleşme midir, başka bir yöntem midir, bunun bir an önce, öncülüğünüzde Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında çıkarılacak ciddi bir yasayla dizayn edilmesi Türk futboluna yapılacak en büyük katkıdır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Doğan.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Şunu da söyleyebilir miyim müsaadenizle, bir dakika sürmez.

BAŞKAN – Son sorunuzu alayım.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Son sorum, tabii, tabii. Toplantılar biraz uzun sürdüğü zaman dikkat dağılıyor.

Sayın Bakanla ilgili bir şey sormak istiyorum, basına yansıdığı için soracağım.

Sayın Gökçek Külliyyeye çağrıldığı gün, ilk Sayın Cumhurbaşkanıyla görüşüldüğünde Sayın İçişleri Bakanımızın da orada olduğu basına yansıdı. Bir tesadüf müdür yoksa siz de aynı saatlerde Külliyyeye çağırılmış mıydınız?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Ayhan...

İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Teşekkürler.

Sayın Bakana Hakkâri Belediyesinin logosuyla ilgili soru sormak istiyorum.

Şimdi, Hakkâri Belediyesine geçtiğimiz yıl bir kayyum atandı. Kayyum atandıktan sonra seksen yıllık belediyenin logosu değiştirildi. Bu logonun değiştirilme nedeni nedir acaba?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tanrıku...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, şunu soracağım ben, gerçi konuşmamda ifade etmeye çalışmıştım ama zaman yetmedi.

Türkiye’de bir örgütün terör örgütleri listesine alınması için öncelikle İçişleri Bakanlığının ve Emniyet Genel Müdürlüğünün o örgütü -tıpkı geçtiğimiz yıllarda yapıldığı gibi, FETÖ örgütüyle ilgili yapıldığı gibi- terör örgütleri listesine alması lazım, ondan sonra da bununla ilgili yargı süreçleri falan bir karara bağlanır.

Türkiye İŞİD’yle ilgili olarak kendi yayınımda gösterdiğiniz Birleşmiş Milletler Terörizmin Finansmanına İlişkin Anlaşma uyarınca mal varlıklarına el konulması kararı dışındaki o –Türkiye İŞİD’yle ilgili değil- ve İŞİD terör...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – “Türkiye İŞİD’i” mi dediniz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, şöyle bir şey: Bakın, İŞİD küresel bir terör örgütü, bir cihat örgütü, bir de bu örgüt...

BAŞKAN – Ben sorunuzu alayım, siz soruyu sorun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Soruyorum efendim, bir saniye...

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz cevaplayın diye değil de... Siz soru soracaksınız.

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Efendim, soru sordu da onu... Efendim, bakın, bu konuya açıklık getirmemiz lazım, o bakımdan. Türkiye bakımından da çok önemli, Sayın Bakanlık bakımından da çok önemli. Soruyorum...

BAŞKAN – Çok oldu da, siz sorunuzu sorun lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet, soru sorduğu için yanıt verdim.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Bakan soru sormakla değil, Sayın Bakan cevaplamakla yükümlü burada.

Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Tamam da o zaman Sayın Bakana söyleyin, bana söylemeyin efendim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sormayın bir daha.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tamam.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Terörle Mücadele Yasası uyarınca ve TCK’nın 314’üncü maddesi uyarınca terör örgütü olarak tanımlanması lazım. Tanımlanmadan bu örgütün mensuplarına hem Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olan mensuplarına hem de yurt dışından gelen mensuplarına bu yasalar uyarınca bir muamele yapmak mümkün değil. O nedenle 2015 yılına kadar bu örgütün Türkiye’de propaganda yapması, eleman kazanması, Suriye’ye gidip savaşıp gelmesi, çatışmaya katılması falan suç olamadı maalesef, olamadı ta ki 2015’in saldırılarından sonra Yargıtayın verdiği karardan sonra.

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, soruyu alayım artık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Soracağım efendim.

BAŞKAN – Ama iki dakika oldu efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Soruyorum efendim, bir saniye...

BAŞKAN – Bu, korsan bildiriye döndü artık.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hayır efendim, değil.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bir saniye... Bakın, efendim, bu konu hakikaten... Bakın, yanlış bilgi Türkiye’yi zor durumda bırakıyor.

BAŞKAN – Doğrudur ama yani sonuçta da...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, yanlış bilgi Türkiye’yi zor durumda bırakıyor, o yüzden de tezlerinizi anlatamıyorsunuz. Ben şunu söylüyorum: Türkiye Cumhuriyeti devleti yurttaşlarının üye olduğu, mensubu olduğu “Türkiye İŞİD’i” diye bir terör örgütünü İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tıpkı FETÖ gibi tanımlamadı mı, ne yaptı, bununla ilgili bir karar alındı mı, alınmadı mı Yargıtay kararından önce? Bunu soruyorum.

İkinci olarak da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, son, hemen sorun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, Hrant Dink cinayeti davası sanığı Engin Dinç 2013 yılında İstihbarat Daire Başkanlığına atanmıştı biliyorsunuz, şimdi hâlâ Eskişehir Emniyet Müdürlüğü görevini yürütüyor. Bir cinayet davasında çok ciddi bir suçlamayla karşı karşıya bulunan bir Emniyet Müdürünü neden görevde bulunduruyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Son bir şey...

BAŞKAN – Yok, hayır, “bir soru” dediniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, çok kısa bir soru efendim.

Nüfus kimliklerinde din hanesi kalktı ve çipe indirildi, biliyoruz. Ama Ezidiler hâlâ çipli dahi olsa din hanesine Ezidi yazdıramıyorlar. Bunun sebebi nedir?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, teşekkür ediyoruz, sorular bitmiştir.

Şimdi görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

Sayın Bakanım, süreniz kırk beş dakikadır. Süre uzatımı yapmayacağım. Öncelikli olarak Komisyon üyelerimizin sorularına cevap vermenizi rica edeceğim, kalan sorulara ise bize on gün içerisinde yazılı olarak Başkanlığımız aracılığıyla milletvekillerimize de cevaplarınızı ulaştırmanızı da rica ediyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Öncelikle çok teşekkür ediyorum.

Bugün İçişleri Bakanlığının bütçesi münasebetiyle burada bütün arkadaşlarımız hem bilgilerini hem tecrübelerini hem toplumda gördükleri eksikleri hem de milletvekili olma suretiyle kendilerine ulaşan değerlendirmeleri bütün açık yüreklilikle ifade ettiler. Gerek olumlu eleştirilere gerekse de olumsuz eleştirilere sözlerimin başında teşekkür etmek isterim ve istifade ettiğimizi de, özellikle altı yedi nokta var ki gözümüzden kaçtığını gördüğümüz arkadaşlarımızın ifade ettiği, benim de not aldığım ve bundan sonraki karar mekanizmalarına dâhil edebileceğimiz o beş altı nokta için de diğerleri de çok önemli ama bunlar belki bizim gri alanlarımızda kalmıştı, bizim için önemli olduğunu ifade etmek isterim.

Birtakım değerlendirmeler yapmak isterim, zannedirim bu değerlendirmeler sizin için de önemli olacaktır. Bir kere hiçbirimiz 20'nci yüzyıldayken 21'inci yüzyılı böyle düşünmemiştik. Birtakım arkadaşlarımızın bir, okuma biçimine eleştirim var. Bizim 20'nci yüzyıl kodlarından kurtulmamız lazım ve soğuk savaş döneminin ezgin bir ülkesi sıfatıyla bizim dışımızdaki bir dünyadan tanımlanmamızdan kurtulmamız lazım. Üç: 20'nci yüzyılın ortaya koymuş olduğu ve birtakım kavramlarla bize dayattığı süreçlerin tamamından kurtulmamız lazım. Ben burada bu tip eleştirileri çok görüyorum. Eğer biz 20'nci yüzyılda saplanıp kalırsak bugün tam da ihtiyacımız olduğu ve bir fırsat penceresinin bizim için, her birimiz için açıldığı bir süreci yönetmekten âciz kalırız. Ben yaklaşık on dört aydır İçişleri Bakanlığı yapıyorum. Buradaki güvenlik bürokrasisindeki arkadaşlarımızın kendi bakışlarındaki kendi deneyimleri, tecrübeleri, kendi alanlarıyla ilgili muhakkak bizden farklıdır. Ama benim görevim milletin talebiyle, devletin ortaya koymuş olduğu süreçle benim Hükûmetimin ortaya koymuş olduğu programı yürütebilme kabiliyetini taşıyabilmektir.

Şimdi size şunu söyleyeyim: Bakın, etrafımız ateş çemberi, hepimiz söylüyoruz ve bu ateş çemberi bugün olmayacak. Biz dünyanın en pahalı coğrafyasında, en pahalı arazisinde oturuyoruz. Bu, sürekli devam edecek. Abdülhamid'in sözünü arkadaşımız biraz önce ifade etti. Çadırımızın sırtlanların yolunda olduğunu ve bu coğrafyanın enerjiden modern İpek Yolu'na kadar bizim açımızdan çok önemli fırsatlarla ama çok önemli risklerle karşı karşıya kaldığını ifade etti. Avrupa, Batı daha düne kadar bizi kendi Orta Doğu sınırını koruyacak bir ülke olarak nitelendirdi. Amerika bizi bir karakol olarak nitelendirdi. Bir şeyi unuttular: Sadece karadan insanlar gelmiyor; denizden de gelebileceğini gemilerle, kayıklarla, filikalarla yüz binlerce insanın kendi ülkelerini istila edebileceğini, bu yaptıkları haksızlıklarla bir gün karşı karşıya kalabileceklerini, kendi millî gelirlerine yönelik ta Afganistan'dan oraya kadar bir süreç oluşturabileceklerini unuttular. Şimdi "Yandım Allah!" diye Türkiye'ye yanaşıyorlar. İşimizin kolay olduğunu söylemiyorum. Almanya FETÖ'yü besliyor, PKK'yı besliyor, DHKP-C'yi besliyor ve bunların hepsinin acısını bizler çekiyoruz. Mağaralarda ele geçirdiğimiz silahların hangi ülkelerin menşei olduğunu ifade etmek istiyorum. Böyle dost, düşman falan yok. Bütün ülkeler Türkiye'nin yönetilemez noktaya gelebilmesi için... Bu bir paranoyadan falan kaynaklanıyor değil, bir rasyonaliteyi ifade etmeye çalışıyorum. Bugün Eleşkirt'te 5 teröristi etkisiz hâle getirdi evlatlarımız. Ama bir şey söyleyeceğim: Oraya ilk gelenin şehit olacağını gene biliyordu ve ilk aldığı kurşunla şehit oldu çocuğumuz. Bu, kesin bir kuraldır. Bir mağaraya girecek ilk kişi şehit olacaktır, şehit olmama ihtimali çok düşüktür ama bundan sakınmayan... Bunların hepsi bir film mi, bir senaryo mu? Biz bütün bunların hepsini yaşıyoruz.

Şimdi size şunu söyleyeyim: Yani istibdattan bahsedemeyenler, anlatıyorsunuz "istibdat" diye. Ya, bir empati kuralım Allah rızası için. Ben 6-7 Ekim gününden üç gün önce 3 Ekim, 4 Ekim, 5 Ekim güneydoğudaydım. Birçok arkadaşım, hatta milletvekili arkadaşım, teşkilat başkanı oradayken beni aradılar, dediler ki: "Ne görüyorsun?" "Ya garip bir barut kokusu hissediyorum. Bir patlama olacak. Ne olduğunu bilmiyorum ama burada insanlar ürktülmüş, korkutulmuş. İnsanlar ses çıkaramıyorlar. Burada bir şey var." Bir karine değil, hepinizin tecrübesiyle elde ettiğimiz bir tecrübe. Şimdi, bütün bu süreç içerisinde yani Kandil orada duracak, Diyarbakır'da Kürt kardeşim hürriyeti konusunda, özgürlüğü konusunda, kendi karar vermesi konusunda irade belirleyecek öyle mi? Ben aklımı peynir ekmekle falan yemedim, kimse şaşırmasın yani. Kandil orada duracak.

Yine ifade etmek istiyorum. Yani bunların hepsini biliyoruz. Ha bildiğimizi bir arkadaşımız söyledi. Öteki dünyada mı söyleyeceğiz? Burada söyleyeceğiz, gereğini de yerine getirmeye çalışacağız. Yani ifade edeceğim.

Peki geçen hafta gittik, Hakurk öteki tarafta, Avaşın-Basyan öteki tarafta, Kanireş öteki tarafta, öbür taraftan Haftanın Kampı öteki tarafta sınırlarımızın hemen ötesinde duracak, biz sınırlarımızın dışına çıktığımız an eleştiri ortaya koyacağız. Gördük. Sayın Cumhurbaşkanımızın iradesiyle birlikte çıktığımız yer neresi? Cerablus, El Bab ve biz orada ne yapıyoruz? Bizim orada da jandarmamız var, orada da polisimiz var, orada da kaymakamımız var. Öyle güçlü geleneklerimiz, öyle güçlü bir medeniyet anlayışımız var ki gittik, hiç kimseyi rahatsız etmeden sadece onlara yol göstericiliğin nasıl olduğunu koyduk ve orada huzuru, sükûnu birçok karıştırma olmasına rağmen burayı nasıl izliyorsak orayı da aynı şekilde takip ediyoruz. Biz büyük bir medeniyete sahibiz. “Biz nevhühür bir millet, nevhühür bir devlet falan değiliz.” diyor Cumhurbaşkanımız, tam öyledir; kültürümüz var, geleneğimiz var, devlet yönetme aklımız var. Yani biz sınırlarımızın ötesine çıkıp tehdidi orada bir şekilde engelleyemedikten sonra terörle ilgili çünkü oradaki insanın, güneydoğuda yaşayan insanın... Kırk yıldır bu PKK terörüyle mücadele ediyoruz; oluşturduğu bir iklim olmadığını kimse söyleyemez, oluşturduğu bir iklim var, baskı var. 13 yaşındaki, 14 yaşındaki çocukları, kızları dağa çıkarıyor. En son bir dijital belge ele geçirdik, yaklaşık binin üzerinde fotoğraf var bizde. O kızları bir görmeni isterim. Burada özgürlükten bahsediyoruz, hürriyetten bahsediyoruz, işkenceden bahsediyoruz, her şeyden bahsediyoruz; bunlar bizim ülkemizin kızları, bunlar başka bir ülkenin kızları değil. Biz aklımızı hiçbir yere esaret vermedik. Bir iradeyle beraber tartışıyoruz, konuşuyoruz ve gereğini de yerine getiriyoruz ama elli yıl sonra, yüz yıl sonra bunun hesabını bize sorarlar biz bugün yapmazsak.

Hangi güvenlikçi politikardan bahsediyoruz? Ne güvenlikçi politikası yapıyormuşuz biz? Nasıl bir güvenlikçi politika? Ben bunu anlamak isterim. Yani Yüksekova’da gezdiğim esnaf, bizim güvenlikçi politikamızdan negatif ne etkileniyor? 3 kere Çukurca’ya gittim ben. Nasıl etkileniyor? Tam tersi. Eğer onların demokratik haklarını, eğer onların özgürlüklerini biz teminat altına almazsak, kendi iradelerini teminat altına almazsak hastaneden yararlanamayacak, öğretmen gelmeyecek. “Hiçbir şey yapmadınız.” diyor. Olur mu? Güneydoğuda şu anda öğretmenin eksikliğinin olduğu yer yok neredeyse. Peki, bunu nasıl sağladık? Nasıl sağlıyoruz biz bunu? “Hiçbir sosyal politika ortaya koymadınız.” deniyor, biz bunu nasıl gerçekleştirebilme şansına sahip olabildik?

Konuşmamın başında ısrarla bir şeyi anlattım, biz 15 Temmuz yok sayıyoruz, olmadı 15 Temmuz diye bir şey yani 15 Temmuz o Amerika’daki, Pensilvanya’daki, tarif etmekte bile, ismini söylemekte bile...

MUSA ÇAM (İzmir) – Alçak.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Alçak, hain, ne söylerseniz söyleyin. O mu yaptı zannediyoruz? Öyle mi? O zaman oturmayın burada, oturmayalım burada. Eğer onu öyle zannediyorsak oturmayalım burada. Arkadaşlar, Kandil’e o ülkenin mensupları gidiyorlar, üç gün duruyorlar -bak, beni yanlış anlamayın ama- HDP’nin politikaları değişiyor. Ben bunu takip etmekle yükümlüyüm; sizin adınıza, bizim adımıza, herkesin adına takip etmekle yükümlüyüm. Ne olduğunu görmüyor muyuz? Ne olduğunu anlamıyor muyuz?

Şunu çok net söyleyeyim: Yani bu konuda kararlılığımız açık ve nettir. Hukuktan ayrılıyormuşuz, niye hukuktan ayrılalım canım? Buradaki insanların hepsi demokrasiyle gelmiş buraya. Gün olmuş, aynen dediğiniz gibi, -travmalarla beraber- namaz kıldığını gösterenlerin mahkemelere çeşitli sebeplerle çıkarıldığı, ötekileştirildiği bir süreçten gelmiş insanların bir kısmı, bir kısmı etnik kökenlerinden dolayı, bir kısmı yine anlayışlarından dolayı. Biz bunu görmüyor muyuz yani? Bu travmaların hepsini ortadan kaldırmak bizim temel sorunumuz ama elinde silah olan bir terör örgütü veya terör örgütleri silsilesiyle biz nasıl mücadele ediyoruz? Ya, Allah’ınızı severseniz, bir şey ifade etmek istiyorum, ben ayda yaşamıyorum, uzayda yaşamıyorum, önümdeki bilgileri görüyorum, genel hadiseleri görüyorum.

Nuriye Gülmen meselesi, bunu defalarca anlatmaya çalıştım, defalarca ifade etmeye çalıştım, beni her türlü suçladınız. 3 kere kızımın etrafından DHKP-C’li teröristler alındı ama neyimi kaybedersem kaybedeyim, bu örgüt, tarihinin en acı tecrübelerini yaşayacak. Bak, çok açık söylüyorum. Bir şey daha söyleyeyim: Ben evden çıkarken her sabah, ya oğlumun ya da kızımın öldürüleceğini düşünerek ve kendimi buna alıştıran çıkıyorum. Bunu çok net söylüyorum. Buna alıştıran çıkıyorum.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Koruma yok mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Koruması var yok, hiç önemli değil, koruması olanları görüyorum.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Hayır, çok kuvvetli korumanız var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ya, yazıklar olsun! Bu espri yapılacak bir mesele mi yani?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Allah korusun.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Espri değil de koruma ordusu var.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yazıklar olsun ya!

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Yazıklar olacak diye bir şey yok, koruma ordusu var memlekette. (Gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Söylenecek söz değil bu?

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Allah’tan sen bulasın.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Ne demek “Koruması var.” ya! Senin çolun çocuğun yok mu?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bakın, size şunu ifade etmek istiyorum: Benim gittiğim yere benimki kadar koruma vereyim, siz gidin o zaman. Hadi gidin bakalım güneydoğunun dağlarına, ilçelerine, beldelerine, insanlarına. Oradaki arkadaşlar bilirler nasıl gittiğimi, nasıl geldiğimi, insanlarla nasıl beraber şey içerisinde olduğumu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, sizin çocuklarınız bizim çocuklarımız.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bizim evde de ilk bomba 1968’de patlamıştı, evinde patlamayan bilmez bunları.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Aynen.

Bak, bir şey daha söyleyeyim, biz nereden geldiğimizi ifade etmek istiyoruz, biz kumda oyun oynarken gelmedik. Biz ilkokula giderken bizim evimiz İstanbul’da üç katlıydı, bodrum katı vardı, her akşam okuldan döndüğümüzde acaba bodrum katına bomba koydular mı diye eve doğru çıkardık ailemizin siyasetçi olması sebebiyle. Biz bunların hepsine alıştık, hiç önemli değil, gelen Allah’tandır ama bir şeyi ifade etmek istiyorum.

Bakın, Nuriye Gülmen 2012’de Kütahya’daki bir olaydan dolayı cezaevinde yattı, çıktı. DHKP-C’de çok önemli bir şey vardır, hapisten çıktıktan sonra gidip bir özgeçmiş sunmak denilen bir hadise söz konusudur. Bunları ben söylemiyorum. Şu anda 12 tane davası var. Bir tanesi Yargıtayda. Hani diyorsunuz ya “Bunun hiçbir şeyi yok.”, hani diyorlar ya “Hiçbir şeyi yok.” diye. Aynısı Semih Özakça için geçerli, 4 tane davası var ve yine son duruşmalarda tanıklar çıktı, ifadeler verdiler, DHKP-C’nin üst düzey yöneticileri... Ya ben bir şey yapmaya çalışıyorum, bir şey anlatmaya çalışıyorum, Cumhuriyet Halk Partisini ve birtakım arkadaşlarımızı buradan geri çekmeye çalışıyorum. Burada bir terör örgütü

mensubiyeti var. Bırakın, hukuk davasını yürütsün. Biz de bekliyoruz hukuk davasının ne olacağını. Bırakın, komisyon kendi kararını versin, komisyon kararını ortaya koysun ama burada net ilişki söz konusu. Eskişehir’de o DHKP-C’nin yöneticilerinden şu anda ifade verenlerin nasıl beraber bomba yaptıklarını, nasıl beraber orada eylemlere katıldıklarını net bir şekilde anlatıyor, tarih belli ve şimdi bakın...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Davalar sürüyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben de süren davaları anlatıyorum zaten, ben süren davaları anlatıyorum ve burada ifadem şu: Biz siyaseti bu ambargodan kurtarmalıyız. Eğer siyaset bu ambargodan kurtulmazsa... HDP’li arkadaşlar var burada, ne zaman resmî, meşru bir izin istendi de biz vermedik? Söyleyin, hadi bakalım. CHP’li arkadaşlarımız var, toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle alakalı ne zaman istendi de vermedik? Bakın, son dört aydır, beş aydır meşru ne izin istenmişse... Meşru siyasetin, demokrasinin, ortaya konulan sürecin tamamen kendini net bir şekilde ifade etmesinin önüne hiçbir engel bırakmayız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, Ankara Barosu Başkanı burada açıklama yapamadı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Olur mu canım? Bakırköy’den Diyarbakır’daki son kadınlar mitingine kadar ne kadar istendiyse hepsini verdik, Cumhuriyet Halk Partisi dâhil olmak üzere, hiçbir eksiklik bugüne kadar olmadı. İşte, Ankara’dan İstanbul’a kadar yüründü, arkadaşlarımızla sürekli görüştük, sürekli ifade ettik; Giresun’dan Ordu’ya kadar yüründü, sürekli görüştük, sürekli ifade ettik. Hangi OHAL’den bahsediyoruz? OHAL’i uyguladığımız yer net, açıktır. OHAL’i uyguladığımız yer, teröristedir; OHAL’i uyguladığımız yer, demokrasiyi istismar eden, onu küçültmeye çalışan marjinal gruplardır. Bizim OHAL’in vatandaşımızla, siyasi partilerle hiçbir anlayışı söz konusu değildir.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, kadınlar burada coplandı, geçen hafta daha.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben bitireyim isterseniz.

Ben şunu ifade etmek istiyorum: Burası Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Buranın içerisine girip girmeme hadisesi demokrasiyle ilgili bir hadise değildir. Ne demek yani 5 bin kişi gelecek, 10 bin kişi gelecek dışarıdan, “Biz içeri girmek istiyoruz.” deyince... Girme kararı, buranın iradesinin kararıdır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Keşke 5 bin kişi olsa, 20 kişi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Türkiye Büyük Millet Meclisiyle ilgili bir ifadeyi daha ortaya koymak istiyorum, soruldu bana, Zekeriya Bey sordu. Türkiye Büyük Millet Meclisinin güvenliğiyle ilgili tüm ekiplerimizle beraber, üstüme vazife olduğuna inandığım için, yarın öbür gün burada bir şey olur da “Ya, karşısındaki Türkiye Büyük Millet Meclisini muhafaza edemiyor, bu adam Türkiye’yi nasıl muhafaza edecek, nasıl İçişleri Bakanlığı yapacak?” diye... En azından kendi ürküntümden ve endişemden dolayı burada on defa toplantı yaptık ve birtakım kararlar aldık. İlk önce idare amirleriyle, sonra Meclis Başkanımızla -tabii benden önce yapılanlar hariç yani benden önce yaptırdığım toplantılar, bürokratların yaptığı toplantılar, bir araya geldiği toplantılar hariç- daha sonra tüm grup başkan vekilleriyle bir araya geldik, birtakım kararlar aldık ve bu kararların uygulanmasının kaçınılmaz olduğunu ifade ettik. Önümüzdeki günlerde birtakım teknik hazırlıklar yapıyor ve bu teknik hazırlıklar... Burada bir şey daha söyledim, bakanlar iki araçla gelecekler. Ben o saatten itibaren

kendimi buna uydurdum ve Meclise iki araçla beraber giriyorum. Ama bu kararlar alındıktan sonra sadece genel başkanların bir hususiyeti söz konusu olacak, grubu olan siyasi partilerin genel başkanları istedikleri kadar araçla gelebilme hakkına sahiplerdir, kendilerine ait bir karardır ve anlayıştır.

Şunu söylemek istiyorum: Önümüzde...

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Hep meşruiyetten bahsediyoruz. Bakanlar arasında bir meşruiyet problemi var mı sizce? Ben milletvekili miyim şimdi? Milletvekiliyim. Adalet Bakanlığı benim cezaevine gitmeme izin vermiyor, biliyor musunuz? Bu nasıl meşruiyet?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama bir saniye... O da meşruiyet. Onun hakkı değil mi?

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Hayır, bakın, saygı duyuyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sayın Başkan... Sayın milletvekilim, onun hakkı değil mi? Bir irade ortaya koymaya çalışıyor, bu irade ona tashih edilmiş, size tahsis...

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Ben sizi saygıyla dinledim ve doğru buldum ama bakın, terör açısından...

BAŞKAN – Sayın Bakan, sorular bitti, siz cevaplara devam edin lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Özellikle, bütün bunları şöyle ifade etmek istiyorum: Önümüzde önemli bir süreç var ve bu süreci, hep birlikte, eğer fay hatlarımızı tetiklemeye çalışanlara karşı müsaade etmeden, onların istismarına müsaade etmeden demokratik bir süreçte geliştirebilirsek ve yönetebilirsek biz başarılı oluruz. AK PARTİ bu demokrasiyi yükseltme anlayışından ve geliştirme anlayışından hiçbir gün vazgeçmemiştir, bugün var olmasının sebebi budur. Bizim milletimiz arif bir millettir, biz milletimizi tanıyoruz ve biliyoruz. Bugünkü siyasi partiler tesadüfi burada değildir. Millet bir oyunun hesabını yapar. Hepiniz siyasetçisiniz, hepimiz siyasetçiyiz. AK PARTİ -eğer kendi çizgisinden ayrılmış olsaydı yani çok daha farklı şeyler söylemek isterim ama zamanı kesmek istemem- bu çizgiyi bugüne kadar aynı anlayışla gerek terörle mücadelede gerekse demokrasinin yükseltilmesinde net bir şekilde ortaya koydu. Bazen zamanın ruhu öyle icbarlar, öyle mecburiyetler ortaya koyar ki onu yapmak durumundasınızdır, biz hepsini biliyoruz. Arkadaşlar burada diyorlar ki: “Efendim, şu adamları polis öldürdü.” Ben, evet, o 4 kişinin... “Katletti.” diyor. “Katletmek” demek, hani biraz önce beni eleştirdiniz, işlem bitmeden hükmü koymak demektir ya -beni eleştiriyorsunuz- “katletmek” demek bu adamın kasten, bilerek bir kişiyi öldürmesi demektir. Ben o aileye gittim. Güneydoğuda ve doğuda ne kadar böyle mesele olmuşsa ya ben gitmişimdir ya partiden bir arkadaşımızın gönderilmesine sebebiyet teşkil etmişimdir eğer vaktim yoksa veya daha sonra valimi, valiyi hemen olay yerine göndermişimdir.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Ama Sayın Bakan, bu somut yani...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – İfade edeceğim, devam ediyorum.

Eksik olmaz mı, kaza olmaz mı yani teknik bir arızadan dolayı gerçekleşemez mi veya kasıt da olabilir, benim görevim bunu araştırmaktır. Ben bunu bugüne kadar kendi Bakanlığım döneminde, hangi mesele olursa olsun, hiçbirini ama hiçbirini boşa düşürmeden idari ve ondan sonra üzerime düşmüşse adli tahkikata yönlendirmek konusunda, benden önce adli tahkikat açılmışsa adli tahkikata... Ben çünkü adli tahkikat açtırma yetkisine sahip değilim ancak müracaat ederim ama meseleyi gördükten sonra. Bütün bunların içerisinde şunu net bir şekilde söylemem lazım: Bu kadar büyük terörle mücadele yürüyor; DHKP-C'yle, PKK'yla, DEAŞ'la, işin uyuşturucu bölümüyle, göç bölümüyle, yürümeyen mücadele yok. Ve bir şey söyleyeyim: 15 Temmuzda, arkadaşlar, evet, FETÖ bir ülke için yaşanmaması gereken bir süreçtir ama bu yaşandı ve ifade etmeliyim ki biz 23 bin, 24 bin civarında emniyet amirimiz

vardı, daha doğrusu rütbeli amirimiz vardı, zannediyorum, şu anda 8 bin, 9 bin civarında; bu kadar basit. Bütün buna rağmen bu süreçleri yürütüyoruz. Aynı şey Jandarmamız için geçerli. Ve bütün bunları yaparken de hukuka uymak... Biz işkenceye... Niye işkence yapalım ki? İşkencenin meşruiyeti nerededir, nasıl yapılabilir işkence? Kim işkence yapılabilsin diye bir şey söyler? Biz sonucu almak isteriz; konuşur konuşur, konuşmaz, işin başka türlü noktasında hukuken gider, eğer ceza alacaksa hapishaneye girer ama öteki türlü biz onu işkence... Türkiye’de işkenceye sıfır tolerans söz konusudur, yukarıdan aşağıya bütün herkes, bakanından bekçisine kadar bütün herkes bu noktada da hemfikirdir. Eksik, aksak olur mu? Affedersiniz, yani 5 tane, 10 tane evlat yetiştiriyorsunuz, elinizin beş parmağı var, her biri birbirine benziyor mu? Ama bu konuda Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Hükümetimizin kararı nedir? Biz demokrasiden ayrılmayız, kim ne söylerse söylesin; hukukun üstünlüğünden ayrılmayız, kim ne söylerse söylesin. Biz öyle Avrupa gibi, Batı gibi, başka ülkeler gibi ikili hukuk sistemi ortaya koymayız. Bizi eleştirdiler kayyumdan dolayı, bütün Avrupa ülkeleri sahip çıktı İspanya’ya, Allah’ımızı severseniz; bizi eleştirdiler, yerden yere vurdular bizi, Venedik Kriterlerinden bilmem ne kriterlerine kadar her şeyi ortaya koydular. Peki, ne oldu? Hani söylesinler şimdi, yöneticilerini hapse attılar. Hani özgürlükler, hani hürriyetler? Bakınız, biz, kayyum belediyelerle ilgili -net bir şekilde söylemek isterim- adım adım gidiyoruz ve orada vatandaşımıza hizmet etmelerini sağlamaya çalışıyoruz. Onlarla ilgili biraz sonra rakamları da vermeye çalışacağım. Söylediğiniz bütün sorulara yetiştirebildiğim kadar ve samimiyetle cevap vermeye çalışacağım.

Ama şunu söyleyeyim: Bu, Türkiye için büyük bir fırsattır. Biraz önce Garo Bey 15 Temmuzdu söyledi. Evet, biz 15 Temmuz anladık, 15 Temmuzdan da ders çıkardık. 15 Temmuzdan çıkardığımız ders, aslında Türkiye’yi geçmiş Hükümet sisteminde karşı karşıya getirdikleri istikrarsızlıklardan ve sadece kendi sistemimizi korumak adına uğraşmamızdan ve siyasetin sürekli oyuncak olmasından kurtulmaktır ve 16 Nisanı getirdik onun için. Biz iyi ders aldık. 16 Nisan, önümüzdeki üç beş yılın yönetilmesi için değil, 16 Nisan, tam da bu ülkenin bir daha bu badirelerle karşılaşmamasını sağlayabilmek için atılan adımdır. Bizim istikrara ihtiyacımız var ve demokrasinin ve siyasetin açık olmasına ve şeffaf olmasına ihtiyacımız var, bizim aldığımız ders bu ve bu dersi almamıza tahammül edemeyenler, bu dersi... Ha, elbette ki, iktidarın karşısındaki iç siyasete ben bu konuda çok büyük bir şey bulmam. İç siyaset iktidarın karşısında kendi pozisyonlanmasını yapacaktır ama şunu düşünürüm: Karşı tarafta eğer Avrupa benimle beraber eş bir kampanya yürütüyorsa dönüp buna bakarım, bu niye bunu yapıyor; eğer Amerika eş bir kampanya yürütüyorsa, işin altına başka türlü odunlar sokmaya çalışıyorsa ben buna bakarım, bakmak zorundayım, siz de bakmak, siz de bakmak zorundasınız, hepimiz bakmak zorundayız. Biz tehditleri görmek zorundayız, bizden öncekiler de görmeye çalıştılar, güçlerinin yettiği ölçülerde görmeye çalıştılar ama şimdi geleceğe ait tekrar... Müslüman bir sokulduğu yerden bir daha sokulmaz, sokulmamamız lazım. İnsanın da bir sokulduğu yerden bir daha sokulmaması gerekiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kaç kere darbe yedik Sayın Bakanım ülke olarak? Darbe dinamiğine baktınız mı yani?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Evet, en son... Ben darbe dinamiklerini iyi bilirim, darbe dinamiklerinin nasıl olduğunu da iyi bilirim, nasıl geliştiğini de iyi bilirim ama size bir şey söylemek isterim: Burada önümüzde bir süreç var. Terörle mücadele, çok net söyleyeyim... Konuşmamın bir yerinde söyledim, on dört aydır İçişleri Bakanlığı yapıyorum. Çok açık bir ifadeyle söylemek isterim, şu süreçte gidelim... Bakın, ben hiçbir gün, PKK şu tarihte bitecek demedim, ben hep mümkün olduğu ölçüler içerisinde süreç tanımlı yapmaya çalıştım; baharda şunu yapacağız, dikkat edin, sonbaharda şunu yapacağız. Nasıl stratejiyle gittiğimizi biliyoruz. Bizim yapacağımız iş var. Yapacağımız iş açık ve nettir: Bir, sınırlarımızın 25 kilometre ötesindeki kampların tamamını tarumar

edeceğiz. İki, Kandil'e gidip oturacağız ve orada bizim hâkimiyetimizin ortaya konulduğunu göreceğiz. Kürt vatandaşımızı Kandil'in korkusundan, Kandil'in endişesinden... İsteddiği kadar siyaset yapsın, istediği kadar başka partide olsun, istediği kadar istediği yere oy verebilme hakkı olsun, sonuna kadar hürmetimiz ve saygımız sonsuz, sonuna kadar ama tehditle değil. Ben nasıl tehdit edildiğini gördüm arkadaşlar. Batıdaki hiçbir siyasetçi çoğunlukla doğuda ve güneydoğuda bir seçimde bulunmamıştır, ben buldum. Nasıl insanları tehdit ettiklerini, nasıl arabalara doldurup teker teker oy verme konusunda onları yönlendirdiklerini, nasıl insanları korku içerisinde tuttuklarını -bir okulda teşkilat başkanıydım, öyle kolay kolay teşkilat başkanı gidip bir okulda okul sorumluluğu yapmaz- bilerek ve bu tecrübeyi yaşayabilmek için bu dinamik burada nasıl işliyor, nasıl bir süreç var, nasıl bu süreç yönetiliyor, bütün bunları görebilmek için oraya gittim ve...

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Bir dakika, Sayın Bakan... Belediye başkanlarımızın olduğu Derecik beldesinde, bakın, orada 1 kişi 80 kişinin oyunu kullanıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Şimdi, şunu... Derecik'in sosyolojisini sen de bilirsin, ben de bilirim. Bak, Derecik'in sosyolojisini...

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – Evet, ama bunu söylerken...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben Derecik'e İçişleri Bakanı olmadan önce de İçişleri Bakanı olduktan sonra da defalarca giderim, orası Kuzey Irak sınırır ve defalarca gittim, defalarca; bilirim, oradaki aileleri tanırım, orada kim olduklarını çocuklarına kadar tanıdıklarım ve bildiklerim... Sosyolojisi çok farklıdır, orası kendi adına, devletten yana olan, AK PARTİ'den yana olan bir irade sergilemiş ve bu iradeyi de orada tek başlarına sürdürüyorlar ve Şemdinli'nin birçok bölümünde de aynı irade devam eder.

NİHAT AKDOĞAN (Hakkâri) – 1 kişi 80 kişinin oyunu kullanıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bakınız, şimdi, şunu net bir şekilde söylemek istiyorum: Bakın, burada yapılması gereken süreç çok açık, nettir; demokrasiye sahip çıkmaktır, başka tanım yoktur. Demokrasiye sahip çıktığımız andan, demokrasiyi sürdürülebilir hâle koyduğumuz andan itibaren Türkiye yükselecektir ve yükselmeye devam edecektir. Meseleleri basit ele almak lazım, hiç karmaşık ve kompleks ele almamak lazım. Demokrasinin tarifi açıktır ve nettir ve bizim yapmamız gereken tam anlamıyla budur.

Zekeriya Bey'in Ali İsmail Korkmaz'la ilgili bir sorusu var. Arkadaşlarımızın bana verdiği bilgiye göre, orada sayın milletvekili de vardı, ilk başta şu endişe oluşmuş: Anladığım kadarıyla bu tip spor organizasyonlarında eğer buradan kaynaklanan bir tartışma olur mu endişesi oluşmuş. Sonra, kendileri Alper Taş'la beraber, sayın milletvekili arkadaşlarla bir değerlendirme içerisine girmişler. Aynı ayrı koşullarında ve hatta ki burada resimleri de var, ayrı ayrı koşullarında ve bir spor aktiviteleri meydana getirmelerinde bir problem olmadığı ifade edilmiş. Böyle koşullar da var. O çıplak mesele nereden kaynaklanmış, bunu bilmiyorum, bunun araştırmasını da arkadaşlara söyledim. Yani, ilk baştan itibaren ama burada sadece eğer toplu bir konuşma söz konusu olursa, böyle bir tartışma ve itişme olabilir, siyasal bir tartışma olabilir, bu çok doğaldır, sporla siyaset alanını ayırmak bizim en temel görevlerimizden bir tanesidir, en temel vazifelerimizden bir tanesidir.

Yine, bunun ötesinde, "Özellikle yıllara göre koruma sayısında kaç artış var?" diye Sayın Temizel'in bir sorusu oldu. Çünkü ilk konuşmacı Sayın Temizel'di.

2014 yılında 2.327, 2015 yılında 2.650. 2016 yılında 2.758 kişiye 3.375, 2017 3.258 kişiye 4.156. Özellikle hâkimler ve savcılarımıza terör davalarıyla ilişkili, hukukçular bunu çok iyi bilirler, aynı zamanda da Güneydoğu'da 93 tane kayyumumuza yönelik yeniden oluşturduğumuz bu güvenlik konsepti, burada bu sayının bu noktaya ulaşmasına sebebiyet teşkil etmiştir.

İzmir Havalimanı VIP'le ilgili de sadece Başbakanımız ve Cumhurbaşkanımızda böyle bir uygulama oldu, siz de onu zikrettiniz. İç hatlar otoparkına götürüldüğünü arkadaşlar söylüyorlar ve o otoparka götürüldüğü ilgili kişilere bildiriliyor. Ama sürekli böyle bir şey olması lazım mı? Buna acaba kalıcı bir çözüm bulunabilir mi? Buna bakmak lazım geldiğini düşünüyorum.

Özellikle özel güvenlik konusunda şunu ifade etmek istiyorum: 1/281 yani her 281 vatandaşa 1 vize düşüyor, her 173 vatandaşa İngiltere'de düşüyor. Burada yani İngiltere'de bizden çok daha fazla. Bizde 283 bin görev yapıyor, İngiltere'de 365 bin özel güvenlik görevlisi görev yapıyor. Bizim burada tartışacağımız iş, arkadaşlarımızın da defalarca değindiği, bunun niteliği, görevini iyi yapması. Bu konuda, özellikle geçen yıldan itibaren, biliyorsunuz, FETÖ süreçleri de oldu, gerek eğitimlerinde gerek denetlemelerinde, ben rakamları sunumumda da verdim, bu konuda bizim üzerine düşeceğimiz ve ocaktan itibaren bu süreci bir denetim süreci olarak geçirdik. Ama, önümüzdeki süreci hem eğitim süreci hem de bir irtibatlaşma süreci olarak geçireceğimizi burada ifade etmek istiyorum. Her beş yılda bir altmış saatlik eğitimleri var. Belki bunun da yeni gelişen güvenlik konseptleri açısından değerlendirilmesi lazım geldiğini ifade etmek istiyorum.

2017 yılında özellikle polis sorumluluk bölgesinde 143 adet ölümlü, yaralanmalı zırlı araç kazası meydana geldi, Ertuğrul Kürkcü sordu. Söz konusu kazalarda 1 personelimiz şehit olmuş, 13 sivil vatandaş da hayatını kaybetmiştir, 55 vatandaşımız ise yaralanmıştır. 2017 yılında 1.637, son beş yıldaysa 30.529 personele zırlı araç eğitimi verilmiştir. Biz bu zırlı araç kazalarından sonra, acaba bu niçin oluyor diye bir araştırma başlattık. Yani, bu neden kaynaklanıyor, niçin böyle oluyor? Çünkü bunun önemli bir bölümü teknik birtakım sebeplerden, fren boşalmasından, başka türlü süreçlerden... Acaba bir bakım eksikliği mi yapılıyor, acaba sürücü hatası mı söz konusu, neden böyle bir şey oluyor diye, acaba zırlılarda mı farklı bir şey var, arkadaşlarımız bu konudaki değerlendirmeleri ortaya koydular ve birtakım tedbir manzumesi hazırladılar. Ama, bu kazaların hepsiyle alakalı, nasıl kaza olmuşsa burada, bütün bu kazalarla alakalı gerekli bütün soruşturmaları hem idari hem de adli olarak devam ettiğini ifade etmek istiyorum.

Bir taraftan da, yine... Ha, bir şeyi söyleyeyim: Şimdi, arkadaşlar, bana ikide bir "Empati kuralım." diyorsunuz, "Bunu anlayın, bunu ifade edin." diyorsunuz. Diyorsunuz ki "Şurada şu adam öldürüldü, bu haksızlık." Ya, 1 Ocak 2017'den itibaren 46 sivil şehit var ya! Öğretmen, elektrikçi, yolda beraber oraya imeceye gitmiş adam, AK PARTİ siyasetçisi... Biz hepimiz siyasetçiyiz, hukuktan başka bir üstünlüğümüz yok. Ya, bir kez bu lafı söylemediniz ve empati bekliyorsunuz. Bir kez ya, bir kez deyin ki bütün bu değerlendirmeleriniz içerisinde, ya bu ölen sivillere de... Burada bu yaptığımız, beraber konuşuyoruz burada. Bak, ben ötekisini de söylüyorum, taziyeye gittiğimi söylüyorum, insanları aradığımı anlatıyorum, kendilerine başsağlığı dilediğimi, valiyi gönderdiğimizizi, kaymakamı gönderdiğimizizi ve olayı tahkik ettiğimizi... Ben devlet olarak da vatandaş olarak da insan olarak da üzerimize düşen bütün sorumluluğu yerine getiriyorum. Bir kere ya, bir kere deyin ki: Ya, bu Şenay Aybuke Yalçın; bir kere deyin ki Necmettin Öğretmen; bir kere deyin ki şu adam...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Diyoruz Sayın Bakan ya.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Her zaman söylüyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hayır, hayır, burada, bu ortamda.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, niye rahatsız oldunuz siz?

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yani bir kere deyiniz. Başka bir şey daha söyleyeyim ve şunu da eleştirelim: Bakın, oradaki bombalarda 5 sivil 3 çocuk, hani o çukur mücadelelerinden sonra yere bırakılan ve kazılan bombalarda... Bu çocuklar da bizim çocuklarımız ya. İnanın, böyle bir haber aldığımız zaman, ben Silopi'deki hadiseden sonra eşimle beraber sabaha kadar uyumadığımızı biliyoruz, uyumadık. Valinin oraya gidene kadar... Silopi'deki olayda, Silopi'de eve giren zırhlıdan sonra. Bu tahammül edilebilir bir şey değil, bir kaza bu. Ama netice itibarıyla bizim 500 bin silahlı kolluk kuvvetimiz var, ben bunun hepsinden sorumluyum; ne yaptığından, ne ettiğinden, iyi yaptığından, ailesinden, çoluğundan çocuğundan, böyle hissediyorum. Üç gün İçişleri Bakanlığı yaparım, beş gün İçişleri Bakanlığı yaparım ama dibine kadar bunların hepsinden sorumluyum; hatasından, eksikliğinden, aksaklığından. Uyumadık, bir çocuk evde yatarken başına gelen bu hadiseden... Biz de insanız ya, bir makine falan değiliz yani; ağlıyoruz, gülüyoruz, heyecanlarımız oluyor, üzülüyoruz, anneyiz, kendi evladımızı düşünüyoruz, geçmişte yaşadıklarımızı düşünüyoruz. Ama, eğer bir empati kurulacaksa, bir kere bütün yapılması gereken hadiseler meseleye doğru açıdan, insanlık açısından, hakkaniyet açısından, adalet açısından, hukuk açısından ve bizi yetiştiren temel değerler açısından bakmamız lazım, yapmamız gereken tamamen bu. Ha, siyasette tartışmalar olur, birbirimize değerlendirmeler yaparız, her birimizin partisinin pozisyonu ve iddiaları farklı. Bu dünyada da böyle, gelişmiş ülkelerde de böyle. Önceliklerimiz farklı, bu dünyada da böyle, gelişmiş ülkelerde de böyle, her ülkede böyle. Ve, bunu net bir şekilde söylemek istiyorum.

Yine HDP organizasyonunda son üç ay içerisinde 47 ilimizde 55.103 kişinin katılımıyla 561 eylem ve etkinlik gerçekleştirildi. Ben demin istedim bunu, bakalım ne kadar yapılmış, ne kadar edilmiş diye. Burada mümkün olduğunca, meşruiyet çizgisi içerisinde olan hiçbir şeye ama hiçbir şeye arkadaşlarımız hayır demezler, genel bakışımız da budur. Bir sürecimiz var, bunu hep beraber yapmalıyız. Yani biz özellikle doğu ve Güneydoğu'daki vatandaşımızı devletle PKK örgütü arasında sıkıştırmamalıyız. Bizim yapmamız gereken iş belli. PKK'yı kenara atıp devleti vatandaşla PKK örgütünün veya herhangi bir terör örgütünün arasına geçirip, devlet terör örgütüyle uğraşacak, oradaki vatandaşımız hayatın olağan akışına göre iddialarına, hedeflerine, ihtiyaçlarına göre yaşayacak. Devletin görevi budur. Bizim 2002'den beri AK PARTİ'nin attı bütün adımlarda, dikkat edin, bütün attığı adımlarda en temel stratejisi bunun üzerine oturmuştur. Ama bu bir süreç, bu süreci öyle kolay bir şekilde elde edeceğimizi... Hepimiz bu sürecin her türlü alanını yaşayarak buraya geliyoruz ama çok önemli bir noktaya geldiğimizi açık bir şekilde ifade etmek isterim. Ha, ben kendim söyledim burada, sunumumda söyledim çünkü Hükümetimizin politikası o. Terörle, teröristle mücadele ayrı, bunu acımasız gerçekleştireceğiz ama terörizmle mücadelede sosyal, ekonomik tüm ama tüm... Ya, ben oraya, affedersiniz, sadece oraları görüp gezmek için gitmiyorum. Kafamda, kafamızda, hep beraber, tüm arkadaşlarımızla... Hükümetimizden giden arkadaşlarımız, bakın, özellikle son üç dört ayda, beş ayda Bakan arkadaşlarımız, neredeyse güneydoğunun -milletvekili arkadaşlarımız- her noktasına girip çıkıyorlar. Biz bir iddianın peşindeyiz. Artık bu süreci 21'inci yüzyıla taşımak istemiyoruz, istemiyoruz bu süreci 21'inci yüzyıla taşımak. Terör örgütüne bir istismar alanı da bırakmak istemiyoruz. Onlar bizim vatandaşlarımız, biz oradaki dağların... Kato'ya çıktım, inanın 50 bin, 100 bin hayvan orada rahat bir şekilde kendi üretimiyle karşı karşıya bırakılabilir. Dağlıca'da -muhteşem, oranın en verimli arazilerinden bir tanesi- bunu sağlayabilme fırsatına sahip olabiliriz. Biz o dağların tamamının hayvancılıkla karşı karşıya kalmasını isteyen bir anlayışın sahibiyiz. Bütün bunları gerçekleştirmek istiyoruz ve bir taraftan madenler doğu ve güneydoğunun madenleri ama biz madenleri PKK'nın şeyinden kurtaracağız ki oradaki vatandaşlarımızın rahat bir şekilde...

Derik'teydik, 3.500 kişi neredeyse Mazı Dağı'nda çalışmaya başlıyor. Bu önemli bir şeydir ya. Bunu sağlamak durumundayız. Ben hem bu ülkenin katma değerine hem de ifade etmek isterim ki oradaki insanların istihdamına yönelik anlayışın ta kendisidir. Derik'te Muhammet Safitürk adına açılan okula gittik, Aydın Bey'in açtığı okula gittik. Orada o çocukların heyecanlarını bir görebilseniz Allah rızası için ya! O çocukların heyecanlarını, o çocukların yarına bakmasını. Şeyden çıkarken "Bize itimat edin, hiç merak etmeyin." dediler. Biz o genç insanların, bunların umutlarını söndüremeyiz. Böyle bir şey söz konusu değil ve bunu sağlayamayız ve gerçekleştiremeyiz. Siz kendi öz eleştirinizi yapın, biz yapıyoruz.

Daha dün 19 yaşında bir çocuk teslim oldu. HDP binasından gitti dağa. Nasıl ranseyme edildiklerini, kimin ranseyme ettiklerini anlatmaya çalışıyor. Ama bunu eğer görmezsek, bunu eğer ortaya koymazsak, bunu tartışmazsak, bunu değerlendirmezseniz ve bulunduğumuz köşelerden, bulunduğumuz taraflardan sürekli bu atışları beraber gerçekleştirmeye çalışırsak nasıl sonuç alacağız? Ha, bir şey daha söyleyeyim, bu da benim kendi görüşümdür: Türkiye'de güvenlik politikalarının hiçbir zaman, bak, hiçbir zaman terörü engelleyemeyeceği bir durum olmamıştır. Sorun siyasettedir. Öyle topu hep başka tarafa atmayın. Okumanız yanlış. Bak, sorun siyasettedir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yahu aynı şeyi söylüyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hayır, hayır, öyle değil. Türkiye büyük bir devlettir. Kendine asi olan herkese hakkını verebilme kabiliyetine sahiptir. Çok net ve açık. Bak, bir şey söylüyorum, öyle değil: Ondan sonra siyaset gereğini yerine getirmelidir.

Bakın, bir şey söyleyeyim, bugün Tayyip Erdoğan'ın Türkiye'yi yönetmesindeki tam anlayış budur, çünkü gayret gösteriyor. Güneydoğudaki de batıdaki de kuzeydeki de güneydeki de her vatandaş onun gayretine ve samimiyetine ve bu meselelerin çözülmesindeki inancına ortaktır. Bak, inancına ortaktır, gayretine de ortaktır. Mesele bizim meselemizdir ya. Güvenlik görevlilerimiz, güvenlik kuvvetlerimiz gereğini yerine getiriyor. Ondan sonra, terörizmle mücadeleyle bunun tekrar meydana gelmemesini sağlayabilecek unsurları oluşturmak görevi siyasetin görevidir. Bu çok net ve açıktır. Yapmak için gayret gösteriyoruz, mücadele ediyoruz ama nerelerle mücadele ettiğimizi de bilmenizi isteriz yani. Bu çok açık. Nerelerle mücadele ettiğimizi, nasıl mücadele ettiğimizi de bilmenizi istiyoruz.

Bana kızıyorlar. "İşte, Türkiye'ye gelen birtakım vatandaşlar, yabancı ülke vatandaşları gözaltına almıyor." Ya, senin ne işin var PYD kampında ve benim ülkemde ne işin var yani? Hadi bakalım gidelim Almanya'ya, hadi bakalım gidelim İngiltere'ye, hadi bakalım gidelim Amerika'ya da onlara karşı olan ülkelerin, terörist olanların kamplarında bulunalım, ondan sonra orada da o işi yapmaya çalışalım, bakalım bizi sokacaklar mı? Ben İçişleri Bakanı olduğum sürece -Sayın Cumhurbaşkanımızın da hepimizin de bilgisi dâhilinde- bu ülkede ajan faaliyeti yapmaya çalışan hiçbir kimseye müsaade etmeyeceğimizi bilmenizi istiyorum. Çok net yani. Hiç! Bu kararlılığı -bu bizim görevimiz- ortaya koymalıyız ama şöyle yapılacak, böyle yapılacak, şu olacak...

Ve bir şey daha söyleyeyim: Bakın, bir meseleyi daha ortaya koymak durumundayız. Bu kararlılığımız... Avrupa'dan geldiler, söyledim onlara: "Suriyelilere yardım etme adı altında Suriye'yle Türkiye arasında ajan faaliyetler gerçekleştiriyorsunuz, ajanlarınızı alın, insani yardım yapmak istiyorsanız boynumuz kıldan ince kardeşim, yapın ama bu ülke sizin tarlanız falan değil ya." İstedikleri gibi oynayacaklar, eski Türkiye kodlarıyla beraber hareket edecekler ve biz hiçbir şey yapmayacağız, öyle mi? Elinizden ne geliyorsa yapın dedim.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Gaziantep'e ilginizi bekliyoruz Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Aynen.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Ne hâlde bir görün.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ve şunu ifade etmek istiyorum: Birçok dernek kapatıldı. Bana dediler ki “Bu dernekler niye kapatıldı?” Alın, şu adamlarınız yüzünden ve çok önemli bir mücadele gerçekleştirdiğimizi, bu mücadelenin tek bir alanda yürümediğini ifade etmek istiyorum ve bu bizim mücadelemiz ama bunu terörden arındırabilme fırsatını ortaya koymak gerekir düşüncesi içerisindeyim.

Yine, “Özellikle Suriyeliler kayıt altına alınıyor mu?” diye Mustafa Kalaycı bu konuyla ilgili bir soru sordu. 3 milyon 402 bin 808 Suriyeli var Türkiye’de, 3 milyon 402 bin 808. Suriyeliler kayıt altındadır, sürekli güncellemeleri yapılmaktadır ve en önemli bir iş daha yapıldı şimdi, Emniyet ile Göç İdaresi arasında bir entegrasyon sağlanacaktı, Göç İdaresi tamamen kendisine aldı, bundan sonra bütün işlemler daha hızlı yani Emniyet o görevi de o entegrasyonu da Göç İdaresine verdi ve bu konuda inşallah bugünden sonra bu değerlendirmeler yapılacaktır.

Yine, özellikle birtakım konuları böyle öne aldım, şu belediye başkanları meselesi, yurt dışına çıksın mı çıkmasın mı? Beyefendi belediye başkanlığı yaptı, öyle mi? Ya, Allah’ınızı severseniz, bunlar yerel yönetici ya, bunlar uluslararası yönetici falan değil yani. Bana isterse kızsınlar, izin vermiyor değiliz, veriyoruz ama size sadece şu noktayı söyleyeceğim: Partisini söylemeyeyim, ilçesini de söylemeyeyim, bu yasak gelene kadar toplam 185 çıkış yapmış, 557 gün yurt dışında kalmış.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaç yılda?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bak, 2014’ten 2016’ya kadar, iki yılda Beyefendi.

Daha bitmedi, yukarıdan aşağıya, 334 gün, 274 gün, 234 gün, 194 gün, 193 gün, 186 gün. İl belediye başkanlarını sayayım isterseniz, bunlar kamu yöneticisi ya, bu bizim sorumluluğumuzda. Bana diyorsunuz ki: “Vesayet hakkınızı kullanıyorsunuz.” Vatandaşın orada belediye başkanından hizmet alma hakkını... Ha, izin verilmedi mi? İzin verildi, onu da söyleyeyim. AK PARTİ’li 347 belediye başkanına izin verildi, 1.388 gün; Cumhuriyet Halk Partili 165 belediye başkanına izin verildi, 610 gün; MHP’li 48 belediye başkanına izin verildi, 188 gün. İzin verildi, izin verilmedi diye bir şey söz konusu değil ama niye izin veriyoruz? Uluslararası toplantılar. Adam diyor ki: “Ben eşimle bir hafta izne gideceğim.” Ben ona izin veriyorum. “Kızımı bilmem nerede görmek istiyorum.” İnsani olarak, ona izin veriyoruz. Diyor ki: “Uluslararası bir toplantıya katılacağım.” Ona izin veriyoruz. Ama “Bir yerde –biliyor işte- tecrübe paylaşımına gideceğim.” Ya, tecrübe paylaşımına ihtiyacınız yok, vatandaşla paylaşmaya ihtiyacın... Kızarlarsa kızsınlar. Eğer biz bunu...

Bakın, siyasetin erimesi böyle oluyor. Biz siyaset kurumunu da bir şekilde halk nezdinde itibarlı tutmak zorundayız. Nerede belediye başkanı? “Bilmem, Avrupa’da.” Vatandaşın işi ne olacak? Çöp alınmıyor, öyle mi? Veya alınıyorsa ilgi az oluyor. Bunu tutmak ve siyaset kurumunu müdafaa etmek zorundayım. Bazen 3 CHP’li belediye başkanı izin istiyor, şuraya gitmek için. Diyorum ki kendi aralarında anlaşsınlar, bir tanesini gönderelim. Bazen MHP’li belediye başkanları, AK PARTİ’li belediye başkanlarına aynısı oluyor ama bugüne kadar bunu ben sizin önünüze koysam siz de aynı tedbiri alırsınız ya. Böyle bir şey söz konusu değil yani.

Ve özellikle yine şunu söylemek isterim: Peki, bir de silahlanma meselesi var, bireysel silahlanma.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son üç dakikanız. Uzatma yapmayacağım, lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Olsun, diğerlerini yazılı veririz.

Bireysel silahlanma konusunda şunu söyleyeyim: Bakın, herkesin kendi açısından oluşturduğu etkinliklere saygımız sonsuzdur ama kamuoyunu yanlış bilgiyle bu sebeple bilgilendirmek elbette bizim doğrultmamız gereken meselelerden bir tanesidir. İlgili vakıf bir açıklama yaptı, hiçbir tutarlı tarafı söz konusu değildir. Ben İçişleri Bakanlığı olarak buna karşı bir açıklama yaptım ve doğru rakamlarla bilgilendirmeye çalıştım. Biz kendi sorumluluğumuzu yerine getirdik ve şurada rakamları şöyle söyleyebilirim: 2016 ve 2017 yılıyla ilgili, bakınız, polis bölgesinde bulundurma, taşıma ruhsatı, yivsiz tüfek olmak üzere toplam ruhsat verilme sayısı 233 binden 174 bine düştü yani yüzde 25 şu anda bir düşüş söz konusu. Jandarma bölgesinde yüzde 39 düştü, ortalama yüzde 28 düştü. Peki, biz ne yaptık? Yani bu kararlara karşı... Tam da böyle bir dönemde ortaya çıkmasını da anlamıyorum. Yani şunu demeleri lazım: “Ya, bu Hükümet bu konuda ciddi adımlar atıyor, tedbirler alıyor, bunları destekleyelim.”

Bir, burada idari para cezalarını artırdık, özellikle tüfekler için 200 liradan 2 bin liraya çıkardık. Bakın, on kat, kanun hükmünde kararnameyle. Ruhsatnamesiz tüfek bulunduranlara uygulanan 50 liralık ceza her tüfek için 500 liraya çıkarılmıştır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ne kadardı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – 50 liradan 500 liraya. Bunu şey için ...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hepsini mi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Olur mu canım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tek tüfek mi?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tek tüfek için.

Tüfeğin kaç para olduğunu biliyor musun?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Benim tüfeğim yok.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ayrıca, mevcut mevzuata göre tüfeklerin kargoyla gönderilmesi. İnanın, bunlar nereden kargoyla gönderiliyorsa tek tek arkadaşlarımıza araştırıyoruz. Gidiyorlar, müdahale ediyorlar merdiven altı üretimlerden dolayı.

Aynı zamanda, İnternet satışları... Bunu yaklaşık, yedi, sekiz aydır yapıyoruz ve bunları kontrol etmek zorundayız. 55 tane İnternet sitesi bu noktayla kapatıldı, bir sürü idari para cezaları, şunlar... Şunu söylemek istiyorum: Bu konuda gerekli bütün tedbirleri aldık ve almaya devam ediyoruz. Yani insanlar bunu, elbette ki Hükümet olarak bizim de... Öyle bir tablo ortaya çıkıyor ki biz hiçbir tedbir almamışız. Daha birçok tedbir... Ben, sizi yormak istemiyorum, vaktinizi almak istemiyorum. Hükümet bu konuda hiçbir şey yapmıyor, elleri kolları bağlı, Türkiye sabahdan akşama kadar silahlandırılıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakika lütfen.

Son cümlelerinizi alayım.

Buyurun

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Son cümleler şunlar, sizin söylediğinizle alakalı: Ben, geçen gün Diyarbakır’a gittim. Programı bitirdim, gece saat dokuzdan bire kadar Diyarbakır Belediyesinde -ilk kez gittim Diyarbakır Belediyesine- oturdum “Anlatım bakalım.” dedim. Sayıştay raporları var, diğer raporlar var, müfettiş raporları var. Hiç merak etmeyin, bütün her şey çok net bir şekilde. Ama, bir, PKK her yıl çalışandan bir maaş kesintisi yapıyor. Bir maaş kesiyor.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Maaş kesiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Siz merak etmeyin.

İki, ayrıca taşeron işçilerin maaşları müteahhit tarafından kesintiler yapılarak terör örgütüne aktarılıyor.

Üç, kimi işçiye 800, kimisine de 600; hiçbirisinin maaşının tam olarak alınmadığı net ortada zaten. Bir tek belediyeden, birçok belediyeyi, böyle bütün belediyeleri... Siz merak etmeyin, yukarıdan aşağıya, tüm belediyelerde neler yapıldığını, neler ortaya konulduğunu, neler gerçekleştirildiğini, orada, özellikle Sarmaşık Derneği aracılığıyla neler yapıldığını... Bu, işin bir kısmıdır. Şurada birçok değerlendirmeler söz konusu ama bilmenizi istiyorum ki terör örgütü...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kayyum gönderdiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Bakın arkadaşlar, diyorsunuz ki “Kayyum görevlendirdiniz.” Zaten, PKK Kandil’den bir adam görevlendirmiş oraya. Eş başkan diye bir adam görevlendirmiş, bunu hepimiz biliyoruz, herkes biliyor, görevlendirmiş.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Bilmeyenler var demek ki.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yani, bunu oradaki adam yönetiyor, oradaki kadın yönetiyor, onun iradesi olmadan hiçbir şey olmuyor. Peki, demokrasi nerede? Niye biz burada oturuyoruz o zaman? Niye meşruiyeti savunuyoruz? Kimse bunu yapamaz, benim irademle de yapamaz, sizin iradenizle de yapamaz. Hukukun üstünlüğü dediğimiz, demokrasi dediğimiz... Oradaki insanların temel hak ve hürriyetlerini, vergi veren -en kutsal iş vergidir- vatandaşın hakkını korumaktır bizim görevimiz. Burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda bulunmamızın -bu Komisyon Meclisin en önemli komisyonu- temel sebebi vergi veren vatandaşın hakkı bir yere zayıf olmasıdır, değerlendirmemiz odur. Biz, bunu savunmayacağız da neyi savunacağız? Niçin polis görev yapıyor? Niçin jandarma görev yapıyor? Niçin biz görev yapıyoruz? Niçin maaş alıyoruz? Şunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, son cümlelerinizi alayım lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Özellikle güvenlik soruşturmasında vatandaşlar bekler. Şu anda, 54.696 şahsın güvenlik soruşturması vardı memuriyetle alakalı, 11.114 vatandaşımızın işlemleri devam etmektedir -bunların bir kısmı mahkeme sebebiyle- ama biz, yepyeni bir sistem kurduk, otomatik olarak sorguluyoruz, vatandaşımız da mağdur olmuyor ve bir hafta, on gün içerisinde bunu bitirebilme fırsatına sahip olduğumuzu ifade etmek isterim.

Yine, Suriyelilerle ilgili bir meseleyi söyleyeyim: 2017 yılında ülkemizde yaşayan Suriyeliler 23.896 asayiş olayına karışmıştır. Bu olayların polis sorumluluk bölgesinde meydana gelen toplam asayiş olayları içerisindeki oranı yüzde 1,45’tir. Bu oran, 2016 yılında yüzde 1,56 idi. Biliyorsunuz ki Türkiye’de yani kendi ülkemizdeki ortalama bunun çok üstündedir, çok çok üstündedir ama bu konu bizim tarafımızdan sürekli takip edilmekte, yarın da Göç Politikaları Kurulunun en önemli gündem maddelerinden bir tanesi de bu meseledir ve bu meseleyi sürekli olarak takip etmek durumunda olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sizi dinlemek büyük keyif ama...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, ben Sayın Başkana, burada...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Gazi ve şehit aileleri...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – O konuda çalışma yapıyoruz.

Sayın Başkanım, bütün şehir ve büyükşehirle ilgili bir mesele geldi.

Gaziler konusunda bize de geliyorlar yani tabii, elimizdeki imkânlar neyi ortaya koyar, süreçler neyi ortaya koyar, bu tip değerlendirmelerin özellikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın uhdesinde olduğunu ifade etmek istiyorum ama biz de meselenin bir tarafıyız yani gazilerle alakalı ve bahsettiğiniz konularla alakalı.

Bir kere, Büyükşehir Kanunu 2014 yılında bu ülkede, bir, kaynaklarımızın verimli kullanılması açısından; iki, imar bütünlüğü açısından....

CELAL DOĞAN (İstanbul) – 2004, 2005...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Evet, İstanbul Belediyesiyle ama 2014'ten sonra yaygınlaştığı için, doğru... Kaynak israfını önleyebilmek için gerçekleştirilebilen ve şu anda... Ama burada bizler şu çalışmayı her zaman yapmalıyız, yapıyoruz da, başka kanunlarda da yapıyoruz. Acaba bunda uygulamada gördüğümüz eksiklikler, aksaklıklar var mıdır, avantajlı tarafları, dezavantajlı tarafları nelerdir, neler değildir diye değerlendirilmeyi sürekli olarak yapıyoruz. Diğer belediyelerle ilgili de şunu... Bu, bizim elimizde sürekli olarak çalışılacak bir konudur. Acaba diğer illere yaygınlaştırılmalı mıdır, yaygınlaştırılmamalı mıdır, nasıl yaygınlaştırılmalıdır, burada elde ettiğimiz tecrübelerle bu nasıl olmalıdır diye mahallî idarelerimizin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın sürekli olarak değerlendirdiği bir çalışma modelidir. Yani böyle bir karar, böyle bir değerlendirme, böyle bir sürece ait ortaya koyduğumuz bir karar elbette ki bugün söz konusu değildir ama bu bizim elimizde. Elde ettiğimiz tecrübelerden oluşturulan bir çalışma olarak düşünebiliriz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

SEYİT TORUN (Ordu) – Sayın Bakan, böyle bir çalışma var mı?

BAŞKAN - Sayın Torun, size de teşekkür ediyorum. Sayın Doğan, hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum, bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Değerli hazırun, kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi, sırasıyla, bütçe ve kesin hesapları okutacağım. Daha sonra kapalı oturuma geçeceğimiz için orta blok haricindeki bürokrat arkadaşlarımızı da yavaşça, sessizce lütfen salonun dışına davet ediyoruz. Kadrolarla ilgili kapalı oturum var. Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimizi de yine aynı şekilde kapalı oturumdan dolayı dışarıya davet edeceğim az sonra.

İçişleri Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(İçişleri Bakanlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Emniyet Genel Müdürlüğü 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Jandarma Genel Komutanlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Sahil Güvenlik Komutanlığı 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2018 yılı bütçesi ile 2016 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

IV.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının 2018 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiili kadrolarının görüşülebilmesi için İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereğince kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin karar

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar İç Tüzük'ün 32'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının 2018 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili 2018 yılı gizli fiili kadrolarının görüşülebilmesi için İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturum alınmasını arz ve teklif ederim.

Süleyman Soylu

İçişleri Bakanı

BAŞKAN – Kabul edenler...Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, kabul edilen önergeyle, İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereği, Sayın Bakanın Komisyonda kalmasını uygun göreceği görevliler dışındaki görevliler ile basın mensuplarının ve Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin salondan ayrılmaları gerekmektedir. Bu hususa uyulmasını rica ediyorum.

Seslendirme sistemi ve kapılar kapatılacaktır.

(Kapalı oturuma geçildi)

Kapanma Saati: 20.43

V.- KAPALI OTURUMLAR

A)KAPALI OTURUM

1.- Dördüncü Oturum kapalı

Dördüncü Oturum
(Kapalıdır)

